

allinen Mieli, waan oppiſin Eibaani curit-
 tamaan, ettei ſe eſkäis Jumalan Teitä minu-
 ſa. Anna minun ajatella, että minun Tem-
 ptees ja Uumofiares pyhittänyt olet, etten
 minä lihailiſten Sinoin kautta iziäni ſaastut-
 tais, waan tekijän. mitä ſinulle otwin kel-
 paa, ja oliſin ſinun Uſebes, ſonga kautta ſi-
 nä vuhän Tahtoſ tähttää mahdaiſit. Anna,
 ettei minufa mitän muuta olis, kuin ſinun
 on, ja ſinä minufa waicutat. O minun Ja-
 malani, viddä ja warjele ſinun Iſtuines, ſi-
 nun Majas ja Uumofias minun Sydäme-
 ſäni, että minä ſuufa ja ſinä minufa iſän-
 caitekiteſt pyſyſit, etten minä iſe, waan mi-
 nun Herrani J. Eſus Chriſtus minufa eläis,
 ja mitä minä Eibaſa elän, minä mahdaiſin
 elä Jumalan Bojan Ueſoſa, joca minua ra-
 caſtanut ja izens minun edeſtani ulos anda-
 nut on. Sentähden anna, että minä niineuin
 ora ſuufa, ſinä eläwä Wijnapuu, pyſyihin ja
 rallo Hedelmitä cannaſin, että minä ſinua
 w heribizim niineuin Pa'mu puu ja caſwai-
 ſin Ueſoſa niineuin Cedripuu He-
 geliteſ E-
 banonis, että minä pyſyihin iſtutettuna Her-
 ran Huoneheſa, ja w heribizim meidän Ju-
 malam Cartanoſa, ja uliſtaſin, että ſinä,
 O H. E. Kra Jumala, olet hurſeas, ja ei ſi-
 nuſa ole Waaryyttä. Amen.

4. Christuren Seuramifesta.

Ach sinä suloinen, nälkävälinen Raakau-
 desta vieas Herran Jesu Christe, sinä
 siivä, nöyrä, kärkeväinen Sydän, cuinga
 caimihin, Arvuišta riekahan, pyhän Elämän
 Esimerkin, olet sinä meue jättänyt, että me
 noudattaisim sinun Uskeleitas; sinä olet caic-
 k. in Arvuiin saastuttamatoim Speili, tähdel-
 linen Pyhyden Esimerkki, Jumalisuuden
 laittamatoim Esicuwa, ja Wanhurscauden
 totinen Osennusmuora. Ach mikä suuri eroi-
 tus on minun syndisellä Elämälläni sinun
 pyhän Elämäs surteen! Minun pitäis sinusa
 niineuin uuden Euondocappalehen elämän,
 waan minä elän enemmän sinä wanhasa
 Euondocappalehesa, nimittäin Adamisa, cuin
 inuisa, minun racas Herrani Jesu Christe;
 Minun pitäis Hengen jälken elämän, waan
 minä elän, Jumala parateohon! Eihan jäl-
 ken, ja tiedän: euitengin mitä Namattu sanoo:
 (*) Jos te Eihan jälken lelotte, niin teidän
 pitä cuoleman: Ach sinä laupias, kärkeväi-
 nen ja pitkämielinen Sydän! anna anderi
 minulle Syndini, peitä minun Ricoreni ä-
 lä tygdäue minulle pahojat tecojani, käännä
 pois sinun pyhät ja kirkeat Silmäs minun
 Saastaisudestani, älä heitä minua pois si-
 nun

nun Caswots edestä, älä hysää minua niin-
 kuin saastaista ja spitalista ulos sinun Huo-
 nehesta. Ulos juurita Sydämeistäni kaikki
 Alpeys, niin kuin Berfelen Ohdackeet, ja
 istuta minua sinun Röhrydes, joca on caic-
 kein Arwin Juuri ja Perustus; Kewi ylös
 juurincns minusta kaikki Coston vyyndö, ja
 anna minulle sinun callis Siwendes. Ach
 sinä caickein Arwin corkein Caunistus! cau-
 nista Sydämeni kotosella Useolla, palawalla
 Rackaudella, elämällä Toiwolla, pyhällä
 Hartaudella ja Lapsillisella Belwolla. O si-
 nä minun ainoa Surwani, Rackaudeni, Toi-
 woni, Cunniani, ja Caunistuyeni! Eipä si-
 nun Elämäsi ole muuta ollut, kuin Rackaus
 Siwens ja Röhryns, sentähden anna tämän
 callihin Elämäsi myös minua olla, että si-
 nun Elämäsi olis myös minun Elämäni.
 Anna minun olla hyi Hengi, Ruumis ja Sie-
 lu sinun cansas, että minä sinua eläisin ja
 sinä minua. Elä sinä minua, ja älä anna
 minun elää ihesäni, anna minun elää sinul-
 le ja ei ihelleni. Anna että minä sinun niin
 tundisin ja sinua niin racastaisin, että minä
 myös niin waellaisin kuin sinä waeldanut o-
 let; Jos sinä olet minun Walkeudeni, niin
 walaise minua; Jos sinä olet Elämäni, niin
 elä minua; Jos sinä olet Canneudenti, niin
 caunista minua hywästi; Jos sinä olet Glo-
 ni

ni, min ilahuta minua; Jos mind olen sinun Usunasi, ni n asu minua yriinäs; Anna minun olla ainoastans sinun Usehes, että minun Kuumihini, Sieluni ja Hengen pyhäät olisit. Sinä ijancaičkinen Tiej, johdatta minua, sinä ijancaičkinen Totuus, opeta minua, sinä ijancaičkinen Elämä, wirtwota minua. Älä anna minun sen pahän Hengen Käsiälana olla, ettei hän Pahuttans, Balettans, Ylpenttans, Ahneuttans, Wihaans, Rietautans minun cauttani ja minua täyttäis ja harjoittais, sillä se on se Satanan Curwa, iosta sinä, o caunis täydellinen Jumalan Curwa, minua waphata tahdoisit. Mutta udistu minun Kuumihini, Hengen ja Sielun iocaydiwä sinun Curwas jälken, sihen asti että mindä täydelliseri tulen. Anna minun cuolla Mailman Säädnyistä, että mindä eläisin sinulle. Anna minun ylösnoista sinun cansas, että mindä cansas Taitwaasen astuisin. Anna minun cansas ristinnautturi tulla, että mindä tygös sinun Sunniasas sisälle mennä maddaisin, Amen.

Ducons Jumalan Laupiudesta fopi tähän, joca on Ensimäises Osas. Gladisa 52.

5. Totifesta Catumuresta ja Syndein Tunnoista.

UCh sinä pyhä, hurskas ja laupias Jumala!

mala! minä walitan, ja tunnustan sinulle, caturwaisella, särjetyllä, miserretulla Syn-
dämellä ja ahdistetulla Hengellä minun Y-
lizekänmiäni ja pahat Teconi. Ach H Er-
ra! minun Synhini ovat usiat niineuin
Sanda Meresä, ne käywät minun Pääni
ylise, ja niineuin rascas cuorina ovat ne
minulle yläncaschapi tullehet; Minun
paha teconi on niin suuri, että sen huuto
nouse ylös sinun tygös: Jos sinä tahdoisit
riidellä minun caniani, niin en minä tai-
dais wastata sinua yhtä tuhannen. Ach mi-
kä saastainen Cappale minä olen, cuinga
olen minä, sen cuolettawai en Peri-Syn-
nin Myrkyn kautta, niin hirmuisesti Sie-
lun ja Ruumihiin puolesta turmeldu. Ca-
ho minä olen syndisestä Siemenestä siinnyt
ja minun Aitini on Synniä minun synny-
tännyt, hamast kireest niin candapäähän
asti ei ole minusa terwettä. Herra cuca
löytää puhtaam niiden seas, cuin ei puh-
dasta ole? Ach minä olen häily Wesa myr-
kyllisestä Ruuista, caieki minun Waimani
on turmeldut, Uminärryreni on pimitetty,
Tahtoni on wastahacoinen sinua wastan,
minä en tunne sinua oikein, minä en ra-
casta sinua Sydämestäni, en usealla coco-
nans sinun päälles, minun Sydämeni
Aiwotus ja Aiatus on paha hamasta Ruo-
ruude-

ruudesta. Niincuin Vähde cuohutta Westens, niin cuohuu myös minun Sydämeftäni Syndi, fittä uloskäntöä: ylidneake, Wilcka, Yloens, Baihe, oma Raackaus ja Gunnian pyhndö, Tottelemattomuus, Waftahacoisuus, Wida, Costonpyhndö, Kärfinättömyös, Hauceus, Waäritys, Ahneus ja moninaiset pahat Himot, joiden yllize finä wanhurscaus Jumala olet Duomion ulos sanonut: että ne cuin fencaldajitta tekewät ei pidä Jumalan Waldacundaa verimän. Ach minun Jumalani, Luojani ja Lunastajani, mind walitan sinun edefäs, että waikka mind olen luotu sinun Cuwas jälken, niin olen mind euitengin fen cadottanut, ja olen Satanan Cuwari tulut, ecco Perfelen Waldacunda on, (Jumala parateohon!) minusa caiken Bahudens ja Saastaisuudens canfa, ja minä olen Satanan kassalari tullut. Ach Herrra minun Jumalani! minun Wihehäiheydeni on furembi, cuin mind walitta taidan: Mind olen ilkiä caikis menoifani: caiki minun Wanhurscaudent on niincuin faastainen Waate, mind olen laeastunut Synneifäni niincuin Lehti, ja minun Synidin wifcowat minua niincuin Tuuri. Ach Herrra mind olen caiki ftaunhywät Työs wäärin käyttänyt, caikilla minun Jäfenit-

läni ja Ruumiini ja Sieluni Woimilla sinua vastanseisonut, Ruumiilla ja Sielulla olen minä Syndiä ja Berkelettä palvelut. Ach minä olen Armostas langennut iancaickisehen Bihahas, Autuudesta iancaickisehen Cadoturehen, Elämästä iancaickisehen Cuolemahan, Tawahasta alamaiseen Helwettihin. Ach Herra minä olen se Tuhlaja Poica, joca häpiällisesti olen tuhlanut caikki Tawarani, minä en ole mahdollinen cubitta sinun Pojakes, minä olen ansainnut sinulda Huonehesta uloslystättää, ja ei ikänäs enä jällens. Sapses otettaa; minä olen se Palwelja, joca sinulle, minun Herrani, kymmenen tubatta Seitwiskätä welcaa olen, ja ei ole' minul la ikänäs waraa maraa: minä olen se Mies, joca langeis Köwärein kassin, joca minun on alasti riisuneet, Jumalan caunihin Curwan pois rydwänneet, ja Ruumiin ja Sielun puolesta, niin cowasti haarmoittaneet, ettei minua nykän Ihminen paranda taida. Sentähden auta sinä minua minun Jumalani ja Herrani, saata minulle Apu täsä Tusasa, sillä Ihmisten Apu on turha. Paranna sinä minua Herra, niin minä paratuyi tulen, auta sinä minua, niin minä olen autettu, sillä sinä olet minun Kerscaupeni. O Herra, cuca

taita sen pahan Synnimen muutta, ja uuden luoda? Waan finä Herrra prinäs, finä uscollinen Luoja hywisä Edisä. Cua taita ne sywät ja hirmuiset Synnin Haagat paranda? Ei Yrtit eikä Boiteet, waan finä Herrra, ja sinun Sanas, joca caicki paranda. Ota pois se häijy kiuinen Synnän, ja luo minuhuu, Jumala, puhdas Synnän, ja anna minulle uusi wahwa Hengi: Älä heitä minua pois sinun Caswois edestä, ja älä ota minulda pois sinun pyhää Hengees, wahwista minua taas Awullas ja sillä wakewällä Hengelläs tukee minua. Minä olen se cadonnut Lammaš, ellet finä ehi minua ylös, niin ehyt minä tian aickisesti, ja tulen ijancaickisesti cadoteturi: pane minä Olalles ja wie sinun kairwailisehen Lammaš-Huoneheses. Anna minulle Murhe Jumalan Mielen jälken, joca Parannuren matean saatta Autuudexi, jota ei yrifän cadu, niin että minun Synnimeni Uscon cautta walmisteturi tulis, wastan ottamahan sinun Eohdutusas ja sitä callista Syndein anderi andamusta. Anna minulle särjetty ja nöyrä Hengi, ja muserrettu, caturwainen Synnän, anna minun Silmäni olla Kynelden Läbtehet, niin että minä Synnimestäni Betaarin ja Marian Magdalenan canfa itkisin

minun Syndejäni. O minun Herrani ja
 minun Jumalani, jos minä Yöcä ja Päi-
 wää itkisin, niin en minä cuitengan tai-
 dais, niincuin tulis, Wideliäiſyttäni itkiä,
 engä Tottelemattomuudeni yllize kyllä wai-
 kerotta. Ach minun Jumalani! ei ole mi-
 nun Sydämeni ſen yllize niin cöwin mur-
 hellinen ja kipiä, että minä Cuoleman,
 Helwetin ja Cadoturen ansainnut olen,
 (ſillä ſen minä olen hywästä ſoſtä ansai-
 nut) cuin että minä ſinun minun Juma-
 lani, Suojani, rakahan Iſäni, Ols-
 äitäjäni, Lupaſtajan, Autuarteſiäni, minun
 uſcollifen Baimeneni, ainon totiſen Eoh-
 duttajani, niin pöhoin, niin uſtaſti, niin
 moninaisella tarwalla, niin hirmuiseſi, ja
 häpiälliſeſi wihoittanut olen, ja mieles ric-
 konut, ja niin kuttamäcödin ollut ſinun ſuur-
 ta Raſkauttas ja Uſcollisuuttas, Hywyt-
 täs ja Rauwiuttas waſtan. Ach cuinga ſo-
 len minä ſinun Caſwois edeſä, ſinun wan-
 hureſealla Duomiollaſ, ja caikein Enge-
 lein ja Uloſwalittuin edeſä ſeiſowainen o-
 lewa? Cubunga minä menen ſinun Hen-
 geſä? cubunga minä ſinun Caſwois e-
 deſtä pafenen? Sinun oikia kätös löntä ja
 pitä minun caikſiſa paicoiſa. Minä en tai-
 da, engä tiedä muuta cuin tämän ainon:

Isä minä olen Syndiä tehnyt Laivaasa ja sinun edestä, ja en ole mahdollinen sinun Lapsiesäsi kutsutta. Ach minä olen tehnyt iheni mahdolltomaksi otetta sinun Lapsiesäsi ja Tottelemattomuuteni kautta sekä Lapsen Nimen ja Luvon, että kaiken Lasten Oikeuden cadottanut. Cuitengin useon minä että sinä vielä tahdot olla minun Isäni; sillä sinun Laupiudesi on suuri ja pyssy ijancäickisest niin ijancäickiseen. Sentähden armahda minun pöälleni, ja älä cako Syndeini, waan sinun määrättömän Armos ja Laupiudes puoleen, sinun rackahan Poikas Jesuksen Christuksen tähden, Amen.

6. Syndein Underisaamisesta.

Ach sinä Laupias ja armollinen Jumala, pitkämielinen, suuresta Armosta ja Totuudesta, joca Poikas kautta cikut tygös cäickia Syndisiä, heitä wirtwottares. Minä tulen tygös, engä tuo muuta kuin pelkää Syndiä ja Wäärnyttä mydtäni, suuren ja raseahan Synnin Cuorman, joca käy minun Wääni ylise ja on-airan raseas: Siinä sinuusa tuon minä myös mydtäni miserretun ja särsetyn Eydämen, jota et sinä, O Jumala, hyljä, waan sen Ubrin annat sinulles kelpata. Ach Herr

Sinä olet laupias ja armolinen, kärkeväi-
 nen ja aiwan hyvä, sentähden sinä et ai-
 na riitele eikä mihasu ijancaickifesti; sinä
 olet luwannut: Ettes tahdo meidän Syn-
 heim peräst tehdä meille, että costaa meil-
 le pahain tecoin peräst: Sillä niin cor-
 tia kuin Eaiwas on Maasta, annat sinä
 Armos lisändyä niille, jotca sinua pelkä-
 wät: Nijn caucama kuin Itä on Lännessä,
 siirrat sinä meistä pahat tecomme. Niincuin
 Itä armahda Eaprians, niin Herrakin ar-
 mahda pelkäwäistäs. Ach Herrra, cako
 minun Balwatsudeni ja Madollisudeni puo-
 leen, ja anna caicki minun Synhini an-
 deri. Puhdistu minua Isopilla että minä
 put distuisin; pese minua että minä lumi-
 walkiari tulisin, anna minun cuulla Ilo ja
 Niemu, että ne luut ihastuisit, jotcas sär-
 kennyt olet: Beitä Castos Synnistöni, ja
 pyhi pois caicki pahat teconi, sillä minä
 tuunen pahat teconi, ja minun Synhini
 ovat aina edesäni, sinua ainoata wastan
 minä Synhiä tein, ja pahasti tein sinun e-
 desäs, että olisit oikia Sanoisas, ja puh-
 das duomitesas. Ach Herrra, älä kån
 buemiolle sinun Balwelias cansa, sillä ei
 yrikan eläwä ole waca sinun edesäs. Jos
 sinä Herrra soimaat Synhiä, euca siis pu-
 hy? Minä touvon Herran päälle, sillä
 Her-

Herralla on Armo, ja runsas Luustus hänellä, ja hän lunastaa Israelin eakista Synneistans. Ach Herr sinä parannat murrettu Synämet ja sidot heidän lipuns. Sinä olet sanonut: (*) Jos sinun Syn-
dis merittu olisit, niin heidän pitä Lu-
mivalkiari tuleman: ja waikka he olisit
niincuin Ruusun carwaiset, pitä heidän
cuitengin niincuin willa tuleman. Sen-
tähdän varanna, puhdista, ja sido minua, O
minun Terwendeni Jumala ja minun Lää-
käri. Sinä olet sanonut: (**) Sinä sait
minun työtä tekemään Synnissäs ja olet
tehnyt minulle waiwaa sinun paholla teoi-
säs. Minä, Minä pyhin sinun ylikokymis-
ses pois minun tähteni, ja en muista sinun
Synnejäs. Ach Herr anna anderi ja pois-
pyhi minun suuret Synnini, ja älä nna
minun niissä hukua. Ach minun Herrani
Jesu Christe! sinä cannoit meidän Sai-
raudem, ja meidän lipum sälytt päälles:
sinä olet haawoitettu meidän pahain te-
coim tähden, ja meidän Synheim tähden
olet sinä hofuttu, Kangeistus on sinun rac-
khalda Isäldös pandu sinun päälles, että
meillä Rauha olis, ja sinun Haawais
cautta olemma me paratut. Sentähden
en heitä minä iziani Epäuscon, waan
pidän igeni wahvasti sinun tygös, minun
Luna-

(*) Esa. 1: 18. (**) Es. 43: 24.

Sunastajani, sinä olet minua wisiisti ar-
 mahtawa, sillä sinun tykönäkö on Armo ja
 paljo andexi andamusta. Sinä eabot sen
 puoleen, joca radollinen ja särjetellä Hen-
 gellä on, ja joca wawise sinun Sanas edes.
 Ach minun Jumalani sinun callis Wasas
 lohduutta minua sydämellisesti: (*) Niin
 totta cuin minä elän, ei minulle kelpa Ju-
 malattoman Cuolema, mutta että Juma-
 latoin käännys Tiestäns ja eläis. Suulet-
 cos että minulla on Jio Jumalattoman
 Cuoleman? Jos Jumalatoim käännä
 izens, niin ei hänen pidä jumalattomuude-
 sans langeman, ja caickia hänen ylläkö-
 mistäns ei pidä muistettaman. Ach HErr-
 ra sinä et ainoastans ole luwannut andexi
 anda Syndejä, waan myöds wanhurscau-
 hapi tehdä ja lahjoitta Wanhurscauden:
 Molemmat pitä minun sinun Kädestäs sa-
 man, sekä Synheim Anderi saamisen että
 minun Sunastajani ansaitun Wanhurscau-
 den. O HErra vueta minua Autuuden
 Waatteilla, ja werhota minua Wan-
 hurscauden Hameella, Ach HErra ota
 huomahas Sieluni. ettei se turmelduis,
 ja heitä caicki minun Synhini selläs taca.
 Ach cuca on sencaertainen Jumala cuin sinä
 olet? joca Synnit andexi annat ja menet
 ohize sinun Perimises jaännyten Nicoria;
 sinä

(*) Hesech. 33: 21, 18; 23.

sinä armahdat meidän väälem, ja heität
 caieki meidän Syndim Meren Symyteen.
 Anna minulle, O Jumala, totinen ja wäy-
 wa usco, että minä tämän sinun Eupar-
 res päälle izeni lujaisti i eurstalssin, ja usco-
 sa sinun Boicas päälle eazoisin. Sillä viin-
 cuin Moses ylensti Kärmeen Corwesa niin
 on myös Jhmisen Boica yletty, että jo-
 cainen cuin uscoo hänen väällens, ei pidä
 huckuman, waan iiancaiekkisen Elämän
 saaman. Ach minun racas Jumalani, si-
 nä racasit niin Mailmata, että annoit
 ulos ainoan Boicas, että jocainen cuin
 uscoo hänen väällens, ei pidä huckuman,
 waan iiancaiekkisen Elämän saaman. Sillä
 et sinä läbettänyt Boicas Mailmaan, duo-
 mihemään Mailmata, mutta tta Mail-
 ma piti hänen cauttans wapahdettaman.
 Joca hänen väällens uscoo ei händä duo-
 mita, eikä hän tule Suomihon, waan
 mien Suolemasta Elämähon. Ach cuinga
 suuri ja lohdullinen on sinun Armos, että
 me tulemme wanburscabari ilman Anstoa-
 ta, sinun Armostas sen Sunasturen caut-
 ta, cuin Jesures Christures tapahtunut
 on, ionga sinä olet Armoistuimeri asetta-
 nut uscon cautta hänen Weresans. Cen-
 tähden ylistät sinä, O Jumala rackauttas
 meitä cohtan sinä, että Christus on mei-
 dän

dan edestäm cuollut, cosca me wielä Syn-
 difet olimma. Niin me siis paljo enämmin
 wariellan hänen cauttans Wihan edestä,
 että me nyt hänen Berens cautta wan-
 burscari tulleet olemma. Sillä jos me si-
 nun cankas olimma sowitetut, sinun Poi-
 cas Guoleman cautta, cosca me wielä si-
 nun Wibollises olimma, paljo enämmin
 me autuari tulemma hänen Glamans caut-
 ta, että me sowitetut olemma. Cusa siis
 Syn-di on suurexi tullut, siinä on sinun Ar-
 mos hlenpaldinen. Sillä siinä olet tehnyt
 minun Herrani Christusen Jesusen mi-
 nulle Wiisaudexi, Wanburseaudexi, Py-
 hydexi ja Sunasturexi. Ach minun Juma-
 lani siinä olit Christuses, ja sowitit Mail-
 man izecankas hänen cauttans, että lufe-
 nut meille meidän Syndiäm, waan sen
 joca ei mitän Synnista tiennyt, olet siinä
 Synnixi tehnyt meidän edestäm, että me
 hänesä tullsimma sixi Wanburseaudexi, jo-
 ca sinun edesäs kelpa. Sentähden kiitäm-
 me sinua, O Isä, joca olet meitä sowelia-
 xi tehnyt Pyhäin Berimisen osallisuuteen
 Walkeudes, ja Pimeyden Wallasta pela-
 sanut ja rackahan Poicas Waldacundaan
 siirtännyt, jonga cautta meillä Sunastus on,
 nimittain Synlein andexi andamus. Ach
 minun, Herrani, Jesu, Chrixi! euinaa
 saloiset

sulloiset ovat sinun Sanas: (*) Ei Ter-
 weet tarwize Parandajata waan Sairaat:
 en minä tullut Wanhurscaita eukuman,
 waan Syndisitã Porannureen: Ihmisen
 Poica tuli ezimään ja autuayi tekemään sitä
 cuin cadonnut oli: Iloitcat minun cansa-
 ni, sillä minä Idysin Lambahani joca ca-
 donnut oli. Sinä minun Wapahajani, olet
 myös pois toimittanut Lain Candehen ja
 Kiroupen, ja olet tullut meidän edestäm
 Kiroupeksi Buun päällä, ettäs meidän Lain
 Kiroupesta wapahdaisit, että me sinun
 Eapfies luetaisin. Sinä olet poispyhki-
 nyt sen Käskirjoituksen, joca meitä wastan
 oli, sen poisottanut ja naulinnut Ristin:
 Sentähden on se toinen Sana, ja caifeti
 mahdollinen wastanotta: että sinä, minun
 Herrani JEsu, olet tullut Mailmahan, Syn-
 disitã wapahtamahan: Ja me emme ole
 ratowaisella Hoviolla eli Eullalla lina-
 stetut meidän turhasta Menostam, waan
 sinun Berelläs, nijncuin wiattoman ja puh-
 taan Carizan: Sentähden uhraisit si-
 nä ike meidän Synhim omasa Ruumiissas
 Buun päällä, että me Synneistä poiseuol-
 leet eläisimme Wanhurscaudelle, sinun
 Haawais eautta me olemma terwexi tul-
 let: ja nijn on sinun Beres, O Herra
 JEsu Christe, ainoastans se, joca puhdisia
 mei-

E

(*) Matth. 9: 12. Luc. 19: 20. 15: 6.

meitä caikista meidän Synneistäm, niin-
 cuin kirjottettu on: (*) Te oletta pesint,
 te oletta pyhitetnt, te olettaa wanhuseopi-
 tulleet Herran Jesuren Nimen kautta, ja
 meidän Jumalam Hengen kautta. On sus
 meillä Edestwastaja Jumalan tykönä, Jē-
 sus Christus, joca wanhuseas on, ja hän
 on Sowindö meidän, ja coco Maailman
 Synheim edestä. Ach minun taimallinen
 Isäni sinä armahdat caikia, sillä sinulla
 on Woima caikkein yllise, ja kärsit Jhmi-
 sten Synhejä, että he ihens parannasit.
 Sinä wäkewä Hallizia duomiket Siljai-
 sudes, ja halliket meitä paliolla kärsimi-
 sellä, sillä sinä woiit tehdä mitäs tahdot;
 tämän annat sinä Eastes tietä, että he oli-
 sit hywäsä Toiwosa, että otat Parannu-
 ren Synheim edestä. Ach minun caikkein
 rackahin Herrani Jesu Christe, sinä Ju-
 malan Carika, joca poisotat Maailman
 Synnit, armahda minun päälleni, sinun
 pyhän Niehuden ottamises tähden, ja si-
 nun suuren Rackaudes ja pyhän Murhes
 tähden, cosca sinä Kärsimisesäs wapisit ja
 caubistuit, sinun pyhän Suoleman Elmoi-
 tures ja werisen Hikes tähden, sen suuren
 Wilean, niiden cowain Soimissen, sen
 Häwiitynen ja syliestelemisen tähden, cuius
 kärsinyt olet, sinun pyhän Suuliaisudes
 täh-

(*) 1. Cor. 6; II.

tähden hamaan Kristin Cuolemaan asti, sinun synän Kärswällisydes, callijn Siwendes, ja pyhän Esirucoupes tähden, ja sen surkian Sundon tähden: Minun Jumalani, mikis minun ylöannoit? Sinun pyhän Janos tähden Kristin päällä, sinun pyhän Haawais tähden Käsisäs ja Salwoisas ja Khliesäs, caickein sinun Beripisarais tähden ja sinun catkeran Cuolemas tähden. Ach Isä tämän corkian callijn Eawaran tähden, tämän corkian Ansion tähden, unohda minun Syndini, sillä Mayo on tähdellinen, ja rascabambi cuin caicki minun Syndini; Tämä pyhä Ansio painaa enemmän caickeia minun Syndejäni. O Jumala pyhä Hengi, sinä ainoa Eohdutaja, sytytä nlds ja wahwista tämä Eohdutus minun Sydämesäni, etten minä sitä ikänäns cadottais, waan sen väälle eläisin ja cuolisin, että minä myds täsä Uscosa Jumalan Caswoin eteen tulla, ja iiancaickisen Autuuden saada mahdaisin, Amen.

7. Vielä toinen Nucous Syndein Underisaamisesta.

SPyhä wanhurskas Jumala, jollen jumalatoim Meno ei kelpa, joca wihoat caickia pahantekijitä, cadotat walhetteliat,

ja cauhistut murhaita ja wieckaita, ja joca
 paha on, ei se pyhy edesäs! sinä joca uhcaat
 niistä cowast rangaista, jotca sinun käsny
 rictowat! sinä olet tehnyt minun Eaitumes
 Lambahari, ja cuzunut sinun oman Cansas
 Berimisen, olet minun Boicas collilla Werel-
 lä lunastanut, ja andanut cuulla sinun Sa-
 naas, ja tietä sinun Tahtos, sentähde olis mi-
 nun syystä hywästä tullut sinua ylise caickein
 Cappalden racasta, caikesta Sydämeästä, Sie-
 lusta ja Mielestä, ja anda minun Jäseneni
 sinulle eläwäxi, pyhäxi ja ottolliseri Uhriri;
 Sinua olis minun coco Elinaicani pitänyt
 palweleman. Pyhydesä ja Wanhuricaude-
 sa, ja ei sowittaman minuani tämän Mail-
 man Muodon jälken, waan muuttaman ikeni
 minun mieleni udisturen caulta. Mutta mi-
 nä olen, Sumala paratcohon! ollut tottelema-
 toin, engä ole sinua peljännyt ja racastanut,
 Tahtos olen minä kyllä tiennyt, waan en
 ole walmistanut isiani, engä tehnyt, mitäs
 kaskennyt olet. Minä olen Eihani turmellusta
 Luonnosta, Mailman Pahennurista ja Ber-
 kelen Haucuturista, sinun Eakias maistan
 paljo syndiä tehnyt, ionqa caulta minä sinun,
 minun Luojani ja Glämäni Haldia, Wi-
 haan ja Rangaistureen kehoittanut olen, sen-
 tähdhen et ole sinä myds minua säkästännyt, Wie-
 rettä olen minä kyllä ansainnut, ja Eryn
 tehnyt

tehnyt, minulle costetta, niincuin minä on-
 fain ut olen. Edmän tunnen ja tunnustan
 minä yndämelli eri, sinä olet wanhurikas,
 raan meidän täytyy häweta, ja tosin häwe-
 tä täytyy minun Syndamesäni, sillä sinä näet
 salaisbhugi paikkoihin, ja coettelet Syn-
 dāmet ja Munasēnut. Ach HERRa älä kån
 Duomiole Bälweijas cansa, sillä Bihās,
 jollas Synduita yheaat, on ylon rascas ja
 hirmuinen. Jos sinä HERRa soimaat Syn-
 dā; Cucca siis vnyhy? Mutra sinä Lauviu-
 den Isä ja caiken Eohdutuxen Jumala, jon-
 ga tykōnä on Armo, ja runsas Lunastus, jo-
 ca olet aiwan armellinen ja fārstivāinen,
 jonga Hyvtytä Taitwas ja Maa täynnä on,
 muista sinun Shupiutias, joca Mailman a-
 lusta on ollut, ja pyhi pois caicki minun pa-
 hat teconi sinun ylonpaldis n Hywydes ja
 suuren Armos cautta; Ja ettei minulla
 muuta ole, jonga päälle minä luottaa tai-
 daisin, jolla minä sinun Duomio-Iskuimes e-
 desä mahda sin pnyhä, ja ei häpiään tulla,
 cuin ainoastans sinun rascas Poicas JESUS
 Christus, ja hänen callis Ansions, jolla hän
 minun Synnistä lunastanut on, niin tuon
 minä hänen sinun etebes, sillä hänehen sinä
 mielistyt, ja asetan hänen niincuin Bälime-
 hen sinun ja minun waihellēni, sinun onga-
 ran Duomios edesä. Eako hänen päällens,
 T 3 rascas

racas Jsa, cuinga han minun Syndeini tah-
 den on izens haavoitta andanut, cako ha-
 nen syttomast lawistetyita Kasians, cuinga
 han on tyota tehnyt minun edestani; cako
 hänen lapise naulatuita Jalcojans, jotea mi-
 nun tahteni, niin cowan Matcan tehneet o-
 wat; ja hänen haavoitettua Kylkians, josta,
 niincuin Terwenden Pahtheesta, Beri ja
 Westi minun Syndeini Puhdistuxeri on wuo-
 tanut; cako, cuinga angarasti hänen Ruu-
 mijs, minun Syndeini tahden on tullut pie-
 styri; cako hänen surkiata Muotoans, josa
 han izens minun edestani Kistin päällä, niin-
 cuin se oik ja Nlimäinen Bappi uhrannut on,
 ja ole minulle armolinen ja anna minun
 hänen Sowindotans ja Marjoans iiancaicki-
 fest hywäreni nautita. Mutta udista minua
 sinun Henges Woimalla, että minä tulisin
 uderi Jhmiseri, että minulla olis Halu sinun
 Kasnihis, että minä Henges cautta wäke-
 wäri tulisin sisällises Jhmises, Uscosa, Rac-
 kaudesa ja Toiwosa, Rdyryndesa, Siwendesa
 ja Karsimisesä, että Christus asuis minusa
 Uscon cautta, eläis minusa Rakkauden caut-
 ta, wahwistais minua Toiwon cautta, etten
 minä jouduis häpiään, waan tulisin tallella
 pidetyri iiancaickiseen Glämään, Amen.

8. Kucous Jumalan Hojan tygö Syndein Anderisaamijesta.

Serra Jesu Christe, minun iiancaiteki-
nen Jumainen Bappini, Edeswasta-
jani, Wälimeheni ja Sowittajani, cuinga
uscollifesti olet sinä nistä cadonneita Lambai-
ta esmyt, Syndistä Parannukseen cusu-
nut, Bahantekiam edestä Niistin päällä ru-
coillut, Jäs Sydämen sen cautta sowitta-
nut, manaat myös wielä hywää caikein
caturwainten Syndisten edestä, ja rucoilet
Laiwallista Jääs, ettei heitä rangaistais, ca-
ko minä olen luomostani Wiihan Bappi, c-
teki minun Sydämeni aivotus ja aiotus on
aina paha, minä tiedän ettei minusa mitän
hywää asi, Tahto minulla kyllä on, waan
tähttä hywää, sitä en minä löydä; sillä j-
hywää, jota minä tahdon en minä tee; waan
paha, jota en minä tahdo, teen minä. **A**
Serra! Erhetyret cuca ymmärtä? anna
minulle anderi salaiset ricoret. Minun Syn-
dini kähwät minun Pääni ylitse ja niineuin
rascas cuorma owat he minulle ylöni rascas-
hari tullehet: Mutta **S**erra **J**esu, sinä olet
ne minulda poisottanut ja ne candanut;
Minun Autuortekiani, minun Edeswasta-
jani, minun Turwani ja Auttajani! armah-
da minun päälleni, sinun ainoan tyköö otan

minä paconi. O sinä rikki särjetty Gallio,
 tälle minua Satanan Julmuden ja Helwe-
 tin Peljättyen edestä, sinun weristen Haa-
 wais Kiwi-raunioihin ja Vuoren Kotkoihin;
 Jännä armollisesti pois caicki Hädät ja Tu-
 scat, etten minä Bihan hirmuisudesa culu-
 tetuxi ja ylös syödyxi tulis. Ole minun Ede-
 wostajam Bimeisellä Duomiolla, etten mi-
 nää mahdais saada cuulla sitä hirmuista Hän-
 dää; Erikkät minusta caicki pahoin tekiät, en
 minä ikänäns teitä tundenut. Mutta sinä
 Herra tunnet minun Synämeni, että se
 Satumisella ja Murbhelda särjetty ja mu-
 jerrettu on; sen uhraan minä sinulle, Berel-
 läs priiscotettuna, älä sitä ylöncazo. Tähtä
 minun päälleni se sinun callis Luvaures,
 että jocainen cuin uscoo sinun päälles, ei
 yidä hukuman, waan ijancaidisen Elämän
 saaman; Ach Herra minä uscon auta mi-
 nun Epäuscoani, älä anna minun hukua
 Synneisäni, ja Rangaistuyen ijancaidisest
 minun päälläni olla; Sillä Rangaistus on
 sinun päällä, sinä olet sen karsinyt, että
 meillä Rauba olis, ja sinun Haawais caut-
 ta olemma me paratut, sen päälle tahdon
 minä iseni uscosa luotta, toiwon ja odotan
 myös Uscon Loppua, nimittäin ijancaidista
 Elämästä, Amen.

9. Ru.

Kuucus Pyhästä Hengestä sopii tähän, joca alcaa Blas-
 difia 57. Esimmäisellä Osalla.

9. Rucous pyhän Hengen Jlost ja Lohdutuksesta Murheja.

Uch sind vyhä, ja wanhurscas Jumala, caiken Lohdutuksen, Rauban ja Jlon Jumala, jonga Waldacunda on Wanhurscas, Rauba ja Jlo vyhäsä Hengesä! Minä walitan ja tunnustan sinun edesäs, että minä usein tämän Mailman Jlon ja catoraisen Hurituksen perään himommut, sitä ekinyt, racastanut ja sen perään alwan valjo pyrkinyt olen, cosca minun oikeutta myöden olis pitänyt iloita sinusa, minun racas Jumalani. Uch anna anderi minulle tämä Tyhmyns, ja älä anna minun Sydämeni enää sencautta saastutetupi ja vetetyrittulla, ulos juurita minun Sydämeistäni caiki Eihan Himo, Silmäin Pynnös, ja Elämän Coreus, puhdistä Sydämeni caikesta Mailman Jlost, joca synnyttä ainoastans cuoleman, ja muuttu ijancaickisehen Itcuhun ja Hammasten Kiristyreen. Mutta ylös kyttyä minusa se ijancaickinen, totinen, taiwallinen Jlo, joca ijancaickisen Elämän Esimacu, hri osa Jumalan Waldacunnasta meisä, ja callis pyhän Hengen Hedelmä ja Lahja on, että minä aina sinusa ja minun Herrasani Christusesa ilokisijn. Anna minun woimasa tuta, mitä tästä Psalmeisa seisoo näillä

näillä Sanoilla: (a) Sinä ilahutat minun
 Sydämeni, ehkä muilla on Winaa ja Jy-
 wiä kyllä. (b) Jloitcaan caicki jotca sinuun
 usealdamat, anna heidän riemuista ijancalc-
 fiseit: sillä sinä warielet heitä, iloitcaan ne
 sinua, jotca sinun Nimees racastawat: (c)
 Minä iloizen ja riemuizen sinua, ja weisen
 kistosta sinun Nimelles, sinä caickein ylim-
 mäinen. (d) Minä turwaan sinun Armoos,
 Minun Sydämen riemuize ettäs niin mie-
 lelläs autat, minä weisen Herralle, että
 hän minulle niin hywästi teke (e) Sinun
 Casuos edes on täydellinen Jlo, ja riemuil-
 linen meno oikialla Kadelläs ijancalcifiseit.
 (f) Anna minun riemuista sinun Woiमारas,
 ja iloita sinun Aruustas; ilahuta minua si-
 nun Casuos Jolla. (g) Jloitcaan ja riemuit-
 can caicki sinua, jota sinua ekivät, ja jotca
 sinun autuuttas racastawat: sancaan ai-
 na: Herran oleon corkiast ylistetw. Anna
 minun cuulla Jlo ja Riemu, että ne luut
 ihastuisit, jotcaas särkenyt olet; Anna minul-
 le taas sinun Autuundes Jlo, ja sillä hywäl-
 lä Hengelläs tue minua. Ach minun Suma-
 lani! anna minun mielelläni uhrata sinulle,
 ja kistää Herran sinun Nimeas, sillä se on
 hywä. Ach minun Sumalani! anna minun,
 niin

(a) Ps. 4: 8. (b) Ps. 5: 12. (c) Ps. 9: 2. (d) Pl. 13: 6.
 (e) Ps. 16: 24. (f) Ps. 21: 2, 7. (g) Ps. 40: 17.

nijneuin sinun Pyhässä euulla mitä sinä minusa, puhut, että minä siitä iloitsin. Ach minun Jumalani! sinun Raujuudes on parempi kuin Gläma, minun huuleni pitää sinua kiittämän. Minä tahdon cunnioitta sinua minun elinaicanani, ja minun Käteni ylös nostaa sinun Nimees, se olis minun Sydämeni Glo ja Niemu, että minun Suuni kiittäis sinua iloisilla huulilla. Ach minun Jumalani! anna minun totuudesa tuta, mitä edes päin seisoo Psalmeisa: (h) Wanhurscaat riemuitecan ja iloitecan Jumalan edes, ja riemuitecan Glosa: ja toises paicasa: (i) Radolliset näkewät sen ja iloizewat, ja jotca Jumalata ekiwät, heidän Sydämens vitä elämän. Ach minun Jumalani, anna se olla minun Gloni, että minä izeni sinun tygds widän, ja panen Toiwoni Herran päälle, ilmoittaman caiccia sinun Edits. Anna minun tuta, euinga ihanat sinun Usunsias owat, Herran Sebaoth, että minun Ruumiini ja Sieluni iloizis eläwäsä Jumalasa. Anna minun ike työsa tuta ja maistaa, että Wanhurscaille coitta Walkeus ja Glo hurscaille Sydämille. Anna minun Glosa Wettä ammunda Autuuden • Caimosta, Jesusesta Christusesta. Anna minun aina iloita Herrasa, ja minun Sieluni riemuita minun Jumala-

(h) Pf. 68: 4. (i) Pf. 69: 33.

malasani. Sinä taivaallinen Cuningas, tule Sydämeheni, että minä Zionin Tyttären cansa suurest iloikisista ja riemuikisista. Ach minun Jumalani, että sinä iloitset meistä, niin ja cuin Nika iloihe Morstammestans, niin anna myös minun taällä sydä nestäni iloita sinusta, että minä siellä sinusta ijancaidisesta iloita mahdaisin, koska ne udet Saubat ja uden Maan Tiolla tähtät: koska meitä lohduttawa olet, niincuin Uti Boicaans lohdutta, koska meidän Suum pitä wihottaman niincuin Ruoho, silloin meidän Suum Naurolla tähtetän ja meidän Kielem on täynnäs Niemua, silloin ijancaidinen Glo on olerwa meidän Pääm päällä. Silloin me Tiolla niitämme, mitä me kynneillä kylvännet olemma. Anna meidän tätä Gloa ijancaidisesta nautita, o sinä Glosta ricas Jumala ja Isä, Jesusen Christusen meidän Herram cautta, Amen.

10. Salusta ja Skändizemistä ijancaidisen Elämän perään.

Ach minun taivaallisen Isäni, joca minun sinun kōyhän wiheliäisen Lapses ijancaidisehen Elämähän luonut, ja sinun taakahan Boicas cautta sitä warten lunastanut, ja myös pyhän Henges cautta siihen pyhit-

hittänyt olet! minä walitan ja tunnustan
 sinun edessä Sydämeistäni, etten minä tain-
 caldaista, ijancaickista, corkeinda, u os sano-
 matoinda Hyvää, sitä ijancaickista Elämä-
 tä, ihmifellisestä Sokeudesta oikein tundenut,
 engä iziäni oikein siitä ilahuttanut ja loh-
 duttanut, en myöös sen perään caikesta
 Sydämeistä ja Sielusta halannut ja ikäw di-
 nyt ole, waan minä olen, Jumala parat-
 cohon! tähänasti aiwan maallifesa mielestä
 ollut, ja Mailman, ynnä Eihan Simon, Sil-
 mään Pnyhnon ja Elämän coreuden canka,
 rackahambana pitänyt. Ach racas Isä!
 anna anderi minulle tämä suuri Syndi ja
 Tyhmyys ja ulosiuurita minun Sydäme-
 stäni caicki Mailman Rackaus, caicki ajallisen
 Cunnian pyhndö, caicki ihallinen Secuma,
 jotea Sielun saastuttawat ja sotivat sitä wa-
 stan. Anna minun tuta mitä warten minä
 luotu, lunastettu ja pyhitetty olen, että mi-
 nä sinua, O Jumala, se corkein hyvä, en-
 nen caickia ekisin racastaisin, ja Sydäme-
 stäni himoizisin, en muuta toivottais, engä
 toivois, cun sinua ja ijancaickista Elämätä,
 en myöös muun perään huocais ja ikäw dizis,
 cun sinun ainoan. Entytä hlos minusa se
 pyhä sano ijancaickisen Elämän perään, et-
 tä minun Sieluni himoizis sinua, niicun
 Peura tuoretta wettä himoizee. *Mia* anna
 myöös

myös mingän Ahdistusen, Murhen, Wainon ja Wiheliäisyyden minua tästä Toiwosta poisääändä; sillä minä tiedän minun Sunastajani seläwän, ja se Toiwo kuin minulla hänen päällens; on, ei ole andawa minun häpiään tulla. Anna minun caiken Kristin ja Waiwan allaslahutta ja lohduutta iziäni sillä ijancaickeisella Elämällä, että minä caiken Tuscan sillä liewittäisin ja ylikewoittaisin. Sillä mitä on caickei Kärsimys, ja wielä caickein surkeingin Tuolema, ja caickei ajallinen Helwetingin Waiwa, ijancaickeisen Elämän loppumattoman Ilon ja Cunnian suhten? Anna minun tätä Sanaa usiasti Sydämesiä tutkia: Minun Isäni Huonees on monda Usunastaa, ja minä menen Teille Sina valmistamahan. Ach sen caickeiwaldian Isän Huonet on wißissi aiwan caunis Huonet, Huonet täynnä Cunniaa Waleutta ja Kirckautta, Elämästä ja Mutuutta, Iloa ja Riemua, Ryhyttä ja Wanhurscautta. Ach cosca tullen minä tämän Mailman ja minun Ruumihini pimiästä Huonehesta wapahdeturi: cosca tullen minä Jumalan Caswoja näkemähän? Sillä nähdä sinun Caswojas, Jumala, on corkein Ilo, corkein Elämä, ja corkein Mutuus. Cosca saan minä nähdä minun Sunastajani suloiseti, leppiät ja rakkahat Caswot? Sinä olet, minun Herrani

ja Jumalani sanonut: Minä tulen teidän
 tnaonne, ja otan teidän tyköni, että cusa
 minä olen siellä pitä myös teidän olemaan.
 Ach minun Herrani tule pian, ja ota mi-
 nua tykö, että Lunastetut Lunastajans,
 Sapsel Isäns, Pyhitetyt sen caikkein Py-
 himmän tykönä olisit. Mihi jätät sinä mei-
 dän niin caurvari olemahan täällä Mail-
 mas, Surun Suros ja wierahalla Maalla, jo-
 sa me olem Gulkiat ja Muucalaiset, ja emme
 cotonamine. Wie meitä oikiahan Cotohomi-
 me, oikiälle Isän Maallem, Isämme Huo-
 nehesen, josa sinä meille sian walmistanut,
 ja niin callibissi ostanut olet. Sinä olet sano-
 nut: Isä, minä tahdon että cusa minä olen,
 siellä nekin olisit minun cansani, cuins mi-
 nulle andanut olet, että he minun Cunniani
 näkisit. Ach! Isä on myös andanut minun, si-
 nulle ja sinun, minulle, sentähden olen mi-
 nä myös nyt sinun ja sinä olet minun, cuca
 tahto meitä eroitta? Jos me siis olemme
 Isäs Sapsel sinun cauttas, niin olem me
 myös meidän Isäm perilliset ja sinun canfa-
 perillises. Sinä olet myös meille sentähden
 andanut, isancäikkien Perinnör Kantin, sen
 B. Sengen, sillä sijtä me tunnem olem am-
 me sinun Sapses, että annoit meille Hen-
 gestäs josa me kiinnitettyt olemme, Lunastu-
 ren Wainwädn asti jona sinä meille catomat-
 toman, ja saajuttamattoman ja turmele-

mattoman Berinnön, andama olet, ioca Sai-
 wahas meitä warten tähdelle pandu on. Ach
 anna wähdäinen muruinen tästä Berinnöstä
 langeta Sydämeheni, että minulla ijancie-
 kisen Glämän Esimacu, olla mahdais, sen
 päälle että minä harwata'ia tuta mahdaisin,
 euinga aiwan callis ja corkia minun tulewa
 Berindö Dmaisudeni, jon olewa. Ach sinä
 ijancieckinen, pnhä, cuolematoin Jumala!
 sinä taidat yhdellä sinun tairwallisen Hywy-
 des pisaralla enäminän ilahutta, cuin caieki
 cuolewaiset Luondocappaleet, caieken heidän
 ilons cansa. Ach se Glo, cuin niistä ijancie-
 caieckisista tulee, on tuhatta kertaa callihim-
 bi, cuin se ioca ajallisista ja maallisista tulee,
 ja tosin caieki Mailman Glo on sen subteen
 ei muuta cuin carwas Sappi, ioca tätä
 tairwallista Gloa maistaa, sille tulee coco Ma-
 ilma carwahari. Ach jos iocu silmän räpäh-
 pes näkis Jumalan Cunnian, niin hän coco
 Mailman yhtä haawa unhottais, sillä nähdä
 Jumalata, on Glämä ja Mutuus. Minä o-
 len nähnyt, sanoo pnhä Patriarcka, Juma-
 lan Caswoosta caswoon, ja minun Stelun on
 wapahdettu O sinä, minun Isäni, ihana
 Huone! O sinä suloinen Usumasia! O sinä
 Jumalan caunis Caupungi, ionga Jumalan
 firckaus walistaa! O sinä ijancieckinen Päi-
 wä! O ijancieckinen Wälkeus! O ijancie-
 ckinen Lepo! O ijancieckinen suloinen Olendo!

O iloi.

Siloinen, Jumalan, Engelen ja Ihmisten
 Seura! O suuri Rauha! O ijanceaikinen
 Glo! Siellä Jumalan Tahto ja Mielisuosio
 tapohtu caikisa, Jumalan Rakkaus pysyy
 eufisa, Jumalan Rauha ja Glo pysyy cai-
 kisa. Jumalan ijanceaikisesta, tähdellisestä,
 määrättömästä Rakkaudesta tuotaa alati
 uusi Glo; sillä ijanceaikinen Rakkaus, syn-
 nytää ijanceaikisen Glon ikestäns. O Juma-
 la sinä olet ike ijanceaikinen Rakkaus, ijan-
 caikinen Glo, ijanceaikinen Hymä, ijanceaic-
 kinen Elämä; Sinulla tulevat caikki ulos-
 walitut tähtetypi, nimittäin sinun Rakkau-
 dellas, sinun Glollas, sinun Wäkeudellas,
 sillä sinä olet yriä loistawa, niincuin Mo-
 seyen Caswot loistit sen, waikka tärkein cansa-
 kaimisen tähden Jumalan cansa Meljänä
 kymmenenä päivänä: Paljo enemmän pi-
 tä meidän sinun Kirckaudestas loistaman, et-
 tä me ijanceaikisest tykönäas pysyä saamine,
 meistä pitää loistaman sinun Cunnias, Py-
 hydes, Caunundes, Woimas ja Wäkeundes,
 sinun Wäkeudes, Kirckaudes ja Wiisaudes
 sillä olet sinä meitä caunistawa, täht-
 täwä, ja ilahuttawa. Ei ulkona meistä,
 waan mestä on itänä Sawara ja caikki
 Hymä olewa, joca sinä ike olet, sillä sinä
 olet olewa caikki caikisa, ja mitä itänäs ne
 Ulos walitut itellens toiwot, a mahtawat,

pitä heilla sinusa o'eman, ja sinä itse olet
 heisä olewa; Silloin on meidän Rickauden
 meisä igesäm olewa; me saamme olla Jumala-
 lasa ja Jumala on ol'wa meisä; me saa-
 me nähdä izem sisäll. su. jetuxi Jumalan Racc-
 kauteen, ja Jumalan meidän Raccauteem;
 me saamme caicki nähdä izem Chrituxen Racc-
 kabanen Sydämehen sisällesul. tuxi, ja Chri-
 stuxen meihin; Me saamme Pyhän Hen-
 gen Jlosa elää ja ol'kella, ja pyhä Hengi
 meisä. Me tulemme caickein py. äin Unge-
 lein cansa yhdiste. xpi, ja caickein U'oswa-
 liruun cansa yhderi Sydäme; ja Hengi,
 unohdamme caiken tämän Maailman Kar-
 sinisen ja tulemme ijanca. ckisesti Jumalan
 Caswain Jlosa wirtwoit. tuxi.

Se ijancaickinen Elämä on Rickaus ilman
 Wähenemistä, Cunnia ilman Häpiätä, Mida-
 kylläisyys ilman Puutosta, Terwens ilman Kirw-
 loisutta, Raccaus ilman Petosta, Secum. ilman
 Turhuutta, Woima ilman Woimanttomuutta,
 Wapaus ilman Orjuutta, Näkkä ilman Wainwaa,
 Walleus ilman Pimeyttä, aitwan suloinen ja iloi-
 nen, Pysyväisyys ilman Ohizemenemistä, Intyväi-
 syys ilman Caipausta, Turwa ilman Pelgota,
 Uerwo ilman Wapistusta, Elämä ilman Cuolema-
 ta, Corkeus ilman Cateutta, Autuus ilman Mur-
 beta, Wiisauus ilman Erhetystä, Jlo ilman Su-
 ruu, Kawizeminen ilman Kyllänmistä, se caime-
 hin ja rauhallisiin, Jumaluden Näkeminen, se caic-
 tia makein Nautizeminen, rakkahin Yhdistö, py-
 sywäinen,

hyväinen, autuas, huoleiain, levolleinen, eautis,
 puhdas, pyhä, re-pa Euolemasta, Elämä ilman
 Murbeta, ilman Kylmyyttä, ilman tuseaa, ilman
 nälkää, ilman Kylmyyttä, ilman Tuumuutta, il-
 man Sairautta, ilman Euolemata, ilman Riis-
 lausta, ilman Väsymistä, ilman Heikkoutta, il-
 man Ahdistusta, ilman Raadollisuutta, ilman So-
 kannosta, ilman Muutosta, ilman Washetusta,
 Elämä täynnäs Armoa, Tunniata, Korkeutta,
 Wiisautta, Puhdasta, Raukautta, Makeutta, He-
 lumata, Euneutta, Suloisuutta, Turvaa, Ter-
 weyttä, Lepoa, Onnellisuutta, Wapautta, Pri-
 mielisyitä, Rikkeitä, Wakkautta, Etywäisyyttä,
 Rivekautta, Kiemua, Iloa, Euolemattomuutta,
 Pöpyyttä ja Autuutta.

II. Autuaasta Lopusta.

Rackabin Jä Taima! Sydämellisesti ra-
 ke-s Wapataja Jesu Ehriste! ja pohä Hen-
 gi, sinä totinen, ainoa, ja korkein Lohduttaja! Ach!
 euinga pahoin olen mindä minun lohykäisen Elämäni
 mietännyt, minun Elämäni Päivät ovat hermaat, ja
 Synni ovat ufiat, wähimmän ajan olen mindä
 sinulle elännyt, minun suurimman ja parahan aika-
 ni olen mindä Turhudesta culuttanut; Ach euinga
 paljo hywää olen mindä laimistännyt? euinga paljo
 parhan sitä vastaan päälleni cartuttanut ja sillä Ruu-
 mihini ja Sieluni saastuttanut? Ach anna anderi,
 rackabin Jä, caikki Armosta; Ach pelkä, racka-
 hin Wapahataja, Anun Wiattomudes ja Wanbur-
 scaudes waattella! Ach paranna haawoitettu Sies-
 luni Lohdutusella, O autuaallinen Lohduttaja! O-

peta minua ajatteleman, minun Loppuani ja mikä
 mitta minun Elämäni on, tiedäveni että minä
 erconen täällä. Etkö minun päiväni ovat läm-
 menen leuens tyhjänä, ja minun Elämäni on niin-
 cuin ei mitän sinun edessä, cuinga aiman turhat
 ovat kaikki Ihmiset, jotka cuitengin niin surutto-
 mast elävät. He menewät pois niincuin Warjo,
 ja telewät heillens hukkaan suuren Murhen, he co-
 cotwat ja ei tiedä cuca sen saa. Ja nyt Herrä, mi-
 hingä minä ihent luotan? sinun minä toiwon. Wa-
 pahda minua kaikista Synneistäni, ja älä anna
 minun tulla hulluin piteari. Minä waicfenen, ja
 en awoa Suutani, kyllä sinä sen teet. Minä olen
 muucalainen sinun tyhjänä ja roteras, niincuin kaikki
 minun Isänt. Eosin olen minä muucalainen ja
 ei minulla täällä ole pysymäistä Cauptungita, waan
 minä esin tulewaissta. Minä olen niincuin Valwes-
 lia, joka halaja warjoa. Minä tiedän sinun luf-
 nenleikki minun Päiwäni, ja kirjottaneen ne ylös
 Kirjahas, jotea wietä oleman viii, joista ei yvikän
 silloin tullut ollut. Ach anna minun ajatella, että
 minun Elämäni on yri waellus tämän murhen las-
 von läpihe, ja Muucalaisen Matca, älä anna min-
 gän tällä tiellä estää minua. Ach minun racas Isä-
 ni, cosca nyt minun Uicani, jongas minulle eteben
 pannut olet, on täytetty, cosca minun Päiwäni,
 joteas kirjaas kirjottanut olet, on Määräns täy-
 täneet, niin anna minulle autuas, rauhallinen ja
 koinen Vähi tästä Elämästä. Uosjuurita minusta
 kaikki Mailman Raftaus, ja Nolu enämbätä ai-
 caa elämään, anna minulle mieluisen Sydän tääl-
 lä eriamään, Poispoista kaikki Pelko ja Hämeä-
 stys,

Ihs, marjete minua Biholisen Riisaurista; wa-
 rusta Sieluni Wanhurcaudes Sotaaseilla, Useon
 Riitwellä, ja Uuuden Rindarandalla, sillä sinä
 Herra Jesu Ehriste, olet minun Wissaudeni,
 Wanhurcaudeni, Pyhdeni ja Lunastuxeni, mi-
 nun Elämäni, Lohdutuxeni, Rauhani ja Isoni.
 Anna minun Useosa Raclaudesa, ja Eotwosa tää-
 dä lähidä. - Ylöstyttä minua pyhä Jano ijancalc-
 Eisen Elämän perään, että, nijacuin Peura himoize
 tuoretta Wettä, minun Sieluni himoizis si-
 nua Jumala, ja janois sinua sinä elävä Jumala, ja
 sanoisin sydämeestäni: Cosca minä tulen sinun Castroos
 näkemään? Anna minun tulkia cuinga thana sinun
 Numasias ovat; anna minun Kuumijni ja Sie-
 luni iloita elävässä Jumalassa. Anna minun Sie-
 luni, nijneuin pambarens ajetun Linnun löytä huo-
 nehen, josa hän olti ijancalcieffesti, sinun Altaris,
 se on, minun Wapahajani Jesuxen Christuxen
 catkeran Pijnan ja Cuoleman, ja hänen Ansions;
 Herra Zebaoth, Jumalani ja Cuningani, uudista
 minua Wapahajani Christuxen rotattoman Cuo-
 leman Muisto. O minun Lunastani Jesu Ehriste,
 ofota minulle heickoudesani ja Cuoleman hädäsä si-
 nun Pijnas, Haawas, Beri-Naarmus, Or-
 jantappura Eruunus, Riistis ja Cuolemas; Ofota
 minulle awattu Kolkas, läwistetyt Kätes ja jalcas,
 jotca ovat minun Ilo-ja Lohdutux-Lähteheht. An-
 na minun Sydämeestäni cuulla ne Lohduliset Sa-
 nat, cuius puhult Riistin päällä: Eänäpän yltä si-
 nua oleman minun canгани Paradise: Ach minun
 ainoa Parandajani! paranna minua, sillä minä olen
 se sama, cuin Rōwärein Käsiin langesin, ja tu-

lin haavoitetuksi, sido minun Haavan, paranna
 Ripuni Haavoit Kirwan; kautta, sinun Euoleman
 Kiiwotuyen ja werisen Hiles kautta, lierwitä Euo-
 leman Ahdistuksen, siunaa minun Euolemani, si-
 nun Euolemas kautta. Sinä olet Pölsnousemus ja
 Elämä, josta useo sinun päälles, hän elää, eikä
 hän olis cuollut. Wanhurscasten Sielut ovat si-
 nun Kädesäs, ja ei Euoleman waiwa lähety heitä.
 Autuat ovat ne cuolleet, josta tästä lähin Herrasa
 cuolewat, heidän pita lewämän heidän töistän.
 Ach minun Herrani, anna Sieluni löytää sinusa
 totisen Lewon, huuda minua tygös, ojenja minulle
 Kätes, niijcuin Petarille Weden päällä, etten mi-
 nä walpui, ja sano minulle: Tule minun tygöni
 mindä tahdon sinua woltwotta. Euhu minua, Her-
 ra, älä Ehto on minulle tullut, ja pane minua Lepo-
 cammioboni: huuda minua tygös, Pimendestä
 Walkeuteen, Wiheliätydestä oiklahon Isän Maan
 han, Synnin Palweluksesta ijancalciseen Wapau-
 teen ja Wanhurscauteen, Euolemastä Elämähan,
 tämän Matkman paubawallestä Merestä, sen oiklan
 Isän Maan Saamahan; wole minua sen ajalisen
 Euoleman Ahdistus: Meren läpiä, sijhen oiklahan
 lumattuhun Maahan. Ach wopahda minua tästä
 syndifestä, saastaisesta Elämästä! sillä minä hala-
 jan sen puhtahan, pyhän ja tahwällisen Elämän pe-
 rään, josta ei ole Synidiä, waan sula Wanhurscaus.
 Wie minua tästä lewottomasta Elämästä, sijhen to-
 liseen ijancalciseen, autualliseen Lepoon, josta ei
 waiwaa eikä tydiä! ei sairautta, eikä Euolemata,
 ei muretta, eikä surua ole; josta Jumala on calc-
 cailisa, josta Jumala on meidän Kawindom, Wer-
 dom,

hom, Huonehem ja pyhä Majom, meidän Glom ja
 Kiemun, ja meidän Elämäm, silloin saan minä cau-
 nihin Waiheturen tehdä, cosca minä Murheni,
 Surkeuden ja Wibeliäisuden edestä, saan peria
 ijanceikkisesti pyhywäisen Cunnin, tämän ajallisen
 Waiwan edestä, ijanceikkisen Glon, tämän Cuole-
 waisuden edestä, Cuolemattomuden, tämän Heikou-
 den edestä, taiwollisen woiman, tämän Sairauden
 edestä, ijanceikkisen Terwenden, tämän ajallisen E-
 lämän edestä, ijanceikkisen Elämän: Nijn on Chri-
 stus minulle Elämä ja Cuolema on minulle Woitto
 Ach! cuinga aivan mielelläni tahdoisin minä tä-
 män cuolewaisen Kuumihini poispanna, ja cuole-
 mattaman Kuumihin päälleni pufia? cuinga mieluises-
 sti tahdoisin minä rijsua pois sen catowan, ja pufia
 päälleni Catomattomuden? cuinga mielelläni tahdoi-
 sin minä, niincuin Nisun jiwän, kylwää heicon Kuu-
 mihini Maahan, että minä ylösnousisin Woimasa,
 minä tahdoisin mielelläni Cuoleman cautta Hautaan
 lasteturi tulla, että minä ylösnousisin Cunniasa.
 Ach nijn palaja sijs minun Sieluni Lepoes, sillä
 Herrra teke hywästi sinulle, hän on temmannut si-
 nun Cuolemasta, Silmäs Kynnelistä ja Takas
 Combasturesta; Minä tahdon nyt waelda eläwit-
 ten Maasa ijanceikkisesti. Ach joudu ainoastans,
 Herrra Jesu Christe, awamas minulle Elämän
 Dwi, sillä sinä olet Dwi, jota sinun cauttas sisälle
 meene, se tulee autuuri, ja että minä olen sinun
 mgds, minun taiwallinen Ykkäni Häihin tulewa,
 ja sinä seisot Dwesa minua odottamasa, nijn cauni-
 sta minua edeldäpäin caunihiri, ja pue päälleni sinun
 Wanhursaudes Hää-Waattet, ja sen ijanceikki-

sen Sabbathin walkiat Jusla = Waatteet, että minun Sieluni puhdasna, saastuttamatonna, ja ilman Wirhettä sinun edessä ilmestris, ja anna minun cuulla nämät sinun suloijet Sanas: Tule sinä Herran sinattu ja omista Isäs Waldacunda, joca sinulle on valmistettu Maiman-alusta, ja mene sinun Herras Iloon, Amen.

12. Se P. Isä meidän Rucous, lohdullisesti ulostoimitettu.

Minun rakahin Isäni Taimaisa! mingä suuren Rakauden olet sinä minulle sinä osottanut, että minun pitä eleman sinun Lapses, ja sinä tahdot olla minun Isäni? ettäs rakahan Poicas J. Christuren tähden, minun Lapsesi ja caikein sinun taimallisen Tawarais Berilliseksi ottanut olet, anna minulle Lapsen Sydän sinua cohtan, niincuin sinulla uscollinen Isän Sydän on minua vastaan, että minä caiten Turwani sinun pääles panisin, että minä sinua sydämellisesti racastaisin, lapsillisesti velkäisin, nöyrästi cunnioittaisin, ja sinulle caitisa cuuliamen olisin, että minun korkein Lohdutuxeni, Itoni ja Hurwituxeni sinusa olis, ja cosca minä köyhä ja wiheliäinen olen, sairahapi ja wainotuxi tulen, cosca minä Cuoleman Hätähän joudun, niin anna minun sen vääle ajatella,

ajatella, että minulla on yri Isä, joca on
 Caikiwaldias, laupias, armollinen, kär-
 simäinen ja suuresta Snyndesta, joca ei
 minua unhotta, niin wahan kuin Niti La-
 stans unhotta taitaa, ja cosea minä Heic-
 loudesta Syndia teen, etten minä langeis
 Epatoivoon, waan tulisin tacaperin ja
 sanoisin: Isä minä olen Syndia tehnyt
 Taimaasa ja sinun edessä. Auta myös
 että caiki Ihmiset Maan päällä minun
 kansani, sinun niincuin Isäns oikein run-
 dist, sinua puhtahalla Sydamella auvens
 huutaisit, ja yhdellä Suulla kittäisit, että
 me caiki Rucoupen yhteen liittäisimme,
 ja eikin toinen toisem edestä rucoilistimme.
 Ach Isä! että sinä olet Taimaasa, niin an-
 na myös minun menoni Taimaasa olla,
 etten minä Sydamellani ajallisis riippuis,
 waan tunnissin ja tunnustassin iseni Muu-
 calaisei ja Bieraheri; Maan päällä, niin-
 cuin caiki minun Isäni. Eoko! sinä olet
 minun isänani, sinä olet joca paicas läh-
 nä olewainen, sinä et ole se Jumala, joca
 caucana olet, waan se Jumala joca lähinä
 olet, sinä olet se Jumala, joca tähtät. Tai-
 wahan ja Maan, jonga tähdän sinua caik-
 kis paicois, ja caiktina aicoina auhuuta
 taitaan: Ach Jumala! me sinun kōyhät
 Lapses olemmaa thällä Maan päällä Su-

run Laposa; waan sinä olet Saimaissa, si-
 nun pyhästä ja kirkkahaasta Nsumastiasas, me
 huocamme tygös, ja totuocamme sinun ty-
 gös, meidän Jiam tulowamme. Ach rakka-
 hin Jsa! että sinä olet pyhä Jumala ja si-
 nun Nimes on pyhä ja peljä täwä min
 anna että minä ja caikki Jhm set, sinun,
 Jumala Jsa, Poica ja pyhä Hengi oikein
 sinun Eonastas tundesimme, sinun caikki
 waldiafudes ja Lauwudes, Hmwydes,
 Wanburicaudes, Wissaudes ja Totuudes
 suura Nimes kiittäsim, ja että minä sinua
 Sydämesäni caikkein uscowaisken cansa
 cumiostrahin ja ylistäisin; että sinun kisto-
 ys olis aina minun Suusani, että minun
 ymmärttyeni sinuista walst tuxi tulis ja
 minun Tahtoni sinuaylize caikki racastais,
 että minä ilman lackamata sydämen kistol-
 l suudella ja Jolla ajattelisin sinun Rakka-
 des ja Uskollisudes päälle, cuins minulle
 löyhälle Sa fet es otottanut olet. Anna
 minulle pyhyväin:n Wires, sinua ehimä-
 hän, anna minulle Wissaus löytäjä sinua,
 anna minulle seuealdainen Etämä, cuin si-
 nulle otouinen on, sen päälle että sinulle
 ainoalle, minusta ja caikista Jhmistida,
 e iäsa Cunnia annetxi tulis. Ach rocas
 Jsa! että sinun Waldacundas se corkein
 Luvä, ja callein Lawra on, min anna
 sen

sen minua ja caickia Ihmissä pyhän Henges
 cautta lähestyä, että sinä uscon cautta
 minua auisit ja Waldacundas minua pi-
 däisit: että minä sydämellisellä Raakau-
 della sinua hyleisän, elävällä Toivolla si-
 nua kijnirippuisin, että minä caikista si-
 nun ijancaickisen Waldacundas Tararoi-
 sta osalliseri tulisin, nimittäin sinun Wan-
 hurseaudestas, Raubastas ja Jlosta Pnhä-
 sä Hengesä, että sen cautta Berkelen Wal-
 dacunda, Syndi ja caicki Berkelen työt
 minua ja caickein Ihmisten Syndämisiä cu-
 kistettaisin, niincuin on Nlypens, Ahneus,
 Wiha, ja saastaiset Eiban Himot, joisa Sata-
 nalla hänen Waldacundans or. Ach racas
 Jsa! cosca ei mitän pyhembätä ole, cuin si-
 nun Nimes, ei mitän callibimbata, cuin si-
 nun Waldacundas, ei mitän parembata
 cuin sinun Tahtos; niin anna sinun Tah-
 tos minun ja caickein Ihmisten Syndämisiä
 tapahtua, että minä caikesta Syndämestä-
 ni sinua halaisän, sinua ekisin, sinun tundi-
 sin, ja tekisin caicki mitä sinulle kelpaa. Sen-
 tähden vjenna coco minun Menoni ja E-
 lämäni, Tekemiseni ja Sättämiseni, sinun
 Nimes Nlistyperi ja Riitorexi. Anna että
 minä tiedäisin, tabtoisin ja taidaisin tehdä
 caicki mitä sinulle kelpaa, ja mitä sinun
 Guntiares ja minna Autuudeyeni tulee.

Dracka

O rakkahtiin Isä! osota minulle se oikia, ta-
 sainen ja wahwa Tie sinun tygös, ja oleo-
 hon balduhus annertu, cuingas minua joh-
 datta tahdot, myöden eli wastoinkämmisen
 cautta, että minä hywänä päiwänä sinua
 ylistäisin ja kiittäisin, ja en ylösvaisuis, ja
 jällens Wastoinkämmisesä kärsiwäinen olisin
 ja en epäilis. Anna, ettei mikän muu minua
 ilahuttais, waan se, cuin minua sinun ty-
 gös johdatta, eikä mikän murhellisepi tekis,
 waan se, cuin minua sinusta poiskaanda.
 Suo minulle, minun Jumalani, etten mi-
 nä pyhdäis kellenkän kelmata muutoin, cuin
 sinun Mieleš jalken ja että minulle caikesta
 sydämeštä kelvais mitä sinulle otollinen on;
 Ja myös että minulla olis suuttumus caic-
 keen ajallisehen Glohon, cuin ilman sinutta
 on, ja etten minä mitän halajas, cuin si-
 nua wastaan on. Anna minulle sencaidainen
 Suosio sinuhun että sinä olisit minulle cai-
 ti, etten minä mitän vaihi sinua toiwottais
 taicka hinoisizis, ja iloifest sanoa mahdaisin:
 Cuin sinä Herra minulla ainoastans olisit,
 niin en minä ensiugän sitte Taimaast eli
 Maasta totteizis, waicka wietä minun Sie-
 lunni ja Ruumihini waipuis, niin sinä Ju-
 mala cuitengin olet aina Sydämeni Usca-
 lus ja minun Osani. Sinä olet minun Ta-
 warani ja Osani, sinä tähdelle panet minun
 Beri-

Berimiseni. Anna minulle ja caikille Jhmi-
 sille Maan päällä määrätty oia ja mitta
 meidän iocapaimäisestä Seiwästä tytywäi-
 nen Sydan, ja sinun jumalallinen Siunau-
 kes, joca caiken puutoren paikkee. Bariele
 minua caiken pahuden juuresta, siinä ilkiä-
 stä Abneudesta, ettei Sydämeni ripuis a-
 jallista, waan että minä tundisin ole-
 wani Huone. Haldian sinun Samarais
 ylike, josta minä kerran Euguntecohon wa-
 dituri tulen. Anna Rauba ja Sowindo,
 hursas ja hywä Esiwalda ja Suuliaset Miam-
 maiset. Suojele meidän Rajam caikista Wi-
 hollisten päälle carcaurista, ja ole tulinen
 Muuri pyhäin Engeleis cansa meidän ym-
 bärilläm. Anna myös minulle ja caikille
 Jhmisille totinen Parannus, että minä tun-
 disin Sydäni, catkerasti waikeroitisin ja
 itkisin niiden ylike, ja minun rackahasen
 Herrahani Jesusehen Christusehen turwai-
 sin, anderi anna minulle hänen tähtens mi-
 nun Sydäni, ja älä niitä soimaa minulle.
 Anna minulle wahwa Uicomus parata Glä-
 mätäni ja elää Armos cautta sinun Tabtos
 jälken. Ulosiurita minusta caikki Coston-
 pyyhdö, ja anna minulle sovowainen Sy-
 dan, etten minä ike costais, waan duomizi-
 sin iseni ja minun heikkoudenitundisin Tee
 minua ystävälliseri, siwiäri ja karkiwäiseri,
 että

että minä Sahimmäiselleni parannuxeri oli-
 sin Sanoilla ja Toilla. Alla myös johdata
 minua ja caickia hyviä Christityitä Kiufau-
 reen; Tee minua ilman Wilpia nöyräxi, il-
 man hembeyttä iloiseri, ilman Heickomieli-
 syttä murhelliseri, puhtahaxi, cunniallise-
 xi ja siivolliseri, yrimacaiseri, urholliseri ja
 wäkewäxi. Anna minulle wahwa Ehdän,
 ettei mikän minua sinusta pois käännäis, ei
 pahat ajatuxet, Himot ja Halut, eikä mi-
 kän Kiufaus, Satanan Petos ja Walhe eli
 jocu Wastoinkäyminen. Anna minulle O
 Herrra Jesu Christe, että sinun Biinas ja
 Kiinis ristinnaulizis minun Eihani, ja olis
 minun Hengelleni se korkein Eohdutus ja
 Wakeus. Anna minulle Boitto ja Wäke-
 wys Synnin, Tuoleman ja Berkelen, Hel-
 wetin ja Mailman ylise. Wihdoin wiimein
 pelasta minua ja caickia Ihmissä caikesta pa-
 hasta, erinomattain Epäuscosta ja Ahneude-
 sta: Aia minusta pois Ylpenden Hengi, ja
 Iainaa minulle Nöyröden Samara; Ota mi-
 nusta pois caicki Wiha, Costonpyhndo, Wai-
 no ja Kärsimättömyös: Anna minulle wah-
 wa ja urhollinen mieli, warsele minua Wal-
 hesta, Sahimmäiseni Häwäistyneestä ja Pa-
 netuksesta, Ulcocullaisudesta, Waiwaisten
 Oloneakeesta; Warsele minua Jumalan
 Wilkkaamisesta, käännä minusta pois caicki
 Erytyös

Eryns, Sofeus ja Sydämen Pimeys, anna
 minulle laupias Sydän Lahimästäni cohtan,
 Heng. Uinen Kõnõys, Rauha, Ilo, Siwens,
 Sydämen Puhtaus, Kärki-räälisyys e. ikes
 Wastoinkäym sestä, vyhä Nälkä ja Jano
 Wanhursc uden perään, armeliaisuus e. ike-
 tia Wiheitäisiä cohtan; Anna minun war-
 jella Suuni ja Huuleni, etten minä mitään
 puhuis sinua eli Lahimästäni wastan. An-
 na minun ylöncakoa tämän Maailman caro-
 waisen Ilon ja Hecuman, ja Sydämeistäni
 eikä sinun taiwalliä Lahjojas ja sitä iian-
 e. ikesta Iloa, sillä tämä e. ike on sinun
 Waidacundas, sinun Woimas, ja si-
 nun Sunnas ianacik sestä niin ianacikisehen,
 Amen.

13. Kucous Jumalan Seimeit Pyhittämisestä.

Ach sinä pyhä ja wanhurskos Jumala,
 jona Kirckanden id sä Seraphimait
 Cas onis peitt wät ja Wesawat: Pyhä,
 Pyhä, Pyhä on Jumala Herrä Zebaoth!
 Ach anna minun myös sinun Nimes welo-
 mollis n Py itä isen coutt: tämän pyhäin
 Engelein wiran toim tta. Aluta että minä,
 ynnä e. ike in Jhuu en cansa sinun Wo-
 mas tund sin, sinun Laupias racast isin,
 sinun

sinun Totuudes vääle Sydämeštani uicäl-
 laisin, sinun Wanhurscauttas velkäisin, si-
 nun Pyhyttäs auyhudaissin, sinun Wissaut-
 tas ystäissin, sinun Käskylles cuulainen oli-
 sin, sinun Arwustas isiani lohduittaissin, si-
 nun Hywydestäs isiani ilahuttaissin. Anna
 etten minä misään Ustasa omaa Cunniatani
 ja Riistostani ekis, waan caikisa Sydämeštani
 sitä wältäissin, mutta sitä wastaan sinun
 Cunniatas ja sinun pyhän Nimes ylistystä
 uscollisesti ekissin, että sinä ainoa caikisa cun-
 niotetuyi, ki'etuyi, ylistetuyi ja cergotetu-
 yi tulissi. Anna minun racasta sinun Sa-
 naas enemmän cun Guldaa ja caikkein vara-
 sta Guldaa, että minä sinun, Olendos ja Tah-
 tos wuolesta siitä oikein tundissin, että minä
 myös saman sinun Sanas Sydämeštani
 uscoissin, pyhästi ja hurscahasti, niincuin si-
 nun Lapses, sen jälken eläissin, ja caikesta
 Erhetyestä ja Eriseurasta sencautta war-
 jelluyi tulissin. Anna minun iloita sinusa, Al-
 lä niin olet sinä luvannut anda minulle mi-
 tä minun Sydämeni halajaa. Anna että
 minä sinua caike inhywäinteco's edestä, sekä
 ruumillisten että hengellisten, kiittäissin, si-
 nua sydämellissti ja lapsuullisesti väkäissin,
 cunniotäissin ja racastäissin, caikisa hädissä
 wawalla Turwalla sinua auxibuudaissin, si-
 nun pyhän nimes ja Sanas myöden- ja
 wawon-

wastoinkäymisellä iloisest tunnustaisin, ja loppuum asti oikiasa uscosa ja pyhästä Elämästä wahwana pysyisin, ja sinua caickain Engelein ja Uloswalittuin kanssa täällä asalliseksi ja siellä ijancäikkiseksi kiittäisin ja ylistäksin, Amen.

14. Kucous Jesuren Nimestä, Jumalan Nimen Pyhittämisexi.

Ach minun rackahin, caunihin, suloihin Herrani Jesu Chriite! sinä leppiäs Ihmisten Macastaja! minä kiitan sinua ei ainoastans sinun Miehuden ottamisest ja Syndymisest edestä, waan myöds sinun Glosta ja Nuvunä rickahan, autuax teekewäisen Nimesest edestä. O sinä leppiäs, mätkä, suloinen lohdullinen, ja Sydämen ilahuttawainen Niemi, Jesu! millä lohdullisemmalla Nimellä olisit sinä tainnut ihes cukua anda, cuin Autuaxtekiä? sillä tähän Nimeen on caicki lohdutus sisälle sulsettu. Sinä olet totisesti se Manna cuin caiken Ilon myötäns tuovi ja ihesäns pitää caiken hengellisen Mann ja Halun. Sinä olet uscowaiisten Paradissi, Laitwahan Glo, Engelein Niemu, Ihmisten Caunistus, Sieluin Yrtiterha, Wisauden Lähde, Wanburscauden Nuringo,

K

Mail.

Mailman Walkeus, Sydämen Jlo, Mur-
 hellisten Pohdutus, Heidonnellisen Totu-
 Udonannettuun Baec, Wu caikisa Hädisä;
 Tuca on sinun Herran Jesu tänne soatta-
 nut muu kuin sinun Raakaudes ja minun Bi-
 belidäshdeni? Et sinä ole ike tähtes tätä su-
 loista Nimidä myötäs tuonut, waan minun
 tähteni, sen olet sinä minulle Lawaraxi Sy-
 dämeheni pannut, Pohduuxepi, Elnau-
 xepi, Elämäxi, Rauhaxi ja Jloxi, Winau-
 dexi, Wanhurscaudexi, Bohydexi ja Luna-
 stuxepi, Tääkityxepi Syndeciäni ja caikisa pa-
 haa vastaan sillä sinun Nimes siäädäs pi-
 tää caiken hywän ja on ike caiki Hywä.
 Minun Nimeni on Synninen, sinun Ni-
 mes on Jesus, Synnin Ulosiurittaja ja
 Mutuapiteridä. Minun Nimeni on Liban
 Lapsi Luonnostani, sinun Nimes on Jesus,
 Urmon Lapsi: Minun Nimeni on Cuoleman
 Lapsi, sinun Nimes on Jesus, joca on Elä-
 män Nimi: Minun Nimeni on Cadoturen
 Lapsi sinun Nimes on Jesus, joca on Mu-
 tunden Nimi: Minä olen Surkeuden ja
 Wiheldäshden Lapsi, sinun Nimes Jesus
 on Cunnian ja Cauneuden Nimi. Jesuren
 Nimi wihittäkön minun, Jesuren Nimi
 siunatacon minua, wahwistacon ja wylista-
 con minua! Jesuren Nimi olecon Suo-
 jeluxeni, Kilpeni ja Wahwistuxeni! Jesu-
 ren

ren Nimi oleon sinulle Boitto caickein Bi-
 hollisteni yllhe! Jesuren Nimi oleon Cauni-
 sturen, Gruunini, Gloni ja Balkeudeni! Jesu-
 suren Nimi oleon Ruocani, Suomani, Eäa-
 kityreni! Jesuren Nimi oleon Wiisaudeni,
 Ymmärryksen, Tahtoni, Muiston! Jesuren
 Nimi oleon Turwani, Uskalluren, Usconi,
 Raakaudeni, Toimoni, Kärksimiseni, Ruocu-
 reni, Hartaudeni, Belconi, Tundoni, Neumo-
 ni, Weimani, Pösywäisydeni, Sydämeni, Kii-
 tollisuus, Ystävällisydeni, Lauppiuden, Wan-
 hurskaudeni, Sydämeni Puhtaus, Siwen-
 deni, Nöyrydeni, Leponi, Sieluni Wirwo-
 tus! Jesuren Nimi oleon minulle Tie, Tai-
 wahan Waldacundahan, Totuus ja Glämä!
 Jesuren Nimi oleon minun autuas täällä
 Croni, ja aiallisen Glämäni Loppu ja lian-
 caikkisen Glämän Ulu. Jesuren Nimi ol-
 con minulle Caikki, sillä se on caikki, minä
 löydän hänesä caikki, minulla on hänesä caic-
 ki, sillä niin on Jumalalle kehwanut että
 hänesä caikki Täydellisyys asuman pidäis:
 Minä en halaja paiksi händä mitän, paiksi
 händä en halaja minä Rickautta, en Cun-
 niata, en Orkeutta, en mitän Taitoa en-
 gä Wiisautta, sillä hänen pitä oleman mi-
 nun Rickaudeni, Cunniani, Orkeudeni, hä-
 nen pitä oleman minun Taitoni, ja Wiisau-
 deni, hänen pitä oleman minun Taiwahani

ja Nutuuden: ja koska minun Sieluni tästä
 Kuumihistani EronS otta, niin on hän tämän
 Jesuren Nimen, niineuin Saunisturen ja cal-
 liin Gruunun Jumalan Saivoineeteen myh-
 täns wiewä; Kosca minä tämän calliin Sa-
 waran tallella pidän niin eu minä mitän ca-
 dota, jos minä vielä coco Mailman, Sai-
 wahan ja Maan cadottaissin, sillä tämä Ni-
 mi on parempi kuin Saiwas ja Maa, ja to-
 sin on tämä Nimi se oikia ijancalcinen Sai-
 was, tähänä calcia Nutuutta, se on se oikia
 Paradisi, jossa cacki Huritus, Ilo, ja Su-
 loisus on, se on se calcia rackahin jossa calc-
 ki Jumalan Rackaus on, ja calciein En e-
 lein, in Ilo: se on se oikia Pyhos, jossa Ju-
 mala asuu: Se on pyhän Colminaisuden
 cunnia Istuin, Jumalan Huone ja Saiwa-
 han Owi. Tästä Nimesä halaan minä elää
 ja euolla, ylösnoSta, Saiwaasen astua ja
 autuaxi tu'la, sillä tästä Nimesä olen minä
 Jumalasa, Jumalan tyfönä ja Jumalan
 cansa, ja pyssyn hänen tygönäns ijancalc-
 festi, Amen.

Tähän sopivat 9. ja 10. Kucous, Colmannesa osasa,
 en Cari kistos wirttä Jesuren Nimeskä Bernharduxen Ilo-
 Weisu.

15. Kucous Shristuren Sal- dacunnista.

Sana Jesu Christe, sinä Cunnian,
 Armon

Armon ja Laupiuden Cuningas! minä wa-
 litan ja tunnustan sinun edessä totisella
 catumuxella, ja murhella että minä,
 Jumalan parateobon! Berkelen Waldacun-
 nassa tämän Mailman Päämiehistä Pimenen
 Toilla, palwellut olen, ja tosin että sillä
 hainnlla Hengella hänen Waldacundans mi-
 nussa ollut on, ioca on minua Syndein caut-
 ta Tahrons jälkeen fangina pitännt. Uch mi-
 nun Herrani Jesu! cuingaa hirmuinen se
 on, että se wäkewä Saarniseoittu hänen Co-
 tons siinä wiheliäisessä Ihmisessä pitä ja war-
 sele. Minä kiertän sinua Syndeinestäni, että
 minun soweiliari tehnyt olet Pyhäin Peruni-
 sen osallisuteen Walkeudessa, ja pelastanut
 Pimenen Wallasta, ja minun siirtännt si-
 nun Waldacundahas, josa minulla Synastus
 on sinun Weres caultta, nimittäin, Syndein
 anderi andamus. Sinä lasket ulos sinun We-
 res Eiston caultta sinun Kangis siitä wedet-
 tömästä Suopasta, ja olet tehnyt minun can-
 soni ijancalcisen ja uuden Eiston: auta että
 minä siinä wahwana pyhyisin. Coooa myds
 aina enämbi ja enämbi sinun Waldacunda-
 has, wahwista ja enämbä sitä, että moni
 ihens siihen kääntäis: Kirjoita me ylös niin-
 cuin Consaakuiat, sinun Tairwallisehen
 Kirjahas, ja tosin sinun Käsihis, ja ylös pida
 meitä, että me ijancalcisest siinun Waldac-
 undas

cundas canša perillisinä olla ja pyhä mah-
daisimme, niincuin me Gastehesa sinulle Ni-
memme andaneet, sinun canšas Eijton teh-
neet, ja izem sinulle wannoneet olemme.
Ach tule sinä Cunkian Cuningas minun ty-
göni Sydämeheni! Tule siwiänä ja aseta
Sydämesäni caicki Lewottomuus. Sinä tu-
lit kōyhänä, tule ja tee minua hengellisepi
kōyhäxi ja nöyräxi, että minä catuisin Syn-
dejäni, isoisin ja janoisin Wanhurscautta,
ja tulisin ijancaickisesti rickahäxi. Tule niin-
cuin Wanhurscas, minun wihehäisen Syn-
disen tygöni, ja tee minua wanhurscähäxi,
pueta minua Wanhurscaubellas; Sillä sinä
olet Jumalalda minulle tehty Wanhurscäu-
däxi, Pyhäxi ja Lunastuxeri. Tule sinä
Kauban Cuningas, anna minulle rauhalli-
nen lewollinen Omatundoja matekahan saa-
ta minua sinun ijancaickinen Kaubas ja
ijancaickinen Lepös. Teeminua siwläxi lau-
pihäxi ja puhthäxi Sydämeestä! Tule sinä
Armosta ricas Cuningas, täytä minua täsä
Elämäsä Armollas, että minä siellä ijancaic-
kifella Cunniallas täytetyxi tulla mahdaisin.
Hallize minua täsä sinun Armo Waldacun-
nastas pyhällä Hengelläs, ja ylösrakenna mi-
nua Wa'dacundas, cuin on Wanhurscaus,
Kauba ja Jlo pyhäsä Hengesä. Walaise mi-
nun Sydämeni, puhdistä minun Laimutu-
renti,

ret i, pyhitä minun Siatureni, että ne olis jumaliset ja sinulle otolliset. Eule minua Armohos, etten minä kånans sitä poislangeis. Eule meidän tygdm sinä pyhä E. lmi. naisuus, tee meitä sinun asunasiases ja Teu pliges, ja sytä meitä ylös sinun Tundos Walleus, Uscu, Rackaus, Toimo, Nõh. ryys Kärswällisyys, Kucous, Pys. wäisyys, Jumalan Peico. Anna että me Sydämel. läin aina olestelisin Taimaisa, ja ikäwdisi. sinne sinun cummas perään. Ja että sinä täsä Mäilmäsa myös hallizet ja woimaa pi. dat sinun jumalallisen Woimas ja E. lki. waldiaisuudes Waldacunnan, niin ole myös hengellisen Waldacundas ja Seuracundas woimallinen Suoicelia. Ole meidän tykö. näimme, Herra Jesu Christe, Ewanges jälkeen joca päivä mailman loppuun asti: Älä anna sinun lastes ja sinun Kirkos Dr. wori tulla, sillä hänellä ei ole muuta Isää kuin sinä Maan päällä. Herra meidän Hal. diam, anna sinun Nimes tulla ihmellisepi eaisesa Maasa että sinun Cummas pandaisin Taimasten ylige, walmista sinulles Riitos E. asten ja Imewäisten Suusta, että Wibolli en ja Costajan murennaisit. Sinä olet Herra Christe, se ihanaisin Ihmisten Easteu seas, Ar. mo on u. oswuodatettu sinun huulias, sen. tähden sinua Jumala sinua ijancäicki esti.

Pane Miecās wydles sinā Sangari, ja
 caunista ites Sunniallifest: menesty sinun
 Cauniudesas, firuta sinus Sanan Totuu-
 den ja Wanhurscauden tähden, niin sinun
 oikia Kates ihmellisiä osotta. Terawät owat
 sinun Nuoles, että myds Cuningat lange-
 wat etees Naahan Cuningan Wibollisten
 kettellä. Jumala sinun Istuimes pyshy aina
 ja iiancaickifesti, sinun Waldacundas Wal-
 dica on oikeuden Waldica. Sinä tac stat
 Wanhurscautta ja wihaat jumalatoinda
 menoa, sentähden on Jumala sinun Juma-
 las, sinua woidellut Ilo: Olyllä, endä cuin
 sinun Osawelies. Caicki sinun Waattehes
 owat sula Mirrham, Aloes ja Kezia, coseas
 Elephantin luisest Tuastas lähdet. Sinä olet
 Cunnian Cuningas, wäkewä ja woimalli-
 nen, se Herra woimallinen Godasa Teh-
 fät Kortit awaraxi ja owet Mailmas corkia-
 xi Cunnian Cuniu: an mennä sisälle. Sinul-
 le on Jumala sanonut: Istu minun oikialle
 Kädelleni, siihen asti cuin minä panen Wi-
 bollises sinun Joleais astinlaudaxi: Herra
 lähettä sinun Wäkewydes Waldican Zioni-
 sta; wallize sinun Wibollistes seas. Sinun
 Boittos Päiwänä palwelee sinun Cansas
 sinua mielelläns pyhisä Caunistuxisa, sinun
 Sapies hynnytetän sinulle niincuin Caste A-
 muruscosta. Herra on wannonut ja ei cadu
 sitä,

stá, siná olet Pappi ijancaickisest Meichise-
 dechin Sáádyn jälken. Siunattu olcon se jo-
 ca tulee HErran Nimeen, HErra on Juuna-
 la, ioca meitä walistaa. O HErra auta, O
 HErra anna menestwá. Siná olet poisotta-
 nut Synnin, Kirouksen ja Cuoleman, ja o-
 let siunannut meitä hengellissellä Siunaukel-
 la taimallissá. Anna sinun Canfalles Wáke-
 wns, Woima ja Boitto, caickia sekä hengel-
 lisiä että ruumillisia Wibollisia wastan. Ja
 ettäs myds Cunnian Cuningas olet, niin tee
 myds meitä samasta sinun Cunnias Walda-
 cunnasta osallisiksi: coscas tulewa olet suu-
 resa Woimasas ja Cunniasas, ja caicki py-
 hát Engelit cansas, istuwa Cunnias J-
 suumelle, niin tántá meidän päällem náimát
 suloiset Sanat: (*) Jsa, miná tahdon että,
 cusa miná olen, siellä nekin olisit minun can-
 sani, cuins minulle andanut olet, että he
 minun Cunniani nákisit: (*) Tuleat minun
 Jsáni siunatut ja omistacat se Walbacun-
 da, joca teille on walmistettu Mailman alu-
 sta. Amen.

16. Kucons

(*) Joh. 17:24. (4) Math. 25:134.

16. *Rucous Jumalan Tahdon Täyttämisestä.*

Tähän sopivat myös ne *Solme Rucousta* itäsi *Solman* nesa oiafa, *Se 1. Mailman Ylöncankom.esta.* 2. *Meidän isem. Pois. kieldämisestä* ja 3. *Christuren Seuram.esta.*

Sinä pyhä, wanburscas, laupias ja ainoa wias Jumala! minä kiitan sinua kaikesta Sydämeistäni, ettäs isällisen ja armollisen Tahdon Sanas meille ilmoittanut olet; Ach mitä armollista Isän Sydäntä kannat sinä meitä cohtan! sinä olet Christures saatanyt corjata meitä Laupias, ja sinä raccaasa otollisepi tehnyt! cuinga mielläs tahdot sinä catia Ihmisiä autuaxi, ja että he Totuuden Tumboon tulisit. Etpä sinä tahdo että jongun pidäis buckuman, waan että jocalnen isens Barannuxeen iäänäis, ja eläis. Ach racas Isä! cuinga on minun Sydäment riviä sen yltse, että minä sinun aiwan isällistä, armollista, hywää ja raccasta Tahtoas wastan niin usiait seisonut olen, anna anderxi ja alätngö lue minulle Tätä Tottelemattomuutta waan ota Waxoxi sen edestä sinun raccaban Boicas tähdellinen Cuullaisuus, joca sinun Tahdos tähdellisesti tähtänyt on. Anna minulle minun Herrani Christuren Mieli, että mir ulla se Wiatu olis cuin hänellä oli. Suo minulle
cuullai-

euullainen Sydän tehdäseni sinun Tahdos,
 että minulle kelpais caicki cuin sinulle kelpaa:
 Anna minun tuta, että se on minun korkein
 Autuudenti, tahtoa mitä sinä tahdot, ja että
 se on minun caickia suurin Onnettomudenti,
 että tahtoa mitä sinä tahdot. Eillä jos en mi-
 nä tahdo mitä sinä tahdot, niin ekin minä sil-
 lä omaa Wahingotani ja Vericatoani, sen täh-
 den wariele, minua omalda Tahdoldani, ja
 etten minä myöös Berkelen Tahtoa täytä,
 ja sen pahan Wibollisen Käsiä olla mah-
 dais, waan pyhitä minun Tahdoni, minun
 Sieluni Hengen ja Ruumihini caikisa, että
 minä olisin pyhän Hengen ja sinun Armos
 Use ja astia, ja en Wiban, Astia ja Satanan
 ase. Anna minulle sen caldainen Sydän, että
 minä ilolla sinun Tahdos täyttäisin, ja iseni
 sinulle myöden- ja wastoinkäymisesä Elämä-
 sä ja Tuolemasa coconans ylönnäissin, et-
 ten minä hywisä päiwisä ylös paisuis, engä
 Kristisä epäilis ja poispuuttuis Anna sinun
 Tahdos olla minun Iloni ja Hywänsuosioni,
 ja että minä wahvasti uscoisin, minulle ni
 caicki parahari ja Autuudexi langewan, mitä
 minulle sinun Tahdos jälkeen tapahtu. Anna
 minulle Kärsiwälliis, sinun jumaliseen
 Tahdohos caikisa tytä ja sen jälkeen tehdä,
 niincuin Dawid sanol: (*) Jos minä löydän
 Armon

(*) 2. Sam. 15: 25.

Armon Herran edes. niin hän tuo minun
jällens: Mutta jos hän niin sanoo: et sinä
ole minulle otollinen: eako täsä minä olen,
hän tehdon minulle mitä hän tahtoo. Sa-
malla muoto sanoi myös se karsiväinen
mies Job: Herran andoi Herran otti: Her-
ran nimi ole on kiitetty. Jos me oleamme hy-
wää saanet Jumalalda, eikö myös meidän pi-
dä ottaman paha vastaan? Ach laupias Ju-
mala! Anna myös minun caicki sinun Tah-
tos alle heitä, ja eosea minä iotaaan rucoilen,
cuiin sinun Tahtoas vastaan on, niin tahdoi-
sit sinä minun Heikkoudeni ja Tyhmydeni
hywäri tehdä ja minun Tahtoni estää; waan
sitä vastaan, minun cauttani ja minusa sinun
Tahtos täyttää, että minä minun Tahtoni
cansaniin olla mahdaisin, cuiin ne pyhät En-
gelit Taimaissa, ne wälewät Sangarit, iotca
sinun Käskys Jolla tekewät ja toimittawat,
minun Wapautajani Jesuxen Christuxen
pyhimmän Tahdon cautta. Amen.

17. Ajalifesta ja ijancaickifesta Menestyrestä.

Suokiwaldas, Laupias Jumala, racas Isä,
minä kytän sinua nöyrästi, että minun Edes
hän Syndisen olet sinun Tundoos tulla anda: ut,
ja sinun raskahan Poikas Jesuxen Christuxen mei-
dän ainoan Lunastajam, Wapautajam ja Lohdu-
suxent,

tuyeni, minulle ilmoittanut, ja minun, riheidäisten
 cadoterun Jhmisen, edessäni, olet karsia ja cuolla
 a danut, että minä hänen Cuolemans ja Ansions
 kautta ijancatifesti eläisin. Minä rucoilen sinua,
 racas Jsa, sinä tahdoisit tämän hänen pyhän, cat
 keran karsimisens ja Cuolemans tähden minulle ar
 mollinen ja laupias olla, ja caiki Synbini anderi
 anda, ja myös minun täsä Ucosa ja Eohdutuyesa
 viimeisehen Heikeheni asti armollisesti ylöspitää, ja
 minua pyhällä Hengellä walistaa, että minä täsä
 Eudemisesa päivä päivästä castraisin ja lijän
 nyisin, ja coco Elämäni sinun jumalalisen Tahros
 jälkeen Ehriftillisesti wiettäisin. Sinä tahdoisit myös,
 racas Jsa, olla minun tykönäni ja Kuumihini ja
 Stelunt sinun Majares ja Templices pyhitä, ja
 minun ijancatifestehen Elämähän armollisesti war
 jella. Siunaa myös, racas Jsa, minun Euhumi
 senti, ja anna minulle Armos, että minä sijnä teh
 dä mahdaisin mikä oikku on, ja uscon ja hywän
 Omantunnon pitää. Anna minulle tytöwäinen Sy
 dan, että minä sinun Siunaurehes ja Ladjoibis,
 cuins armostas suonut olet, tytwisin, sillä se on
 suuri Woitto, olla jumalinen ja totvä Danehens.
 Se wäbä, cum wanhursella on, on parempi, kuin
 monen Jumalattoman suuret Tamarat; sinä HErr
 ra tiedät hurcasten päiwät, ja heidän Perimijens
 posywy ijancatifesti. Ei he tule häpiään pahalla a
 jalla, ja nälkärou sillä pä heillä tyllä oleman.
 Herralda hurscohan Niehen Vaellus hallitan, ja
 hänen Siens kelyoa hänelle. Tos hän lange nijn ei
 händä hyljätä si ö HErra tulee hänen kätens. Cas
 so HErran Silmät cakowat, niytä joita händä pel
 kät,

Tähdät, jotea hänen Lauphuuteens toivon at, että hän velakkais hädän Sielunns Cuolemasta, ja elättäis heitä Näljän aikana. Sinä tahdossit myös vacas Jumala ja Isä sunata meidän hyvän Esimalliam ja Isän Maan ja warjella wäärästä Opista, Sodasta, Kurosta ja callista ajasta; Siuna ja warjele taväs minua, Waimoani ja Lapssani ja caiecia homia Christivittä Kuumiin ja Sielun puolesta; ja suojele armollisesti coco Huoneheni, ja mitä minulla on, sinun pyhäin Enceleis Warjeluksen kautta, niissä viettäissidä, wabingollissidä ja cawalooida Perkelehsidä ja pahoida Hengellidä ja callidä heidän Käsiatoidans, Jesuyen Christuyen meidän Herran kautta, Amen.

18. Perkeleen Riisauria vastaan.

Suapias ja armollinen Jumala, joca meitä siunus Suwasas Perkeleen Petoste ja Caarluudestanijn uskoallifest warvotat, ja läpset warvitat olla ja woltwoa, jittä Perkele käy ymoärins nihtenkin kikkura leivon ehein kenengä hän ylösmielis. Minä myös: Wastwocat ja ruoikeat, ettei te langeis, Riisauksen sillä Hengi tosin on albis, mutta Litha on heikko. Minä waltitan ja tunnustan sinua edessä, että minä usein suruttomudeni ja huolimattomuuden kautta olen andanut tilan Pelelelle minuani Riisurta, ja myös Omaarundoani ahdistta ja warwata caieciowet ja aekunat Synnin kautta hänelle arwannut. Minä rucoilen sinua anna andeyi minulle tämä Suruttomudeni, ja anna minulle Christillinen Toimelisuus ja Wisaus, ettei Perkele, joca igens Wastwonden Engelyi muuta tasta, minua cawaluyella ei

wiettelis, mincun hän Ewan wiettel, ja Prifer-
 taistesta, cun on Jesussa Echristussa voitkään-
 näis, etei hän seulois minna mincun Riisuja; eikä
 Ahneuden, eikä, Ypeyden, eli myös Hecuran, niin-
 cun hänen Vaulains cautta, Syndekin, Penaa-
 tohon ja Epätoyehen sydyäs. Ach wabwiska mi-
 nua Hengelläs, ettei minun Usconi puuttuis; All-
 anna sen tuikwaisen Kontilän sydämen sarmua, ei-
 lä särjeten Nuowon musertua; Ole siinä Walkeu-
 deni ja Mutuuden, etten minä ketän pelkäis; Ole
 siinä minun Hengeni Wäkeröys, etten minä ke-
 nengän edessä wapisis. Anna minun Istua Corleim-
 man Wäseluyes ja Caictiwaldian Warjosa ole-
 stella. O siinä minun Turwani, Callioni, Liinani,
 minun Jumalani, johonga minä uskallan, siinä
 olet rickipötkennut Helwelin Kärmeeen pään, ja tä-
 män Mailman Päämlehen yllizwoittanut, wirtusa
 ja caillisa sinun Jäsenisäs ej ole hänellä mitän. Sil-
 lä siinä olet, Herrra Echriste, ottanut pois kildä wä-
 kowäidä haarniskowäidä caicki hänen Sota asees,
 joihin hän turwais ja jaccanut hänen Caalins,
 Siinä olet meitä Pimenden wakkast pelastanut, ja
 meidän siirtänyt sinun Waldacundahas, sinussa on
 meidä Eunnitus, sinun Weres cautta, nimittain
 Syndekin Anderi andamus. Siinä olet roöstännyt
 Wallituyes ja Wäkerödet ja tuonut heidän näky-
 win ja saanut heistä Wouton Eunnian ihe cauttas.
 Siinä olet Cuoleman cautta hucuttanut sen jolla Cu-
 leman Waida oli, se on Perkelen, ja päästännyt
 ne joita Cuoleman pelwoist piri caiken Jläns orja-
 na oleman: siinä olet andanut caillike uskowaisille
 wakan Kärmitten ja Scorpionein y:ge, ja caiken
 Wibolujen

Bihollisen Bakiwallan ylise, ja sanonut: Sind
 läht Jalopeuran ja Ryykäriemen päällä, ja tallat
 nuoren Jalopeuran ja Lohikärmeen. Ach minun
 Jumalani ja Herrani, anna minun olla wälewän
 sinusa, ja sinun Wälewyydes Woimasa. Pue mi-
 nun päälleni caikki Jumalan Sota aseet, että mi-
 nä Perkelen camallita päälle caramisia woisin wa-
 stan seisoa, wahwista minua että minä olisin hywin
 warustettu, koska se paha Päiwä tulee ja caikkis
 asiots pysyväinen olisin. Wytä minun Eupreeni
 Totuudella ja pueta minua Wanhurseauden Rin-
 daraudalla. Kengitä minun Jalcani walmiysi saara-
 naman Rauhan Ewangeliumita. Anna minulle U-
 con Kilpi, jolla minä woin sammutta caikki sen
 ruman tuliset Nuolet. Pane Päähänti Autuden
 Rauta-Ekeli, ja anna Käteheni Hengen Miecka,
 joca on Jumalan Sana. Mutta nämät aseet, O
 Jumala pitä sinun itse minusa oikein hallikseman;
 sinun pitä opettaman minun Käteni sotiman; Her-
 ra on minun Woltoni, sinä olet uscollinen ja et
 sallit mi-ua kiusatta ylise miuumi Wolmani, waan
 teet kiusauyesta sencaidaisen Lopun, että minä sen
 woin lärsiä. Illä ole minulle hämmästyxyi sinä
 minun Turwani Hädästä. Sinun Totuudes on mi-
 nulle Reihäs ja Kilpi. Ach minusa ei ole woimaa
 niitä woimallisia Bihollisia wastan seisoa, waan
 minun Silmäni cahowat sinun puolees, anna si-
 nun woimas minusa helcosa olla wälewän. Herra
 sinuun minä uscollan, älä anna minun itkänäs hä-
 piään tulla, wapabda minua sinun Wanhurseau-
 des cautta. Cumarra Corwas minun puoleeni, au-
 ta minua älist, ole minulle wahwa Callio, ja Ein-

na minua auttaman; Sillä sinä olet minun Callio-
ni, ja minun Einnant, ettäs siis sinun Nimes tähden
minua talutaisit, ja welsit, ettäs minun kirkkoaisit wer-
costa, jonga he minun eteeni wirtuit, sillä sinä olet
minun Wäkewydeni; Sinun Käsijs minä annan
minun Hengen, sinä olet minun Runastanut, Her-
ra sinä totinen Jumala. Minä turwaan sinun Ar-
moos, minun Sydämen riemuise, ettäs nijs mie-
lelläs autat. Minä wessan Herralle, että hän mi-
nulle nijs hywäsi tekee. Warsele minua nijs
Silmäterää, suojele minua Siipeis warjon alla.
Abdisturstant minä auxen huudan Herraa, ja mi-
nun Jumalani togo minä huudan, nijs hän suule
minun äneni Templistans, ja minun Huutoni hä-
nen edesäs tulee hänen Eorwoijs. Anna minulle
Herra Auruudes Kiipi, ja sinun oikia Kätes wab-
wiskaon minua, ja coscas minun alennat, nijs si-
nä teet minun suurexi. Minun Silmäni casowat
alatt Herraa; sillä hän kirkotta minun Jalcant
Wercosta, Eännä sinuas minun puoleeni ja lole
minulle arwoillinen. Herra on minun Wäkewyde-
ni ja Kiipeni, häneen minun Sydämeni toirwoi, ja
minä olen autettu, ja minun Sydämeni riemuise,
ja minä lijtän händä weisulla. Herra anda Cansal-
lens Wäkewyden; Herra siuna Cansans Rauhal-
la. Cosca minä Herraa ekein, tuuli hän minun Ru-
coupeni, ja pelasti minun caikista Wapisturstant.
Jotea händä casowat, ne y'hwalaistan: heidän
Easmons ei tule häpiään. Cosca radollinen huusi,
tuuli Herra händä, ja awitti hänen caikista Eustis-
kans. Herran Engeli pijsittä nijsä, jotea händä
pelkawat. Cosca Wanhursecat huutawat, nijs Herra

ra cuule, ja pelasta heitä kaikista tuskistans. Nä
 heitä minua pois Castros edestä, ja älä minulda ota
 pois sinun pyhää Hengees. Anna minulle taas si-
 nun Autuudes Glo, ja sillä hywällä Hengelläs tue
 minua. Minun racas Jumalani ja Isäni, älä kääns
 nä Laupiuttas ja Hywyttäs minuka pois, sinun
 Laupludes ja Waauudes minua aina warjelcon.
 Sillä lukemattomat Waiwat ovat minun pyrittä-
 net, minun Syndini ovat minun ottanet kinni,
 niin etten minä nähdä taida, ne ovat usiammat
 eun Hiuyet Pääsani, ja minun Sydämen on minu-
 sa waiyunut. Minä olen köyhä ja Waiwai en,
 mutta Herra pitää minusta murhen, siinä olet mi-
 nun Autajani ja Wapahajani, minun Jumala-
 ni älä wiiwy. Heitä sinua surus Herran päälle,
 hän sinust murhen pitää, ja ei saali wanhurscan olla
 culliana ijaneaikeisesti. Jumala ole minulle armol-
 linen, ole minulle armollinen, sillä sinuun minun
 Sieluni uscalda, sinun Siipeis warjon aia minä
 turwaan, siihen asti eitä Ahdistuyet ohike läp wät.
 Minä huudan sen korkeemman Jumalan waad, sin
 Jumalan tygö, joca minun waiwani päälle lopun-
 teke. Saata meille apu Tuskasa, sillä Ihmisten
 apu on turha. Sinä annat minun nähdä pahjo ja
 suurta Ahdistuyia, ja wirwotat minua jällens, ja
 taas sinä haet minua ulos Maan sywydestä. Eui-
 sinä ainoastans minulla olisit, niin en minä ensin-
 gän sitten Tawasta ell Maasta tottelis. Wic-
 wielä minun Kuumijini ja Sieluni waiwuis, niin
 sinä Jumala cuitengin olet aina minun Sydämeni
 uscallus, ja minun Osani. Minun häidä aiallani
 ekin minä Herraa, minun Käteni on yöllä ojettu ja

ei lacka, sillä ei minun Sieluni salli händäns loh-
 dutta. Cui minä murheisani olen, niin minä
 ajattelen Jumalan päälle, kuin minun Hengent on
 Ahdistukses, ja minä puhun. Sinä pidät minun
 Sieluni että he waltowat, minä olen niin woi-
 matoin, etten minä woi puhua. Minun Hengent
 tulti: Heittänekö Jumala pois ijancalcifesti, ja ei
 yhtän Armoa silleen osottane? Puuttuneeko hänen
 Laupiudens ijancalcifesti ja olleco Euparella jo
 Loppu? Onko Jumala unhotannut olla armollinen?
 ja sulkenut Laupiudens Wihans tähden? Mutta
 minä sanoin cuitengin: Se on minun Heikouteni,
 waan Jumalan oikta Käsi woi kaikki muutta.
 Jumala lähänä meitä ja anna Estwos paista, niin
 me tulemma autetupl. Sinä kuolit minua Kynne-
 litten Leiwällä, ja juostat minua suurella mitalla täh-
 nän Kynnellä. Tee Mercit minun canhani, että
 minun hywin käwis, ja he sen näkisit, joita minua
 wihawat, ja häpeisit, että sinä Herrä autat ja loh-
 dutat minua. Minulla oli paljo Surua Sydäme-
 säni, mutta sinun Eohdutukses lahutti minun Sie-
 luni. Minua Sieluni on Surkutta täynnäns, ja
 minun Etämäni on juuri liki Helmoetta. Minä olen
 arwattu niiden caldalseyi, joita Hautaan menewät,
 minä olen niincuin se Mies, jolla ei yhtän Apua
 ole. Sinun Hiemulsudes ahdistta minua, ja pacotta
 minua sinun Ahdistas: Minä kärsin sinun Hiemul-
 suttas, että minä lähes epäillen. Minä olen niincuin
 Nuorowoparistaja Corwesa, niincuin Hyypä hä-
 witetwisiä Laupungeisa. Minä waltwoti, ja olen
 niincuin yrimäinen Lindu Caron päällä, sinun Ah-
 distukses ja Wihans tähden, että minun plösnosta-
 nut

nut olet, ja paiscannut Moahan. **Uch** Herra sinä
 käännät isies hyljättöiden Nucouyen puoleen, ja et
 caso heidän Nucoustanta ylö. **Se** pitää kirjoitetta-
 man tulevaisille Cucueunnille: **Etä** sinä cuulet
 Sangein Huocauyet, ja kirmotat Cuoleman Lapset.
 Cuoleman Paulat owat minun piirittänet, ja Hel-
 wetin Ahdistukset owat minun löytänet, Minä tuln
 waimaan ja Tusaan: **Mutta** minä auy-nhuusin
 Herran Nimee: **O** Herra pelasta minun Steluni!
 sillä sinä olet armollinen, ja meidän Jumalam on
 laupias. **Jotca** Kynneleikä koltawät, ne Jolla
 niitawät. **He** menewät ja llerewät, ja toiewät, ulos
 eallijn Stemenen, ja tulewat Niemulla ja tuowat
 heldän Ehtens. **Minun** Steluni wartioise Herran,
 Huomen wartiasta toiseen Huomen wartiahan asti.
Israet toiwocan Herran päälle, sillä Herralla on
 Armo, ja runsas Lunastus hänellä: **Ja** hän lu-
 asti Israelin caikista Synneistans.

Tähän sopiwat ne lugut 52. 56. astil, Kiusauresta, siinä
 Toisesa Kirjasa, siitä Totisesa Christillisystä.

19. Saicfinaisesa Murhesa ja Ahdisturesa.

Uch sinä laupias ja armollinen Jumal!
 Lauviuden Isä ja caiken Pohduren
 Jumala! minä walitan ja tunnustan sinun e-
 desäs sängen nöyrästi, satumaisella ja särjetyl-
 lä Sydämellä, etten minä ainoastans tärä
 murhetta, mutta wiefä valio suurem at
 Nangaistukset Synnelläni kytwin ansain ut
 olen, sentähden tahdon minä caanda sin in
 Wiha.

Bihaas, ſillä minä olen Synidiä tehnyt ſi-
 nua waſtan. Minä tunnen ja tiedän myöſ,
 että ſinä tämän Murhen minulle lähettä-
 nyt olet, ja että ſe ſinun Kädeſtäs tulee. Ach
 Herrä, älä anna ſinun Kädeſ olla ylen ra-
 ſeahan minun päälläni, etten minä hukuis.
 Minä tahdon mielelläni juoda ſen Ca:kin,
 cuius, racas Iſä, minulle täyteen vannut
 olet: Älä ainoaſtans anna ſen olla Bihaas,
 waan Armos Ca:kin; Muista, racas Iſä,
 minun Heickouttani, älä rangaiſe minua
 Bihaſas, ja älä minua Hirmuiſudeſas curita,
 ole minulle armaollinen, ſillä minä olen heic-
 ko. Älä ole niin cowa minua waſtan, joca
 olen euiva oljen corſi, minä en woi canda
 ſinun Waldaas ja Bihaas. Minä veikän
 ſinun corkiata Majieſtetiäs, ja cumarran
 minun Sydämeni polwet ſinun edeſäs, ru-
 coillen Armoa: Älä anna minun täſä On-
 nettomuudeſa hukua. Ach Iſä, jos ſe on
 ſinun Tahtoſ, että minun tätä Riſtiä can-
 daman piä, niin anna ſinun Tahtoſ minu-
 ſa täytetä tulla, ettei tämä olis minulle
 Pericadori, waan Autuunderi. Et ſinä tah-
 do, että iongun piäis hukuman, eikä lä-
 hettänyt Boieaas cadottaman Jhmiſten Si-
 luja, mutta wapahtaman. Ach racas Iſä,
 ylös piä minua tämän Riſtin alla, ſinä o-
 let minun euolettanut, tee minua jälleſ
 elä.

eläwäxi; sinä olet riennyt minun Helwettin,
 wie minua jällens sijtä ulos, onna Armos
 Walkeus coitta minulle Pimeydes, etta mi-
 nä saan nähda Jloni sinun Armosas Si-
 nä olet pesnyt minun Haawani carmahalla
 Wijnalla, woitele ne sinun Armos Olijlla.
 Alla anna minun heicon Ufconi, joca on
 su hewainen Kyntilän sydäm:n caldainen,
 sammua, älä siä särjettynä Ruoco maserra,
 anna minun Ristisä niin hywin kuin hywisä
 Baiwisäkin sinua racasta, ja siayhun tur-
 wata, etta sinä keskellä Ristiäkin pidä isälli-
 sen Sydämes tallella minua cohtan. W. h.
 wista minun Toiwoni, ettei se evällis, mi-
 nun Kärsiwällisideni, ettei se huiskendel s ja
 nännyis; tee tämä carwas Caicki minulle
 terwehellisxi ja maliari, etta minä sen otan
 vastaan sinun Kädestäs, ja auren huudan
 sinun Nimeäs. Ach racas Jsa, sinä olet sa-
 nonut: (*) Unohitaco Baiwo Lapsue tiens,
 niin ettei hän armahda Cohtuns Poicaa?
 Ja waicka hän unhodais, niin en minä cui-
 tengan sinua unhoda, cako Käsiini olen mi-
 nä sinun pyäldännyt. Herra muista näitä
 sinun Sanojas, ja älä unhoda minua. W. h.
 wista minun Toiwoni, racas Jsa, sillä sinä
 olet sanonut: (***) Ei nykän tule Häpiään,
 joca sinua odotta. Herra, sinun minä
 uscal:

(*) Esa. 49: 15. (***) Esa. 25: 3.

uscallan, ä a anna minun ikanäs Häpiään tulla, wawahda minua sinun Wanhurseaudes cautta, cumarra Corwas minun puoleeni, auto minua äkiit, ole minulle wahwa Callio, ja Linna minua auttaman. Sillä sinä olet minun Callion ja minun Linnan, ettas siis sinun Nimes tähden minua taluttait ja weisit: Ettäs minun kirkotaitit Wercosta, jonga he minun eteeni wiritit, si ä sinä olet minun Wäkewydeni. Minä halajan sinua, Herrä, sentähden päästä minua, minä tunnen sinun Nimes, sentähden warjele minua, minä auxhuudan sinua, sentähden cuule minua, ole minun tykönäni Tuscassa, temma minua siitä ulos, ja saata minua Cunniaan: rawike minua pitkällä Jjällä, ja osota minulle Auttuudes, Amen.

20. Suurisa Hädisä ja Saaroisa.

Suiktwaldias, wäkewä, awustaricas Jumala ja Jsa, meidän ainoa Eohduttuquem ja Turwam, sinä tiedät ja näet, että me nyt olemme suuresta Hädisä ja Baaraisa, ja emme tiedä yhtän Neurwoa, Abua eikä Eohdutusta; sillä se ei ole meidän Woimafam, että me näin suuresta Hädisästä ikem ulos autta taidaisimme. Emme tiedä mitä

meidän tekemän pita, waan meidän Sil-
 mäm e kowat sinun perääs, sinun Nimes
 on Herra Z baath, suuri Neuvois ja wa-
 kewä Toisa, sinä olet tehnyt Maan woi-
 mallas, ja lewittänyt Laitwaan Ymmärry-
 kelläs. Herra, Herra, Westokset paisu-
 wat, ja paisuttawat Raubinans, mutta si-
 nä Herra olet wila wakewämbi Corkeu-
 sa. Ach Jumala, sinä olet meidän ainoa Tur-
 wam ja Wakewydem niisa suurisa Tussisa,
 cuisti meidän päällem tulleet owat. Sinä o-
 let sanonut Dawidin Suun cautta: (*) Jos
 wielä Mailma huckuis, ja Wuoret kesselle
 Merta wajoisit. Waikka wielä Mieri pauhais
 ja lainedis, niin etta iistä pauhinaasta Mäet
 cukiuit: Cuitengin on Jumalan Caupun-
 gi ihana Wirtoimens, josa korkeimman py-
 hat Usumiset owat. Jumala on hänen kessel-
 lans, sentähden se kyllä pysyn, Jumala outta
 händä warahin. Ach Herra, meidän En-
 dämem sanoo sinulle tämän sinun Sanas:
 Esiät minun Caswojani, sentähden ekimä
 mä me nyt Herra sinun Caswojas Älä vei-
 tä Caswoas meildä, älä hylsä pois Sawstas
 Wibasas, sillä sinä olet meidän Apum:
 Älä meitä hylsä, älä myös meitä ylönnanna,
 meidän Auttuudem Jumala. Sillä caikti Jh-
 misten apu on meidän hyljännyt, mutta coria
 sinä

sinä Herra meitä. Mutta me usomme
 cuitengin näkemämme Herran Hyvittä
 Elämitten Maasa. Sentähden mahdani
 me olla hyvässä Turwassa, ja odotta Herra,
 sinä meidän Jumalam olet meitä euulewa.
 Sinä olet sanonut: (*) Herran tykönä Uru
 löntän, ja sinun Canfas päälle sinun Siu-
 naures, Sela. Anna siis, O racas Juma-
 la ja Isä, meidän löntä Uru sinun tykö-
 näs! Sinä olet sanonut: (**) Coica
 raadollinen huusi, cuuli Herra hända, ja
 autti hänen Caikesta Tuskistans, anna si-
 nun Engelis piyrittä meitä, jotea sinua
 pelkämme, ja pelastaa meitä. Ole meille
 armollinen, Ole meille armollinen, sillä
 sinuun meidän Sielum usealda, ja sinun
 Sipeis Warion ala mindä rukwaan, siihen
 asti että Ahdisturet ohize käyivät. Me huu-
 damme sen Corkemman Jumalan tygö,
 joca meidän Waiwain päälle Lopun tekee.
 Jumala lähettäkön Tawiasta, ja auttacon
 meitä, Jumala lähettäkön Armons ja To-
 tuudens. Ah etpä sinä wihasu iancaiki-
 festi, waan oivotat Armos, sinun Lauwus-
 des ei puutu, ja Lupaupella ei ole Loppua.
 Et sinä ole unohtanut olla armollinen,
 että sulkenut Laupiuttas Wihas tähden.
 Sinun oikia Kätes woi caiki muutta, si-

D 5

nun

nun Kätes ei olekheitu. Sinä olet se Jumala, joca Ihmeitä teke, sinä oletit Woimas Ganssin seas. Käänä meitä, Jumala meidän Waahantajam, ja pane pois Wihas meistä. Tabdorcos siis ijancarckifesti olla wihainen meidän päällemeli sinun Wihas viää Sucucunnasta Sucucundaan? Etkö meitä jällens wirwota, että Gansas sinusa iloisis? Herrra ofota meille ormos ja sinun Uutuudes anna meille. Herrra käännä siis iges taas meidän puoleen, ja ole Palwelioilles armollinen. Täytä meitä pian Armollas, niija-me riemuihen ja iloisem caickena meidän elinaicannam. Glahuta nyt meitä jällens, että me nim cauloan onettomuutta kärsinet olemma. Ja, Herrra meidän Jumalan olcon meille lewyninen, ja wahwistacon meidän Kätem Teot meisa. Ach Herrra meidän Jumalam, saata meille apu Tuscasa: sillä Ihmissen Uou on turha. Sinä olet sanonut: (*) Että hän minua halais, niija minä hänen väästän, hän tunde minun Nimeni, sentähden minä warjeles händä. Hän auxhuuta minua, sentähden minä cuulen händä; hänen tñkdnäns olen minä Tuscasa, siitä minä hänen temman pois, ja suatan hänen Cuninaan. Minä rawizen hänen

hänen pitkällä Siällä, ja osotan hänelle
 Autuudenti. **Woi Herra**, meidän pahat
 tecom ovat sen kyllä ansainnet, mutta euta
 cuitengin sinun Nimes tähden, sillä sinä
 olet Israelin Turwa ja Auttaia hädäs, si-
 nä olet meidän seafam **Herra**, ja me ni-
 mitetän sinun Nimeäs: Älä meitä ylouan-
 na, niin me mielelläm sinulle uhraam ja
 fištäm **Herra** sinun Nimeäs, sillä se on hy-
 wä. Amen.

21. Huuouš Sairaudesta.

Ach laupias, armollinen Jumala ja Isä
 sä minä walitan ja tunnustan sinun
 edesäs, että minä tähän saacka olen aivan
 pahoin Elämäni wiettänyt, cuins minulle
 suonut olet, en sinun Sunnareš, waan
 lihallisten Himoini täyttämisexi, minä o-
 len enemmän elänyt ikelleni ja Mailmal-
 le, kuin sinulle. Ach **Herra** cuinga minun
 Sydämeni on fiwiä sen ylike, että minä
 lyhykäisen Elämäni niin pahoin culutta-
 nut olen, sentähden tunnen minä nyt, et-
 täs minua Syndeini tähden rangaiset, ja
 tämän Sairauden päälleni panet, cuzua-
 res minua Barannukseen. Sinä duomitset
Herra minun oikein ja curitat minua, et-
 ten minä sen jumalattoman Mailman can-
 ba cadotettais, sinä muistutat minulle täl-
 lä

Iä Sairaudella Tuolemaisuttani, ja opet-
 tat minulle, että minun Glanallani mitta
 on, ja että minä ercaen täällä: Ach Guin-
 ga aiwan turhat ovat caicki Jhmiset, jot-
 ca cuitengin niin suruttomast elävät? He
 menewät pois niineuin Warjo, he teke-
 wät heillens hukkan suuren Murchen, he
 cocowat ja ei tiedä, cuca sen saa. Nyt
 Herrra mihingä minä izeni luotan? Si-
 nuun minä toiwon, wapaahda minua cai-
 kista Synneistani. Ach Herrra minä tiedän
 että minun Glamäni on sinun Kädesäs, ja
 sinä olet kirjoittanut caicki minun Päiwä-
 ni Kirjahas, jotea wielä oleman piti, joista
 ei yrifän wielä tullut ollut. Ei minun Luu-
 ni ollet sinulda salatut, cesca minä siinä
 salaises tehty olin Aitini cobdusa. Että se
 nyt sinun Tahtos on, että minun sairasma
 oleman pitää, niin anna minun myös mie-
 telläni tähän sinun Tahtohos tytyä. Ach
 Herrra sinun Nuoles ovat minuun kirjni-
 tettyt, ja sinun Kätes vainaa minua. Ei
 ole Terwens minun Ruuraisani, sinun
 uheaupeitos, ja ei ole Raubaa minun Lii-
 sani, minun Synneni tähden: Sillä mi-
 nun Synnini käywät Pääni ylitse, niin-
 euin rascas Guorma ovat he minulle ylon
 rascap tullet. Minun Synnimeni warise,
 minun Boimani on minusta luopunut, ja
 minun

minun Silmäni Walkeus ei ole minun th-
 kōndni. Sillä minä olen tehny karsimān,
 ja minun Kipuni on alati minun edesant.
 Ach minun Jumalani, warjele minun Sie-
 luni eakissa Kiufaurista, anna tämän ruu-
 millis n Sairauden olla Sietulleni Eätki-
 tyxyt, että hän sencautta torweepi tulis.
 Warjele minun Sydämeni ja Taitoni Jē-
 suren Christuren minun Herrani Rauhan
 cautta. Suojele minua sinun Kiltwelläs ja
 Suojallas caickia Berkelen tulista Nuolia
 wastan. Sinä tiedät Herra että minun
 olet tehnyt niincuin Sawen. Me olemme
 Sawi, sinä olet meidän Wolajam; Ach
 cuinga pian olen minä ricottu! sentähden
 sästä minua, O racas Herra, sillä et si-
 nä pois heitä että särje Wibafas sinun Kät-
 tes töitä. Sinä olet werannyt minun ulos
 Aitini Cohdusta, sinä olit minun Turwa-
 ni ollesani wielä Aitini Riannoilla. Sinä
 olet minun Meuni ja minun Elämäni Her-
 ra, ja sinulla on walha sen otta pois, cos-
 eas rahdot. Jos sinun Tahtos nyt niin on,
 niin osota minulle Laupiudes, niincuin Cu-
 ningos Hestalle, jonna Skahan sinä läi-
 sit Wiisicoistakymmendä Wuotta. Eako-
 snari Häta on minulla Turwasta, wapa-
 da sinä minun Sietuni sydämell. festi, ettei
 se huckus, ja heitä caicki minun Syndini
 sinun

sinun selfäs taa: Jos tämä Sairaus ei ole
 minulle Cuolemari, niin auta minua ylös
 jalwoilleni jällens, ja paranna minua,
 Herra, sillä minä olen sangen heikko. O
 sinä taivallinen Parandaja, Herra JE-
 su Christe, ota minua halduus holhoapes
 minua lievitä minun Tuscani, ja paranna
 minua sinun Haarvais cautta Anna si-
 nun catkeran Bijnas ja Cuolemas olla mi-
 nin Lääkitypeni. Herra anna minun ru-
 we-a sinun Waattees liepeesen, se on sinun
 Sanahas ja Sacramentihis, johon si-
 ives puetat, ja paranna minua, eträ mi-
 sinun Woimas cautta, joca sinusta lähree,
 rewerxi tulisin. Mutta jos se on sinun
 Tahtos, että minun tämän Sairauden
 cautta vitä waeldaman coco Mailman Tie-
 tä; Nijn tapahuecon sinun Tahtos, minä
 en ole parempi euin minun Essi. Jäni, laite
 Herra, Palwelias Nauhaan menemän, ja-
 nas jälken, sillä minun Sillmäni owat näh-
 net sinun Auruudes, jontaa sinä walmistit
 caikke n Cansain eteen, W leudexi wali-
 staman Bacanoita, ja sinun Cansas Israe-
 lin Cunni xi.

22. Isän Jumalan tygö Quo-
 leman Hädäjä.

Quickwaldias Jumala, Laup:uden Isä
 ja

ja caiken Eohdutyen Jumala? armabda minua, niyneuin Jsa Eostans armabta. Muista sitä callista Sanaa cuins sanonut olet: (*) Minun Eauptuden ni on ylöñ palawa. Muista että sinun racas Poicas JEsus Christus on minun tähteni Jomiseri tullut, ja että sinä olet niñ racastanut Maillmata, että uros annoit armoan Poicas että jocain n eum uscoo hänen päällens, ei piddä hukuman, waan hancatksen Elömän saaman. Eäsä u'calluxesa tulee minun Sieluni tygös, ja tuo myö äns sinun ractahan Poicas JEsusen Christusen, jonacs minulle lahjottanut olet; Piddä minua hänen tähtens mustosa ja ota minua Armohis. Sinun huomaas ja halduus annan minä Sieluni, anna minun niñ eum sinun ractahan Eapses hancatksesti sinun Armoses pösyä; Ja tee Eauptus minun eanhani, joco minä elän, eli cuolet, sinun ractahan Poicas JEsusen Christusen meidän Herram tähden, Amen.

23. Jumalan Nojan tygö, Cuoleman Hädesä.

Herra JEsu Christe minun aiwa Eohdutyeni ja Apuni, joca olet eandonut minun Sauraudeni, ja tullu haarmoitetuyt minun Syndeini tähden, sinä Jumalan Eorisa joca poisotat Maillman Synnit! ole sinä Wanhu-seaudeni, Pohydeni ja Eanastuyeni. Paranna minun Ripuni sinun Haawais cautta, älä anna sinun wiattoman Weres minun päälleni hukkaan mennä, älä ota pois sinun pohää Hengees minulda, älä minua wijneisessä häädäsäni rloanna, waan eu a minua nopyäsi Cuoleman läpike hancatkseeseen Elämään. Muista sitä että

että minä olen sinua huono Lambahas, ja sinä minun useollinen Paimenent; Ota minua Käsiwarvelles, ja vie minua syhen iloisehen Paradisihin; Anna minun myös sinun leppiät Estross ja sinun Eunnias nähdä, Amen.

24. Jumalan P. Hengen tygö Cuoleman Häädäsa.

D Jumala pyhä Hengi, sinä caikein murhelisten alnoa Eohduttaja, wahwista ja Eohduta minua heikomiellinen ja murhellinen Sydämeni, warjele minun useoni, jongas minusa waicutat, ja älä anna tämän suiserwaisen Kynthän Sydämeni sammua. Warjele minua sen häijön Hengen Riisauyista; Älä anna minun Sydämeni Cuolemata hämmästä, eikä epäilyeen langeta. Estä caikei Kärsimättömyys, ja tee minun mielusexi, oleman Jumalalle minun Herrakeni euuliaisien. Auta minua Elämäni autualliseksi ja iloiseksi loyettamaan; warjele minun Sydämeni ja taittoi minun Herrani Jesuren Christusen Raubasa. Ja tosea minä esillen puhua taida, niin pidä tallellaj ja lukihe Jesuren Christusen pyhän Nimen Muisto minun Sydämesäni, ja anna minun sinä autualliseksi nukkua. Amen.

25. Kärsiwällisyydestä suuren Nistin alla.

Mh sinä useollinen, armollinen ja laupias Jumala, kärsiwäinen ja suuresta Syron-

Synydestä! minä tunnen ettet sinä ole tätä
 Ristia Wihasta, waan Raakaudesta minun
 päälleni pannut, ja minulle lähettänyt; sillä
 keta sinä Herrä raastat, sitä sinä myös curi-
 tat, ja pierät jocaista poicaa, cuin sinä cor-
 jat: sinä haawoitat ja sidot, sinä lyöt ja si-
 nun kates terweyri teke. Herrä cuoletta ja
 wirwotta, alenda ja ylenda, wie suuren Ah-
 distukseen, ja sitä ulos jällens: Sinä wiet
 Rinhäs ihmellisest: Jonga sinä tahdot elä-
 wäri tehdä, cuoletat sinä ensin; jonga sinä
 tahdot corgotta, alennat sinä ensin; jota si-
 nä tahdot ilahutta, sen teet sinä ensin mur-
 hellisepi. Sinä curitat kyllä omias, waan et
 anna heitä cuolemaalle. Sinä olet, raas Jsa,
 asettanut sinun raakahan Poicas Kärsiwäl-
 lisyden Speilin minun Silmäini eteen, ja
 kaskenyt minun noudatta hänen askeleitans.
 Ach embä minä kedyhä Palwelija ole parempi
 Herraan, hän meni Kärsimisens cautta,
 Cunniaans sisälle; anna minun händä seura-
 ta, ja monen waiwan cautta Jumalan Wal-
 dacundaan sisälletulla. Anna minun aja-
 tella, että caicki jotca Jumalifest Jesuses
 Christuses elää tahtowat, pitä wainoa for-
 simän: Ach anna minun sinun Curitures
 kärsiwällifest kärsiä: sillä niin sinä tariket
 ihes meille niincuin Jsa Saksillens. Ach ra-
 cas Jsa! cuinga minun Särkeni tätä sinun

Hallitustas ei ollengan käsittä taida, että mi-
 nä olisin kärsiwäinen Murheja, iloinen Toi-
 wosa; cuitengin kannan minä Christureu-
 Gestä, jota minun mieluisesti ja ei wadittu-
 na candaman vitää Caickinainen Kangai-
 stus, koska se käsii on, niin ei se ole iloyi, waan
 murhepi, mutta sitten anda hän rauhallisen
 Wanhurscauden hedelmän niille, jotea siinä
 harjoitetut owat Anna minulle sentähden,
 o laupias Isä, Kärsiwällisyä; älä anna Kii-
 sauren temmata pois sinun Sanaas minun
 Sydämeistäni, Kucousta tuehutta, Kärsi-
 mättömyyttä ja Lewottomuutta Sydämeistäni
 ylös herättä Ach, awusta ricas Jumala,
 älä anna minun narista sinua wa-
 stan; Älä myös ryhdy minuihin, ricas Isä,
 aiwan angarasti, muista että minä olen to-
 mu ja tuhca, ettei minun wäkeni ole kivi-
 nen, eli minun lihani waskinen Ach Her-
 ta Jesu Christe, uscollinen Olimainen Bap-
 pi, sinä olet caikisa kiusattu, niinuin meki,
 sentähden sinä minun Heickouttani armah-
 dat; Anna minun nyt löytä Armo, koska
 minä apua tarwizen. Wahwista wäsynet
 Käteni, ja tue näändoneet polwenti, etten
 minä huifendeliä; Sano minun hämmästy-
 nelle Sydämelleni: Sinun Jumalas on
 Cuningas. Sinä annat wäsneille woiman,
 ja wäettömille kyllä wäke, sinä olet Suoja
 Aurin

Muringon cuumutta vastaan, ja Turwa rajuilman edestä. Ja että se sinun Tahto on, että minun taakka wahan Ujan kärsimän ja murhellinen oleman pita, niin laina minul- le Kärsimystä, ja wahwista minua caieki yli- bewoittaman, mitä Berkele ja Mailma, si- nun sallimises cautta, minulle Kiwuri tehdä mahta: anna minun Hiljaisuden ja Toiwon cautta wahwana pysyä, että minä auteturi tulisin, että minä Useon Uruun osottaisin, awusa Kärsiwällisyyden, ja Kärsiwällisyydestä Jumalisuden; että minun Useoni coettele- mus päho callimmari ldyttäisin, kuin eato- wa Cuida, joca tulesta coetellan. O Juma- la pyhä Hengi, sinä suloinen Glo: Olin ila- huta Sydämeni, ja anna minun Useosa ca- kella sitä tulewasta Cunniasa, jonga wer- rat tämän nykyisen ajan waiwat ei ole. Sinä olet Cunnian Hengi, joca lepää caic- kein niiden päällä, kuin wainoo ja pilcka kärsi- wät. Sinä olet minun Murheni Gloxi, iäändäwä, sen minä useon, auta minua sij- hen jancacikisessi. Amen.

26. Kucous Kristisä, coesca Tu- mala caurwan Uruun cansa wiipn.

S. Uupias taitballinen Jsa! minä muistu- tan sinulle, minun pitkäällisen Kristin al- la, sinun armollista lupaustas, cuins sanot:

(*) Mures huuda minua hädäs, niin minä tahdon autta sinua, ja sinun pitää cunnioittaman minua. Anna ties Herran haldun, ja toivo hänen päällens, kyllä hän sen teke. Heitä sinun surus Herran päälle, hän sinust murhen pitää, ja ei salli wanhursean olla culkiana ijancakkefesi. Toivoat häneen joca aica, wuodattacat teidän Sydämen hänen eteens, sillä Jumala on meidän Turvam. Ach Herrä sinä o' et luvannut euulla Ruouwen sillä sinun Sanas sanoo: (***) hänen Sydämens halun sinä annat hänelle, ja et kiellä mitä hänen Suuns anoo. Hän anoo Elämätä sinulda, niins annat hänelle pitän ijan aina ja ijancakkefesi. Jotca händä cakowat, heidän Caswons ei tule häpiään. Etä hän minua halais, niin minä hänen pästän, hän tunde minun Nimeni, sentähden minä warjelen händä. Hän aurhuuta minua, sentähden minä euulen händä, hänen tykbnäns olen minä Tuscasa, siitö minä hänen temman pois, ja saatan hänen Cunnian. Eämä on Herrä cakkeia, jotca händä auvens huutawat, cakkeia jotca totuudesa händä auvens huutawat. Hän teke mitä Jumalata pelkämäiset halajawat, ja euule heidän huutons ja autta heitä Totifesi, totifesi sanon minä teille, mitä ikänäns te anotto Isäldä minun Nimeeni niin hän anda teille. Anocat,
niin

(*) Niin teille annetan, ezikät, niin te löydätte colcuttaeat, niin teille awatan: sillä joca onoo se saa, joca ezi se löytä, ja colcuttawalle awatan. Cuuleat mitä se roäärä Duomari sanoo: Etä tämä Eski waiwaa minua, tahdon minä händä autta: Eiköstä Jumalan pidäis malittuans auttaman, jotea yötä ja päiwää händä huutawat, pidäiskö hänen sitä karsimän? Minä sanon teille: hän autta heitä ja tosin autta heitä pian. Ach rakkahin Isä, sinun Sanas sanoo: (**). Cosca raadollinen huusi, niin Herrä pelasti hänen caikista Euskistans. Herrä on juuri läsnä niitä joilla on murhellinen Sydän, ja autta niitä joilla on surkia mieli. Wanburscalle tapattu paljo pahaa, mutta Herrä hänen niistä caikista päästä Minä olen wäköyi Silmän räpänpeyi sinun hyljäämyt, mutta minä tahdon sinun suurella laupiudella eoota. Minä olen Wibasani wäköyi silmän räpänpeyi, minun Castwoni kätkenyt sinulda, mutta minä tahdon armahda sinua liane aikises Armos. Ach rakas Jumala armollinen Isä, sinä annat minun nähdä paljo ja suurta Abdistuyia. Minun Elämäni on eulufettu, ja minun Wroteni huocauressa. Minä wäköyi huutamises, minun näköni waiwu odottasani Jumalata. Ach Herrä euijaa euiwans peräti tahdot minun umbotta?

3 3

cuiit.

cuinga cauwans peitāt casuos minusta?
 cuinga caurwan minā neuwoopidān Sielu-
 sani, ja abdistetan Sydāmesāni joca pāiwā?
 Heittānetkō sinā H^{erra} pois iiancaickisesti,
 ja etkōs yhtām armoo sillen osottane? Buut-
 tuneco sinun Laupiudes iiancaickisesti, ja ol-
 leco Lupaurella Loppu? On go Jumala unhot-
 tanut olla armollinen, ja sulkenut Laupiu-
 dens Wihans tähden? Mutta H^{erra} minā
 Kärsin sen mielellāni, sinun oikia Kātes woi-
 caicki muutta; Sinun tygōs H^{erra} yldn-
 nān minā Sieluni. Minun Jumalan si-
 nuun minā turwan, ālā salli minua hāwāi-
 stā, ettei minun Wiholliseni iloizis minu-
 sta: Sillā ei yriskān tule Hāpiān joca sinua
 odotta: mutta irrauiset Wilkajat saawat hā-
 piān. Ach H^{erra} sinā olet useollinen, ālā
 salli minua kiufatta ylike minun Woimani,
 waan tee kiufuresta ja rististä Loppu, että
 minā sen woisin kārssiā; Sinā olet se caicki-
 waldias H^{erra}, jonga Kāsi ei ole lyhetty,
 sinulle ei ole mitān mahdotoinda, H^{erra}
 Zebaoth on sinun Nimes, suuri Neumois
 ja wākewā Lōisā. Sinā olet Israelin Tur-
 wa, ja Wuttaja Hādās, mixis olet niincuin
 muicalainen Maasa, ja niincuin wieras,
 joca sijhen ainoastans ydty? Mixis olet niin-
 cuin Mies, joca on pelcuri, ja niincuin wā-
 kewā,

kemä, joca ei autta taida? sinä olet cuiten-
gin meidän seasam Herrra, ja me nimitetän
sinun Nimelläs älä meitä hyljä O Herrra
caicken naiden Supausten, ja totisten Sanaun
tähden, anna minulle kōyhölle ja wiheliäi-
selle, joca cauwon olen sinun armos owen
edesä seisonut ja coleuttanut, Armon Urwon
ja Pohduturen tapahua; Idin minä mielel-
läni sinulle uhraan, ja kistän Herrra sinun
Nimeäs, sillä se on hywä. Amen.

27. Rucous Pohduturesta.

 sinä caiken Laupiuden Isä, ja caicken
Pohduturen Jumala! jonga Wiha wii-
pny Silmän räpänren, joca ihastut Glämä-
stä, ja niin corkiasti racastat Ihmissä, sinä
jonga Kädesä sinun Pyhääs owat, sinä jonga
Enöt owat sulä Hywys ja Totuus! Caho!
minun Sydämentwapise minusa Belco lan-
geis minun päälleni ja lukemattomat wai-
wat, ei ainoastans ulconaisset, mutta myös
sisälliset minun Hengesäni, ja ei oliß ihme,
jos minä Eusean tähden huckuisin. Ach caho!
suuri Hätä on minulle Turwasta, wapahda
minun Sieluni sydämellisesti, ettei se huc-
kuis, ettei se häijy Wihollinen ryöwäis si-
nun Sanaas minun Sydämestäni, ja saat-
tais minua sinun Rackaudestas ja Armostas

epäilemään, ja ei luottaman sinun päälle. Ach minun Sieluni on surkiutta täynnäs, ja minun Glamäni on juuri liki Helwettia, minä kärsin sinun Hirmuisuuttas, että minä lähes epäilen. Ach Herrä minä kärsin waiwaa, anna minulle liewitys; Walaise minua Walkeudellas ja Lohdutuxellas, että minä sinun Walkeudesas näkisin walkeuden ja sinun leppiät Caswos; Anna minun imiä ja rawitta sinun Lohdutuxes Niistä, ja wirwotta minua, ennen kuin minä menen pois, ja en sillen tässä ole. Ach Herrä Jesu Christe! sinä olet caikki rascautetut Sielut cözunut sinun tygös; heitä wirwottayes! Ach minä olen wäshnyt ja rascautettu ulconaisesti ja sisällisesti. Sinä olit myds Kärsimises aicana murhellinen, sinä wärisit, ja kärsit Ahdistusta, olit murheisas häman Cuoleman asti, ja hieoilit Ahdisturesta Werta: mutta tulit sen jälken Engeliidä Taimasta wahwistetuksi. Tämän siis sinun pyhän Sielus Ahdisturen tähden, tee minua sinun Lohdutuxestas osalliseksi, ja älä anna minun Epätouwoodon langeta. Ach Herrä sinä olet caikkia suurimmasa Piinasas, Capella ja Eticalla juotettu! liewitä minulle minun cätkera Niistin Malliani; Ja tosin, että sinä ylös-kousemises jälken, sinun murhellisia Opetuslapsias esinyt, ja heille Kätes ja Salcas, niin.

niincuin Lodutus. Speilit nähtänyt olet,
 niin osota myös itse minulle leppiäxi ja su-
 loiseri, ja jos minä joskus Petarin kanssa osai-
 sin langeta, ja Thoman kanssa epäillä, niin ru-
 coilen minä sinua Herrra, ettes ainais minun
 epäis olla, waan tämän cadonnen Lambaan
 ylös ezisit; Osota minulle Naawat Käsisäs ja
 Salwoisäs, ja myös Kylviesäs, etten minä o-
 lis epäuseoinen, waan uscorwainen, ja Tho-
 man kanssa sanoisin: Minun Herrani ja mi-
 nun Jumalani! Ja koska Satanas ptytä am-
 bua hänen tulissa Nuolians minun Sydäme-
 heni, että minä sitä vastaan ambuissin hänen
 Sydämeheis sinun Naulas ja Keihän, jolla
 sinun Kylvies awattin, ja hänen ylitsewoittai-
 sin. O Jumala Pyhä Hengi, sinä heikkoim-
 Wäkewys, murhelliisten Lodutus, wäsi-
 neitten Woima, caikein wainortuin Ede-
 wastaja, Turwa, Wacuuutus ja Pantti; Aho
 ole minun Apunani koska Satanas Epäu-
 scolla ja Epäilyellä minua ahdistaa, saat-
 tarenis minun sinun jarmokas epäilemän,
 jonga ylitse Sydämeni ahdistetan, ja Riisu-
 ren kanssa taistelee; ja koska tämä Kiltwo-
 tus minulle langia aiwan angaraxi: Niin ole
 minun apunani, sinä totinen ja Corkein Loh-
 duttaja caikesa Hädäsä. Ole sinä minun
 Wäkewydeni, minun Woittoini, minun
 Woimani, minun Wälkeudeni, minun Wirt-
 tuude.

tuudeni, että minä sinun kautta voiton pidäisin, ja Elämän Eruunun saisin, Amen.

28. Hengellinen Sielun Lääkitys,

Sitä hirmuista, Kutto Tautia ja muita Rangaistuksia vastaan, Meliähän Eucuhun Käsitetty.

1. Että tämä Rangaistus on cowa Jumalan Wihan Wiha.
2. Euinga tämä Rangaistus totisen Parannuksen kautta on pois läätävä.
3. Euinga sitä vastaan yhteisesti ja Huoneisa erittäin ruocoilman pitää nunnä tygd panduin erinomaisen Eucousten eansa.
4. Euinga ne igiäns lohdutta taitawat, euiä tällä Jumalan Sallimisesta esityri tulewat.

Ensimmäinen Lueu.

Että tämä Rangaistus cowa Jumalan Wihan Wiha on.

SEn todista Herrä Jumala ihe 3. Mos. l. 26: josa hän näin uheaa: Jos et te cuule minua, niin minä rangaissen teitä Wapistuksella, Cuiwataudilla ja Wilutaudilla, niin että teidän Easwon raukewat ja teidän Ruumtijn näändyiwät. Jollette wicelä sittedän cuule minua, niin minä llsään sen seikemän Pertta, rangaistayent teitä teidän Syndeinne tähden, että minä teidän Ylpendenne ja Uppiniseaisudenne särkisin se. Ja jos te cocoohte teitän teidän Caupungeihin, niin minä lähetan teidän secaa Kuttotaudin.

4. Mos. l. 14: v. 11, 12. Euinga cauwon tämä

mä Tansa pika minua? ja cuinga cauroan ei he usco minun päälle ei caitein tunnustählein cauta, jotea minä heidän seajans tehnyt olen? minä lyön heitä Kuttotaudilla.

5. Mos. 1. 28: v. 15, 21, 22, 27. Ellet siinä cuule HErran sinun Jumalas ändä, niin caitei näs mät Rivouyet tulewat sinun päälles, ja satturoat sinuun. HErra ryhdyttiä sinuun Kuttotaudin, siihen asti että hän sinun hucuttais. HErra lyö sinun Ajo- taudilla, Wilutaudilla, polttella, palawudella, pou- lalla, cuitrudella ja keldataudilla, ja wainoo sinua siihenasti, että hän sinun cadotta. HErra lyö sinun Egyptin paifumilla.

Jerem. 14: v. 12. Jos he Polttouhria ja Ruo- ca Uhria uhrawat, niin ei ne minulle kelpa: waan minä lopetan heidän miecalla, nälsjällä ja Kutolla.

Jerem. 29: 17, 19. Eako minä lähettän heidän secans miecan, nälsjän ja Kuton, ja teen heille niin- cuin paholle Sijcunoille, joita ei syödä taita. Ettet he cuullet minun Sanojani, sanoo HErra, joita minä warhain, minun palweliaini Prophetain can- sa, teille lähettännyt olen, mutta ette tahtonet cuul- la, sanoo HErra.

Jerem. 34: 17. Et te cuullet minua, että tei- dän piti cuuluttaman Wapautta, jocainen Wel- jellens ja Eähimmäisellens; eako, niin minä cuulu- tan, sanoo HErra, teille Wapauden, Mieckaan, Kuttoon ja Nälskään.

Hesech. 14: v. 13, 23. Cosca Maacunda Syn- diä teke minua wastan, ja sitte wielä häwäise mi- nua, niin minä tahdon ojenda Käteni sen päälle, ja otta Leitwän ainen pois, ja lähettä Nälsjän sin- ne:

te: Tahdon myös lähettä Nuton siihen, ja tuoda
 tatta minun Wihani sen päälle, werellä häwitä-
 män siellä Jhmissä ja Etäimillä. Jos Noach,
 Daniel ja Hiob olisit siellä, niin totta kuin minä
 elän, sanoo Herra Herra, ei heidän pidäis tatta-
 man autta Voikla eli Eytäkstä, waan ainoastans
 Wanhurscaudellans pelastaman omia Sielunsa.
 Sillä näin sano Herra Herra: jos minä lähetan
 ne neljä minun pakaa Nangaistustani, Mieson,
 Näljän, ja pöytä Pedot ja Nuton Jerusalemiin,
 niin te taidaste ymmärtä, etten minä sitä ilman
 joutä tehnyt ole.

Jhesch. 33: v. 26, 27, 28. Te kirsotte aina mteella
 Kädes, ja teette cauhisturia, ja toinen häwäisse to-
 sen Emänän, ja te luulette että te omistatte Maan?
 Näin sanoo Herra Herra: Nijn totta cui: minä
 etän, niin pita caiceli jotea Corwesa asuwat, mie-
 can causta langeman, ja mitä ledolla on, annan
 minä pedoille syötää, ja ne jotea Ennois ja Luolis
 owat, pita Nuttoon cwokeman, sillä minä tehdön
 Maan peräsi häwitä, ja sen Yspendelle ja Wotmal-
 le Sopun tehdä.

Amos. 4: v. 10, 12, 13. Minä lähetin Nuton
 teidän secaa, nijneuin Eeyptiin. Sentähden taha-
 don minä sinuße näin tehdä Jhrael, nijn walmista
 sinuas! Jhrael, ja mene Jumalatas wakan. Sillä
 taho, hän on se, joca on tehnyt Wuoret, Sentäh-
 den luonut Tuulca, ja ilmoitta Jhmissäse mitä hänen
 puhuman pita.

Jimesk. l. 6: v. 8. Taho, wyi hijencarmainen
 Ohi, ja joca sen päällä istui, sen Niimi oli Cuole-
 ma: ja Helwetti noudatti händä: ja hänelle ann-
 nettia

nettin Voima tappa Peljättä osaa Maan päällä,
miekalla ja nälsällä ja surmalla (eli Kutolla;) ja
Pedoilla Maan päällä.

Esimerkit tämän Rangaistuksen päälle.

2. Mos. l. 9: v. 3. Ehd Herrra Jumala Egyptiläiset Pharaon Covacormaisuuden tähden, perätti covalla Kutolla, että heidän Eläimens joukotain cuolit.

4. Mos. 25: Ehd Herrra Jumala Eansan Kutolla, Huoruden tähden, niin että siinä Rangaistuses surmattin neljä colmattakymmendä tuhatta.

2. Sam. l. 24. Ehd Herrra Jumala Israelin Eansan Kutolla Euningas Davidin Ylpyden tähden, että hän Jumalan käskyä vastaan andoi luttia Eansan, niin että colmen päivän sisällä cuolit setsemänkymmendä tuhatta.

2. Euning l. 19. Ehd Herran Engeli Euningas Senacheribin covu Leirin, Jumalan pitean tähden, niin että yhtenä ybnä langeisit Cahdeyankymmendä kolji tuhatta.

Nämäk Todistukset, Uheaxyet ja Esimerkit asetavat Jumalan Whan meidän silmäim eteen, jota me dan syvää hyvästä pelkämän pitä; ja ei oleman niin suruttomat; Mutta meidän täyty Jumala paratcohon siinä 90. Psalmista walitta; Eucaluscoo sinun niin roscast rothastuwan, ja eucapelkä sencaidaijta sinun hirmuisuuttas. Ovi cuitengin tästä euuleman ja nälmään, että Jumalan vlns covesta, siinä häptällisestä Ylpydestä, Hauceudesta, Vileasta, Uhneudesta, Armottomudesta, Rövähain sortamisesta, ja Catuuattomudesta tulee sula Kutto ja Myrky, jora niincuin Euli Godo-

man pöise, ja niincuin Tullikivi ja Viki lange meidän päällem ja meidän Ruumihiin culutta.

Toinen Luceu.

Suinga tämä Kangastus to-
tisen Parannuren kautta on pois
käättävä.

Rucous Jeremiam 14. Eugusta.

S Oi Herra, meidän pahat tecom ovat sen
tyllä ansainnet, kmutta auta euitengin sinun
Nimes tähden: Sillä meidän cowacowalsudem on
suuri, cuin me olemma sinua waskan syndiä tehnet.
Sinä olet Israelin Turwa, ja Nuttaja Hädäs.
Sinä olet euitengin meidän seafam Herra, ja me
nimitetän sinun Nimmelläs, ällä meitä hyljä. Ach
Herra miun Silmäni wuotawat kynnemelit yli päi-
wää ja yötä ja ei lacca. Jos minä menen ledolle,
nijn cako siellä macawat lyödyt: Jos minä tulen
Caupungijn, njin cako siellä macawat näljästä
näändynet. Oletcos siis meidän, O Herra, hyl-
jännyt? eli ilwottaco sinun Sielus meitä? Miin
sinä olet njin meitä lyönyt, ettet kengän parata tai-
da? Me toiwoinme Rauhaa, mutta ei tule mi-
tän hywää, Parandamisen aieaa, ja cako, täsä
on wielä nyt enä wahingosa. Herra me tunnem-
me meidän jumalattoman meenom, ja meidän J-
saim pahat teot: sillä me olem syndiä tehnet sinua
waskan. Ach Herra sinun Nimes tähden älä anna
meitä häwäistyri tulla, älä sinun Tunniäs Istuin-
da anna yileatuyri tulla: muista siis, ja älä anna
sinun Sijttos meidän canham lacata. Ei ole euiten-
gan

gan Paananain Ep Jumalain seas, joca Saten anda taita, ei taida Talwas myöskän sata. Sinä ai- noa olet Herra meidän Jumalam, jonga päälle me toivomme; sillä sinä taidat nämät kaikki tehdä. Ah Herra, anna andeyi meille sinun Sanas ylöns- case; emme ole sinun yrivacaisia Uheavias useo- neet, emmäkä nihtä peljännet. Emme ole elänet si- nun Sanas jälkeen, emme ole muutaneet meidän Sydändän ja mieläm, emmäkä kaikesta Sodäs mestäm meitäm käändeneet sinun tygös. Sentäh- den on sinun Sanas meidän ylikem ja meidän seasam Tulepi tullut, ja eulutta meidän. Me olem- siihen kulläpnet ja suuttuneet, sentähden teet sinä meidän Tuhistureyi. Anna andeyi meille meidän Yspeydem ja Ilkivalvaisudem; sillä se on tullut meidän seasam myrköyi ja Rutoyi! ja tekee meidän Ruumijn hirviöiyi, täyteen ajovia ja paisumitta. Anna andeyi se peräti suuri Pilcka, joca on tullut meidän seasam Kirouyxi, ja eulutta pois meidän Ruumijn, niineuin Pericato. Anna andeyi meille suuri Armottamuudem, se täytymärdin Ahneus, ja Whelhisten Sortaminen, joca on tullut myrköy- lseyi Eoh.lärmeeyi, joca meidän myrköttä ja tääl- dä poistemma. Anna andeyi meidän Uleocullaisu- dem, että me sen Christillisen Nimen Warjon alla elämme vahemmin kuin Paanat, ja emme Edis- sillisiä töitä osota, ja sentähden menet sinä nyt mei- dän onsam niin eswasti, ja eulutat meitä angaral- la Wisalla, jolla Pilckaita ja Tyhmiä rangaistan, ja temmat meidän pois Huoneistam. Anna andeyi kaikki saastaisuus ja Hauveus, jolla me Maam ja Huonehem saastutaneet olemme; Jonga tähden si-
nä

nä olet sen andanut tulla sulari myrkkyä, jota meidän ylös syöpi, ettemme Maassa asuis.

SÄin coetelcan ja cakocan joecainen menons ja elämäns, ja ällön säästälä istän, ällän kengän liehacoisco ja caunisteleo istäns Synneisäns; Sillä se ei ole totinen Parannus, ja sencaidainen, jota liehacoise ihe cansans, ja tahto parosna pide-tyri tulla, se ei taida myös oikein rucoilla, Eusa ei ole oikea Parannus, siellä ei ole myös oikea Rucous. Sentähden waraa V. Propheta Jeremias, Walitus wirt. 3: v. 39. Miri siis Jhrisfet nurisewat? Jocainen nuriscan Synneisäns wa-kan. Eura listeleam ja ehikän meidän menons, ja palaitcam Herran tygö. Mostacam meidän Sydämem ja Kätem Tawaksen päin Jumalan tygö: Me me olemme Syndiä tehnet ja cowa cormaiset ollet, sen- tähden et sinä meitä säästännytkän, waan sinä olet Wihalla meitä pelittänyt. Jerem. 3: 12. Käännä sinuas sinä wastahacoinen Jhrael, sanoo Herra, niin en minä käännä Caswoani teistä pois: Sillä minä olen laupias, sanoo Herra, ja en wihastu ijancatkiessä, tunne ainwaikans sinun pahat tecos, ja ettäs olet Herra waikan Syndiä tehnyt. Jerem. 18: 7. 26. Äkist minä puhun Cansaa ja Walda- cunda waikan, culistayeni, häwittäyeni ja hucuttayeni sitä: Murta jos se Consa käännä isens pahus- deisäns, jota waikan minä puhun, niin minäkin cadun sitä pahaa, jota minä ajattelin heille tehdä: Joel 2: 12, 13. Käännäkät teidän kaikest Syn- deisäns minun tygöni, paastolla, iteulla ja mur- bella. Eicacat teidän Sydämen ja ällät teidän Waatteitan, ja palaitcat Herran teidän Jumal-
lann

lanne tygö: Sillä hän on armollinen ja laupias, pitkämielinen ja suuresta Hyvydestä, ja catuu Kangastusta. Toisen Chronikan Kirjan 7: 13. Eupaa Jumala, että, koska hän anda Nuton tulla hänen Eanfans secaa, ja he nöyryttävät ihens, esiwät hänen Easwojans, ja pääändävät heitans pois pahoida teidans, niin hän cuulee heitä Taimaista, ja anda heidän Synkins andert ja paranda heidän. Samalla muoto poiskäänsi Dawid Nuton, 2. Sam. k. 24: 16. ja 1. Chronik. k. 22: 15. Sillä Jumala lähetti yhden Engelin Jerusalemiin cadottaman heitä, ja koska Engeli ojensi Kätens hämittärens sitä, Catui HErra sitä pahaa ja sanoi Engelle, joca Eansan hämitti: Kyllä jo on, pidä nyt Kätens alallans. Mutta Dawid näki Engelin joca Eansaa löi, ja sanoi HErralle: Eako minä olen Synkiä tehnyt, ja minä olen sen pahan tehnyt, mitä nämät Lambaat ovat tehneet? Mutta Dawid rakensi HErralle Altarin ja ubrais Kistos Uhreja, ja koska hän rucolli, cuuli HErra hänen Eulen cautta Taimast, ja leppyi Maacunnalle, ja Wikaus laekais Israellis. Nijn poiskäänsi myös Euningas Hiskias hänen rutto-tautins, Esai. 38: 3. sillä koska hän itki catkerasti ja rucolli, niin lähetti Jumala Propheran Esajan hänen tygöns, ja andoi hänelle sanoa: Näin sanoo HErra: Minä olen cuullut sinun Rucoures, ja nähnyt sinun Ryynekes. To Hiskia sanoi: Mitä minun pitää puhuman, että hän sen minulle lupais, ja teki myös sen, sentähden tahdon minä cactena Elinateanani tämän minun Sieluni murhen tähden cartella. Eako juuri hätä oli minulle turwasta, mutta sinä olet minun

Sieluni sydämellisesti vapautanut, ettei se hukuis:
 Sillä sinä heitit kaikki minun Syndini selläs ta.
 Herran, siitä eletän, ja minun Hengeni Elämä on
 sinä coconans: sinä annoit minun nukkua, ja teit
 minun taas eläväyi.

Tässä Sydämen murhesta ja catumuksesta pitää si-
 nun totisella Uskolla esimän tuottaa sinä ijancalcio-
 fesa Armo: Istuimessa, Jesuessa Christuksessa meidän
 Herrasam, jonga Jumala on asettanut Armo: J-
 stumeyi Uskon kautta hänen Veresäns. Sillä hä-
 nen tähtens on Jumala armollinen ja laupias, hän
 rucolle meidän edestäm, cosca me hänen tygös
 pakennem, hänen tähtens cuule Jumala Rangaistus-
 yen, ja pois otta Wikauyen, anderi anda Synnit,
 ja pian catuu Rangaistusta: Hän on meidän Vä-
 llimiehäm, Sowindo Urtim, Edeswastajam, V-
 limmäinen Pappim ja Auttajam, ja ei anna meidän
 hukua. 5. Mos. l. 4: 29. seisoo: Jos sinä ehit
 Herran sinua Jumalatas, niin sinä löydät hänen,
 cosca sinä ehit händä kaikesta Sydämestäs ja kaik-
 sta Sielustas, cosca sinä ahdistetan, ja nämät
 kaikki sinun päälles tulewat wijmeisinä päiwänä,
 nija palaja Herran sinun Jumalatas tygö, ja cuule
 hänes Mändäns, sillä Herran sinun Jumalatas on ar-
 mollinen Jumala, ei hän sinua hyljä, eikä cadota
 sinua, ja ei hän unhota sitä Eijttöo, jonga hän si-
 nukke wannonut on.

Colmas Lucu.

Suinga tätä myrkyllystä Sau-
tia vastaan, yhteisesti ja Huoneija
erittäin rucoildaman pitää.

Sisä on nyt ensist tarpellinen, ettäs ase-
tat silmäis eteen ne suloiset ja armolliset
Eupuret, että Jumala tahto armollisest cuul-
ia Rucouren, koska se caturwaisesta ja uscollis-
esta Sydämeestä ulos lähtee.

Psal. 145 : 18, 19. Eäsä on H^{err}a caic-
tia, jotca händä aurenš huutawat, caictia
jotca Totuudesa händä aurenš huutawat.
Hän tekee mitä Jumalata pelkätwäiset hala-
jawat, ja cuule heidän huutons ja autta hei-
tä. Ps. 18 : 7. Uhdisturisasi minä huudan
H^{err}aa, ja minun Jumalani tygö minä
huudan, niin hän cuule minun äneni Tem-
plistäns, ja minun huutoni hänen edesäns,
tulee hänen corwins.

Psal. 77 : 4. Quin minä murheisasi olen,
niin minä ajattelen Jumalan päälle, cuin
minun Hengenä on Uhdistures, niin minä
puhun. Sela. Psal. 34 : 6. Jotca händä
cašowat, ne ylöswalaistan : heidän Caš-
wons ei tule häviään. Kosca raadollinen
huusi, cuuli H^{err}a händä, ja autti hänen

caikista Tuskistans. Herran Silmät kazo-
 wat Wanhurskaita, ja hänen Corwanš
 heidän huutoans. Herra on juuri läinä
 ništä, joilla on murhellinen Sydän, ja aut-
 ta ništä, joilla on surkia mieli. Psal. 138: 3.
 Cosca minä sinua auvenihuudan, niin sinä
 cuulet minua, ja annat minun Sielulleni
 suuren wäkewyden; cosca minä Ahdisture-
 sa olen, niin sinä wirmotat minun. Joel.
 2: 32. Jocamen cuin Herran Nimee au-
 pens huuta, se tulee autuaxi Rom 10:
 12. Hän on Herra caikkein ylike,
 ricas caikkein cohtan, jotea händä ru-
 coilewat. Toisepi kazo myös Esimercke-
 jä, cuinga tämä Rangaistus Nucouren
 cautta on poiskaätty. 4. Mos. k. 16: 46.
 Luemme me, että Aaron otti Mosexi
 käskyn jälken Sawuastian, pani siihen tul-
 da Altarilda, ja heitti pyhää Sawua sii-
 hen, ja meni nopeast Cansan tygö, ja so-
 witti heidän, cosca Rangaistus jo ruwen-
 nut oli, ja niin sowitettiin he Jumalan
 cansa. Tämä merkize Sydämen Nucou-
 sta Jesuxen Nimeen, Pyhän Hengen
 woimasa, ja totisesa Catumuresa ja Uscosa.
 Samalla muotoa asetti Moses ja Aaron
 Jumalan Wihan, 4. Mos. k. 21. cosca Is-
 raelin Sawet purtin niildä tulildä kār-
 meildä, ja he tulit Mosexen tygö sanoden:
 Me

Me ihndiä teim; Rucoile HErraa, nämät Kärmeet meidän seastam ottaman pois; ja Moses rucoili Eansan edestä. Nijsa sanoi HErra Mosepelle: Tee sinulles Wasti Kärme, ja nosta se merkitä ylös, joca purtu on, ja cazo sen päälle, niin hän elää. Niin- cuin nyt Moses ylensi Kärmeen Corwesa, niin on myös Ihmisen Boica yletty, että jocainen cuin uscoo hänen päällens, ei pidä hukuman, waan ijancatkeisen Glämän saaman. Rutto tauti on se tulinen Kärme, joca meitä nyt puree; sentähden pitää meidän Kärmeen pään Bolkian päälle Uscosa cakoman, että me autetuxi tulisimme. Tämän päälle pitää seurawainen Rucous joca päivä rucoisdaman.

Ensimmäinen Rucous Tautisilla Njoilla ja Cuoleman Waarasa.

SJancaickinen caickiwaldias ja wanhur- scas Jumala, joca Eanasas uhan- nut olet, ettäs niitä, cuin ei sinun Anel- les cuuliaiset ole, tahdot curitta myrkyllisellä Ilmalla, eikä Rutolla, ja heihin Njotaudin rhydyttä; me tunnemme ja tuunustamme, että me meidän moni- naisten ja hirmuisten Syndein myr- kyllisellä Hajulla, emme ainoastans tähän nytyiseen, lendäwäisen Rutton angarahan

Tautihin, hyppäät ole, mutta myös sinun
 julman Bihäs polttawaiseen Tulehen! ja
 jiancaickisehen Cuolemaan. Mutta me ca-
 dumme tätä pahaa Sydämestäm, ja tosin
 meidän tulee häweta, jettä me Syndiä teh-
 net, wäärin tehnet, ja jumalattomat ol-
 leet, sinusta luopunet, ja sinun Käskyistäs
 ja Dikeuristas poispoikennet olemme. Mut-
 ta niincuin Aaron muinen otti tulda, jon-
 ga päälle hän pani pyhää Sawua, ja me-
 ni nopiast Cansan secan, josa Rangaistus
 jo alcanut oli, ja suizutti, asettain izens
 niiden cuolluitten ja eläwitten waihelle;
 Niin myös me, jotcas walituxi Suguri
 ja Cuningallisexi Bappiudexi tehnyt olet,
 tulemme nyt edes, candain meidän Rucou-
 rem! Suizutusta sinun etees, joca sinulle
 keltateon niincuin Sawu-Uhri, ja meidän
 Kätem ylönnys niincuin Ehto-Uhri, ja pa-
 nemme erinomattain tämän Suizutuxen
 päälle, totisen, ja eläwän Uscon cautta si-
 nun Boicas Jesuxen Christuxen caickein
 pyhimmän Uhrin suloisimman Hajun, joca
 izens meidän edestäm on andanut Sahjari,
 Uhrin ja Jumalalle makiaxi Hajuri: ja
 emme epäile sen päälle, laupias, taiwal-
 linen Jsa, että olet haistawa makian Ha-
 jun, että niincuin Noan aicana, sillen
 Maata Jhmisten tähden kirowa. Ach H. Er-
 ra

ra älä rangaise meitä wihasas, ja älä meitä julmudesas curita, jos sinulle kelpawat Sairahat, niin caso sinun rackahan Boicas päälle, joca totifest candoi meidän Sairaudem, ja sälytti päällens meidän Kipurin, Rangaistus oli hänen päällens, että meille Rauba olis. Herra sinä olet meidän Toiwom, ja Sinnam ja meidän Jumalam, johongame uscallam, anna meidän istua Corkeimman warjeluyesa, ja Saikeiwaldian warjosa olekkella. Pelasta meitä Wäinjän paulasta, ja wahingollisesta Ruttotaudista. Warjoo meitä sinun Sulillas, ja anna meidän Turwam olla sinun Siipeis alla; sinun Totuudes on keihäs ja kilpi, ettemme pelkäis yön caubistusta, ja nuolia, jotea päiwällä lendäwät, sitä Rutttoa, joca pimeisä liicku, ja Sairautta, cuin puolipäiwänä turmele. Armollinen, laupias Jsa, meidän aicamme on sinun Käsisäs, Elämä ja Suolema on sinun hallusas, sinä olet meidän Elämäm, ja meidän Jkam pituus, me uscomme wahwasti sinun päälles. Waikka tuhannen langeisit meidän siwullam, ja kymmenen tuhatta meidän oifiallam, niin ei se meihin satu, sillä Herra on meidän Toiwom, ja Ulimmäinen on meidän Turwam, ei meitä pidä mikän paha cohtaman, ja ei

yhtään walmaa pidä meidän Wajaan läh-
 heinmän. Sillä sinä olet andanut Kästyn
 Engeleilles meistä, että he candawat mei-
 tä käsissän, etemme Jaleam sinween louc-
 fais. O Herrra Jesu Christe, sinä ainoa
 Jumalan Poika, meidän ainoa uscollinen
 Wälimehem ja Nuttajan Häädäsä, me ha-
 lajamme sinua, siis sinä meitä päästät: me
 tunnemme sinun Nimes, sentähden sinä
 warjelet meitä. Me aurhuudam sinun Ni-
 miäs, sentähden sinä warjelet meitä. Me
 aurhuudam sinua, sentähden sinä euulet
 meitä: Sinä olet tyfönäm Euseasa, sinä
 temmat meidän siitä pois. Sinä rawihet
 meitä pitkällä Ziällä, ja osotat meille au-
 tuudes. O Herrra Jumala Pyhä Hengi si-
 nä corkein Lohduttaja! ylös pidä, tue ja
 wahwista meitä terweitä, lohdata caickia
 hämmästyneitä ja heikkomiellisiä, ehi ja
 wirwota caickia ylönnannetuita ja hyljättyi-
 tä, paranna ja tee terwexi caicki wahin-
 goitetut ja sairastawaiset: Jos myös si-
 nulle kelpa mutamia tämän Taudin kautta
 tääldä eukua ja tygös otta, niin laina heil-
 le cuitengin uscollinen ja toimellinen Lop-
 pu, ja iloinen ja rauballinen Simeonin
 Lähtö ijancaickisehen Isän Maahan. O
 pyhä Colminaisus! opeta meitä ajattele-
 man että meidän Tuoleman pitä, että me
 ymmär-

yminärtäväisiksi tulisimme. Käännä ises taas meidän puoleem, ja ole Balweivilles armollinen! Glahuta nyt meitä iällens, että meitä niin caurvan waiwannut, olet, että me niin caurvan onettomutta karsinet olemme. Täytä meitä warahin sinun Armoillas, niin me riemuizem ja iloizem caickena meidän elinaicanam. Ja tosin me tahdomme ylistää sinun pyhää Nimees täällä Seuracunnasa, joca on Christures Jesures, ja siellä caickein Engelein ja Alostwalittuin cansa ijancaickisesa Glosa ja Mutuudesa; Joca olet yri ainoa ja totinen Jumala ylistetty ja hywästi sinattu ijancaickisest ijancaickiseen, Amen.

2. Enhembi Kucous.

(*) Että hän minua halais, niin minä hänen päästän, hän tunde minun Nimeni, sentähden minä warjelen händä.

Herra Jumala Taimallinen Isä; sinä olet wanhurskas caikisa Edisas; me olemma Syndiä tehnet, wäärin tehnet ja ollet jumalattomat, sentähden tunnustamme me Syndamestäm, että me sinun wanhurskan wihas, ja tämän angaran Wikan meidän catumattomalla Glämällä päällem wetänet, ja wielä pahemman ansainnet olisimme: Mutta sinä meidän Jumalam olet

Ha 5

armol-

armollinen, kärkeväinen, laupias, ja suure-
 sta hmydestä, joca et rangaise meitä mei-
 dän Synheim jälken, etkä costa meille waa-
 ran tecoin jälken, sinä cadut pian sitä pa-
 haa, cuins Cansaas vastan puhut. Ach ra-
 cas Jsa, coscas wihastut, osotat sinä ar-
 mos ja Laupiudes niille, joca sinua auvens-
 huutawat. Sentähden O, Jumala ja Jsa!
 me sinun wiheliäiset Lapses Maan päällä
 nostamme Kätem ylös sinun tygös, sinun
 edesäs, Jsa, cumarramme me Synheimem
 polwet, ja rucoilemme sinua, ei meidän
 omas Wanhurscaudesam, waan sinun suu-
 ren Laupiudes päälle: Ach HErra cuule,
 Ach HErra ole armollinen, Ach HErra ota
 waari, ja tee se! anna meidän Synhim an-
 deri, Eäänä sinun julma Wihäs, ja se hir-
 muinen Ruttotauti pois. Suojele meitä
 Siipeis warjon alla Berkelen nuolilda, ja
 warjele meitä pyhain Engeleis Suoie-
 ren cautta sinun itse tähtes, ja sinun racka-
 han Poicas JEsuren Christuren meidän
 Wälimehem ansion tähden; Niin me tah-
 dom ylistä ja kiittä sinua caickena meidän
 Elnaicanam pyhän Hengen Woiman caut-
 ta, joca sinun ja Pojan cansa elää, ja halli-
 ke totinen caickiwaldias Jumala hancacki-
 festi, Amen.

3. Wähäinen Lasten Kueous Tauti- silla Ujoilla.

S Kacas Isä Taiwaisa ! minä rukoilen
sinua, että tahdoisit minun rackahan
Isäni, Äitini, minun ja meidän Huonehem
ja Caupungim armollisesti pyhäin Engeleis
cautta warjella, jettei se häily Hengi meitä
myrkkyttäis. Ja jos sinun Isällinen Tahto
olis minua tämän Käden kautta suuresta on-
nettomudesta ulosteminata, niin wahwista
minua Henges kautta, ja warjele minun
Taitoni, ja ota minua autuallisesta Hetkessä
tästä Surunlaxosta pois, sinun rackaan Voi-
cas tähden, joca on Cuolemalle Myrky ja
Helwetille Surma, corkiast ylistetty ijan-
caikkisesti, Amen.

4. Kueous tämän Wigan Liewityre- stä ja poiskaändämisestä.

S Uupias Jumala, taiwallinen Isä! mi-
nä tunnen ja tunnustan caikesta Syn-
dämeistäni, että minä olen (sitä pahempi)
suuresti syndiä tehnyt, niin että minä systä
hywästä häweta mahdan, engä rohkene noita
Silmiani ylös Taiwasen päin, sentähden
cannan minä oikein ja cohtullisest, sinun wan-
hurskasta julmaa wihaas, ja en ole ainoa-
stans tätä cauhiata Kangaistusta, mutta
myös,

myös, jos sinä tahdot mennä Duomiolle
minun kansani, sen ijancaikkisen Helvetin
Eulen, aiwan hywin ansainnut Mutta mi-
nä tulen edellä woittain Armon ajalla ja Lu-
tuuden päivänä, ja nöyrytän izeni sinun ede-
ssä, rackahin Isä, langeten maahan sinun jal-
cais juureen, ja rucoilen sinua sängen nöy-
rästi, että sinun rackahan Herrani Jesu-
ksen Christuksen tähden minulle wiheliäi-
selle Syndiselle armollinen olla tahdoisit,
minun weriruskat Synдини sinun Werelläs
pois pyhää, ja tämän caubian Taudin mi-
nusta pois kääntä eli liewittä. Ota myös
minä ja ne cuin minun owat, ja minun ra-
cais Esiwaldani, Saarnamiehet ja Nabori-
ni sinun caickiwaldiasten Siipeis warjon al-
le: Herrani minun Woimani! Herrani mi-
nun Gallioni! minun Sinnani, minun Wa-
pajani, minun Jumalani, minun Wa-
han, johon minä turwan, minun Kilpeni,
minun Mutuudeni Sarwi, ja minun War-
jeluxeni. Belasta minua Wäijjän paulasta,
ja wahingollisesta Kuttotaudista: Älä anna
tämän Waiwan lähestyä minun Majaani,
wariele minua pelwosta ja hämmästyrestä,
käännä minusta pois ne Nuolet, jotka päi-
wällä lendaawat, se Kutto, joka pimeisä lie-
ku, ja Sairaus, cuin puoli päivänä turme-
le. Anna sinun pyhät Engelis olla minun
ym:

ymbäriilläni, että he warielisit; minua cailla minun teilläni. Ach Herrra ole armollinen, Ach Herrra ota waari, ja tee se, ja älä wiiwy, sillä sinä olet Herrra minun Barandajani, se oikia Nestari auttaman, joca caiken Ahwun tekee, cuin ikänän Maan päällä tapahdu. Sinäpä olet meidän Isäm ja meidän Sunastajam, ja se on ijäti sinun Nimes. Cosca murhe käsiss on, niin muistat sinä Saupiuttas; Minä tahdon caxoa sinun päälles, ja minun Autuudeni Jumalata odotta: minun Jumalani on minua cuulewa, ja minä saan iloita hänen Armostans. Baranna minua Herrra niin minä paranen, auta minua niin minä olen autettu, sillä sinä olet minun Kerscaureni. Niin minä mielelläni sinulle uhran, ja kiitän Herrra sinun Nimeäs, sillä se on hywä. Amen.

Vieljäs Lucu.

Suinga ne iziänš lohduitta
 taitawat, cuin tällä Saubilla
 ekityri tulewat.

Msist anda meidän racas Jumalam,
 meidän tōmän cowan Kanaaisturen
 cautta tuta meidän Beri-ruskat Erndim,
 ja aja meitä tällä Wizalla Parannukseen,
 Rucoupeen ja Hooyryteen, että me hänen jal-
 cuimš

cain's juuren niineuin Lapset maahon langetsim, ja rucoilistimme armollista Syndein andexi saamista, ja Urmon ajalla, Nuruuden väiwänä, cosca meille Jesuxen Christuxen laupias, suloinen Urmon Helma, Urmon Owi, ja se cullainen Taiwan Porti vielä awwi on, meitäm käännäisimme, ja Rangaistuxen poisääändämifestä eli liewiuypestä hartost, wiriäst ja ilman lackamata rucoilistimme, ja sencaidaisesa nöyräsä Rucouyesa mahdam me lohdutta ihiäm niillä calleilla Lupauxilla: Esa. 1: 18. Jos teidän Syndin werirussiat olisit, niin heidän pitä lumiwalkiayi tuleman. Hesech. 18. ja 33. Lug. Nijn totta cuim minä elän, sanoo H'Erra, ei minulle kelwa jumalattoman Suolema, waan että hän käännäis ja eläis; jota Jumalan callista walaa meidän ustaffi ja hywin ajatteleman pitää. Nijn myös 2. Pet. 3. Jumala on meidän cansam käännäisäinen, ja ei tahdo että jongun pidäis hukuman, waan että jocainen izens Parannuxeen käännäis.

Toisxi pitä meidän näiden lohdullisten Lupausten cautta izem caifesta Sydämeistäm käändämän meidän Walimiehem ja Lunastajam Jesuxen Christuxen tygö, josa caicki Jumalan Lupauxet owat nijn ja Amen; täsä pitä meidän wahwasa Uskosa tutkisteleman, että Jumalan Poica hänen ta-

walli

walliselta Isäidän on meille annettu Pa-
randajani, Autuuden Käyteheni, Turwari
caikesa murhesa, Nuttajani häädäsi, ja Kä-
fityxi caickia Ihmisen Tuscaa ja Wiheliäi-
syttä, caickia Sairautta ja Tautia, ja cuo-
lemata wastan, ja häändä nöyrästi auvem
huutaman sanoden.

Rucous.

Ach caickein rackahin Herras Jesu Chri-
ste! minä en tiedä täsä minun suuresa
häädäsi mihingän paeta, waan sinun tygös
minun ainoa Wapahtajani ja Armo Isäin,
jonga Jumala minun taivallinen Isäni on
minulle asettanut; Niin olet sinä myös caic-
kia murhelligia Synämitä tygös euhunut sa-
noden: Tulcat minun tygöni caicki jotca tyd-
tä teette, ja olette rascoutetut: minä tahdon
teitä wirwotta! Ach Herras tee minun can-
sani sinun suuren Rackaudes ja Uscollisudes
jälken, niineuin sinä hamasta alusta, caickein
wiheliäisten Synäisten cansa tehnyt olet,
cui sinun tygös tulleet owat. Sewitä Kätes
minnn päälleni ja suojele minua, ettei tämä
Tauti minua Cuolemahan asti myr-
kyttäis; Sienna sinun Kätes ulos, ja tartu
minuhun ja paranna minua, niineuin
tartuit Spitalisehen ja paransit hänen.
Glähuta myös minua sinun awullas, ja loh-
duta minua Armollas, sillä sinä olet taival-
lisen

liselda Isäldäs lähetetty parandaman särje-
 tynitã Sydãmitã, lohduuttaman caickia mur-
 heuissã, niin että minã caackein Pyhäin can-
 sa kyllã sanoa taidan: (*) Sen minã kyllã
 toderi tiedãn, joca Jumalata palwele, se kii-
 sauren jãlken lohduutetan ja murhest pelaste-
 tan ja curituren jãlken löytã armon Sillã
 sinã racas Jumala et mielisty meidãn Eado-
 tureem, pahan Ilman perãstã annat sinã
 Muringon paista, ja parun ja iteun perãstã
 tãytãt sinã meidãn ilolla. Niin myös: Her-
 ran Wi ja wiipyn Silmãn räpãhyren, Ehto-
 na on Jteu, mutta Amulla Ilo. Samalla
 muotoa: Jotca kynnelleillã kyswãwãt ne ilol-
 la niittãwãt. He menewãt ja itkewãt, ja wie-
 wãt ulos calliin Siemenen, ja tulewat Rie-
 mulla, tuowat heidãn lyhtens. Ja taas:
 Minã olen wãhãri silmãn räpãhyxi sinun
 hylisnyht, mutta minã tahdon armahtha sinua
 ijancãickisesa Armosa. Baina minulle Her-
 ra Jesu Christe, että minã wãhwast useal-
 laisin senealdatibin Eupaurihin, ja sinun Ni-
 mees armollisestã cuulturi tulisin. Amen.

Colmaneri pitãã meidãn tãsã kãrsiwãllisestã
 andaman meitãm sen caickiwãldian Juma-
 lan armollisibin Kãsibin, ja tietãmãn, nille
 jotca Jumalata racastawat caicki cappalet
 parhãri kããndywan, ja tosin myös Rut on, jil-
 lã

(*) Tob. 3: 21. Ps. 30: 6. K26: 5, 6. Esa. 54: 7, 8.

lä ei Jumala taida mitän pahaa ajatella hänē
 Lapsians wastan. Jos me ainoastans talle-
 la pidämme sen korkeimman hywän, Juma-
 lan meidän taiwallisen Isän, ja meidän
 Herran Jesuxen Christuxen, ynnä B.
 Hengen cansa, niin emme mitän cadota;
 waicka me vielä Hengen, Sunnian ja Ta-
 waran hucuttaisimme. Guin sinä Herra
 ainoastans minulla olisit, niin en minä en-
 singän sitte Taiwast eli maasta tottelis, waic-
 ka vielä minun Ruumin ja Sielun waiwuis,
 niin sinä Jumala cuitengin olet aina minun
 Sydämeni Useallus, ja minun osan. Her-
 ra on minun Tawarani ja Osani, sinä tah-
 delle panet minun Perimiseni: sinä osotat
 minulle Elämän tien, sinu. Caswois edes on
 täydellinen Jlo, ja riemullinen Meno oikialla
 Kadelläs ijancakisessi. Minä uscon myös
 näkewäni Herran hywättä Eläwitten Maal-
 la. Odota Herra: ole hywäsä Turwasa,
 ja wahwista Sydämes ja odota Herra:
 Palaja taas minun Sieluni siun lewoos,
 sillä Herra tekee hywästi sinulle. Hän on
 sinun Sielus temmannut vois Cuolemasta,
 sinun Silmäs Khynelestä, sinun Jalcas com-
 basturesta. Minä waellan Herran edes E-
 läwitten Maasa. Hänen Pyhäns Cuolema
 on callis Herran edesä.

Neljännexi, niincuin ei meidän pida ole-
 man

man ylönn rohkiat ja suruttomat tätä Jumalan
 Wiisa ja Wiha ylönn eakomaan ja tuuleen
 lyömään, andain sillä izem ikivaldaisesti
 waaraan: Niin ei pidä meidän myös oleman
 ylönn pelcurit, heikkomieliset ja epäilewäiset.
 Mutta peleo ja hämmästyttä wastan pitää
 sinun izes wahwalla Uscolla warustaman,
 ja paneman tämän turwan Herran päälle:
 Että Herra on andanut käskyn Engeleillens,
 että he kätkewät sinua eakissa Teissä, ja ettei
 mikään Kutto taida (paizi Sumalan Tahto) sinua
 myrkyttää ja tappa, niin wahan kuin
 Tuli siinä palawaisesa Pääsisa taissi nita cel-
 mia Miestä poltta, eli Keijonit Prophe-
 ta Danelia ylönniellä, eli Balas eala Prophe-
 ta Jonaa wahingoitta. Sentähden ianoo
 se 112. Psalmi: Ei wanhurskasta ikänäns
 unhoteta, eosea rongaisuus tulee, niin ei hän
 pelkä, hänen Sydämens uscalda luwasti Her-
 ran päälle, hänen Sydämens on wahwistet-
 tu ja ei pelkä. Bileamin Kirouren taita Ju-
 mala Siunauxepi muutta, ja Keijonin, joca
 tahdoi Simsonin repiä piti toisna huomena
 hänen Kuoca eammions oleman, ja mafian
 Sunaian andaman. Duom. k. 15. Ja niin
 wahan kuin Murha-Engeli Israelin Lapsia,
 joiden piäpuelet ja Owenpäälliset Pääsiäis
 Lamban werellä siwutut olit, wahingoitta
 taissi; niin wahan taita myös Berkele Chri-
 stus-

stityitä, joiden Sydämet Christuxen, niin-
 cuin sen totisen Pääsiäis Lamban werellä
 priiscotetut ovat, wahingoitta, eli paizi
 Jumalan tahtoa myrkyttä, niineuin sen py-
 hän Hiobin Esimercki todista. Niin pitää
 meidän myös Pelcoa ja hämästyttä wastan
 iziäm wahwistaman alinomaisella Raou-
 rella, jota wastan seurawaiset Psalmit so-
 weliat ovat rucoilla. Niineuin 6: 23: 27:
 90: 91: ja 121: Sillä sentähden sanoo py-
 hä Dawid siinä 18: Psalmisa: Ahdistuxe-
 sani minä auveni huudan Herraa: tämä on
 paras lääkitys pelcoa wastan. Wiidenneri
 pitää meidän Pelcoa wastan iziäm lohdu-
 taman Jumalan Eäsna olemisella. Esai. 41.
 Älä pelkä sillä minä olen sinun causas, älä
 harhaile sillä minä olen sinun Jumalas, mi-
 nä wahwistan sinun, ja autan myös sinua,
 ja tuen myös sinun Banhurseaudeni oikiällä
 Kädelä. Ja 23: Psalmista: Waieka minä
 waellaisia pimiästä Laposa en minä pelkäis
 mitän pahutta, ettäs olet causani: Sinun
 Wikas ja Sauwas minun tukewat. Rom. 8:
 Jos Jumala on meidän edestäm cuca taita
 meitä wastan olla. Cuudenneri pitää meidän
 sillä Kristisäm iziäm lohduuttaman, että waie-
 ka me aiallisella waimalla ekityxi tulemme,
 ja tämän myrkyllisen Wikauxen cautta tääl-
 dä poses temmatyxi, niin on cuitengan se

taimallinen Isä, hänen rakahansa Boiasans
 Jesuresta Christuresa, hänen wanhurskan
 Bihans Armoni muuttanut, sillä hänen
 cauttans on Jumalan Wiha sorwitettu. Hän
 on kärsinyt ja maranut meidän Syndin edes-
 tä, ja suljetun Taiwan meille jälleens awan-
 nut, Armon, Glämän ja Mutuuden, sen
 corkian Jumalan Käiten Aikeuden ja pyhän
 Hengen meille toimittanut, jotea ijancaki-
 fet Sawarat me caikki Uscon cautta jo tästä
 Glämästä saaneet olemme, jotea ovat parem-
 mat kuin Sawas ja Maa, jotea paljo pa-
 remmat ovat kuin tämä ajallinen Glämä:
 Herran sinun Laupiudes on parempi kuin Glä-
 mä, eikä taida näitä Sawaroita Kutto eli
 Suolema meidän poisotta: E myöds taida
 pyrikän Vuondocappale eroitta meitä Juma-
 lan Rakaudesta, kuin on Christures Jesu-
 res meidän Herrasam: Ja, että me Her-
 ran Christuren Sambat olemme, niin ei pi-
 dä kenengän rewäisemän meitä hänen caikki-
 waldiaasta Kädestäns, ja ei meidän pidä ikä-
 nän huckuman, eikä helwetin Portit pi-
 dä meitä woittaman. Herran warjele meitä
 niincuin Silmäterää, hän suojelee meitä Sil-
 peins warjon alla. Ja waikka me vielä cuo-
 lemme, niin on meidän Sielun sidottu elä-
 witten Kimpuun. Niincuin meidän racis
 Herram sanoo: Joca uscoo minun päälleni
 här

hän elaa, että hän cuollutkin olis. Ja P. Pawali: Jos me elämme, niin me HErralle elämme: jos me cuolemme, niin me HErralle cuolemme, joco me nyt elämme eli cuolemme, niin me HErran omat olemme. Näin teke se racas Jumala meidän causam caunihin Waibetuxen, että nijneuin Christus on meidän Elämän, niin vitä Cuoleman olman meille woiton; Näin woitamme me Christusesa tämän wiheliäisen Elämän edestä ijancaickisen Ilo-Elämän, tämän huodon Ruumin, tämän Surun Laxon edestä ijancaickisen Ilo-Salin, tämän ajallisen Berinnön edestä, sen catomattoman, ja saakuttomattoman ja turmelemattoman Berinnön, joca Tairwahas on, tämän alinomaisen Surkeuden cakomisen edestä, Jumalan Cunnian Näkemisen, ja caickein P. Engelein ja Uloswalittuin Causakähmisen, siihen meitä Jumala auttacon Jesuren Christuxen meidän HErram cautta, Amen.

Sairahan Lohdutus-Rucous.

Ach sinä laupias, pyhä, wanhurskas ja totinen Jumala! minä tunnustan, että minä epäluoisilla Synneilläni sinun wanhurskan Wihas olen päälleni wetänyt. Herra sinä olet wanhurskas ja sinun duomios owat oikeät; Ach euinga

cadun minä sitä Sydämeistäni että minä sinua wa-
 stan vastahan Isäni, niin usiasti ja niin corwin ricko-
 nut olen, ja niin liittämättä n sinua juuria hyviä
 töitä vastaan ollut. Ach Herrä älä niin corwin wi-
 hastu, ja älä ijätti ajattele meidän Syndiäm, mut-
 ta muista sinun Laupluttas ja hyvytäs, joca Mail-
 wan alusta on ollut: Älä muista minun Duorus-
 deni Syndejä ja Pliheköymistäni: mutta muista
 minua sinun Laupiudes jälkeen, sinun Hyvydes täh-
 den. Ach Herrä se on sinun wanhurjas Was,
 jota minä syttä hyvästä kannan, sillä minä olen
 syndiä tehnyt sinua vastaan. Mutta minä käännän
 Usconi Esivot sen ainoan Armo- Istuimen, minun
 Herrani Jesuyen Christuyen puoleen, ja cumarran
 minun Sydämeni polwet sinun edessä tucoillen Ar-
 moa ja Andexi Andamusta. O Herrä anna minun
 löytä Armo ja saada Lauplus! armahda sinuas mi-
 nun päälleni, ja ota tämä Wasaus minun päädä-
 ni pois, niincuin Davidin aicana, cosea sinä kää-
 skit Engelin, joca Eansaa hävötti, lacata lyh-
 mäst: Niin älä myös anna sinun Wasaus minua
 näin tapaturmallest culutta. Ach Herrä, Herrä,
 minun Syndini on minun pahasti myrkyttänet, mi-
 nun pahat teconi ovat se olkia Rusto, eui minun
 näin turmelewat: Ach Herrä anna andexi, Herrä
 anna andexi, ja paranna minua tästä waiwasta,
 joca Sanallas caikki parannat. Ach Herrä sinä
 paransit caikki, jotea sinun Käskys jälkeen caholt
 Eupari-Rarmeem päälle, minä cahon Uscon silmillä
 sitä ristinnaulittua Jesusta, anna minun Sieluni
 tulla tallella pidettyi. O Herrä minun radollinen
 Ruumiini on täynnäs Syndiä, sentähden on se
 myös

myös täynnä Sairautta ja Ripua: Urmahda sinuas minun kōyhän Bazarusen päälläni, joca sinun Oves edes mocaani, täynnäs paisumita, ja pyydän ravottaa Näljäsäni sinun armos muruista. Ach HErra, HErra, cako sinun raakaan Poieas puoleen, joca candoi minun Sairaudenti, sälytti minun Ripuni päälläns, ja tuli haavoitetuyi minun Sundeiintähden. Sinä ihastut, racas Jsa, elä mästä: sinä olet Wakkudenti ja Uuudenti ja minun Elämäni Boima, älä anna tämän Myrkyn minua plōssōdā, nijneuin teuras lammasta, suojele minua, Herra sinun caickiwaldialla suojeluyellas, sinun Armsijpeis warjon alla: merkke minua Jesuxen Christuxen sen wiattoman Cartkan werellä, että Mucha-Engeli ohike mentis: wahwista minua, HErra, sinun Hengelläs ja Boimallas, ja anna wilpōidin ja wahwa Usco, että minä sinne sanoa mahdaisia: minun Toikoon, ja Linnan, minun Jumolan, johonga minä uscallas; Pelasta minua Wajujan paulasta, ja wahingollisesta Kuttotaudista: Anna sinun Totudes olla minulle Keihäs ja Riipi: älä anna minun peljätä yön caubistusta, ja nuolia, joca päiwällä lendawāt, sitä Kuttooa, joca pimmissä liscu, ja Sairautta cuin puoli päiwällä tuemele: anna täsko Engeleilles minusta, että he lätkewāt minua caikisa minua Teisäni, ja canda-wat minua Käsifans, etten minä jalcaani Riween louckais. Ach HErra, HErra, pelasta minua, silä minä halajan sinua! Ach HErra minä tunnen sinun Nimes, sentähden warjele minua! Ach HErra minä auhuudan sinua, sentähden cuule minua! Ach ole minun tykönäni Luscafa! Lemma minua

siitä pois Caicimwaldilla Kädellä! saata minun
Eunniaan, ja osota minulle Autududes. Amen.

Lohdutus: Rucous cowaja Sairaudesa
ja Cuoleman Hädäsä.

Ah Jesu Christe Herrani,
Mun racas Waphtajoni!
Sun Bijnas rascast' muistele,
Jong alla Sielus taisteli,
Cos' Ahdisturest surkiast
Hicoilit Werta runsahast,
Ja myös wäkewäll Huudolla,
Eans Kynneleill palawilla
Rucosit Isääs hartahast,
Quin moi pelasta Cuolemast:
Tain Bijnas Woimall Welcani
Woispynhi, ja caic' Syndini
An ander, päällen armahda,
Eans puoleen armiast cakahda:
Ah kipus tähden angaran
Mua warjel' Cuopast Cuoleman;
Ja niincuin Nydwar' Catuwa
Sai Armon päälles uscowa;
Nijn anna minull Catumus,
Ja totinen myös Barannus.
Gautt' Weres ruusu punaisen,
Quin wuosi tähten' syndisen,
Ann' Bijnas Muiston Sielusan
O wahwan täälä lähteisan.
O puhdas Luondo Jhmisen!

Tuin Tuscan Härseit hirmuisen!
 O Callis, pyhä Cuolema!
 Maa Cuollon Hädäst wawahda.
 O Cuollon Tusca, Catkerus!
 Ann' minull Ilo, ja Autuus.

Toinen Lohdutus-Hucous.

MEH HERRA minun Armahtajani ja armollinen
 Isäni; joca cuoletat ja wirwotat, wiet suu-
 reen Ahdistukseen, ja sijtä ulos jälleñs, joca teet
 köyhäri ja rickari, joca alennat ja ylönnät! Eako
 sinä olet minun Autuudeni, ja minun wäkeröydeni,
 lohduta minua minun Jumalani, ja anna minun
 Ilolla wettä ammunda Autuuden Lähtehestä, ja
 nowaiselle Sielulleni wirwotuxeri. Minä odotan
 sinua HERRA, minun Sydämeni himotke sinun Ni-
 miäs ja muistoas: minä halajan sinua Sydäme-
 stäni yössä, minun Hengeni walwo myös minusa
 warhain|sinun tygös, ja tahdois mielelläñs nähdä
 HERRAN Cunniata. Sillä sinun cuolles eläwät, ja
 nousawat ruumillans ylös jälleñs: Herätkät ja ker-
 scatcat te jotca macatte Maan alla, sillä sinun Ca-
 stes on wiheriäisen ledon Caste. Mene minun Can-
 sani, ja käy sisälle sinun Cammioos, ja sulje sinun
 Owes jälles, lymytä sinus Silmän räpäyryt, niñ
 cauman cun Wiha käy ylise. Minun aicani culul
 ja on minulda otettu pois, niñcun Paimenen Ma-
 ja, ja minä leickan polcki minun Elämäni niñcun
 Canguri. Minä cuicutan niñcun Turki ja Pää-
 skynen, ja waikeoisen niñcun Mettinen: minun
 Silmäni pupewat puhkeman: HERRA, minä kät-

sin Euseaa, huojenna se minulda. Eako, suuri
 häätä on minulla Turwasta; Ach Herrra wopahda
 minun Sieluni sydämellisesti, ettei se hukuis, ja
 heitä caici minun Syndini selläs taa. Minä suu-
 rest iloksen Herrasa, ja minun Sieluni riemuke
 minun Jumalasi: Sillä hän puetti minun Au-
 tuuden waatteilla, ja werhotti minun Wanhurscou-
 den hamella, nijneuin Ylkä caunistettu papilliska
 caunistuyella, ja nijneuin Morsian caunistettu caue-
 nistuyefans. Ach Herrra minun Jumalani, älä ou-
 na sinun suuren sydämellisen Laupiudes, nija eorwan
 olla minua cohtan: sinä olet cultengin minun Isäni
 ja Eumastajani, se on ijäti sinun Nimes. Ei ole
 Mailman alusta euulttu, eikä eorwille tullut, eli
 pyrkän Silmä nähnyt, paiki sinua Jumala mi ä
 nijlle tapahii, joica sinua odottawat. Mutta nyt
 Herrra sinä olet meidän Isäm, me olemme sawi, ja
 sinä olet meidän Walajani, ja me olemme caicci si-
 nun Käsilas. Älä Herrra nijn eorwin wihasii, ja
 älä ijäti ajaltele meidän syndiam, eako sitä että me
 olemme sinun Lapses. Minun Sydäment murhet
 owat moninaiset, wie minua ulos minun Eustifiasti.
 Eakos minun waimaisudenti ja radollisudenti puoleen,
 ja anna caicci minun Syndint anderi. Sillä Herr-
 ra et ole andawa minun sinun Lambahas ikänöns
 cadotetta, ja jei pida tenengän rewäisemän minua
 sinun Kädestäs. O Herrra Jesu, sinulle elän mi-
 nä, sinulle cuolen minä, sinun olen minä cuolema-
 sa ja Etämäsä, tee minua ijancaiccifest autuayi. A-
 men.

29. Se pyhä Christillinen Usco, Ruouren muodoja lohdullisesti ulostoimitettu.

Ensimmäinen Uscon cappale.
Luomisesta.

Sinä uscon sinun päälles, O Jumala minun taivalliaen Isäni! ja panen caiken minun Toivoni, minun Sydämeni lohdutuksen ja ainoan Turvan, sinun Armos ja Laupiudes päälle ainoastans, ja tiedän, että sinä yrittäns, ja ei mikän Luondocappale vaihi sinua, ehkä cuinga pyhä ja roimallinen se olla mahdais, taida minua Hädäsäntä autta: sillä waikka Apu Wälicappalden kautta tapahdu, niin toimitat sinä sen cuitengin, sinä raacas Isä, joca caiken awan teet, cumin Maan päällä tapahdu; sillä sinä olet ainoa Jumala, korkein ijancaikkinen hyvä, caiken Hyöyden ylziruotawa Lähde, ja korkein, puhtain ja suloisin Raekaus, ja tosin itse Raekaus. Ja ettäs olet meidän Isäm, uscon minä että sinulla on juuri Isällinen Sydän minua cohtan, ja ettäs aiwas mielelläs minua ylönnä, sillä sinä olet Laupiuden Isä, ja caiken lohdutuksen Jumala, joca meitä lohdutat caikesa meidän Murhesam, etkä itänäns laetta olemast meidän Isäni. Sentähden cosca minä Kristin ja Murhen alle vien, niin lohdutan ja ilahutan minä isiam sinusta, minun raekahin Isäni: Ja cosca Saikaus ja Euolesma lange päällesi, niin tiedän minä ettäs olet minua niin wäyhän unhoittawa, cumin Ilmi Esstans unhoita

hottia taita, sillä sinä olet se oikia Isä caicein ylise, eum Eaiwas ja Maasa Eapsiri eugutan, ja waicfa minun Isäni ja Uittul hyljäisit minun, niin sinä Herra ra euitengin corjat minun, ja niin corkia eum Eaiwas on Maasta, annat sinä Uermos lisändyä minun pääleeni, ja nijneuin Isä Eapsians armahda, niin sinäkin Herra minua armahdat.

Minä uscon myös Sydämeistäni, ettäs olet caice Eiwaldias Jumala, joca voit elättä, edescakoa, ylöspitää suotella, ja pelasta minun caikeista Bi-hollisistani, joca ne olisit Verkelet eli Ihmiset. Sillä ei ole mitän niin woimallista, ettet sinä ole wietlä woimallisempi, ei mitän niin suurta, niin corkiata, niin cunniallista, niin wäkewätä, ettet sinä ole wietlä suurempi, corkiampi, cunniallisempi ja wäkewämpi. Sinä sanot itse: (*) Älä pelkä, minä olen sinun canhas, älä harhaele sillä minä olen sinun Jumalas, minä wahwistan sinun, minä autan myös sinua, ja tuen myös sinun minun Wan-hurscaudeni oikialla Kädelä. (**) Jos sinä Wesis Käyt, niin minä olen toföndäs, ettei wirrat sinua upota, ja jos sinä tules Käyt, niin ei liekin pidä sinua sityttämän. Sinä caice Eiwaldias Jumala käsiät Eaiwat wayallas, ja suljet Maan tomun colmannepeen, ja punnisset Wuoret pundarilla: Caice E Luodot ja Pacanat owat nijneuin pifcuinen tomu sinun edesäs, ja nijneuin pifara, joca jää Umbäriin, ja nijneuin rahtu, joca jää waacaan. Caice Maan pihin asuwaiset pelkätwät sinua, sillä cosea sinä sanot, niin se tapahdu: jos sinä käsket, niin se on tehty: Sinä joca sanot Pimeydelle: Olcon walleus,

(*) Esa. 41: 10. (**) Esa. 43: 2. 40: 12, 15.

ja Mailmalle: olcon luotu. Sinä eusut ne jorca
 ei ole, niñcuin ne ollit, sinun Lunnias plijoyxi.
 Taimas on sinun Istuimes ja Maan sinun Zalcais
 ailin lauta, Taimasten Toimat ei taida sinua käs-
 fittä: Tuhannen kerta tuhannen palwelemat sinua,
 ja sata kerta tuhannen tuhatta seisorwat sinua edes-
 sä: Sinä eahot wahwalda Istuimesdas caicki
 Ihmisten Lapsia, sinä walmistat caickiin heidän
 Sydämens, ja ymmärrät caicki heidän ajatuyens,
 euulet heidän puheens ja näet caicki heidän työns.
 Herrä Jumala Zebaoth, cuca on niñcuia sinä,
 wäkewä Jumala? Suuri Tuningas coco Maan
 piirin yllhe, ja sinun Totuudes on sinua ymbäri-
 lä: Caicki Taiman Sotajoukko plista sinua, ja
 caicki Luondocappaleet pitä sinua palweleman ja au-
 yhuutaman. Minä uscon myös, O minun Ju-
 malani ja Isäni, ettäs niñ laupias, cuin woiwail-
 linengin olet, suuri neuwois ja wäkewä Toisa, ja
 sinun Laupiudes on niñ suuri, cunä sinä ihe olet.
 Sinä eahot alahaisia Taimais ja Maan päällä,
 sinä tunnet Ylpiät caucua. Sinun edesäs ei taida
 Wiis t kerscata Wiisandestans, eikä wäkewä hä-
 nen wäkemydestans, eikä wicas hänen Niekaude-
 stans; sillä sinä olet yriñäs caicki, sinulle tulee cai-
 ken Wiisauden, Wäkemyden ja Niekauden plistys.
 Sentähden käännän minä iheni sinun tygös totise-
 sa Nöyrydesä; sillä minä olen cuitengin aina paigst
 Autuuta, ellen minä käännä ihiäni sinun tygös. Si-
 nua ainoata halajan minä, joca ainoa olet se cor-
 kein hywä ja Autuus. Sillä ehkä minulla olis coco
 Mailman Lohdutus, Ilo ja Nieuu, niñ on se cunä
 tengin ilman sinuta ei muuta cuin Helwetti ja Eo-
 dius,

dotus, ja menee pois niincuin Warjo, ei ole siis paissi sinua, minun Jumalani ja Isäni, yhtän totista Lohdutusta, ei yhtän pysyväistä Gloa, ei yhtän viikata ja totista Elämästä. Ja että sinä, O minun Jumalani ja Isäni, olet Taimahan ja Maan Luoja, niin on caikki Luondocappaleet sinun Kädesäs, ettei yriskän heistä taida minua wahingoita ilman sinun isästä Tahtoas. Sentähden sanot sinä: (*) Minä olen sinun Lohduttajias, eucast siis sinä olet, että cuolewaisia Ihmistä pelkät? ja Ihmisten Lapsia, jotea culutetaan niincuin Heinä? Ja unohdat Herran, joca sinun tehnyt on, joca Taimat lewittä ja Maan perusta, joca sinun peittä Kätes warjolla. Sentähden toiwon minä sinulda ainoalda, meidän racas Jumalam ja Luojam caikkia hywä, caikkia Lohdutusta ja armollisista Suojelusta, ja hancalcista Elämästä. Sillä caikki tulewat sinulda, ja sinä olet ikes meille conans ändanut, caiken sen cansa cuin sinä olet, ja cuin sinulla on, ynnä Taimaan ja Maan ja caikkien Luondocappalden cansa, meitä palweleman ja meidän hywäyem ja meitä hancalciseen Elämään auttaman, niin myös caikki maalliset Woimat, jotea sinulda ainoalda niincuin Luojalda, tulewat, ja sinun Sanas cautta luodut owat. Ja waikka Erawas ja Maa, racas Isä, caunihst Luondocappaleet ja sinun Kätes test owat, ja Maa on tänänans sinun Hywyttäs: niin en mitä cuitengan luota jonkun Luondocappaleen, waan sinun ainoan pääles, minun racas Isäni, Taimaan ja Maan Luoja, ja sanon pygän Dawidin cansa: (**)

Eum

(*) Esa. 51: 12, 13, 16. (**) Ps. 73: 25.

Eui sinä Herrä, ainoastans minulla olisit, niin
 en minä ensingän sitte Tawast eli Maasta tottelis.
 Waikka minun Kuumini ja Sieluni maipuis, niin
 sinä Jumala cuitengin olet aina minun Sydäment
 Uccallus, ja minun Ojani. Sillä waikka minulla
 caikki Luondocappaleet olisit, ja ei minulla olis si-
 nua, caickain cappalden Luoja ja ylöspitäjä, niin
 pidäis minun cuitengin ynnä näiden catowaisien
 cappalden kanssa huckuman, ja ei minulla olis yh-
 tän pysymäistä Autuutta. Sinusa ainoasa minun
 Jumalani, joca olet se korkein, ijancalckinen ja
 catomaton Hyvä on se pysymäinen ijancalckinen
 Autuus. Jos minulla nyt, minun Jumalani, on
 sencaldinen Jä sinusa, joca on Tawahan, Maan
 ja caickain Luondocappalden Luoja ja Ylöspitäjä,
 niin olet sinä myös minun ylöspitäjä : Jos sinä
 olet luffenut caikki Mailman päiwät, niin olet sinä
 myös luffenut caikki Mailmon päiwät, niin olet sinä
 myös luffenut minun päiwäni, ja jocaiskelle päiwälle
 hänen tarpeens määrännyt. Ja myös minulle
 wihiä Suomayes ja Tawaan Leiwän mitan säätä-
 nyt, niinein Israelin Lapsille Corwesa, sillä sinä
 meidän taivallinen Isäm tiedät meidän näitä tar-
 wike san. Että minä nyt, O minun Jumalani ja
 Isäni, uscon sinua päälles, niin halajan minä
 myös yhdytä iseni sinun kanssa, että sinä, O mi-
 nun korkein hywäni, minun tyhönäni olisit, ja et
 ulkona minusta, että minä janoa mahdaisini: Mi-
 nä annan aina tyhönäni ja minulla on isefäni mi-
 nun korkein ja ainoa Hywäni, ja minun korkein
 Tawarani, jota minulla caikki on.

Toinen Usconappale.

Sunastuksesta.

Sinä uscon myös caikesta Sydämeestä. Ni sinun päälles, O minun Herrani Jesu Christe, ja tunnustan, että sinä olet ainoa Jumalan Poika: totinen ja ikeimäldias Jumala hamast ijancäickisudesta, Isäs Olennon juuri Suwa, ja hänen Sunnians Kirckaus. Sinä olet Raackaudesta Ihmissä tullut, ja meidän Liham ja werem päälles ottanut, ja sen, sinun ijancäickisen Jumaluden Luondos cança, Personas yhteyteen ijancäickisest yhdistännyt. Sinä olet tähtännyt Ruumihis Templin sinun jumalissella Sunniallas, joca minun korkein Glori ja Lohdutuxeni on, ja ei taida myös yhdelengän Christitylle Ihmisselle ikänän suurembata Glori tapahtua, cuin se on, että Jumala niin Ihmissä racasta, että hän on ike tullut Ihmissä. Ach cuinga pidät sinä Jumala Ihmissä niin racaana, että teet meidän Jumalan succuissä, ja sinun Jumalallisesta Luonnostas osallisä? Ja sentähden on sinun Nimes, O racas Herrä Christe, Immanuel, se on. Jumala meidän cançam, ja meidän ainoa Wälittähem Jumalan ja Ihmissen wäihellä. Ja että me aina mahdaim

itziäm

iziam sinusta lohdutta, niin olet sinä anda-
 nut sinulles kuloisen Nimen, että sinä euzut-
 tan JEsas Christus, meidän Wapahtajam
 ja Mutuaptekiam, woideltu, Cuningas ja
 Nimmäinen Pappi, ja olet andanut mei-
 dän euzutta Christityi, sinun Nimes jäl-
 ken, se on, Herran woidelduixi, sillä sinä
 olet woidellut meidän pyhällä Hengellä; Cu-
 ningalliseyi Pappiuderi, ja Cuningoixi ja Pa-
 peiri siinä tulewaisesa iiancaikisesa Walda-
 cunnasa, jota tulewaista Waldacunda me
 uscosa odotamme. Sentähden olet sinä O
 Herr JEsu Christe, pyhällä Hengestä
 sinnyt Iitin Cohdusa, että pyhän Ihmi-
 sen Luondos puolesta, olisit yldäkylläisest py-
 hällä Hengellä woidelluixi tullut, ja caikilla
 Hengen Lahjoilla, että me caikki saissi nrae
 sinun Täydellisydestäs. Niin olet sinä myös
 sentähden sinnyt pyhästä Hengestä, että
 olisit se caikkein vyhin ilman Synnitä, ja että
 caikki sinusa vyhitettäisin, ja coco Ihmisen Lu-
 ondo sinusa jällens puhdistetuixi, udistetuixi, siu-
 natuixi, kirouyesta wapahdetuixi, ja pyhällä
 Hengellä täytetuixi tulis. O sitä caikkein vyhin-
 dä Sikiämistä, joca meille Siunauren jällens
 toimittanut on! Sentähden olet sinä myös
 Neigestä Mariasta syndynyt, wastin ja
 ylise caikia Luondoa, että olisit tullut to-
 tiseyi Ihmiseyi, ja Ihmisen Pojari, tehdä-

res sillä meitä Jumalan Eapxi, ettäs olisit tullut Neizen Pojaksi, sixi ulostumatxi Baimon Siemenexi, Abrahamin Siemenexi, Dawidin Pojaksi, sixi oikiaksi Dawidin Hedelmäxi, ja sixi caunihixi Besaxi Isain Juuresta, jonga väällä HERRan Hengi lewäjä, nijncuin sen totisen ylimmäisen Papin, joca meidän Jumalalle sotwittawa oli, hänen pyhän Ruumiins ja Werens Uhrilla; jonga sinä Neigestä Mariasta otit ettäs olisit puhdas Uhri meidän Syndeim edestä, ja että minä sinusa ja sinun cauttas wastudest synnytetxi, ja uderi Luondocappaleexi tulisin, puhtan Neizellisen Uscon cautta, joca izens ainoastans sinun tygös pitä, jonga cautta minä Jumalan Eapxi tullut olen. Minä uscon myös, ettäs minun Syndeini tähden kärsinyt olet, ettei minun tähdys ijancaidisest Syndeini tähden kärsiä. Mutta anna minun nijncuin Jäsens, sinun nijncuin minun Pääni cansa, wahan aiccaa täällä Mailmasa kärsiwäisest kärsiä, että minä sinun cansas mahdaisin ijancaidiseen Cunniaan corgoteturi tulla. Minä kiitän sinua sen ristin edestä, cuins minun pääleni pannut olet, että minä Risti-Wellsein ja Pyhain luucun tulisin. Sinä uscollinen Wapahtaja, olet ristinnaulittu, ettäs olisit tullut kirouexi meidän edestäm: Nijncuin

kirjoitettu on: kirottu on jokainen joka puusa
 riippu! sen päälle ettäs kiroupen meidän pois-
 ottaisit, ja meidän siinä pelastaisit, ja että
 kirous sinun vanhassa Ruumias olis ulos juu-
 ritetui, ja poistoimitetui ja Siunauxeri
 muutetui tullut, ja caikista useomaisista
 lacannut. Sinä olet, O Herrra Christe,
 häviällisesti cuollut puun päällä, että mi-
 nulda poisottaisit sen ij ncaictisen Häviän, ja
 etten minä viimeisnä Päiwänä mahdais y-
 lösnofta ij ncaictiseen Pilckaan ja Häviään.
 Sinä olet puun päällä Madon werrari tul-
 lut, ettei minun pidäis kirotun Madon ijan-
 caictisesti oleman: Sinä olet ristinnaulittu,
 että minä sinun sulaisen Klees jocapäiwä
 päälleni ottaisin, ja sinua seuraisim, ja Liha-
 ni ristinnaulihiin ynnä hänen Himoins ja
 Haluins kanssa: Sinä olet cuollut, että o-
 listit maranut meidän Synheim Rangaistu-
 pen; Sillä Synnin palckä on Cuolema, sen-
 tähdän piti sinun Cuoleman meidän edestäm
 kirsimän, että Cuolema sinusa ja sinun caut-
 tas hlizewoitetui ja woimattomari tehdhyi
 tulis, että Cuolema nieltäisnä Woitosa, ja
 sinun Cuolemas, O Herrra Jhu Christe,
 tulis meidän Elämärem. Sinä olet ker-
 ran cuollut minun edestäni, etten minä cuo-
 lis ijancaictisesti sillä ijancaictisella Cuolema-
 la: Sentähden laina minulle Armo, että

minä sinun cansas cuol sin Synnillä, ja si-
 nulle ainoastans eläisin, niincuin eläwä Jä-
 sen sinun Ruumisas. Sinä olet cuollut et-
 täs ijancaidisen Testamentis wahwi-
 staisit, josa meille Syndein anderi saaminen
 lumattu on, sillä Testamenti vitä sen Cuo-
 lemalla wahvistettaman, joca sen saatanyt
 on. Sinä olet myös Ramattu in jälken hau-
 daturi tullut, niincuin Prophetia janso: (*)
 Hän on haudattu niincuin Jumalattomat,
 ja cuollut niincuin ricas; sillä sinä olet otta-
 nut caiken meidän Syndein Pilcan cansas
 Hautaan, ja niin candanut ja pois ottanut
 meidän pilkan, sentähden anna minulle ar-
 mos, että minä myös sinun cansas hauda-
 tuxi tulisin sinun Cuolemahas, että minä
 cuolisin Synnille ja Mailmalle, että minä
 niincuin Jäsen sinun cansas yhdistetty
 tulla mahdaisin. Sinä olet haudattu, ettäs
 minun Hautani suloisexi Lepocammioxi te-
 kisit; sinä olet myös alas astunut Helwettiin,
 niincuin Boiton Ruhtinas, ja Helwetin-
 Borttein ja caikein Helwetin Boiman V-
 likewottasa, ettei Helwetti minua salpais-
 sisällens ijancaidisesti, ja minä ilpisest sanoa-
 taidaisin: Cuolema, cusa on sinun Otas?
 Helwetti, cusa on sinun Boittos? Sen-
 tähden kistan minä sinua, sinä Helwetin
 kufista

(*) Ilaj. 53: 9.

cukistaja! (*) joca otit wälewäldä Sangit pois ja pääsit Tuiman Salijn irralle. Anna minulle myös, O minun Herrani Chryste, Ahdistuksen totimen pysyväinen Lohdutus, etten minä epäilis, sillä sinä euoletat ja teet jälle eläväksi, sinä weit Helwettin ja siellä ulos jälle. Sinä olet sanonut: (*) Minä tahdon päästä minun Kansani Helwettin, ja wawahyta heitä euolemassa.

Sinä nousit myös colmandena Biliwänä ylös euolluista, niincuin Elämän Nuhtinas, niincuin wälewä Simsoni, joca rautais Helwettin kahleet ja Euoleman sicut. Sinä otit pois Helwettin Portit ja cannoit ne pois, ja weit Sangiuden Sangiksi. Sillä se oli mahdolloin, että sinun pyhä Nuhtinäs olis taittu Euolemalda Sangina vitää, joca kessellä Euolematakin oli sen isancuutisen Jumaluden canssa yhdistetty, ja sentähden ei woinut Euolema vitää sinua ollans, Prophetan Jonan Esicuman jälken, ja nijn temmaisit sinä meidän caikki ynnä sinun cansas Euolemassa, sanoden: Minä elän ja teidän vitää myös elämän, minä olen Ylösnousemus ja Elämä. Mutta anna että minä ynnä sinun cansas ylösnoussin Synnistä, ja tulisin osalliseri siitä ensimmäistä Ylösnousemisesta, ettei toisella Euolemassa olis minun ylitzeni,

CC 3

yhtän

(*) Esa. 49:25. (*) Hol. 13:14.

yhten walda, ja että minä uudesa taimwal-
 lisesa Elämäsa waellaisin, niin että minä
 saisin elää sinun cankas uancatitist, ja sinun
 cankas, minun Väni, yhdistettyinä vishä.
 Sinä astuit myös ylös Taimaasen, ja otit
 Sangiuden fangiri, ryötit Wallituret ja
 Wakemydet, ja toit heidän näkywin, ja sait
 heistä Woiiton Cunnian itse cauttas. Sinä
 astuit ylös Taimaasen, että Jumalan Cas-
 woin eteen ikes asettanut olit meidän ede-
 stam, uscoliseri yltimäsi Bapiri ja Wali-
 miehpi, joca rucolee meidän edestam, jonga
 thad me myös käymme turwallisella Roh-
 keudella. Sinä olet myös sinun Taimaasen
 antamissella Sahjoja Jamissille saanu, sen-
 tähden siamma me sinua turwallis it auxem-
 huuta. Anna että minä myös, O Herra
 Christe, sinun cankas henkellisest Taimaa-
 sen astuisin, Taimallisten verään vyrttiin, ja
 en Sydänelloni Mailmasa tijnni riivuis,
 että minä sinun, niincuin minun Väni
 canka, uancatitist yhdistettyinä vishuin.
 Sinä istut Jumalan oifialla Kadella, sinun
 Cunnias Situimella, joca caicti vyhät En-
 gelit sinua rucolewat joca olet cor gotettu yltise
 caictia Engeleitä, caiken Hallituxen ja Wallan,
 ja Wakemyden ja Herrauden päälle, ja caiken
 sen päälle cuin nimittä taitan, ei amoastans
 täsä Mailmas mutta myös tulewaises, ja

Jumala on pannut sinun Baari caickein väälle Seuracunnalle, joca on sinun Ruumijs, sen täyttämys, joca caicki caikisa täyttä, etäs yhteinen Nimmäinen Bappi olisit, jolla on ijancaickinen Nimmäisen Bapin wirca; olet myös caickein Cuningasten Cuningas ja caickein Herrain Herra, Herra sekä Cuoleman, että Elämän, Synnin ja Wanhurscauden yllize, etäs myös meidän tykönam olisit meidän Hädisäm, nijneuin meidän rakkahin Immanuelin, sotisit meidän edestäm, ja meitä voitton pidäisit. Nijneuin sanot: (*) Joca woitta, sen minä annan istua minun cansani minun Istuimellani, nijneuin minäkin voitoin, ja olen minun Isäni cansa hänen Istuimellens istunut.

Minä uscon myös, etäs olet tulewa duomitzeman Eläwitä ja Cuolleita, ja että me saamme silminnähtävästi nähdä sinun tulewan Taiwan Pilwisä caickein pyhäin Engelein cansa; sillä sinä olet istuwa Cunnias Istuimella ja julkisest osottawa sinun ijancaickisen Waldas, jota moni nyt pilka, ja caickein Silmät vitää sinun näkemän, ja myös ne jotca sinua pistänet owat. Silloin vitä caickein Sueucundain Maan päällä ulwomaan, silloin cuullan myös niiden pyhäin Engelein Nani, Nimmäisen Engelin Nani ja Jumalan

lan Batuna, ja tosin, sinun oma Nanes,
 jonka kautta Suollet ylös herätetään, ja tu-
 levat kaikki sinun Duomios; eteen asetetxi;
 Silloin sinä langotat wiimeisen Duomion
 niiden yllä, kuin sinun wasemmalla puolel-
 las ovat: Mengät vois te pahasti kirottut, ijan-
 caikkiseen Helvetin Tuleen; mutta niille iotea
 oikiällä puolella ovat: Sulcat minun Isäni
 siunatut ja omistacat se Waldacunda, joca
 teille on walmistettu Maikman alusta. Nuta
 minua, sinä wanhurskas Duomari että minä
 sinun cowan Oikeudes ja hirmuisen Duomios
 wälträissin, ja ijancaikkiseen Waldacunda-
 has sisälle tulla mahdaisin, Amen.

Colmas Usconcappale.

Pyhittämisestä.

Minä uscon myös sinun päälles, O
 Jumala Pyhä Hengi, että olet
 Isän ja Pojan kanssa totinen caikkwaldias
 Jumala, Isästä ja Pojasta ulos käyvä, sen
 ainoan Jumaluden co.mas eri Persona,
 meidän ainoa ja totinen Lohduttajam; joca
 teet meidän Sydämem ja omantun-
 dom iloisexi, ja annat meille Sydämesäm
 todistuxen, että me olemme Jumalan Laps-
 set; joca aurat meidän Heikouttam, huo-
 caat meidän Sydämisäm, ja ettemme tie-
 dä

da mitä meidän rucoileman pitää, niin tu-
 let sinä meidän Heikoudellem auxi, ja ru-
 coilet hyvää meidän edestäm Jumalan ty-
 känä sanomattomilla Huocauxilla. Sillä
 sinä olet Armon ja Rucouren Hengi, sinä
 olet meidän Herran Jesuren Christuxen
 Hengi, jona cautta me huudamme: Ab-
 ba racas Isä. Sinä lohdat meitä totisel-
 la, psymäisellä, elävällä ja iancaikkisel-
 la Lohdutexella, niineuin Totuuden Hen-
 gi, sinä walistat meidän Sydämemä, että
 me tunnemme Jumalan Armon ylikewuo-
 tawan Rickauden, jona cautta me wan-
 hurscaxi ja autuaxi tulemma sulasta Armo-
 sta, ilman caickia meidän Ansiotam, ainoa-
 stans meidän Herram Jesuren Christuxen
 tähden, Uscon cautta, jona sinä meisä wai-
 cutat, että me sen cautta mahdaisim tästä u-
 losanomattomasta Sawarasta osalliseri-
 tulla. Sinä olet se oikia Glo-Diin, ja se tairwal-
 linen Woide, joca meille caicki ovetta, niin-
 cuin meidän racas Herram Jesus Chri-
 stus meille luvannut on, että hän, niineuin
 meidän Nlimäinen Bappim tahto andame-
 ille hänen Hengestans, niineuin hän sanoo:
 (*) Joca usco minun päälleni, hänen
 Lohdustans pitää wuotaman Glämän Be-
 den Wirrat: Sinä olet, meidän sisällinen
 Tairallinen Mestari, Opettajan ja

Seolu Mestarin, jonga me meidän Her-
 ram Jesuxen Christuxen cautta saanet o-
 lemma, ettäs meitä caikeen Totuteen joh-
 dataisit. Sinun cauttas olem me Christi-
 tyt, se on Herran woideldut: Sinun
 cauttas olem me tullet Christuxen Jäsenixi.
 Sillä jolla ei ole Christuxen Hengia, ei se
 ole hänen omans; niin owat myös ne Ju-
 malan Lapses, jotca pyhäldä Hengeldä
 hallitan. Sinä olet se, joca meitä sisällise-
 sti lohdutat, cosca Mailma meidän mur-
 hellixi saatta, joca meitä sisällisest ilahu-
 tat, cosca Mailma meitä wainos. Sinä
 olet Jumalan Sinetti, josta Jumala mei-
 dän tunde, cosca ei Mailma meitä enä tu-
 ta tahdo: Sinä olet meidän ijancaickisen
 Perindim Banti, cosca meidän Mailman
 ylonandaman pitää.

Minä uscon myös yhden pyhän Chri-
 stillisen Seuracunnan olewan joca tun-
 nuksaa ja uscoo yhden Jumalan, jolla on
 hri Herran, hri Uscon, hri Gaste, hri Ju-
 mala ja caikein meidän Isäm, jonga Seu-
 racunnan aiwa Ilkä on Christus, ja hän
 Christuxen aiwa hengellinen Morsian, jo-
 ca sydämeistans pitää izens hänen a:noon
 puoleens, ja hänelle Uscon cautta kihlattu
 on, jonga cansa meidän taiwallinen Il-
 käm izens ijancaickisest kihlannut on Us-
 cosa

seosa, Warhurseaudesa ja Duominosa, joca myds tunde Herran. Minä useon myds, että tämä Seuracunda on Christuren hengellinen Ruumis, ja Christus hänen ainoa Pääns, ja että hän on tämän Ruumiins ainoa Wapahtaja, on izens hänen edestans andanut, hänen pyhittänyt ja puhdistanut Weden peson cautta Sanasa, että hän saattais izellens cunniallisen Seuracunnan, jolla ei saastaisuutta eikä ryppyä ole, eli jotacuta muuta senealtaista, waan että hän pyhä ja laittamaton olis: Joca Christuren cautta on täydelliest pyhitetty, sowittettu ja puhdistettu, niin ettei Jumala Isä enämbi näe hänesä yhtä Synadia ja Saastaisuutta Christuren corkian, calliin ja ylise wuotawan Diakon tähden, ja on tämän hänen Ylkans tähden Jumalan racea Tytär, niincuin hänen Bohä Hengicuku 45. Psalmisa: Morran seisoo oikialla Kädeläs sulas callimmas cullas: Cuule Tytär, cako ja callista Corwas, unhoda Canfas ja Isäs Huone; Nijn Cuningas saa halun sinun Cauniutees, sillä hän on sinun Herras, ja sinun pitä händä cumartaman. Cuningan Tytär on coconans cunniallinen sisäldä, hän on cullaises Waattees puetettu. Nämät owat ne wiisaat Neizet, jotka walmistit Sampuns, ja me-
nit

mit Ilkäs vastaan, ja vastaan otit hänen
 Glohka, ja menit hänen cansans taimalli-
 seen uancaikkiseen Hää-Glohon. Näiden
 Pyhäin lugusa ja yhteydesä halaan minä
 myös olla, täsä tahdoisin minäkin mielel-
 läni Christusen Kuumin Jäsen olla, sen
 taimallisen Jerusalemin Cansaasuja, mo-
 nen tuhannen Engelitten joucosa, josa se
 raunis, sissällinen, pyhä ja puhdas Her-
 ran Jumalan Palwelus on, Hengessä ja
 Totuudessa: Ja niincuin meidän uancaikki-
 nen Cuningain ja ylimmäinen Pappin
 uancaikkinen on, niin ei pidä myös Seu-
 racunnan, hänen kuningallisen Pappiu-
 dens, huckuman waan caikka Helwetin
 Portteja vastaan ylös pidettyi tuleman.

Minä uscon myös Pyhäin Yhteyden
 nimittain että caikki sen pyhän Christillisen
 Seuracunnan Jäsenet, owat caikista Chri-
 stusen Lawarointa ja hyristä Edistä otalli-
 set: Ja waikka täsä Mailmas on eroitus
 Ihmisten wihella, corkiambain ja alahai-
 sembain Wircamiesten, Ricasten ja Köh-
 häin, Arwosa ja Ylöneakeesa olewaisten
 wällillä, niin uscon minä cuitengin, että
 heillä on ainoastans xpi Christus, xpi Au-
 tuar tekijä, xpi Lunastaja ja Wapastaja;
 Sillä Könhällä on myös sama Sana, sa-
 ma Caste ja Ehtollinen, kuin Rickahalla-
 fin

kin, sillä Jumalan tykönä ei ole Perso-
 nan muodon Eakandota: Ja niin ovat
 ne hengelliset Eawarat Useon eautta meil-
 le yhteiset. Minä useon myös, että ne Py-
 häin Yhtendesa ja Osallisudesa ovat, joiden
 Risti, Körsimys, Murhe, Pilka, Ylö-
 nake ja Waino heidän kessenäns yhteinen
 on, eanbakarsiwällisyyden ja sydämellisen
 Arimahtamisen päällepukemisen eautta.
 Sillä se Jäsen, joca ei tunne toisen Jäse-
 nen kipua on euollut Jäsen, sentähden pi-
 tä yhden Jäsenen toisens Euorma eanda-
 man, että me Christuren Eain täyttässem,
 (se on sen sydämellisen Rackauden Eain)
 joca on ottanut meidän Ristin päällens
 sanoden: Sinun Ristis, minun Ristini, si-
 nun Ylöneakes minun Ylöneakeni, sinun
 Könyhydes minun Könyhydeni. Ach mikä suu-
 ri Pyhä meillä on sen vnhän Ristin Osalli-
 sudesa, nimittäin meidän Herram Jesus
 Christus, Jumalan Boica, sentähden en-
 tahdo minä tästä Pyhäin yhteydestä iziani
 eroitta. Minä useon myös, että siinä py-
 häsä Christilliseä Seuracunnasa, eusa ikä-
 nänse se olla maht, on Syndein Anderi
 saaminen, Armon Waldacunda, ja se oi-
 kia Synnin Bäasto, ja että ulkona tain-
 caldasta Christicunda ei yhtän Autuutta,
 eika Syndein Anderi saamista ole; useon
 myös

myös, ettei yrkään ole autuas, ellei hän
 Christuksen Ruumiin elävä Jäsen ole, Use-
 con kautta hänehen istutettu, eli siipi tule.
 Ja useon, että täsä Seuracunnasa ei ai-
 noastans kerran Syndein Andexi anda-
 mus tapahdu, waan niin usein kuin sitä
 halatan; Sillä Christus on täsä Seura-
 cunnasa se oikia taimallinen Lääkäri kuin
 jocapäiwä ja ioca silmän räpäys hänen
 Jäsendens wiat paranda: Sillä Herran
 paranda ne joilla särjettyt Synämet owat,
 ja liewittä heidän kipuns, hän nosti cuki-
 tut: Se taimallinen Samaritanus wie so-
 capäiwä ne haamoitettur hänen Majaans,
 ja kässe heitä holhotta: Hän ezi jocapäiwä
 niitä cadonneita Yambaita, sitoo haamoi-
 tettuja, holkoo sairaita, wahwista heikko-
 ja, ei hän huuda, eikä riistele, särjettyä
 Ruocoa ei hän murena, ja suikewaissta
 Kyntilän Synäandä ei hän sammuta, hä-
 nen Werens on se callis Lääkitys, meidän
 Syndein woimallisin Buhdistus, suloisin
 Synämen Wahwistus ja Lewitys, tertwel-
 lisiin Jähdntys. Sienny Ahdistuksen ja Cuo-
 leman Hädän suuresa palawudesa, ja on
 coco Mailman Syndein edestä ulos wuo-
 datettu, että caikki kōyhät Synäiset caiki-
 na aicoina sitä nautita taidaisit, sentäh-
 den ei ole hän yhtäkerta cūzunut Synäisi-
 tä,

tä, waan eukun wielä Mailman Eppun
 assi, eikä ole muutamita ainoastans, waan
 caickia eukunut: Niin siis caicki janswai-
 set tulcat Elämän Weitten tygö, ja juocat
 ilman Rahatta Minä uscon myös Eiban
 Ylösnousemisen, että minun Herrani Je-
 sus Kristus tämän minun Ruumiini, eh-
 kä se Maasa mädännyt ja Euhari tullut on,
 cuitengin jällens ylösherättämä on, ja et-
 tä minä (niincuin se pyhä Siob sanoo)
 saan Eihasani nähä Jumalan: Silloin ne
 Ylo-Sanat tähtetyi tulewat: (*) Herät-
 tät, ja kersateat, te jotca maasta Maan
 alla: sillä sinun Gastes on wiheräisen Ke-
 don Gaste: Cuolema pitä nieltämän hian-
 caikkiseiti, ja Herrra, Herrra on ottawa
 Gansans häwäistyyet pois caikkis Maacun-
 nis, ja kynnelet pyhkimä pois jecaisen
 Gastoista: Silloin catowa puhe päällens
 catomattomuuden, ja cuolewa cuolemat-
 tomuuden, ja waikka täsä kylwetän luon-
 nollinen, heikko ja huono Ruumis, niin
 on cuintengin uusi hengellinen Ruumis y-
 lösnousewa Cunniasa, Woimasa ja Kire-
 kaudesa. Ja niincuin minä olen candanut
 Maallisen Gumaa, niin pitä myös minun
 candaman Eaiwallisen Guraa, ja olen
 tulewa Jumalan Engelein ja meidän Her-
 ran

(*) Esa. 26: 19.

ran Jesuxen Christuxen kirkastetun Ruu-
 miin caldaiseri, ja Jumalan Balkens,
 Kirkaus ja Sunnia on minun Ruumiini, niin-
 cuin Jumalan Tempolin walaisewa ja täyt-
 tävä. Sillä tämä minun cuolewainen Ruu-
 miini on Synnistä wapahtettu, miyi mah-
 dais hää siis Cuolemasa pysyä? Tämä mi-
 nun Ruumiini ja Sieluni on iiancaickiseen
 Elämään luotu, lunastettu ja pyhitetty, mi-
 yi mahdais se cuolemasa pysyä? Tämä mi-
 nun Ruumiini ja Sieluni on Christuxen
 Ruumiin Jäsen, pyhän Hengen ja Sacra-
 mentein kautta Christuxen kanssa yhdistet-
 ty, hänen kansans yhteen sidottu, hänehen
 kiinni istutettu, Christuxen eläwäx tekewäi-
 sellä Hengellä woidettu, sentähden on se
 mahdotoin, että se taita cuolemasa pysyä;
 Niin on myös tämä Ruumis tässä Elämässä
 Pyhän Hengen Tempeli, ja mahta tullewai-
 sessa Elämässä paljo enemmän Jumalan
 Usunnassa olla Kirkastamisen jälkeen; ja wi-
 meiseri ei ole Cuolema ikänäns niin wäkwä
 olewa, että hän meidän Christuxesta eroit-
 ta taidais. Minä uscon myös iiancaickisen
 Elämän, cusaicaicki Ahdistus, Murhe, Kaa-
 dollisuus, Wibeliäisyys, köyhys, Mönkäse,
 Waino, Sairaus ja Cuolema Lopun saa-
 wa on, koska tämä Sana on täytettyi tule-
 wa:

Taiwat suurella pauhinalla poismenewät, ja Clementit pitä palawudesta sulaman: Mutta me odotamme usia Taiwaita ja uut- ta Maata, joisa Wanburseaus asuu. Ah minun Herrani ja Jumalani! täsä Mailmas asuu sula Kirous, Wibeliäisy ja Surkius; Tee siis kerran Koppu hänelle, ja tee meitä sen uuden Taiwaan Canßaasujamixi, ja sen uuden Maan cansaperillixi, josa ei yhtän Syndiä eikä Cuolemata oleman pidä. Älä siis anna meidän peljästyä Wijmeisen Päi- wän Merkeistä, cuin joucottain sisälle lan- gewat, waan ojenja meidän Pääm ylös Pohduturellas, ja eläwällä Toiwolla, sillä me olemme sinun Ylösnousemises ja Taiwa- sen astumises kautta wastaudest synnytetht eläwään Toiwoon, catomattomaan, saa- stuttamattomaan ja turmelemattomaan Be- rindön, joca siinä uudes Taiwahas meille tähdelle pandu on, jotca sinun wäelläs Nu- tuuteen kätketän. Ach euca ei mahdais i- hiäns ilahurta tästä uudesta cauniista Berin- nöstä? Emmäpä me ole tätä wibeliäistä Mailmata warten ostetut, Sunastus on ijan- caickinen, niin pitää myds ijancaickinen Be- rindö ja Usunastia oleman, jota warten me niin callist ostetut olemma. Ah anna mei- dän, niincuin sen ijancaickisen Walkeuden, ja sen catomattoman Berindön Lapsset, sinua

wastan

waſtan Jholla juoſta, ja ſanoa: Jſä tulee,
 ja tahto meidän cotia wiedä ſiihen oikiahan
 ijancaickiſehen Perinddhön, meidän taimal-
 liſen Jſäm Huoneeſen, joſa meille ſia mal-
 miſtettu on. Anna meidän ſiun, O H Er-
 ra J Eſu, niincuin meidän caunihin Ylkäm
 waſtanotta, niiden wiſtaſten Neikytien ta-
 walla, walmiſtetuilla Lampuilla niincuin
 Balweliat, joſta heidän Herrans odottawat,
 coſca hän Häiſtä cotia tulee, että me pitäi-
 ſim meidän Käſſäm uſcon ja Toiwon Tuli-
 ſoitot, anna meidän olla raitit ja cohtulli-
 ſet, abkerat Rucouyſia walpaat totiſeſa Ba-
 rannuyeſa, walmi glöndamaan tämän
 häijyn ja riettaan Mailman, ja parembota
 Waldacunda ſiſälle ottamaan. Ach anna
 meidän mielelläm mennä ulos Häſtä ſaaſtai-
 ſeſta Sodomasta ja älä anna meidän tacam-
 mecan caſoa, ettei meillen k. wiſ niincuin
 Toihin Emännölle, joſca muuttui Suola-
 Pakari O anna meidän niincuin Coteat
 lenda ſiun thads, H Erra J Eſu, joſca mei-
 dän oikia Nawindom olet! Ach ſinä ſuloinen
 Keſä Uica, etköſ pian jo tule? Salwi on
 kylä cauman ollut, ja tämän Mailman Kyl-
 myſ on meitä waiwannut, nimittäin Späu-
 ſcon ja ſen coconans kylmendyneen Rackau-
 den hengellinen Wilu. Ach minun H Er-
 ra ni, joſca olet uſcon Alcaja ja Päättäjä, wah-
 wiſta

wista minun Usconi; sillä sinä olet sanonut:
 (* Eoska Ihmisen Poica on tulewa, löydä-
 nekö hän Uscoo Maan päälä? Tule O Herr
 ra, Usco ja Raakaus on peräti kysimendy-
 neet, Salwi on cauman ollut, ja ellet sinä ly-
 hennä näitä Päitviä, niin ei y:ikän Ihmi-
 nen autuuri tule. Ach sinä Wenhuriseasten
 Ylösnousemisen caunis Elonaica, cuinga
 counihit Ehytehet olet sinä edestuoottawa?
 Zotc: Kynneleillä on kylh' änet, ne Jolla
 niittämät, he on wienetulos callijn Kynne-
 litten Siemenen, sentähden candawat he
 nyt Jolla heidän Ehyteitäs; Ach! anna
 sinun Beldomiches ne pyhät Engelit, coota
 sinun Misus hilt' has Minun Herrani ja
 Saunalani! anna myös n' inun tulla cootu-
 ri ja Elawitten Kimppuun sidoturi; Auta
 minua, että minä näkisin sinun Jolla tule-
 wan Bilwisä, niincuin caunissa Baunusa,
 ja sinun ymbärilläs sen Tairallisen Sota-
 joucon cunniallisen Seuran. Sinun lep-
 ydän Caswois cazeleminen on Uscowasil-
 da caicfen Belwon poisottawa; sinä olet
 yhdes Silm'uräpähres meidän muuttawa
 Cuolem'aisu' desta Cuolemattomuutee, Hei-
 Foudesta Wäfewnteen, maalliset, luonnol-
 list' Ruumihit tairallisixi hengellisixi Düu-
 ri ihixi, ettei Tuli eikä Wesi, eikä mikän E-
 lementi meitä wahingoitta taida. Ja waic-

ka Tawas ja Maa Tulesa buctumat, niin
 pitä meidän cuitengin sen läpise menemän,
 niineuin me nyt Ilman läpise menemme,
 sillä fireastettua Ruffinija ei taida mikän
 wahingoitta eikä estää. Sinä et ole myös
 minua sinun wiheleästä Eastas sinä Päiwä-
 nä duomikema, sillä joca Jumalan Pojan
 päälle usoo, hänellä on ijancaikinen Elä-
 mä, ja ei tule Duomioon, waan menee
 Suolemasta Elämään. Sinä olet ilmoitta-
 nut minulle sen sinun armollisen Duomios
 ja Istävällisen Sanas: Tulcat minun J-
 sani Siunatut ja omistacat se Waldacunda,
 joca Zeille on walmitettu Mailman alusta.
 O siä armollista, suloiita, lohdullista Sa-
 naa! Kuta, O armollinen laupias Herrra,
 että minä caikein Uloswalittuin canka sen
 Gloka ja Niemulla cuulla faisin, ja sinun
 cankas sinun Cunniaas sisällekäydä ma-
 daan, Amen.

31. Rucous Ssöitosta Ssibol- lista waffan.

H sinä wakewa, wotmallinen, nliisewoit-
 tamaton Herrra Jesu Co ihc! sinä
 se oikia 'Ihmellinen, Neumonant' ara, Wa-
 kewä, Sanaari, Ijancaikinen Jä, Naa-
 han Päämies! ole sinä minun Wakewyde-

ni, minun Kilpeni ja Suojani, (*) sillä sinä Herra olet minun Kilpeni, joca minun Sunniaan saatat, ja minun Vääni cohenat. Ach Herra anna minulle wakerwä, urhollinen Sydän, etten minä pelkäis Kynnemendä Tuhatta, jotea minua piirittäwät. Nouse Herra, ja aata minua minun Jumalani sillä sinä löydät caickia minun Wihollisiani posselle, ja murennat Jumalattomain Hambaat. HErran tyköndä Apu löytän ja sinun Ensaß päälle sinun Siunauses, Selä. O Jumala wyötä minua woimalla; Opetta minun Käteni sotimaan, ja Käsiwarteini wakkijousta wetändän. Anna minulle Autuu es Kilpi, ja sinun oikia Kätes wabwistacon minun. Wabwista minua Woimalla Sotaan, ja taimuta minun alani ne jotea nousewat minua vastaan. Anna minulle Wiholliseni Caula, että minä cadotaisin Wainojani. Heidän pitä olemän niincuin Leonat Tuulesa, ja HErran Engeli sytätön heitä pois. Heidän Tiens oleon pimä ja niljacas, ja HErran Engeli wainotcon heitä. Tulcon hänelle Waiwa, jota ei hän tiedä, ja Wercfo: jonga hän wiritti, käsittäön hänen. Mutta minun Sieluni iloitean HErrassa, ja riemuitean hänen Amustans. Caicki minun Tuuni sanocan: Herra, eucca on sinun wertai, es?

(*) Pl. 3: 4. 18: 33. 35: 5.

taises? sinä joca päästät nöyrän wäkewäm-
män Käsittä, raadollisen ja kdyhän raate-
lialdans. (*) Sinun eauttas me Wihollis-
sem paiscam maahan, sinun Nimeias me
tallam meidän wastam carcajat. Sillä en
minä luota Jouzeeni, ja minun Wieckani
ei auta minua; mutta sinä autat meitä mei-
dän Wihollisistam, ja saatat niistä häpiään,
jotca meitä wihawat.

Jumala on meidän Turwam ja Wäkewy-
dem, joca on sowelias Apu Euskisa. Sen-
tähden en me pelkä, jos wielä Mailma huc-
kuis, ja Wuoret keskelle Merta waiwisit: Cui-
tengin on Jumalan Caupungi ihana Wir-
toinens, josa Corkeimman pyhät Usumiset
omat Jumala on hänen keskellans, sentäh-
den se kyllä pysy, Jumala autta händä wa-
rahin. Bacanain pitä hämmästyvän ja
Waldacummat langeman ja Maahucku, co-
sca hän Hänens cuulla anda. Herra Ze-
baoth on meidän cansam, Jacobin Juma-
la on meidän Eukem, Cela. Joca hillize
Godat caikes Mailmas, joca Jouzen särke
ja ricko Keihän, ja Nattaat Eulesa poltta.
Saata meille Apu Euscasa, sillä Ihmisten
Apu on turha. Jumalasa tahdom me woi-
malliset Työt tehdä: ja hän talla alas mei-
dän Wihollisem. Roscan Jumala, että
hänen

D D 4

hänen

hänen Wihollisuuden hajotetaisiin, ja joca händä wihawat, paetaan hänen edesän. Ma heitä pois niincuin Sawu pois ajetan, niincuin Meden waha sulaa tulen edes, niincuin hukucan Jumalattomat Jumalan Gastwon edesä. Murta wanburseat riemuitcan ja iloitecan Jumalan edes ja riemuitcan Glosa.

(*) Herra, tee caikki Jumalattomat Soapi. jotea sanomat: Me omistam meillem Jumalan Huoneet. Jumala tee heitä niincuin Mattaan, niincuin Corren Tuulen edesä; Niincuin Gulo mežän poltta, ja niincuin Liecki Mäet sytyttä, wainoo heitä juuri niincuin sinun Rauu Jmallas, ja hämmästyttä heitä Tuulis päällä. Niin he saawat tuta, että sinun Nimes on Herra, ja sinä olet ainoa ylimmäinen caiketa Mailmasa.

32. Jumalan Suojeluresta Wihollisia ja Wainoita vastaan.

Herra Caikewaldas Jumala! (***) Herra Zebaoth, minun Woihani! Herra minun Callioni, minun Linnani, minun Wapahajani, minun Jumalan, minun Wahan, johon minä turwan: minun Kiltwenti ja minun Antuudenti Carwi, ja minun Warieluyenti! Minä kytän ja aupehuudan sinua, O minun Herrani ja minun Jumalani, niincuin minä wapaadetan Wihollisistani. Ah Herra sinä olet Köyhän Turwa, ja Turwa! Häkäsd;

(*) Pl. 83: 13. &c. (***) Pl. 18: 2. 9: 10. 17: 7.

dästä; sentähden he sinuun toimovat, jotea sinun Nimes tündewat. Ofota sinun ihmeellinen Hywydes, sinä niiden Wapahtaja, jotta sinuun usealdawat, niistä vastaan, jotea sinun oikia Käittäs vastaan owat. Warjele minua, nijnein Silmeterää, suojele minua Sijpeis Warjon alla Jumalattomista, jotea minua häwitättävät, minun Wihollisistani, jotea minun Sieluani piirittävät. (*) Ah minun Herrani ja Jumalani! peitä minua Majaas pahassa Aicassa: Käike minua salaiseen Majaas, ja corota minua Calliole. (**). Herra minun Jumalani sinuun minä useallan, älä anna minun itkänäs häpiään tulla, wapahda minua sinun Wanhursades eawita. Eumarra Coras minun puoleeni, auta minua äkist, ole minulle wahwa Callio, ja Linna minua auttaman. Ah cunga suuri on sinun Hywydes, jongas paanit tallelle niille, jotea sinua pelkävät! ja jongas niille esotat, jotea sinuun usealdawat, Ihmisten Lasten edestä. Sinä kättet heitä rakkons salaisesti jokatken Haastosta, sinä peität heitä Majaas ristelewästä Kieliestä. Maestacat Herra caiki hänen Pyhäns, Herra warjelee Useollisia, ja ransast costaa niille, jotea Ylpeyttä harjottelewat. (***) Häpiään ja Pilkaan tulcon caiki, jotea minun Sieluani waijwät, palatcan taaperia ja nauroyt tulcon, jotea minulle pahaa suowat, oleon nijnein Acanat Tuulesa, ja Herra Engelit isätkön heitä pois. Mutta minun Sieluni iloitcan Herrasta ja riemuitcan hänen Arwustans. Caiki minun Luunisanoacan: Herra euca on sinun wertaises? sinä jotea päästät nöyrän Wälwämmanikäsiä ja raa-

dollisen ja köyhän Raatellaldans. (*) **Ah Herra**
 älä salli minua tallatta Ypeistä, ja Jumalattomain
 Käsi älkön minua culistaco: Sillä minä olen köy-
 hä ja wainwainen, mutta Herra pitä minusta mure-
 hen, sinä olet minun Autasani ja Wapahtaja: i,
 minun Jumalani älä wijroy: Sillä heidän Wäke-
 wdens edestä minä turwan sinun tygös: Sillä
 Jumala on minun Warjeluyeni. Minä weisan si-
 nun Wäkewytäs, ja warhain kerscan sinun Lau-
 piattas: sillä sinä olet minun Warjeluyeni, ja
 Turwani minun Hädäsäni. Sinä olet minun Wä-
 kewydeni, sinulle minä Kijtoista weisaan: sillä sinä
 Jumala olet minun Warjeluyeni, ja minun ar-
 mollinen Jumalani. Sentähden minä olen nijs-
 euti wihertäinen Olippuu Herran Huoneesa: mi-
 nä uscallan Jumolan Loupiuteen aina ja ijancalcis-
 sest. Minä taldon sinua kijtä ijancalcis-est, ei-
 täs sen teet, ja odotan sinun Nimes, sillä se on
 hrowä sinun Pyhäis edes. Iloitcan ja rlemuitcan si-
 nusa calcis jotea sinua ekiwät, ja jotea sinun Au-
 tuuttas raeastawat, sanocan aina: Jumala oleon
 suurest ylistetty. Sillä sinä olet minun Turwan
 Herra Herra, minun Toiwon hamast minun
 Nuorudestani. Sinun minä olen luottanut hamast
 Niini Eodusta, sinä minun wedit ulos Niini Eoh-
 dusta, sinusta on aina minun kerscayeni. Minä
 waellan Herran Herran wäkewydes, minä tah-
 don muista ainoastans sinun Wanhurscauttas.
 Sinä annat minun nähdä paljo ja suuria Ahdi-
 stusia, ja wiewotat minun jällens, ja taas sinä
 haet minun ulos Maan Syrondestä. (**)

talus

(*) Psal. 36: 12. 40: 18. 59: 10. 52: 10. 70: 6. 71: 5.

(**) 73: 24. 86: 17. 89: 9. &c.

talutat minua Neuroollas, ja corjat minua wiijasin
 Eunnalle. Tee Mercki minun canstant, että minun
 hywin kawsis, ja he sen näkisit jotea minua wihai-
 wat, ja häpeisit, että sinä Herrra autat minua ja
 lohduitat minua. Herrra Jumala Zebaoth, cuca on
 niincuin sinä wäkewä Jumala? ja sinun Totuudes
 on sinun ymbärilläs. Sinä walliket paubawai-
 sen Meren yllä, sinä hilliket paubawaiset Naallot,
 sinä bajotat sinun Wihollises urhoollisella Käsiwar-
 rellas. Sinulla on woimallinen Käsiwarsti, wä-
 kewä on sinun Kätes, ja corkia on sinun oikia Kä-
 tes. Banhurscaus ja Duomio on sinun Istuimes
 Wähiwitus: Armo ja Totuus owat sinun Esiwos-
 wes. Sinä olet minun Wäkewydeni Kerscaus,
 ja Armos cautta ylösnostat sinä minun Sarweni.
 Sillä Herrra on meidän Kilssem, ja Pyhä Israe-
 lls on meidän Eunniam. Anna Kätes tuuta mi-
 nuu, ja sinun Käsiwarstes wähiwita minua. Mä
 anna Wihollisten woitta minua, ja Wääräin sul-
 towa minua. Mä käännä minusta pois: Armos,
 ja mä salli sinun Totuudes wiipistellä iiancaikisesti,
 Amen.

33. Kucous ja Lohdutus pa- hoja Suita ja Panettelioita wa- stan Malmeista.

Ueb sinä siwiä, Käsiwäinen Herrra JESU
 Ebriste! cuinga olet sinä niildä myrköllisildä
 Konfärmetten Sikiöildä, Phariseyyilda waiwatuyi
 tullut? Ja cuinga tulet sinä wielä nyt caikü da Eri-
 kuraifilda ja Jumalatomilda pilkatuyi? Cuinga on
 fe

se nansa Mato uššany sinua Candapääbä? Ja
 Cunnsa pitä se sinua wielä sinun J'enisäs? Sil-
 lä Satan me:ee ulos sotiman mi: en ca: ha sinun
 Siemenes ja Kä meen wälillä, sijs ti: tän minä
 eten minälän taida sijtä wopa ulla, mi: cuin wops
 e: i: si sinun J'asnes, ja tämä ei ele wäbin Niiki
 niike. joca sinun omas owat. Ach HERRA mind
 it: dän sinun salliman tänän waltwan minun pääde-
 ni ulla, mi: un hy: wäpeni, minenin David s: noo:
 (*) HERRA on läik: not hänen liroilla Davidita.
 Mutta sillä coettelet sinä minun Kärsi wällytän,
 Nöyrytän, ja Kueoukani, ja tahdot ukutta mi-
 nun Nöyryden ja Siweyden. Ach HERRA pelasta
 minua Walhe. Suika, ja anna minun sitä wassan
 saada Lobdutus ja Lääkitys sinun Sanastas, ja se mi-
 nu: Sydämeheat pama. (*) 2. Sam. k. 16: 10.

Enfirnäinen Lääkitys on Jumal n Kilpi.
Sinä HERRA olet minun Kilpeni, joca
 minun Cunniaan saatat, ja minun
 Wäni cohemat. Nouse HERRA ja auta mi-
 nua minun Jumalani. sillä sinä lyöt caictia
 minun Wibollisiani posselle ja murennat
 Jumalaitomain Hammaat. Ps. 3: 4. 8.

2. Jumalan Sallitus.

Te uliat Niebet, cuinga caunwan pitä mi-
 nun Cunniam pilcattaman? Miti te raca-
 statte Turhutta ja kysyttä Walhetta? Cum-
 decat että HERRA wie Pyhäns ihmelliset,
 HERRA cuule, cosea minä händä huudan.
 Ps. 4: 3. 4.

3. Jumalan Costo Ucowaiſten Panette-
lioit: ja Wibollisia waſſan.

Sinä eädotat Walhetteliat, Herra cau-
hifſu Murdait ja Wieckait Sillä heidän
Suuſans ei ole mitän Totuutta, heidän
ſälliſyys on Sydämen Kivu, heidän K ta is
on arwoin Hauta, ja heidän iellänſ he lie-
hacoitewat Muſtele heitä Jumala, että
he langeiſit heidän Miatuſtans. Joitcon
caicki, jotea ſinun uſcaldawat, anna heidän
riemuita ſiancaickiſeit, ſillä ſinä warjiet hei-
tä: Joitcon ne ſinua jotea ſinun Nimes
racaſtawat Sillä ſinä Herra ſumaat wan-
hureaita, ſinä eamiffat heitä Armollas,
niñcuin Kiltwellä. Pi 5: 7. 10. 11. 12 13.

4. Dilctajat julcaat pian Häpiäöp

Caicki minun Wibellifeni ſaaccon H p f n,
ja ſuure t peliättäkon. Eäändykon tacaperin,
ja nopiaſt häwäijäkon. Pi 6: 11

5. Panetteliat wutowat omiaan Hätaans.

Sinun Herra minun Jumalani mindä
uſcaltan: auta minua caikiſtä wainollifit-
ni, ja peläſtä minua, eitei he repiſ ja ſärkiſ
minun Sieluani, niñcuin Talopeura, il-
man Holhoiat. Eäso hänellä on waha mie-
leſ, hän on Onnettomuutta rafeas, mutta
hän ſonnntä puuttu niſen: Hän eaiwoi Hau-
dan ja walmi ti, ja on caatunut ſiſhen Suop-
paan, jonga hän oli tehnyt. Hänen Onnetto-
muu

miudens pitää hänen Vään's päälle tuleman
ja hänen Väärndens pitää hänen Vään's lael-
le langeman Ps. 7: 2. 3. 15. 16. 17.

6. Jumalan Suojelus.

Warjele minua niincuin Silmäterää, suo-
fele minua Siipeis warion alla, Jumalat-
tomista, jotea minua häwittäwät, minun
Wihollisistani, jotea minun Sieluani, pi-
rittäwät Ps. 17: 8. 9.

7. Jumala alaspolke Walhetteliat.

Minä kiitän ja auxehuudan Herraa,
niin minä wapahdetan Wihollisistani. Ahdi-
sturesani minä auxehuudan Herraa, ja mi-
nun Jumalani tygd minä huudan, niin hän
cuule minun Ääneni Templistans, ja minun
huuton hänen edesans, tulee hänen Cor-
twijs. Ps. 18: 4. 7.

8. Jumalan Warjelus.

Herra on minun W listuren ja Autuu-
den, fetä minä pelkän? Herra on minun
Hengeni Wäkewys, fetä minä wapisen?
Sentähden ehkä pahat, minun wainolliseni
läbestywät minun lihani sydmän tänty hei-
dän cuitengin heitans loucata ja langeta. Ja
waikka Sotawäki saortais minua, uijn ei
minun Sydämen sentähden pelkäis. Ja jos
Sota nousis minua vastaan, minä turwan
sittekin häneen. Sillä hän peittä minun Ma-
iasans pahana aicana, hän kätke minun sa-
lai

laiseen Majaan, ja corotta minua Calliole. Herra osota minulle sinun Ties, ja johdata minua oikiata polcua, minun Bihollisteni tähden. Älä anna minua Bihollisteni Tahtoon: sillä wäärät Todisturet seisovat minua vastaan, ja tekewät häpemättä wäryyttä. Mutta minä uscon euitengin näkemäni Herran hymyttä eläwitten maalla. Odota Herraa: Ole hywästä Turwasta, ja hän wahwista sinun Sydämes: ja odota Herraa. Ps. 27: 1. 2. 3. 5. 11. 12. 13. 14.

9. Jumalan Wartioitseminen ja Kätkeminen pahoja Kieliä vastaan.

Mutta minä toiwon sinuun Herra: ja sanon sinä olet minun Jumalan, minun aiemani ovat sinun Käsisäs, pelasta minua minun Bihollisteni kädestä ja niistä jotca minua wainowat. Tulcon mykäri wäärät Suut, jotca puhumat wanhurscaista vastaan cowassa, Ylpendes ja Ylöncakes. Kuinga suuri on sinun hymydes, jongas panit tallelle niille jotca sinua pelkewät! ja jongas niille osotat, jotca sinuun uscaldawat, Ihmisten Easten edesä! Sinä kätket heitä tykönsä salaisest, jocaizen haast sto, sinä peität heitä majasas riistelewäisistä Kielistä. Ps. 31: 15. 16. 19. 20. 21.

10. Jumalan Costo.

He olcon niñcuin Acanat Tuulesa, ja
Herra

HErran Engeli mſätkön heitä pois: Heidän
 Siens olcon pimiä ja niſiacas, ja **H**Erran
 Engeli wainotcon heijä Ps. 35: 5. 6.

II. Panetteliat langewat omaan **M**ieck-
 kaans.

Mä wihastu pahain tähden, ja älä eadehdi
 pahointefiditä: Sillä niincuin heinä he pian
 haecatan pois, ja lacastuwat niincuin wi-
 hoittapa **K**uoho. **S**umalatoin uhea wanhur-
 scaſta, ja kiristele hambaitans hänen pää-
 lens. **M**utta **H**Erra naura händä, sillä hän
 näke hänen **B**ainwans joutuman. **S**umalat-
 tomat wetäwät **M**ieckans, ja iännittäwät
Souzens, cufistarens raadollista ja kōnhä,
 ja teurastarens hurſcaita heidän teifans.
Mutta heidän **M**ieckans pitä kōymän hei-
 dän **S**ndameens, ja heidän **S**ouzens pitä sär-
 kymän. **S**umalatoin wäijy wanhurſcaſta
 ja ezi händä tapparens: mutta ei **H**Erra jä-
 tä händä hänen **K**äſiins, ja ei duomise hän-
 dä, coſca hän duomitan. **M**inä näin **S**u-
 lattoman, ſangen jalon ja waldian, joca le-
 witti izens, ja wihotti niincuin wiheriäi-
 nen **S**aurbärin puu, ja hän pois meni, ja
 cazo ei hän enä ollut: ja minä kysyin hän-
 dä, ja ei händä cufan löyhty. Ps. 37: 1. 2. 12.
 13. 14. 15. 32. 33. 35. 36.

12. **K**ärſiwällisys woitta **S**ärwäiſtyren.

Mutta minun täyty olla niincuin cuuroin,

ja ei mitän cuuleman, ja niineuin mykän ioca ei awaja suutans. Ja minun tänty olla niineuin se ioca ei mitän cuule ja ionga suusa ei ole wastausta: Sillä minä olen tehty karsimään, ja minun kipuni on alati minun edesäni. Ps. 38: 14. 15. 18.

13. Costo on Jumalalle annettawa: Panetteliain hirmuinen Duomio.

Heitä sinun Surus Herran päälle, hän sinusta murhen pitää ja ei salli wanbursean olla culkiana ijancaikisest. Mutta sinä Jumala sydrät heitä sywään cuoppaan, murhamiehet ja pettäjät ei pidä tuleman puoliikääns, mutta minä toiwon sinuun. Ps. 55: 23. 24.

14. Rucouresa ja Jumalan Astoresa on Woitto: Jumala soti itze Vilkkaita wastan.

Jumala ole minulle armollinen, ole minulle armollinen: sillä sinuun minun Sieluni uscalda, ja sinun Siipeis warion ala minä turwan, siihenasti että ahdistret ohize kähwät. Minä huudan sen korkeimman Jumalan tygd, sen Jumalan tygd, ioca minun waiwani päälle lopun tefee. Hän lähettä Saitwast, ja wariele minua, ja anda ne häpiään tulla, jotea minua tahtowat ylösniellä, Sela. Lähettäköön Jumala Armons ja Totuudens. Minun Sieluni macaa Jalopeurain kessellä, jotea owat niineuin Tullen liecki, Ihmisten Lapsset, joiden hambat owat

keihäs ja nuolet, ja heidän Kielens terä vä
 Niecka. Corota ihes Jumala Taimasten y-
 lize, ja sinun Cunnias ylige caiken Maan.
 Bercon he wiritit minun kähmiseni eteen,
 ja minun Sieluni wältti: Cuopan he caiwoit
 minun eteeni, ja siihen he ihe langeisit, Se-
 la. Walmis on minun Sydämen Jumala,
 walmis on minun Sydämen weisaman ja
 kisttämän Herä minun Cunniani, herä
 Biltari ja Candele, warhain minä tahdon
 herätä. Herä sinua minä tahdon kisttä
 Cansain seas, ja weisata Pacanain seas.
 Sillä sinun Armos on suuri haman Taimai-
 sin asti, ja sinun Totuudes Bilwiin asti.
 Corota ihes Jumala Taimasten ylige, ja si-
 nun Cunnias ylige caiken Maan. Ps. 57:
 15. Pulkajat owat Verkelen Metämiehet
 ja Jakti - Coirat.

Wariele minun Glämäni Wihollisen pel-
 wosta, jotea heidän Kielens hiwowat niin-
 cuin Niecan, he ambuwat heidän myrkyl-
 sillä Sanoillans niincuin Nuolilla, että he
 salaisest ambuisit wiatoinda: he ambuwat
 händä äkist, ilman pelwota: Musta Ju-
 mala ambu heitä Nuolella äkist, niin he o-
 wat saanet Ranaaisturens Heidän oma
 Kielens pi ä heitä langettaman, että joi-
 nen cuin heidän näke, pakene heitä. Ps. 64:
 2. 4. 5. 8. 9.

16. Jumalan Voima ylöspäät meitä
Walhe Suita: waſt n.

Minun Wiholliseni puhuwet minua waſtan ja jotea minun Sielunni wäijyn ät, he keſkenäns neuwo pitäwät, ja ſenomat: Jumala hyljäis hänen, aiaca: toca ja käſittä: fät händä: ſillä ei ole Wapahajata. Minä waellan H. Erran H. Erran Waker ydes, minä tahdon muista ainoastans ſinun Wanhuſeauttas. Jumala ſinä olet minun Nuoru: deſtani opettanut, ſentähden minä julista ſinun Ihmeittä. Ja minun Wanbudesani ja harmayi tulduani älä Jumala minua hyljä, ſyhen aſti cuin minä ilmoitan ſinun Käſiwar: tes Easteſen lapsille, ja ſinun 2. äkewydes eai: kille tulewaſille. Sillä ſinä annat minun nähdä paljo ja ſuuria Abdiſturia, ja wirwo: tat minua jälleſ, ja taas ſinä haet minun ulos Maan ſywydeſtä. Sinä teet minun ſengen ſuurexi, ja lohdu a. minua jälleſ. Pf. 71: 10. 11. 16. 17. 18. 20. 21.

17. Jumala peittä meitä Warjollans pa: bain Sunden Mu: ba: no'ista.

Minä noſtan Silmäni Mäſin päin, joiſta minulle Apu tulee, minun Apun ule Herral: da, joca Taiman ja Maan tehnyt on. Ei hän ſalli ſinun Joleas horiua, ei ſe maca, joca ſinua kätke. Cazo joca Iſraeli warſele ei ſe torcu eli maca. H. Erra kätkekön ſinua,

Herra on sinun warjos, sinun oikialla kädellä, ettei Aurigo sinua poldais Päiwälä, eikä Cuu Yöllä. Herrä kätkeön sinun ulos käymises, ja sisälle käymises hamast nyt ja ijancaikkiseen. Amen. Ps 121.

18. Jumala warjelee meidän wiecasten Kielden Cawaludest.

Herra, pelasta minua pahoista Ihmissistä, warjele minua wääristä Niehistä, jotta pahaa ajattelewat Sydämisenä, ja jotta päiwä Sotaan hangizewat. He hiwowat kieldän sijneuin karme, kynnkärmien myrky on heidän Kieldenä alla, Sela. Warjele minua, Herrä Jumalattomain käsistä, warjele minua wääristä Ihmissistä, jotta ajattelewat minun käymiseni cufista. Ylpit asettawat paulat minun eteeni, ja wennyttawat nuorat wercopi minun eteeni, minun tielleni panewat he paulan. Sela. Mutta minä sanon Herralle: sinä olet minun Jumalan, Herrä cuule minun Kucoureni Äni. Herrä Herrä minun wäkewä Apun, sinä warjelet minun pääni Godan aicana. Herrä älä falli Jumalattomalle hänen hiemoans, älä wahwista hänen pahaa Tahtoans, ettei hän ylpennys, Sela. Ps. 140:

2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9.

19. Walhe-Suiden Kangaistus.

Heidän Huuldens waiwa, jotta minua ymbä-

nmbäri piirittäwät, langetcon heidän Väans
 päälle. Tuliset hiilet pita heidän päällens
 puroman, hän anda heidän langeta Tuleen,
 ja sywään Cuoppaan, ettei heidän pida ylds-
 nouseman. Kielilackarin ei pida menestymän
 Maan päällä häny wäärä Jhminen earco-
 tetan ja eukistetan. Sillä minä tiedän että
 Herran radollisen Asian, ja köyhän oikeu-
 den toimitta. Wanhurscat kiittäwät sinun
 Nimes, ja wagat asuwat sinun Caswos e-
 des. Ps. 140: 10. 11. 12. 13. 14.

20. Wainosa ei tahdo kengän tuta meitä,
 waan Jumala ainoastans.

Minä huudan Herran tygd minun Anel-
 läni, ja wuodatan minun Ajgureni hänen
 edesians, ja osotan hänelle minun hätäni. Cos-
 ca minun Hengen on Ahdistures, niin siinä
 tiedät minun käymiseni, tiellä, jota minä
 waelian, he asettawat paulat minun eteeni.
 Gagele oikialle puolelle, ja näe, siellä ei yri-
 kän tahdo minua tuta: en taida minä paeta,
 ei tottele kengän minun Sieluani. Herran
 sinua minä huudan ja sanon: siinä olet mi-
 nun toiwon, ja minun osan elämitten Maal-
 la. Ota waari minun Rucourestani, sillä
 minua waiwatan sangen, pelasta minua wai-
 nollisistani: sillä he owat minua wäfewäm-
 mät. Wanhurscat coeonduwat minun tygd-
 ni, coscas minulle hnwästi teet. Ps. 142: 2. 8.

Cungo meidän Christuren cau ta, ja hänen ja caitein Pyhäin
 Esi-erkin ja ten, Pancturen ja wäärät kielet ylikewoi-
 man piä, siinä on luttia 17. Eugusa, Toisesa Kirjasa siinä
 Totisista Christill sydestä.

34. Kucous Sodan-Hädäsä, ja Turcia wastan.

Serra caiteiwaldias Jumala! sinä wä-
 fewä woittamaton caitein Cunin-
 gasten Cuningas, ja caitein Herrain Her-
 ra! joca olet sanonut, ettei hiusearwan
 meidän Bäästöm piä putoman ilman si-
 nun Tando-tas joca Sodat hallizet cai-
 kes Mailmas, joca jouzen sarjet, ja kei-
 hän rieot ja rattaat Tulefa poltat - ole
 sinä meidän ovum warieluxen ja wäke-
 wyden meidän Calliom ja Siunam! pe-
 lasta meitä ja coco Christieunda siinä jul-
 maista Turkista, ja caikista werta janowaisista
 Wiwollisista. Mä hynä Berieundaas, jo-
 ea siinä pyhästä Christuren Numesta mai-
 nitan; Anna sinun Cunnias suurexi tulla
 Corteudes, ja coco Mailmasa, anna olla
 Maasa rauhan ja Jymisillä hynä tahto.
 Mä anna Kirkoja ja Seoulua eufisetta,
 Maata ja Cansaa häwitettä ja turmelda,
 josa sinun Cunnias asu. Anna caikelle Chri-
 stillille Ciuwallalle ja Alamaisille pyhä-
 wäineu Rauha ja Yrimielisys. Anna wy-
 wyden ja Saupiuden keikenans cobdata,
 Wan-

Wanhurseauden ja Rauban toinen toisens
 suuta anda. Anna Totuuden Maasta we-
 soa, ja Wanhurseauden Taimast cazoa.
 Sinun Apus on niiden tykönä, jotea sinua
 pelkävät, että meidän Maallam Cunnia
 asuis, että myös meille Herrra hywin te-
 kis, ja meidän Maam hedelmäs annais,
 että Wanhurseaus sittedin hänen edesäs
 pysyis ja menestyis. Käste Engeleilles, et-
 tä he piirittäisit meidän rakahan Isän
 Maan, meidän Ruumiin Hengem ja Sa-
 waram, niiden ympärä ikens asettaisit tu-
 lisilla Hewoisilla ja waunulla, ole sinä tu-
 linen muuri meidän ympärilläm, ja war-
 iele meitä, ettemme langeis Wibollisen
 Niecan kautta, emmäkä tulis paljastetuyi,
 häwitetyi, ulos asetuyi ja Hengen, Sawa-
 ran ja Cunnian puolesta wahingoitetuyi. An-
 na etemme uscallois Kattaisijn ja Dreihin,
 waan sinun pyhään Nimees, joca on wah-
 wa Sinna, johon wanhurseas juoree ja
 tulee warjelluyi. Anna meille miehullinen
 Sydän ja Miei meidän Wibollissiam wa-
 stan, warusta meitä sinun woimallas, sillä
 sinun cauttas me Sotawäen murennam,
 ja meidän Jumalassam carcamme me muu-
 rin päälle, sillä sinä olet caickein Kilpi,
 jotea sinuun uscaldawat. Jumala wyöta
 meitä woimalla, ja opeta meidän Kätem

sotiman meidän Wihollisiam vastaan: Anna
 meille Autuudes Kilpi, sinun oikia Kä-
 tes wah viitacou meidä. Sinä taidat wal-
 mi ta meidän woimalla Sotaan, sinä tai-
 dat taimutta meidän alam, jotca nouse-
 wat meidä vastaan. Sinä annat meille Wi-
 hollistem euulan, että me cadotam mei-
 dän Wainojiam, että me surwom heidän,
 niincuin Maan tomun tuulen edesä, ja hei-
 täm pois niincuin Eoan caduilda; Sen-
 tähdän pue meidän päällem sinun Woimas,
 anna meidän olla wäkewät sinusa ja sinun
 Wäkemydes woimasa. Hajota Causat jot-
 ca mielellans sotiwar, tee heidän pahat ja
 wieckat Neuwons tyhjäxi, ja heidän Ca-
 waludens Ehyndexi. Sinä olet kirckam-
 bi ja wäkewämbi cuin ryöskö ruoret, ur-
 holliset pitä ryöstettämän ja uneens nucku-
 man, ja caiki Sotamiehet tänty Käsi-
 stans hermottomaxi culla. Sinun rangai-
 sturestas Jacobin Jumala, wajo uneen
 Oxi ja ratas, sinä olet peiättäpä, cuca
 seisso sinun edesäs, coscas wihastut? Cos-
 cas duomion annat cuulua Eamast, niin
 Maan wapise ja waickene, cosca Jumala
 nouse duomizeman, että hän auttais caic-
 tia radollisia Maan päällä. Cosca Ihmiset
 fiucuizewat sinua vastaan, niin sinä woi-
 tat Gunnian, ja cuin he wiela enä fiucuize-
 wat, niin sinä olet walmiss: Sinä otat

Bäämiehilda pois rohkeuden, ja olet pel-
 jättävä Maan Tuningoille. Jumala cuin-
 ga cauwau wihollinen häwäise, ja sinun
 Nimees ratki niin pilkka? Sinä olet alusta
 meidän Tuningam, joca caitekinaisen Vu-
 tuuden matcaan saatat Maan päällä. Si-
 nä hajotat Meren woimallas, ja sinä mu-
 rennat Pohikärmen päät wesiä. Sinä mu-
 ferrat Walaseolain päät, ja annat ne Can-
 salle ruayi mekän Corwesa. Sinä sowitzat
 jocaisen Maan rajat. Niin muista siis et-
 tä Wihollinen häwäise Herraa, ja hullu
 Cania pilkka sinun Nimees. Mä siis tanna
 Bedolle Mettises Sielua, ja mä niin ratki
 imhoda sinun konyhäis ioucto. Mä anna
 konyhän mennä pois häpiällä: sillä konyhät
 ja radolliset kiittäwät sinun Nimees. Mou-
 se Jumala ja aja astas, muista niistä häwäi-
 siyxiä, jotca sinulle jecapaimä hulluilla
 tapahtuwat. Cukissa heidän Woimans ja
 waldans, jonga päälle he uscaldawat, niin-
 cuin Pharaon: että heidän tähy pecta
 niincuin Sifera: Ota pois heilda Wie-
 huus ja Rohkeus, ja tee heitä pelcureyxi ja
 wapisewixi, anna pelhou ja hämmästyxen
 langeta heidän päällens, niincuin Midia-
 niterein: Ehd heitä sokeudella niincuin Sy-
 rialaisia Eissan aicana. Anna heidän olla
 niincuin Acanat Tuulesa, ja Herran En-
 geli

geli hysättöön heitä pois. Suojele meidän
 Najam. Nja heitä pois meidän Maastam
 niincuin Samu tuuselda poisajetan, niin-
 cuin Medenwaha sula tulen edesä. Ilon
 ja Nutuuden Nani Banhurscasten Majoi-
 sa. HErran oikia Käsi on corotettu, HEr-
 ran oikia Käsi saa Woiton. Caicki minun
 Wibolliseni saacon häptän ja suurest peljä-
 tettäkön, käändykön tacaperin ja nopiast
 häwäistäkön.

35. Kucous callilla ajalla ja Näljän Häädäsä.

Suickiwaldias, laupias, hnywä Zuma-
 la, Taiwan ja Maan Luoja, (*) sinä
 cuulet Kucouren, sentähden tulee caicki
 Liha sinun tygös. Ah HErra me olemme
 tain callin ajan aiwan hnywin ansainnet! sil-
 lä sinä olet uhannut, ettei hedelmällinen-
 gän Maa mitän ole eandawa heidän pa-
 hudens tähden, jotea sinä asuwat. Ah
 HErra meidän pahat tecom rascauttavat,
 meitä cowin, waan anna sinä meille Syn-
 nit andexi. Cuule meitä ihmellifestä wan-
 hurscaudestas, meidän Nutuudem Zuma-
 la, caickein Turwa Maan päällä ja cau-
 cana Meresä. Ah HErra awaa laupias ja
 caickiwaldias Kätes, ja prawize caicki elä-
 wät

(*) Ps. 65: 3. 4. 6. 10. 11. 12.

wät mielenš nouteri. Sinä taidat eusua ne jotca ei ole nijneuin ne olisit, sinua Ni-
mes ja cunniallisen Armos Kijtorexi, sillä si-
nun wirtas on wettä täynnäs. Ah H. Er-
ra ehiskele Maan ja liota se, ja tee se ylö-
rickapi, caswata jywä, ja walmista Maan
näin ihe. Suota hänen waconš ja casta hä-
nen Kyndöns, pehmitä ne sateella, ja siu-
na hänen Saibons. Caunista wuosi hy-
wyhelläs, ja anna askeles tiuckua raswasta.
Glahuta kaieki liickuwaiset Namulla ja Ch-
tona (*). Sillä sinä H. Erra meidän Ju-
malam olet suuri, ja suuri on sinun woi-
mas, ja sinun wiisaudes on määrätöin;
sinä peität Taiwan pilwillä, ja annat Sa-
ten Maan päällä, sinä caswatat ruohot
wuorilla. Sinä annat eläimille heidän
ruocans ja Carnen pojille, jotca sinua au-
rensduutawat. Sinä autat sekä Ihmiset et-
tä eläimet. (**). Sinä annat Säh. S. Sa-
rosa cuobua, niin että ne wuorten, wälize
wuotawat, että caieki eläimet mekäs joi-
sit, ja että Bedot janons sammuttaisit.
Heidän tykönans istuwat Taiwan Linnut,
ja wisertämät oxilla. Sinä liotat Wuoret
ylhäldä, sinä täytät Maan hedelmällä,
jonga sinä saatat. Sinä caswatat ruohon
carjalle, ja jywät Ihmisten tarpeixi, tuot-
tares

(*) Pl. 147: 5. 8. 9. (***) Pl. 104: 10-15. 24.

täyde Seipää Maasta, ja että wiina Jhmi-
 sten Sydämen ilahutta, ja hänen Cas-
 wons caunustu Olystä, ja Seipä wahwi-
 sta Jhmisen Sydämen. Herra cuinga
 suuret ja monet owat sinun Käsiäläs, sinä
 olet caieki taitawast säätänyt, ja Maa on
 rännäs sinun Lawaratas. Ah Herra a-
 waja Taiwan ackunat ja wuodata sieldä
 runsaat Siunausta. Ah Herra Jesu sinä
 rawitit Corwesa ainoastans muutamilla
 leiwillä monda tuhatta Jhmistä, ja annoit
 coota murut jotca iäit. Ah Herra jaa-
 nyt ne iääneet murut ulos isowaisille, sil-
 lä sinun Kätes ei ole wielä lyhetty. (*)
 Eitki odottawat sinua, että heille andai-
 si ruuan ajallans. Coscas heille annat niin
 he cocowat, coscas kätes awat, niin he
 hyryndellä rawitan Jos sinä Caswos pei-
 tät, niin he hämmästywät, coscas otat hei-
 dän Hengens pois, niin he huckuwat, ja
 tomuyi tulewat jällens: Sinä ulos lähe-
 tät Henges niin he luoduyi tulewat, ja si-
 nä uudistat Maan muodon. Sentähden
 wahwista ja rawitje meitä, O Herra elä-
 wällä woimallas, niincuin sillä totisella
 Taiwan leiwällä, sillä ei Jhminen elä ai-
 noastans Leiwästä, waan jocaikhest Sanast,
 cuin sinun suustas lähte. Allä ota woimaa
 ja sinuutas pois Leiwästä, waan sinua

meidän Glaxem, ja ravitse meidän ruu-
mijn wäyällä, niincuin Eia ravizi Ea-
ta miestä cahdella hymmeneliä Seiwäniä.
Lohduta ja ravitse caikki isowaiset, ja elä-
tä heitä callilla ajalla, joca ruofit Taiwan
Sinnut, että anna yhdengän heistä nälkän
euolla. Anna, & Erra, caikille köyhille
färsiwällisyttä, ja älä anna heidän sinun
caikiwaldiaasta awustas epäillä, enänkä
heidän Seipäns, niincuin Besten Zaubot
Sareptas. Ravitse myös meidän Sie-
lum, sinun Jumalallisella Sanalla, an-
na sen olla meille makiamman hunajata
ja mesileipää, siihen asti, että me wimm. in
saamme syödä ja juoda sinun cansas si-
nun pöydällä Baldacunnasas, se on,
nähdä sinun Caswos Wanburscaudesa, ja
ravituxi tulla herättyäm sinun Cuiwas
jälken.

36. Suuresa Rajuilmasa ja Ukkojen ihlistejä.

Suickiwaldias iiancaickinen Jumala,
laupias, racas Isä! joca olet wo-
imainen, hirmullinen ja cunniallinen, cof-
cas annat woimas pilwisä cuulua: me wi-
heliäiset, heicot, pelk iwäiset ja arat luon-
docappaleet tunnemme sinun Waldas, ja
suuren cunniallisen woimas, små lii utat
Maan

Maan, että hän wapiise sinun ihlinästäs,
ja Wuorten perustukset wärisewät. Kirc-
kaudest sinun edessä hajomat pilwet, sillä
Herra jylhä Laimaisa, ja Ylimmäinen
anda paubinans, hänen leimauxens wäle-
tywät Maan päällä, Maa näke sen ja
wapiise. Wuoret sulawat niincuin Meden
waha Herran edes, coco Mailman Her-
ran edes, sinun cowast nuhtelemisestäs,
ja sinun Sierandes Hengen puhalluxest.
Herra me näemme ja cuulemme sinun
Woimas, wäkewä on sinun Käsiwartes,
ja corkia on sinun oikia Kätes. Me ylistäm
kijitäm ja pelkämme sitä, ja wapisemme
synstä hynwästä sinun Woimas ja sinun
Wihas edesä, tunnemme myös, että me
Synneilläm hywin ansainnet olisim, et-
täs meidän hirmuisudellas hucutaisit ja
muserraisit. Mutta että me sinun wihe-
liäiset Lapses ja Luondocappales olemme,
ja emme taida mihingän paeta sinun wi-
has edestä, waan sinun pohjattoman, sy-
dämellisen, isällisen Armos ja Laupiudes
tygö, niin hudamme me tästä wihe-
liäis-
deitä ja Surun Laxosta sinun tygös Lai-
waisiin, ja rucoilemme Apua ja Armoa,
sinun rackaan Poicas Jesuren Christuxen
cautta. Ah Herra Jumala, joca olet
Laupiuden, Isä, ja caiken Pohdutuxen Ju-
mala!

mala! älä rangaise meitä vihasas, ja älä meitä hirmuisudefas curita. Älä anna Leimauses, jotea hirmuisest wälknywät, meitä wahingoitta, meidän Huoneitam ja Talom myyhtä, eikä niiden angarain Tylinän ricki särkiä. Ole meidän tykönam Hä äsäm, ja warjele meitä pahasta ätillifestä Guolemassta, lohduita, wahwista ja ylös pidä meitä oikiasa Uscosa, ja sydä mellisestä, Sapsillisesta Turwasa ja W alluressa sinun suuren armos ja Sauwiudes päälle. Beitä sinun caickiwaldialla Kädeläs meidän Kuunym ja Hengem, Huonem ja Talom, Eläimem ja Hedelmät Kedolla, ja caicki mitä meillä on, ja warjele ne rajuilmalda, Kakeilda ja wedenpaljoideldda. Beitä meitä Armo siwilläs, siihen aissi että Bihas, ja tämä hirmuinen Raju ilma ohize menee. Ah Herrra! Bitkäisen jynlän ja Leimausen, Tulen ja Weden, Maetten ja Tulispään pitä sinun Sanas toimittaman! waan ole meille armollinen ja säästä meitä: Herrra cuca on sinun weritas? joca olet niin corkia ja pyhä, hirmullinen, kiitettävä ja ihmetten tekiä? Osoita meidän cohtam, ettäs olet se oikia Auttaja Hädäs, Turra Hädän aieana, ja anna meidän jälless nähdä sinun isällisen Sydämes sen pyhän ja waimallisen Jesuyen Chri-

Christusen Nimen kautta, jolle sinun ja
 Pyhän Hengen causa oleon Cumnia, Cor-
 feus, Kiitos ja Ylistys iancaickifesti, Amen.

37. Kiitos Rajuilman pe- rästä.

Suikewaldias, iancaickinen Jumala,
 laupias racas Isä, me wiheliäiset,
 heicot ja arat Suondocappaleet, olemme,
 sinun suuren Waldas ja cumiwitettawan
 Womas nähneet ja cuulleet, me kiitäm-
 me, ylistämme ja pelkämme sit^h, ja olemme,
 hämmästyriä sinun Wihäs tähden, me
 olem huomanneet, ettes ainoastans wä-
 fewä ja caickiwaldias Herra ja Jumala
 ole, mutta myös armollinen Isä suurelta
 Laupiuudesta: Me kiitämme sinua, ettäs
 meidän Suouyem täiä meidän Hädäsäm
 cuullut, ja leskellä sinun Wihäas Armoas
 muistanut olet. Herra cosea Tusca käsillä
 on niin muistat sinä Laupiuttas, sinä olet
 ajattelut meidän päällem, niincuin Noan
 pääne Bedenpaisumisen aicana Arkisa, ja
 tosin olet sinä myös meidän sinun Arkhis
 sulkenut ja siinä tallella pitänyt, ja olet ol-
 lut tyfönäm hädäsäm, niincuin sinun O-
 petuslaites tyfönäshahdesa olit sinä olet ar-
 mollifesti warjellut meitä sildä hirmuiselta
 Tulelta ja Seinauxilda, ja olet niin mei-
 dän

dän päällem täyttänyt sinun Eupayes: (*)
 Jos sinä Tules kânt, et sinä pala, ja Lie-
 kin ei pidä sinua myyttämän, ja jos sinä we-
 sis kânt niin minä olen tyköndäs, ettei wir-
 rat sinua upota. Sinä et ole andanut mei-
 dän Useom wajota, waan sinun caickiwal-
 dian Kätes meille ojentanut, niincuin Be-
 tarille weden päällä, ja meidän ylöstem-
 mannut, sinä olet caickiwaldialla armolli-
 sella Suojallas, ja Warjollas meidän Nu-
 miin ja Elämän, Huonehem ja Totom ja
 caicki mitä meillä on, pei tänyt siihen asti
 että sinun Wihas ja Rajuilma on ohise
 mennyt: Sinä olet ollut meidän Turwam
 ja Uttajam Hädäsä, olet andanut meidän
 n'hdä sinun isällisen Sydämes ja leppiät
 Caswoš jällens, sen edestä kiitäme me sinua,
 ylistäm, cunnioitam ja corgotam sinun cun-
 niallista, ylistetiäpää, ihmetten tekewäistä
 Nimiäs, ja rucoilemme, ettäš meidän mah-
 dottoman, wiheliäisen ja halwan Ylistys ja
 Kiiros. Ubrim armollisesti wastaanottaisit,
 jonga me sinulle sen totisen corkian ja caic-
 kein ynhiimän, Jesuxen Christuxen calliit
 Anstion Altarin päällä ubramme. Sinä tah-
 doisit myös anda meille Armos, ettem me
 sinun caickiwaldiasta Upuas uuhodais, waan
 sen totiseri Catumuxeri, meidän Elämän

Ff

Pa.

(*) Esa, 43: 2.

Barannuxeri, ja viimeisen päivän muistut-
tamiseri hnywärem kähntäissim, ja sitä ilolla
odottaissim, ja meidän Herram Jesuksen
Christusen, hänen tullesans suuresta Cun-
niasta, riemulla vastaanottaissim: jolle oleon
Cunnia ja Nlistys, Voima, Majesteti ja
Corteus ijancaickisest, Amen.

38. Ruuvs ja Lohdutus ruu- millisesta Röyhystä.

Suupias, armollinen Jumala, racas J.
sä, sinä olet tämän ruumillisen Röy-
hyden Nistin ilman epäilemätä minulle hy-
wäri, minun päälleni pannut: anna minul-
le Kärsiwällisyyttä tätä Nistia okeim canda,
ja izeni sinun armollisen Tahtos alle cuuliat-
sesheittä, sillä caicki tulee sinulda. Onni
ja Onnettomus, Röyhys ja Rickaus, Elä-
mä ja Cuolema, sinä teet köyhäri ja riekari,
sinä alemmat ja ylemmat. Mutta osota minul-
le, sinä useollinen Jumala, wälicapaleet
ja Tiet, cuinga minä izeni ja minun omani
cunniallisesti edescazoa taidaisin, ja siuna
minun Cuzumiseni ja Työni: Sinä olet sa-
nonnut, että caickein köyhäin pitä elättämän
izens kättens töistä; anna tämän Siunau-
sen minungin päälleni tulla, anna minun-
gin syöda sinun isällisestä Kädestäs, ja mi-
nun omani cansa rawituri tulla, niincuin
Sinnut

Innut Satvan alla, jotea ei kylwä eikä
 niitä, ja sinä racas taiwallinen Jsa, ruokit
 heidän euitengin, sinä waatitat ja caunistat
 jocawuon Cuckaiset Kedolla uusilla waattell-
 la, ja wielä annat jocaiselle wuosittain uu-
 den ruumlin heidän Väins jälken, niin et si-
 nä siis minuacan ja minun omiani unhoda,
 sillä sinä taiwallinen Jsa tiedät meidän näi-
 tä tarwigewan. Sentähden opeta minua
 esimän enüst sinun Waldacundas ja Wan-
 hurscauttas, niin olet sinä myös, Eupau-
 res jälke ne ajalliset tarpet minulle lainawa.
 Ja ettei minulla ystän ajallista Lohdutusta
 Maan päällä ole, sillä ei eucan ole kõnhän
 (Stäwä) niin ole sinä minun Lohdutyeni,
 joca heickoin, ja kõnhän Turwaxi ja Wäke-
 wyderi eucuturi tulet, älä salli minun Rõy-
 hydenjanda minulle tilaa pahaan, ja kielt-
 tyihin wälicappaleihin, waan sitä wahwem-
 baan Usealluxeen ja Suottamiseen sinun pääl-
 les, ja caickihin Christillisiin awuihin Rõy-
 ryteen, Siwenteen, Kärswällisyteen, Ru-
 coureen, Toirvoon ja Byshwäisyteen. Anna
 etten minä Rõyhydelläni olis kellenkän rasi-
 tuxeri, waan ylös herätä wawamielisiä Syn-
 wäntekiditä minua eohtan, joita sinä raca-
 stat, ja suo caickinaisen Armon heidän ty-
 kõnans asua. Ah racas Jumala! yri Rõyhä
 on niincuin muucalainen Maan päällä, jota

ei kengän tuta tahdo, josta ei kengän lucua
 pidä: Mutta se on minun Eohdutuxeni,
 ettäs sanonut olet: (a) Teidän pitä raea-
 staman Orwoja ja Veskejä ja muucalaisia, ja
 heille leiwän ja waatteet andaman, ja pelkä-
 män Herra teidän Jumalatan. Niin on
 myös se minun Eohdutuxeni, cuin kirjoitet-
 tu on, (b) Herra nosti köyhän tomusta,
 ja ylendä waiwaisen Soasta, istuttarens hän-
 dä Päämiestä secan, ja andarens hänen Cum-
 nian Istuimen peria. Sinä racas Jsa olet
 sen niin säätänyt, että ricasten ja köyhän
 pitä secaisin oleman, mutta sinä Herra o-
 let ne caikki tehnyt. Sentähden racas Jsa,
 pidä myös minusta murhe, ja älä anna mi-
 nulle tapahtua wäkiwalda ja wäärnyttä, et-
 ten minä peräti sorretuxi tulis. Sinä sanot
 myös: (c) Barambi on köyhä, joca wa-
 euudesans waelda, cuin Ricas, joca wä-
 rillä teillä känskendale. Anna minun perään-
 ajatella, mitä se wanha Tobia Pojallens
 sanoi: (d) Me olemme tosin köyhät, mut-
 ta me saamme paljo hywä, jos me Juma-
 lata pelkämme, wältäm Syndiä ja teemme
 hywä; ja mitä Dawid sanoo: (e) Se wä-
 hä cuin Wanhurscalla on, on parambi cuin
 monen Jumalattoman suuret Tarwarat.
 Minä olin Nuori, ja wanhenmuin, ja ett-

ikä-

(a) 5. Mos. 10: 18. (b) 1. Sam. 1: 2: 8. (c) Samal. 1.
 18: 6. (d) Tob, 4: 23. (e) Psal, 37: 16, 25.

itänän näbnyt wanhurscaasta hyljättyri, en-
 gä hänen Siemenens kerjätwänkeipää. Täl-
 lä Lupaurella lohdutani minä iziäni, ja an-
 nan izeni hywin rauhaan, sillä parambi on
 wäba Wanhurscaudesa, kuin suuri Saalis
 wäärhdesä. Sillä emmä me ole mitän Ma-
 ilman tuoneet niin emme myös mitän tääl-
 dä taida uloswiedä. Sentähden rucoilen
 minä sinulda senkaldaista Sydändä, joca
 niistä ijancaickisista Lawaroista enemmän
 murhettis, kuin ajallisesta Hywydestä, kyl-
 lä sinä näistä minulle määrätyn osani an-
 nat. Anna minun seurata sen wiisaan Huo-
 neen Opettajan Syrachin caurista opetusta,
 josa hän sanoo: (f) Pysy Jumalan Sa-
 nas ja harjoita izes siinä, ja pysy wirasas,
 sillä se on Herran edes huotia äkist köyhän
 rickari tehdä. Anna minun cakella Wapah-
 tajani Jesuren Christuren Esicuwaa, kuin-
 ga hän sanoo: (g) Ketuilla on Luolat, ja
 Taiwan Linnuilla on Pesät, waan Ihmi-
 sen Bojalla ei ole cubunga hän Päänsä cu-
 marta. (h) Sinä Herrä olet minun La-
 warani ja Osani, sinä tähdelle panet minun
 perimiseni. Sinä ilahutat minun Sydäme-
 ni, ehkä muilla on wiina ja jywä kyllä.
 Minä olen köyhä ja waiwainen, mutta Her-
 ra

ff 3

ra

(f) Syr. 11: 21. 23. (g) Matk. 8: 20. (h) Ps. 16: 5. 4: 8.
 40: 18.

ra vitä minusta murhen. Minä uscon myös näkemäni Herran Hymyttä elävitten Maalla. Olet caicki hywäsä turwasa, ja wahwistacat Sydäminen, jotea Herraa odotatte.

39. Totuuden Tunnustuksen tähden ulos ajettuun ja wainottuun Kucous ja Lohdutus.

Sinä uscollinen Jumala! Sinä plönannet-
 tui ainwa Turwa, cuule meitä ihmellisest
 Wanhurscaudestas, meidän Auruudem Jumala,
 e ickein Turwa Maan päällä ja caucana Merejä.
 Sinä olet meidän Turwam sugusta sucuun, en-
 neacuun Baoret olit eli Maa, ja Mailma luotin,
 olet sinä Jumala ijancalciksest ijancalciseen. Ur-
 mahda sinuas meidän Wihelläisydem plise! cako
 Mailma ei tahdo cujan meitä karsia, me tulemme
 wainotuyi, ja ei meillä ole yhtän pysyväistä Cau-
 pungita, niin että meistä tulee täyretyri mitä mei-
 dän Wapahtajam Jesus Christus on sanonut
 ja edeidäpäia: (i) Cako minä läbetän teidän niin-
 cuin kambat Suttien kelle, ja te tulette wihattas
 wayi caikkida minun Nimeni tähden, mutta joca
 Loppua asti wahwana pysy, hän tule autuuri. Ih-
 anna meidän, racas Isä, totis- ja karsiwällisydesä
 ja pysyväisydesä päälle pitää, ja että sinä olet sa-
 nonut: (k) Cosca he teirä siinä Caupungis wai-
 no wat, niin paeteat toiseen, niin on meillä tämä
 Toiwo ja Lohdutus, että olet näillä sanoilla meil-

le Rajan toimittanut, ja olet meidän tykööm o-
 lewa meidän Paosam, niincuin Eapsucaisen JE-
 suren tykönä, ja niincuin Patriarchan Jacobin to-
 könä, cosca Jumalan Sotajoukko cobtais händä.
 Ah Herra JEsu Christe, anna sinun Esimerckis ol-
 la meidän Lohdutusem, jostas sanot: (l) Jos Ma-
 ilma teitä wihaa, niin tietkät hänen ennen minua
 wihainen kuin teitä: ei ole Opetuslapsi parempi
 Opettajaans; Minä walihin teidän Mailmast, sen-
 tähden Mailma wihaa teitä. Anna siis Kärsiwäl-
 lisyttä, cosca se ei muutoin olla taida; ja että caie-
 kein jotca jumalifest sinusa, O Christe JEsu, elää
 tahtowat, pitää wainoo kärsimän, niin anna Ar-
 mos, että me tämän ristin kärsiwäifest päällem ot-
 taisim, mustuttain ihellem pyhäin Apostolein Esi-
 merckia, niincuin P. Pawali siitä sanoo: (m)
 Minä luulen että Jumala on meitä i wihmisiä A-
 postoleita ereen alettanut niincuin surmattawia:
 sillä me olemma Mailman, ja Engelein ja Ihmi-
 sten ihmeyi tullet. Hamaan tähän hetkeen asti kärsi-
 simmä me näskää ja janoa, ja olemma alasti, ja
 meitä lyödän corwalle, ja ei meillä ole wahwa A-
 siinsia: cosca meitä wainotan niin me kärsimme;
 cosca meitä pilkataan niin me rucoilemma: me o-
 lemme tullet niincuin Mailman tungioiwi, ja caie-
 kein saastaisuderi tähän päiwän asti. Anna, Herra
 Christe, sinun Sanas olla meidän Lohdutu-
 sem, coscas sanot: (n) Autuat owat jotca Wan-
 hursauden tähden wainotan: sillä heidän on Tai-
 wan Waldacunda. Autuat oletta te cosca Ihmi-
 set pilkawat ja wainowat teitä, ja puhuwat caie-

finaita pahutta teitä vastaan, walhettelen minun
 tähtent. Ilotteat ja riemuitaat: sillä teidän palstan
 on suuri Taitois. Sillä näin he wainoosit Pro-
 phetaita, jotka teidän edellän olit. Ah Herra Ju-
 mala! Anna myös Apostolin P. Pawalin Sanan
 olla meidän Eohdutusem: (o) Me lähimme wai-
 noo, mutta ei meitä ylönnanneta. Ja jähens: (p)
 Meidän pitä monen Wairoan lautta Jumalan
 Waldacondaan sisälle tuleman. Anna meidän
 myös ajatella niistä suloisia P. Petarin Sanoja:
 koska hän sanoo (q) Ilotteat että te Christuksen can-
 sa lähitte, että tekin ajallans hänen Cunnians
 Ilmeityses iloihissitte ja riemuhissitte. Mutuat olet-
 ta te, jos teitä Christuksen Nimien tähden pilcatan:
 sillä se Hengi, joka on Cunnian ja Jumalan Hen-
 gi, lewäjä teidän päällänne, heidä hän pilcatan,
 waan teidä hän cunnioitetan. Ah Jumala! cui-
 ga on tämä caikille sinun uscollisille Tunnustailles
 suuri Eohdutus, koska sanot: (r) Joka teihin ru-
 pe, hän rupe minun Silmäterääni. Sentähden
 tolmomme me caikki, jotka olem Muucalaiset sinun
 edesäs, ja tulemmre Wiheliällyteen ulos ajetui,
 että olet meitä warjelewa, niincuin Silmäterän,
 ja suojelewa Gippeis warjon alla, ja caikisa pai-
 coisa olewa meidän tyldnäm, meitä taluttawa ja
 edescakowa. Sillä Herran on Maa, ja caikki
 cuin siinä owat, Maan piiri, ja ne cuin sen pääl-
 lä asuwat. Herra sinun Hywydes on suuril haman
 Taitoisin asti, ja sinun Totuudes pilwijn asti.
 Eue meidän cullkemusem, pane meidän Lynnelem
 keilijs, ja tosin sinun Kirjaas. (s) Mutuas on se

jonga

(o) 2. Cor. 4: 9. (p) Apok. 1. l. 14: 22. (q) 1. Pet. 4: 13.
 (r) W. 146: 5. (s)

jonga Apy Jacobin Jumala on, jonga Toimo Heras hänen Jumalans on. Joca Salwan ja Maan, Meren, ja caicki jotea nijsä owat, tehnyt on, joca Totuuden pitää ijanealcikisest. Joca oikeuden saata mijlle cuin wäkiwaldä karsiwät, joca isowaiset rawike. Herra kirmotta Sangitut, Herra amaa sofiain Silmät, Herra nostä cukiitetut, Herra racasta wanhur caita. Herra warjele wierat ja Orwoit, holho Leskejä, ja hajotta Jumalattomain Eien. Herra on Euningas ijanealcikisest, sinun Jumalas Jon Sugusta Cucuhun, Halleluja!

Seijas Sa.

Sisittä Wiran Kucouret, jotea cuitengi. Kirjan Tekiäldä, ei ole erittäin cocohon pannut, waan löyän siellä ja täällä muissa Osissa sisällewedettyinä, niñcuin se Lopusa olewa Registerissen ofotta.

Sijdes Sa.

Sisälläns pitää Riitos ja Ilo = Kucouret Jumalan Nimen Olistyryxi ja Cunniaxi.

BPhä, Phä, Phä, on Herra Zebaoth, coco Maa on täynnäs hänen

nen Sunniatans. (a) Herran on Minun Wäkemyden ja Kiitos wirtten, hän on minun Jumalan, ja minä ylistän häntä. Herran! eucca on sinun wertas Jumalitten seas? Eucca on sinun caltaises, joca olet niin corkka ja pyhä, hirmullinen, kiihettävä ja ihmeitten tekiä. (b) Herran sinä olet mahdollinen saaman Ulistyksen ja Sunnian ja Woiman: Sillä sinä olet caikki luonut, ja sinun Tahdotas ne owat, ja luodut owat. Carikza joca tapettu on, on mahdollinen ottaman Woiman, ja Rickauden, ja Wissauden, ja Sunnian, ja Kiitoksen ja Siunauksen. Ja caikki Luondocappalet, jotca Taiwas owat, ja Maan päällä, ja Maan alla, ja Meresä, ja caikki cuin niissä owat, cuulin minä sille sanoman cuin Istuimella istui, ja Carikalle, Siunaus ja Sunnia, ja Ulistys, ja Woima ijancaikkisest ijancaikkiseen, Amen.

Kiitos wirtten Hyödyrestä ja woimasta, niin myös Jumalan Ulistyrestä, lue 41. 42. 43. Eucca, Toisesta kirjasta, siitä totisesta Christillisyydestä.

I. Jumalan Ulistys hänen Caickiwaldiaisuuden ja Laupiu- dens tähden.

Winä weisan Herran Armoja ijancaikkisest, ja hänen Totuudens ilmoitan suul.

(a) Ek. 6:3. (b) Exod. 15: 2. 11. (c) Jlm. k. 4: 11. (d) E. 5. v. 12. 13.

suullani Augusta Suehuni, ja sanon: ijanteainen Armo käy ylös, ja sinä pidät useollisest sinun Totudes Laitaas, ja Laitat pitää yllitämän Herran sinun Ihmeitä ja Totuttas Byhäin Seuracunnasa. Sillä cuca taitan Bilwisä werrata Herraan, ja cuca on Herran caltainen Jumalitten Lasten seas? Jumala on sangen wäkewä Byhäins cocourisa, ja ihmeellinen eickein niiden seas, jotea owat hänen ymbärilläs. Herran Jumala Zebaoth, cuca on niincuin sinä wäkewä Jumala? ja sinun Totudes on sinun ymbärilläs. Sinä walliket paubawaisen Meren, sinä hikiket paisuwaiset allot. Laitat owat sinun, Maa myös on sinun, sinä olet perustanut Maan Bijrin ja mitä sinä on, Pohjan ja Etelän olet sinä luonut, Ehabor ja Hermon kiittäwät sinun Nimeäs. Sinulla on woinallinen käsioarsi, wäkewä on sinun kätes, corkia on sinun oikia kätes. Wanburseaus ja Duomis on sinun Iskusmes Bahwistus: Armo ja Totuus owat sinun Casuos edes. Mutuas on se Gansa joca ihastua taita: Herran heidän pitää waeldaman sinun Casuos Walleudes. Heidän pitää iloizeman jocapaimä sinun Nimestäs, ja sinun Wanburseaudesäs cunnialliset oleman. Sillä sinä olet heidän Wäkewydes kerscaus, ja sinun Armos caitta ylös nostat sinä meidän

dan Sarwem. Sillä Herra on meidän kilt-
 pem, ja Pyhä Israelis on meidän Cuning-
 gam. (a) Mutta Jumala on alusta minun
 Cuningan, joca caickinaisen Mutuuden mat-
 ean saatta Maan päällä. Sinä hajotat Me-
 ren Woimallas, ja sinä murennat Pohikär-
 men päät wessisä. Sinä cuohutat lähtet ja
 wirrat, sinä cuivat wäkewät Cofket. Päi-
 wä jo No owat sinun, sinä rakennat Wal-
 keuden ja Nuringon. Sinä jowitat iacaisen
 Maan Rajat, sinä teet Suwen ja Talwen.
 (b) Herra, Westcofket paisuwat, Westco-
 fket paisuttawat pauhinans, Westcofket pai-
 suttawat Aldons. Allot Meresä owat suuret
 ja pauhawat hirmuisest: Mutta Herra on
 wielä wäkewämbi Corkeures (c) Tulcat,
 weisatecam Kijtoft Herralle, ja iloitecam mei-
 dän Mutudem Turwalle. Tulcam hänen Cas-
 wons eteen Kijtopella, ja riemuitecam hänel-
 le Pauluilla. Sillä Herra on suuri Juma-
 la, ja suuri Cuningas caickein Jumalitten
 yllize. Sillä hänen kädesans on caicki mitä
 Maa canda ja Wnortē Cuckulat owat myös
 hänen: Sillä hänen on Meri, ja hän on sen
 tehnyt, ja hänen kätens owat Cuiwan wal-
 mistanet. Tulcat, cumartacam ja Polwil-
 lem langetcam, ja maahanlaskecam Her-
 ran meidän Suojam eteen. Sillä hän on mei-
 dän

(a) Pl. 89: 2. 3. 6. 7. 8. 9. 10. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19.

(b) Pl. 74: 12. 13. 15. 16. 17. (c) 93: 3. 4.

dän Jumalam ja me hänen Elatus-Gansans,
 ja hänen Kättens Lauma: (d) Weisateat Her-
 ralle uusi Weisu, Weisateat Herralle caicki
 Maa. Weisateat Herralle, ja kiittäkät hä-
 nen Nimeens: julistacat päiväpäiväidä hä-
 nen autuuttans, luetelcat Bacanain seas hä-
 nen Cunnians, caickein Gansain seas hänen
 Ihmeitäns. Sillä Herrra on suuri ja sangen
 kitettävä, ihmellinen caickein Jumalitten
 seas. Sillä caicki Gansain Jumalat ovat E-
 päjumalat, mutta Herrra on Taitwat teh-
 nyt, Cunnia ja Caunistus ovat hänen ede-
 säs, Wäkewys ja Cauneus hänen Pyhä-
 säns. Gansat tuocat Herralle tuocat Her-
 ralle Cunnia ja Woima. Tuocat Herr-
 ralle hänen Nimens Cunnia, tuocat Lahjo-
 ja. Cumartacat Herraa pyhästä Caunistu-
 pesa, peliätkän händä caicki Mailma (e)
 Wuoret sulawat niincuin Medenwaha Her-
 ran edes, coco Mailman Herran edes. Tai-
 wat julistawat hänen Wanhurscattans, ja
 caicki Gansat näkewät hänen Cunnians (f)
 Kiittäkän he sinun suurta ja ihmellistä Ni-
 mees, joca pyhä on. Corottacat Herraa mei-
 dän Jumalitam, ja cumartacat hänen Astin-
 lautans juures, sillä hän on pyhä. (g) Caic-
 ki mitä hän tahto, niin hän teke, Taitwas ja
 Maas,

(d) Pl. 95: 1. 2. 3. (e) 96: 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9.

(f) 97: 5. 6. (g) Pl. 99: 3. 5.

Maas, Meres ja caikes sywydes. Joca Bilwet noita Maan arista, joca Bittaisen lei-
maureit Gateen saatta, ja Tuulen ulos tuo
Tawaroistans. (h) Joca yrinans suuret
Ihmeet teke, joca Salwat toimellisest on teh-
nyt joca Maan on lewitanyt Weden pääl-
le sillä hänen Laupiudens pysy iiancaicki-
fest. (i)

2. Jumalan Caicwaldiaisu- den, Laupiuden ja Wanhurseau- den Ylistys.

Winä ylistän sinua minun Jumalan, si-
nä Cuningas, ja kiitan sinun Nimes
aina ja iiancaickifest. Suuri on Herrra, ja
sangen cumiallinen, ja hänen suurudens on
sanomaton. Sucupitá sugulle jutteleman
sinun toitas, ja sinun woimastas puhuman.
Minä ajattelen sinun suuren Cunnias cau-
nutta, ja sinun ihmeitas. Ettá puhutaisin
sinun ihmellisten toides woimasta: ja sinun
suurta herrauttas minä juttelen. Ettá sinun
suuri sywydes ylistettäisin, ja sinun Wan-
hurseaudes kiitettäisin. Armollinē ja laupias
on Herrra, bidas wibaan ja sangen hywá.
Suloinen on Herrra caikille, ja armah-
ta caikla tecoians. Kiittäkán sinua Herrra caic-
ki sinun tecos, ja sinun pyhas kiittäkán si-
nuu.

nua Julistacan sinun waldacundas cunnia-
 ta, ja pubucan sinun woimastas. Etta si-
 nun woimas tulis ihmisse lapsille tietawari,
 ja sinun Waldacundas suuri cunnia. Sinun
 Waldacundas on ijancalcinen Waldacun-
 da, ja sinun Herraudes pyssy sugusta sucuhun.
 Herra tuke calcia caaturwassa, ja nosta
 calcia sullotuita. Calcien silmat wartioize-
 wat sinua, ja sinä annat heille ruan ajal-
 lans. Sinä awat kates, ja rawiket calcie
 cuin elawät suosiollas. Wanburscason Her-
 ra calcisa teissans, ja laupias calcisa toissans.
 Lasinä on Herra calcia jotea händä auren-
 huutawat, calcia jotea totudesa händä au-
 pens huutawat. Hän teke mitä Jumalata
 pelkämäiset halajawat, ja cuule heidän huu-
 tons, ja antta heitä. Herra warjele calcia,
 jotea händä racastawat, ja hucutta calcie ju-
 malattomat. Minun Suuni pitä pubuman
 Herran kiitopen, ja calcie liba cunnioitta-
 can hänen pyhä Nimens, aina ja ijancalcie-
 sest. (a) Mutuas on se jonga Apu Jacobin
 Jumalas on jonga Toivo Herras hänen
 Jumalassans on. Joca Taiwan ja Maan
 meren ja calcie jotea niissä on, tehnyt on jo-
 ca Totuden pitä ijancalcie sest. Joca Oikeu-
 den saatta niille cuin Wakivalda karsiwat,
 joca isowaiset rawike. Herra kirwotta san-
 gitur,

(a) Pl. 145. v. 1-21. asti.

gitut, Herra awaa sokiain Silmät, Herra
 nostaa cuckistetut, Herra racasta waan-
 hurseaita. Herra warjele wierat ja orwot,
 holhoo kessejä ja Jumalattomain Tien ha-
 jotta. Herra on Cuningas iiancaickisest,
 sinun Jumalas Zion, Sugusta jucuhun,
 Halleluja. (b) Kiittäkät Herra, sillä mei-
 dän Jumalatan kiittä on callis asia. se kii-
 tos on suloinen ja caunis. Herra rakenda
 Jerusalem, ja cocoa haljotetut Iraelitit.
 Hän paranda murretut Sydämet, ja sito hei-
 dän kipun. Hän luke tähdet, ja cuku heitä
 caickia nimeldäns. Suuri on meidän Her-
 ran, ja suuri hänen woimans, ja hänen
 wiisaudens on määrätöin Herra ojenja ra-
 dolliset, ja jumalattomat maahan paisca.
 Wuoroin weisateat Herralle kiitossanalla,
 ja weisateat meidän Herrallem Sandeilella.
 Joca Taiwan pilwillä peittä, ja anda saten
 maan päällä, joca ruohot wuorilla caswat-
 ta. Joca eläinden anda heidän ruocans ja
 Carnen pojille, jotca händä ayens huuta-
 wat. Ei hän mielisty bewoisten wakewyteen,
 eikä hänelle kelpa miehen sääriluut. Her-
 ralle kelpawat ne jotca händä pelkät, ja
 jotca hänen laupiuteens uscaldawat. Olistä
 Jerusalem Herra, kiittä Zion sinun Juma-
 lats. Sillä hän wahwista sinun porttis sal-

ſalwat, ja ſuma ſuufa ſinun laſſes. Hän ſaatta rauban ſinun äriis, ja rawiſe ſinua parahilla niſuilla. Hän lähettä puhens Maan päälle, hänen Sanans noviasti juore. Hän anda lumen niñcuin willan, hän haſotta härmän niñcuin tuhwan. Hän heittä rakens niñcuin palat, euca hänen padaiſens edes keſtä? Hän lähettä ſanans, ja ſula ne: hän anda tulens puhalda, niñ wedet ſuoretwat. Hän ilmoitta Jacobille ſanans, ja Iſraelille ſärhys ja oifeudens. (c) Herra raſtaſta Canſans: hän cunnioitta nöyriä Mutudella. Pyhäät pitä iloizeman ja yliſtämän, ja kiittämän. Heidän Suuſans pitä Jumalan yliſtys oleman, ja capiteräiſet miecat heidän käſſäns, coſtaman Pacanoille, ja ranaaiſeman Canſoja, heidän Cuningaitans ſitoman Cahleiffin, ja heidän jalombians Rautacahleiffin. Ja tekeman heille kirjotetun oifeuden, ja tämä cunnia pitä caitille hänen pyhillens oleman. (d)

3. Jumalan Yliſtys, Luojan Cunniaſta.

Titä Herra minun Sielun, Herra minun Jumalan, ſinä olet ſangen suureſt cunnioitettu, suurella cunnialla ja cunnistuxella olet ſinä puetettu. Sinä puet päät-

G g

les

Ies walkeuden niincuin waatten: siná lewitát
 taiwan niincuin peitten. Siná peitát sen
 päähyen wedellä, siná menet pilwisä niin-
 cuin ratasten päällä, ja káyt tuulen jipein
 päällä. Siná teet Engelis he gipi, ja sinun
 palmelias liefikewáiseri tulexi. Siná ioca
 maan perustit perusturenš päälle, ettei sen
 pidá liekuman ijaneaicikisest. Sywydellä siná
 sen peitát niincuin waattella; ja wedet seis-
 wat muorilla. Mutta sinun nuhtelem sestás
 he pákenemat, sinun jylinástás he menewát
 pois. Wuoret astuwát ylös, ja laxyt astu-
 wat alas siallens, johongas perustanut olet.
 Maáran siná panit, jota ei he káy ylige, ei
 kápalaamaata peittámán. Siná annat läh-
 tet laxyisa cuohua, niin että ne muorten wá-
 lihe wuotawat. Ettá caicki eláimet mešás
 joisit, ja että pedot janons samuttaisit. Sei-
 dän tyfónans istuwat taiwan linnut, ja wi-
 fertáwát oxilla. Siná liotat wuoret ylhá dá,
 siná táytát maan hedelmällä, jonga siná
 saatat. Siná caswatat ruohon carjalle, ja
 jywát ihmisten tarperi tuottayes leipáa ma-
 sta. Ja että wijna ihmisten sydámen ilahut-
 ta, ja hänen caswons caunisu óllystá, ja
 leipá wahwista ihmisen sydámen. Ettá Her-
 ran puut nestestá táynná olisit, Libanonin
 Cedripuut, jotea hán on istuttanut. Eillä
 linnut pessá tekewát, ja Saicarat hongia
 asu-

asuivat. Gorkiat nuoret ovat mekänvohten
 iurwa, ja kiviiraniot Caninein. Sinä teet
 Cuun aieoja iacaman, ja Muringo tietä la-
 stemisens. Sinä teet pimenden, ja yd tule, sil-
 lom caicki mekän eläimet ulos tulewat. Nuor-
 ret ialopeurat faalin perän kiljuwat, ja ela-
 rustans Jumalalda eziwät. Mutta cosca
 Muringo coikta, niin he cocondurwat, ja
 luolifans macawat. Nijn mene wands ihmat-
 nen työhöns, ja ascareillens ehtosen asti. Her-
 ra cuinga uuret ja monet owat sinun käsia-
 las: sinä olet caicki taitawast säätänyt, ja
 maa on täynnäns unun tawaratas. Tämä
 meri joca niin suuri ja lawla on, siinä epä-
 luuisset liiskurwat, sekä pienet että suuret eläi-
 met. Siellä habdet culiekelewat, siinä wa-
 lascalat owat, joteas tehnyt olet, leikizemän
 häneä. Caicki odottawat sinua että heille
 andaisit ruuan ajallans. Coscas heille annat,
 niin he cocowat, co eas kätes awat, niin he
 hnyydellä rawitan Jos sinä ca'wes peität,
 niin he hämmästywät, coscas otat heidän
 hengens pois, niin he hukurwat ja tomuri
 tulewat jälle. Sinä ulos lähetät sinun
 benges, niin he luoduri tulewat, ja sinä u-
 distat maan muodon. HErran cunnia pnsy-
 iiancaickiseit: HErra iloitze tdisäns. Hän
 casahta maan päälle, niin se wapise: hän
 rupe wurijn, niin ne suszewat? Niinä wei-

san Herralle minun elinaicani, ja kiitän minun Jumalatani niineauman kuin minä olen Sinä iloitat kaikki liickumaiset Namut- la ja Ehtona, sinä esikelet Maan ja liotat sen, ja teet sen yldn rickari, Jumalan wirta on wettä täynnäs; sinä castat heidän in- wäns että näin Maan walmistat. Sinä juotat hänen wacons ja castat hänen kyn- döns. Satella sinä ne pehimität, ja siunaat hänen Laihons, sinä caunistat Wuoden Syn- wydelläs, ja sinun Uskeles tiuckumat raswa- sta. Corwen Laitumet myös tiuckumat ja Cuckulat owat ymbärins iloisans. Redot o- wat Launa täynnäs, ja Lapos on tihiäläjä inwia, niin että siitä ihastutan ja myös lauletan. (f)

4. Jumalan Mistsys hänen ih- mellisen Edes cakomisens ja Halli- turens edestä.

Remuitcat te wanhurscat Herrasa, **W**agaat pitä händä caunist kiittämän. **H**erra teke Bacanain Neuwot tyhiäri ja Cansain ajaturet turhari. Mutta Herran Neuvo psyn ijancaickifesti, hänen Syda- mens ajaturet sucucunnast sucucundan. **H**er- ra cakoi Laitast alas, ja näki kaikki Ihmi- sten

sten Lapsen. Wahwalda Istuimeldans ca-
 soi hän caickia, jotea Maan päällä asu-
 wat. Hän walmista caickein heidän Sy-
 dämens, hän ymmärtä caickein heidän
 thöns. Ei Cuningasta auta hänen suuri
 Wäkens, eikä Sangari wapahteta suu-
 rella Woimallans. Orhit ei myös auta,
 ja heidän suuri Wäkewydens ei pelasta.
 Eako Herran Silmät cakowat niitä, jot-
 ca häändä pelkawat, jotea hänen Saupiu-
 teens toiwowat, että hän pelastais heidän
 Sielun Suolemasta, ja elättäis heitä
 Nälijän aicana. Meidän Sielum odotta
 Herraa, joca on meidän Apum ja Kil-
 pem, sillä meidän Sydämem iloihe häne-
 sä, ja me toiwomme hänen Pyhään Mi-
 meens. (a) Corota sinuas Mailman Duo-
 mari, mara Olpeille mitä he ansainnet o-
 wat. Herraa, cuinga cauwan pitä heidän
 sanoman: Ei Herraa sitä näe, ja Jacobin
 Jumala ei sitä tottele. Ymmärtäkät siis
 te Hullut Cansan seas, ja te Tyhmät, cos-
 ca te taitawari tuletta? Joca Corwan on
 istuttanut, eikö hän cuule? eli joca Sil-
 män loi, eikö hän näe? Joca Bacanoita
 euritta, eikö hän rangaise? Joca Ihmi-
 sille opetta Tiedon. Mutta Herraa tietä
 Ihmisten Njaturet, että ne turhat owat.
 Ei Herraa heitä Cansaans pois, eli hyljä

Verinistän, sillä Oikeuden pitä sittekin Oikeuden oleman, ja caicki hursecat Sydämet sitä seurawat. Minulla oli paljo surua Sydämesäni, mutta sinun Johdutus ilahutti minun Sieluni. (b) Herrä sinä tutkit minua ja tunnet minun. Waikka minä istun eli uousen, niin sinä sen tiedät, sinä ymmärrät taamba minun ajatuseni. Ehkä minä käyn eli macan, niin sinä olet minun ymbärilläni, ja näet caicki minun tieni. Sillä cako, ei ole sanacan minun kieleni päällä, joita et sinä Herrä caickia tiedä. Sinä olet tehnyt minun jälkimäisen ja ensimmäisen, ja pidät sinun kätes minun päälläni. Sencaltainen tieto on minulle ylöni ihmeellinen ja ylöni cackia, en minä woi sitä käsittä. Cyhunga minä menen sinun hengestä? ja cyhunga minä sinun castois edestä pakenen? Jos minä astuisin ylös taivaseen, niin sinä siellä olet: jos minä wuotem helwetiä rakennaisiin, cako sinä myösi siellä olet. Jos minä ottaisii amuruseon siivet, ja astuisin meren ärisä: Niin sinun kätes cuitengin siellä minua johdatais, ja sinun oikea kätes pidäis minun. Jos minä sanoisin: pimeys cuitengin peittä minun: niin on myösi yd walkeus minun ymbärilläni. Sillä ei pimeys sinun edesäs pimitä,

ja

ja nö walista niineuin päiwä, pimeys on niineuin walkeus. Sinun hallusas owat minun munascuuni, sinä peitit minun äitini cobdusa. Minä kiitän sinua sen edestä, että minä niin aiwan ihmellisest tehty olen, ihmelliset owat sinun tecos, ja sen minun sieluni kyllä tietä. Ei minun luuni ollet sinulda salanut, cosca minä sinä salaises tehty olin, cosca minä maan siällä uin taitawast cooitu olin. Sinun silmäs näit minun, cosca en minä vielä walmitettu ollut, ja caikki päiwät sinun kirjaas olit kirjoitetut, jotca vielä oleman viii, joista ei yrikan silloin vielä tullut ollut. Mutta cuinga callit owat minun edesäni Jumala sinun ajatuses? cuinga suuri on heidän lucus? Jos minä heitä lutisin, niin ne olistit usiaminat cuin sanda: cosca minä herän, olen minä vielä tykönä. Tuffi minua Jumala, ja coettele minun Sydämeini, kiusa minua, ja ymmärrä cuinga minä ajattelen. Ja caos jos minä p. halla Siellä lienen, niin saata minua ijancaiikkelle Sielle. (c)

5. Kiitos-Psalmi, josa H. Er. raa aurihuutan Warjeluresta ja Pelasturesta.

Minä raacastan Sydämeistäni sinua
G 9 4 H. Er.

Herra minun Voimani. Herran minun
 Eollioni, minun Vintani, minun, Wa-
 pahajani, minun Jumalan minun Wa-
 dan, johon minä turvan: minun Kilpe-
 ni ja minun Vuruden Sarvi, ja minun
 Warjelureni. Minä kiitän ja ouren hui-
 dan Herran, niin minä vapahdetan Wi-
 hollisistani. (a) Wariele minua niinein
 Eilmäterä, suojele minua Siipeis War-
 jon alla. (b) Minä turvan sinun Armoos,
 minun Sydäm n riemuize ettäs niin mie-
 kelläs autat. Mini wisan Herralle, et-
 tä hän minulle niin hywästi teke. (c) Mi-
 nä kiitän Herraa kaikesta Sydämestäni,
 ja luettelen kaikki sinun Ihmes. Minä
 iloisen ja riemuisen sinusa, ja wisan Kir-
 tosta sinun Nimes, sinä kaikkein ylim-
 mäinen Ja Herran on edyhän Turwa, ja
 Turwa hädäsä, sentähden he sinun toi-
 wovat, jotea sinun Nimes tundewat: sil-
 lä et sinä niitä hyljä, jotea sinua Herran,
 ehtwät. (d) Minä kiitän Herraa hänen
 Wanhuescaudens tähden, ja cunnioitan
 ylimmäisen Herran Nimee. (e) Herran
 meidän Herran, cuinga ihmellinen on
 sinun Nimes kaikesa Maasa, joca panit
 Cunnias Taimasten nlihe. Nuorten Sa-
 sten ja imewäisten Suusta perustit sinä woi-
 man

man Wihollistes tähden, ettäs Wihollisen ja Costajan murennaisit. (f) Herra cuulcon sinua hädäs, Jacobin Jumalan Niemi sinua warjelcon. Hän lähettäkön sinulle Apua pyhästä, ja Zionista sinua wahwistacon, hän andacon sinulle mitä sinun Sydämes anoo, ja päättäkön kaikki airvoitukses. Me kerseamme sinun Arvustas ja meidän Jumalan Nimes me yleensä meidän Eippum: Herra tähtäkön kaikki sinun Huokoukses. Hän cuulcon sinua hänen pyhästä Taitwastans: hänen oikia kätens autta woimallifest. Nämät uicaldarwat Mattaisiin ja Dreihin: mutta me muistam meidän Herran Jumalan Nimee. (g) Herra yldnnä sinuas sinun Wäkewydesäs niin me weisamme ja kistämme sinun Rotmas. (h) Herra on minun Walisturen ja Autuden, fetä minä pelkän? Herra on minun Hengeni Wäkewys, fetä minä wapisen? Sentähden ehkä pahat minun wainolliseni, ja Wiholliseni lähestyivät minun Eihani sydämaan, tähty heidän cuitengin heitäns loucata ja langeta. Ja waicka Sotawäki saartais minua, niin ei minun Sydämen sentähden pelkäis: ja jos Sotakoussis minua wastan, niin minä turwan sittelin hänen. Sillä hän peitä minun Ma-

G g 5

jasans

(f) Ps. 8: 2. 3. (g) Ps. 20: 2. 3. 5. 6. 7. 8. (h) Ps. 2: 14.

janss pahana aicana, hän kätke minua
 salaisest maiaans, ja corotta minua Cal-
 liolle. Ja hän corotta nytkin minun Pää-
 ni Wihollisteni ylitse, jotea minun ymbä-
 riilläni ovat, niin minä uhran hänen ma-
 janss Kiitos uhrin, minä weisan ja laulan
 Herralle. Herran osota minulle sinun
 Sies, ja johdata minua oikiata polcua mi-
 nun Wihollisteni tähden. Mä anna minua
 wihollisteni tahtoon: sillä wäärät todistu-
 pet seisowat minua wastan ja tekewät hä-
 pemät wääräyttä. Mutta minä uscon cui-
 tengin näkewäni Herran Synnyttä eläwit-
 ten Maalla. Odota Herraa ole hywäs
 turwasa, ja hän wahwista sinun Sydä-
 mes: ja odota Herraa. (i) Herran on mi-
 nun Wäkewyden ja Kilpen, häneen minun
 Sydämen toiwon, ja minä olen autettu, ja
 minun Sydämen riemuise, ja minä kiihtän
 händä weisullani. Mutta Tanss ja siuna
 Berimistäs, ja rawise heitä ja corota hei-
 tä ilancaickest. (k) Minun Sielun odot-
 ta ainoastans Jumalata: sillä hän on mi-
 nun Toiwoni Hän on ainoastans minun
 Callion, ja minun autuden, minun War-
 jelusen, etten minä langeis. Jumaläs on
 minun Autuden, minun Cunnian, minun
 Wäkewydeni Callio, minun Turwan on

Juma:

Sumalasa. Se Gansat toimocat häneen,
 joca aica, wuodattaca teidän Sydämen
 hänen eteens Sumala on meidän Turwam,
 Sumala on ferran puhunut, sen olen minä
 eahdesti cuullut, eitä Sumala yrimäns wä-
 kewä on. (1) Mikät usealdaco Päämiehiin,
 Ihmiset he owat, ei he woi mitän autta.
 Sillä Ihmisen Hengi pitä ereaueman, ja
 hänen tänty maari tuulla jällens, silloin
 owat caicki hänen aiwoituyens hucas (m)
 Parembi on usealda Herran päälle, cuin
 luotta Ihmisiin. Parembi on usealda Her-
 ran päälle, cuin luotta Päämiehiin. Mi-
 nua cowin sytän langeman, mutta Her-
 autta minua. Herro on minun Wakewy-
 den ja minun Wirteni ja on minun Autu-
 den Glon ja autuden Ani Wanhurscasten
 Majoisa: Herro on oiki. Käsi saa woiton.
 Herro on oikia Käsi on corotettu, Herro
 on oikia Käsi saa woiton. En minä cuole, waan
 elän ja Herro Teesja luettelen. Kyllä
 Herro minua curitta, waan ei hän mi-
 nua Cuolemalle anna. Awateat minulle
 Wanhurscauden Portit, minun sisälle käy-
 däxeni kiihtämän Herro Tämä on Herro
 Portti wanhurscat siitä käywät sisälle. Mi-
 nä kiihtän sinua ettäs minun Ruouyeni cuu-
 lit, ja autit minua. (n)

6. Juma-

(1) Pf. 62: 6. 7. 8. 9. (m) Pf. 146: 3. 4. (n) Pf. 118:
 7. 9. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21.

6. Jumalan Cunnian, Maijestein ja Laupiuden Ylistys.

Sinä ijankaikkinen, totinen, elävä Jumala, joca minun sinun Ylistykses luonut olet, laina minulle Armos sinua nöyräs hartaudes ylistäseni; sillä sinä olet caickia cunniallissin, caickia ylistetäwin, caickia pyhin, caickia wanhurscain, caickia caunein, caickia lepphyisin, caickia armollissin, sinä olet caickia totissin. (a) Sinä olet wanhurscaas caikisa Teisäs, ja Laupias caikisa Edisäs. Sinä olet yxinäs wiisäs, sinulle owat caicki sinun Työs tiettäwät Mailman Allusta (b) sinä olet caickia wäkerwin, Jerra Zebaoth on sinun Nimes, suuri Neumos, ja wäkewä Edisa, ja sinun Silmäs owat arwoi caickein Ihmisten Easten Teiden päällä, sinä olet jocapaicas lasnä, sinä täntät Taiwan ja Maan. (c) Sinä olet määrätöin, sinä näet, cuuret, hallizet, ylös pidät ja cannat caicki sinun Woimas Sanalla (d) Sinä olet peliättäpä, cuca woi seisso sinan edesäs coseas wihastut. Coseas duomion annat cuulua Taiwan, niin Maa wopise ja waickene, sinä woitat cunnian Maan päälle. (e) Sinä woitat Cunnian Bacanain seas, sinä otat Päämiehildä

(a) Ps. 145: 17. (b) Act. 15: v 18. (c) Jer. 31: 18. 19.

d) Jer. 23: 24. Heb. 1: 3. (e) Ps. 76: 8. 9. 11.

hildä pois Rohkeuden, ja olet peljättävä
 Maan Cuningoilte. Sinä olet peljättävä,
 cuca woi seiso sinun edessä, coscaš wihastu-
 tut? (f) Bacanain pitä häämäästymän, ja
 Waldacunnat langeman, ja Maa hukku,
 cosca hän änenš anda (g) Eitä wasta
 olet sinä myöš armollinen ja laupias, pit-
 kämielinen, ja suuresta tywydestä ja ca-
 dut Rangaistusta. (h) Sinä et wihastu
 ijancalcifist, etä ijäti ajattele meidän Syn-
 diäm. (i) Niin suuri cuin sinun Woimas
 on, niin suuri on myöš sinun Laupiudeš,
 sinun Woimas on määrätöin, ja sinun
 Laupiudeš ei ole loppua. O sinä ijancalc-
 finen Waleuš! O sinä ijancalcinen A-
 tutuš! O sinä ijancalcinen Kackaus! O
 sinä ijancalcinen Mafeuš! Anna minun
 nähä sinuaš, anna minun sinuaš tura,
 anna minun maista sinuaš. O sinä ijancalc-
 finen Suloisuš. O sinä ijancalcinen Eob-
 dutuš! O sinä ijancalcinen Glo! anna mi-
 iun lewätä sinuaš, sinuaš löydän minä
 calcif mitä täšä Surkeudeš minulda puut-
 tu: Sinä olet calcifinainen tähdellišš, se
 cuin sinä et ole, ei ole muu cuin kōn-
 hš, wiheliäišš ja Surkeuš. Elämä
 paiži sinua on cackera Guolema, sinun hy-
 wydeš on parempi cuin elämä. (k) O
 arwa-

(f) Pf. 76: 13: 8. (g) 46: v. 7. (h) Joel. 2: 13. (i) Lk.
 64: v. 9. Cap. 57. 16. (k) Pf. 63: 4.

arvamatoin Tawara! sinä iiancaikkinen
 hymys! sinä iiancaikkinen Elämä! Cosca
 minä saan sinun cansas täydellisesti yhdiste-
 tysi tulla, niinettä minä sinä ja minusani täy-
 dellisesti maistan, ja sinä ja isäntä täydelli-
 sesti caheleä? Synä Jumala, Cuolema-
 toin Jumala, Wanhursecas Jumala, Wis-
 sas Jumala sinä iiancaikkinen Cuningas!
 sinulle oleon cunnia, ylijys ja kiiros caikes
 iiancaikisudes!

7. Kiiros - Psalmi, josa Ju-
 malan Totuutta ja Toita, Hymyt-
 tä ja Armoa ylijtetän.

Remmitat te Wanhursecat Herrasa,
 magat vitä händä caunisi kiihtämän.
 Kiihtät Herran Candeleilla, ja weisatcat
 hänelle kiirosi kymmenen kielise ja Bialtaril-
 la. Weisatcat Herralle usi Wirsi, weisat-
 cat jalosi kielten leikis helisemisellä. Sillä
 Herran Sana on totinen, ja mitä hän lu-
 pa sen hän mahwana pitä. Hän racasta
 Wanhursecautta ja Duomiota, maa on täy-
 nän Herran Raupiutta. Herran Sanal-
 la ovat Taimat tehdyt, ja caicki heidän
 Cotajouckons hänen Suuns Hengellä Hän
 pitä coosa wedet Meresä, niineuin rouckio-
 sa, ja kätke Synydet. Peljätön caicki
 Maa

Maan & Erä händä peljättön, caikki Waan
 pիրin asuwaiset. Sillä cosea hän sanoo, niin
 se tapahtu: jos hän káske niin se on t hty.
 Herra teke Baananain Neuvot tyhjári ja
 Gansain aiaturet turhari Mutta Herra
 Neuvo pyhi ijancáikkisest ja hänen S dá-
 mens aiaturet Suecunmasta Suecun-
 daan Mutuas on se Gansa, j nqa Herra
 on Jumala, se Gansa jonga hän, ikellens
 Perinnöri on walinut. (a) Herra sinun
 laupiudes ulottu niin lewiáldá cuin Tairwas
 on, ja niin amaralda cuin Bilwet juore-
 wat. Sinun Wanhurscaudes on niincuin
 Jumalan Wuoret, ja sinun Dikeudes niin-
 cum suuri s mys: Herra siná outat seká
 Jomiset että Gláimet. (b) Eáheta Walkeudes
 ja Totudes minua saattaman, ja tuoman
 sinun pyhán Wuores tygö, ja sinun Ahmi-
 ses tygö, ja miná sisállekáwisin Jumalan
 Altarin tygö, sen Jumalan tygö, joca mi-
 nun Glo: ja Kiemun on, ja sinua, Juma-
 la, Gandelisa kúttáisin, minun Jumalan!
 (c) Jumalasa miná kerscan hänen Sa-
 naans: Jumalahan miná toiwon, en miná
 pelká: mitä liha minun tekis? (d) Miná
 kúttán Herra caikesta sydamestá i hurscaffen
 neuvos ja seuracunnasa. Suuret owat
 Herran työt, joca niistä otta waarin há-
 nellá

nelle on sula riemu niistä. Mitä hän asetta se on cunniallinen ja jalo, ja hänen wanhurseaudens pysy ijancaickisest. Hän on saatanyt ihmeittens muiston, armollinen ja laupias Herrra. Hän anda ruan pelkämäisillens, hän muista listtons ijancaickisest. Hän ilmoitta Cansallens wäkwät työns, andarens heille pacanain perimisen. Hänen kättens tnot owat totuus ja oikeus, caicki hänen käskyns owat toimeliset. Ne pysywät wahwana aina ja ijancaickisest, ne owat tehdyt totudes ja oikeudes. Hän lähetti Cansallens lunasturen, hän lupa listtons psymän ijancaickisest, pyhä ja peljättävä on hänen Nimens. Herran Belco on Wiisauden alcu, se on hywä hymmärrys caickille jotca sen tekwät: hänen kistorens pysy ijancaickisest. (c)

8. Jumalan Olistys, että hän niin armollisest cuule Rucouren.

Sinä kistän Herrra aina, hänen kistorens on alati minun suusani. Minun sielun kersca Herrasa, että radolliset sen cuulewat ja iloisewat. Olistakät Herrra minun cansani, ja corottacain ynnä hänen Nimens. Cosca minä Herrra ehein, cuuli hän minun rucoureni, ja pelasti minun caikista wapiustani. Jotca händä cakowat, ne ylös walaistan:

walaistan: heidän eastwons ei tule häpiään. Cosca radollinen huusi, cuuli Herra händä, ja autti hänen caikista tuskistans. Herran Engeli piirittä niitä jotca händä pelkät, ja pelasta heitä. Maistacat ja cahocat cuinga Herra on suloinen: autuas on se joca häneen turwa. Herran silmät cahowat Wanhurseaita, ja hänen corwans heidän huutoans. Cosca wanhursecat huutawat, niin Herra cuule, ja pelasta heitä caikista tuskistans. Herra on juuri läsnä niitä joilla on surkia mieli. (a) Ei Herra hylännyt, eikä cakonut ylönn köyhän Raadollisuutta, eikä kändännyt Eastwoians hänestä pois: ja cuin se händä huusi, cuuli hän sitä. (b) Tosin sinä sen näet, sillä sinä näet Tuscat, se on sinun kässäs, sinuun köyhä igens luotta. Sinä olet Orwolasten Holhoja. Köyhäin halauen sinä Herra cuulet, heidän Sydämens on wahwa, että sinun corwas siitä otta waarin. Jumala cuule minun Rucoureni, ota Corwiis minun Suuni Sanat. Niin minä mielelläni sinulle ubran, ja kiitän Herra sinun Nimeäs, sillä se on hywä. Kelwatcon sinulle minun Suuni Puhe, ja minun Sydämeni ajatuxet sinun edesäs Herra minun Wahani ja minun Lunastajani.

Hh

(e) Ju.

(a) Pl. 34: 2-19. (b) Pl. 22: 25. (c) Pl. 10: 14. 17.
 (d) Pl. 54: 4. 8. (e) Pl. 19: v. 15.

(e) Jumala sinua kiitetän Zionis hiljaisudes,
ja sinulle maretan Lupaus. Sinä cuulet
Rucoupen, sentähden tulee caicki Liha sinun
tygös. Meidän pahat tecom meitä cotwin ras-
cauttawat, waan ännä sinä meille Synnit
andexi. Autuas on se jongas walizet ja otat
tygös, hän rawitan sinun Huonees ja vyhän
Templis hywydesiä. Cuule meitä ihmellifest
Wanhurscaudesta, meidän Autudem Juma-
la, caickein Turwa Maan päällä ja cauca-
na meresä. (f) Kiitetty olcon Jumala, joca
ei hyljä minun Rucoustani, eikä käännä
Lauviuttans pois minusta. (g) Minä kij-
tän Jumalan Nimee Weisulla, ja suurest
ylistän händä Kijtoyella. Se kelpa varem-
min Herralle kuin Härkä taicka mulli, joi-
la ovat sarwet ja forcat. Kiitetän händä
Laiwat, maa ja meri, ja caicki cum niisä
liickumat. (h) Gloitean ja riemuitean sinu-
sa caicki jotca sinua ehivät, ja jotca sinun
Autuuttas racastawat, sanocan aina: Ju-
mala olcon suurest ylistetty. (i) Kiitetty ol-
con Herrä Jumala Israelin Jumala, joca
hminans Ihmeitä teke, kiitetty olcon hänen
suuren Cunnians Nimi ijancaickifest, ja caic-
ki Maa täytettäkön hänen Cunniaastans, A-
men, Amen. (k) Se on minun Gloni, että
minä iheni Jumalan tygö pidän, ja panen
minun

(f) Pl. 65: 7. assi. (g) Pl. 66: 20. (h) Pl. 69: 32. 35.

(i) Pl. 70: v. 6. (k) Pl. 72: 18. 19.

minun Toiwoni HErran HErran päälle,
 ilmoittaman caickia sinun toitas. (l) Hän
 käända izens hyljättyiden Ruouuren puo-
 leen, ja ei cako heidän Ruouustans yldn. Ee
 pitä kirjotettaman tulewaisille Cucucunnil-
 le, ja Cansa, joca luodan pitä kiittäman HErr-
 ra. (m) HErra sinä teit Nimes ja Cansas
 suurexi caickein ylise. Coscaminä sinua au-
 penhuudan, nijn sinä cuulet minua, ja an-
 nat minun Sielulleni suuren Wäkewyden.
 HErra sinua kiittäwät caicki Cuningat
 Maan päällä että he cuulewat sinun Suus
 Sanoja, ja weisawat HErran Teillä, että
 HErran Cunnia on suuri. Sillä HErra on
 corkia, ja cazele nöyriä, ja y'piät tunde
 cauca. (n) Cuinga minä maran Herralle
 caicki hänen ihywät Tecons, jotea hän mi-
 nulle teki? minä otansen autuallisen Calkin
 ja saarnaan HErran Nimen. (o)

9. Meidän HErran Jesuren Christuren Nistys hänen Rakkau- dens ja hmwaintoidens edestä.

JESU Christe, minun Rakkau-
 den, minun Ilon, minun Walistu-
 sen, minun Mutuden, minun Caunistuyen,
 minun Cuningan, minun Paimenen, mi-
 nun

Hh 2

(l) Pl. 93: 28. (m) Pl. 102: 18. 19. (n) Pl. 138: 7. 2-6.
 asti. (o) Pl. 116: v. 12. 13.

nun Olkani, minun ylimmäinen Pappin,
 minun Elämäni, minun Uskauteni, minun
 Raubani, ja minun Sieluni Lepo, minun
 Wanhurscauden, minun Serweyden, mi-
 nun Lunastuksen, minun Uhrin, minun E-
 deswastajan, minun Armonistujien, mi-
 nun ainoa Walimiehen, minun ainoa Aut-
 tajan häädäsä, minun ainoa Toiwon, minun
 callein Tawaran, minun wäkewä Warje-
 lusen ja ainoa Turwani! Cuinga minä tai-
 dan sinua cunioita niincuin tulis? O si-
 nä Jumalan Sunnian kirckaus, sinä caickia
 caunein Jän olemusen juuri Cuiwa! Si-
 nusa olen minä pyhä, wanhurscaus ja au-
 tuus, mutta ilman sinuta syndinen, saa-
 stainen ja cadotettu; cusa ikänäs minä o-
 len, oien minä onnetoin, ellet sinä minun ty-
 fönäni, ja minusa ole. Tule minun Ilon
 minun Sydämeheni, ilahuttamaan minua:
 Tule sinä caickein Paananain Eohdutns, loh-
 duttamaan minua, tule minun Raickauden
 wirwottaman minua, tule minun Elämän
 wahwistamaan minua, tule minun Wali-
 stuksen walaisemaan minua, tule minun Ma-
 keuden, anna minun maista sinun Suloi-
 suuttas, tule sinä ihana Caswo, anna mi-
 nun nähdä sinua, tule minun Suloisudeni,
 anna minun cuulla sinua, tule sinä paras
 Cuckainen, anna minun haista sinua, tule
 sinä

sinä hywä Eicutus, anna minun tuta si-
 nuas. Sinun suloinen Silmäs liicuttacoon
 minun, sinun leppias cazandos ilahuttacoon
 minun, sinun makia hajus wirtottacoon mi-
 nun, sinun pyhä muistos sytyttäkön minun,
 sinun suloinen Raakaudes täyttäkön minun,
 sinun Canzakänmises hurvittacoon minua.
 Sinä totinen Noyrus, sinä puhdas Hiljai-
 sus, yhdistä minun Sydämen ja mielen
 sinun cankas, joca minun Sielun callein
 Caunistus olemän pitä. Sinä olet minulle
 callihimbi cuin Demanti, ja caicki callie ki-
 wet, ja caickia Pärlyjä suloisembi. O sinä
 alati cucoistawa Yrti? O sinä caickinaista
 hengellistä ja taimallista Secumata yllise-
 wuotawa Paradisi. O sinä caickia makein
 Hedelmä Jumalan Yrttarhasta, anna mi-
 nun ijancäickisest sinuas maista, anna mi-
 nun! suuta sinun suus andamisella. O sinä
 Isän ijancäickinen Sana, puhu minusa, et-
 tä caicki Mailma minusa waickenis! O sinä
 ijancäickinen kirkkaus, loista minusa! O si-
 nä ijancäickinen Totuus, opeta minua! O si-
 nä terwellinen Parandaja, paranna minua!
 O sinä taimallinen Lawara, wedä minun
 Sydämeni sinun tygös! O sinä taimallinen
 Noach ulos ojenja sinun kates, ja ota tygös
 minun Sielun, se curia Kyhkyinen, joca ei
 misään löyda lepoo. Cuinga ihanat owat si-

nun asuinias, Herra Zebaoth minun Sielun ikärodise ja halaja sinun Esicartanoihis, minun Kuumijn ja Sielun iloize eläväsä Jumalasa; Sillä Lindu on huonen löytänyt ja Vääsnyinen Pesäns, johonga he Poicans lastewat sinun Altaris, Herra Zebaoth, minun Cuningan ja minun Jumalan. Utuutat owat jotca sinun Huonesas asuivat, ja kijtätwät sinua ijancaidisest. Utuutat owat ne Jhmiset, jotca sinun pitätwät wäkenäns, ja Sydämestäns waelätwät sinun jälkees. (a) O Herra Jesu Christe, cuinga suloinen on sinun Niehuden ottamisēs! Cuinga ihmellinen on sinun Nimes, cuinga woimalliset owat sinun Tecos! cuinga pyhä sinun Sanas! cuinga lohdullinen sinun Rärstämises! cuinga riemullinen sinun Ylösnousemises! cuinga cunniallinen sinun Taiwan astumises! cuinga suuri sinun Cunnias! cuinga corkia, ja corotettu sinun cuningallinen Jsuimes, josa caidi Jumalan Engelit sinua cumarten rucoilewat! cuinga sanomatoin on sinun Waldas, cuca ei pelkä sinua Cunnian Cuningas! Tehkät Wortit awaraxi, ja Dwet mailmasa corkiari Cunnian Cuningan mennä sisälle. Cuca on se Cunnian Cuningas? se on Herra wäkewä, ja woimallinen, se Herra woimallinen Se-

dasa, tehkäät Bortit amaraxi, ja Dwet Mail-
masa corkiari Cunnian Cunnigan mennä
sisälle. Tuca on se Cunnian Cuningas? se
on Herrra Zebaoth, hän on se Cunnian Cu-
ningas Sela. (b) Kistetty oleon se joca tule
Herran Nimeen. Herrra on Jumala, joca
meitä walaise, kiittäkät Herraa, sillä hän
on hywä ja hänen Laupiudens pyhy ijän-
caicckisest.

10. Jumalan Mistrys, että hän armollinen ja laupias on.

Dhywä Jumala ja Isä, minä ihastun
ja riemuisen sinun hywydes tähden,
ettäkö eahot minun Kadollisuttani, ja tun-
net minun Sieluni Tuscafa. Anna paista
Castuos Paltwelias päälle, auta minua Lau-
piudes cautta. Cuinga suuri on sinun hywy-
des, jongas panit tallelle niille, jotca sinua
pelkät, ja jongas niille osotat, jotca si-
nuun uscaldawat Ihmisten Easten edes? Si-
nä kätket heitä tyköndä salaisest jocaihen haa-
stosta, sinä peität heitä majasas riitelemäsi-
stä kielistä. Herrra oleon kiitetty että hän on
minulle osottanut ihmellisen Hywyden wah-
masa Caupungisa. Sillä minä sanoin picai-
sudesani: minä olen sinun silmäis edestä sy-
säty pois: cuitengin cuulit sinä minun Dii-

coupeni Anen, koska minä sinun tygös huud-
 din. (a) Tuinga callis on sinun hywydes
 Jumala, että Ihmisten Eapset Sinun Sij-
 peis Warjon ala usealdawat. He juopuwat
 sinun Huones runfast Eawarast, ja sinä
 juotat heitä Hecumalla niincuin Wirralla.
 Sillä sinun tyfönäs on eläwä Eäbde, ja si-
 nun Walkeudesas me näemme Walkeuden.
 Lewitä Eapiudes niille jotca sinun tunde-
 wat, ja sinun Wanburseudes toimellisille.
 (b) Herrä minun Jumalan suuret owat,
 sinun Ihmes ja ajatuses, jotcas minulle o-
 sotat, ei ole mitän sinun wertas, minä il-
 moitan niitä, ja sanon, waikka ne owat epä-
 lucuiset. Mutta sinä Herrä älä Eäänä Eapi-
 uuttas minusta pois, sinun Eapiudes, ja
 Bacuudes aina minua warjelcon. Sloitcan
 ja riemuitecan eätki sinusa, jotca sinua ezi-
 wät, ja jotca sinun Autuuttas racastawat,
 sanocan aina: Herrä olecon eorkiast ylistetty.
 Sillä minä olen Eöyhä ja waiwainen, mut-
 ta Herrä pitä minusta murhen, sinä olet
 minun Auttajan ja Wapastajan, minun Ju-
 malan älä wiivy. (c) Jumala lähettä Ar-
 mons ja Totudens, hän lähettä Eaiwast ja
 warjele minua. Walmis on minun Ehdä-
 men Jumala, walmis on minun Ehdämen
 weisaman ja Eijttämän. Herä minun Cum-
 nian,

(a) Ps. 31: 8, 17, 20, 21, 22, 23. (b) Ps. 36: 8, 11, 11b

(c) Ps. 40: 6, 12, 17, 18.

nian, herä Psaltari ja Candele, warhain minä tahdon herätä. Sillä sinun Armos on suuri haman Taiwaisiin asti, ja sinun Totudes Bilwiin asti. Corota ihes Jumala Tatwasten ylise, ja sinun Cunnias ylise caiken maan. (d) Jumala sinä olet minun Jumalan, warhain minä sinua egin, sinua minun Sielun jano, minun lihan hala sinua, carfiasa ja cuwasa maasa, joca wedetdin on. Niincuin minä näin sinun Pyhästä, cappelaxeni sinun Boimas ja Cunniatas. Sillä sinun Laupiudes on parembi cuin Elämä, minun huuleni pitä sinua kättämän, niin minä tahdon cunnioitta sinua minun elinacani, ja minun kätteni ylösnosta sinun Niimees. Niincuin lihawudesta ja Kaswalla pitä minun Sielun rawittaman: ja minun Suuni pitä kättämän iloisilla huulilla. Cosca minä Wuoteseeni lasten, niin minä muistan sinua: cosca minä herän niin minä puhun sinusta. Sillä sinä olet minun Apuni, ja sinun Siipeis Warjon alla minä kerscan. Minun Sielun rippu sinusa; Sinun oikia kätēs minun tukee. (e) Laupias ja Armollinen on Herrä karsiwäinen ja aiwan Hywä. Ei hän aina riistele, eikä wiwastu ijancatkiest, ei hän meidän Syndeim peräsi tee meille, eikä costa meille pahain tecoin jälken.

Sh 5

Sillä

(d) Pl. 57: 4 8. 9. 11. 12. (e) Pl. 63: 2. 9. asti.

Sillä niin cortia kuin Cairwas on Maast, anda hän armonis lisandhä nulle, jotca händä velkämät. Nijn caucana kuin Jtä on Eännestä, siirsi hän meistä pahat tecomme. Nijn kuin Jtä; armahta Lapsians, nijn Herran armahda velkämäissians. Herran Arno pisy iiancaickisest iiancaickiseen hänen velkämäissens päälle, ja hänen Wanhurscaudens Laiten Lapsijn. (f) Hywys ja Laupius noudattawat minua caicken Elnaicanani, ja minä saan asua Herran Huonesa iiancaickisest. (g)

(f) Pl. 103: 2. 9. 10. 11. 12. 13. 17. (g) Pl. 23: v. 6.

II. *Jesuren Christuren Ylistys - Wirsi.*

Weisatan kuin N. 300. Kistos olcon sull Jtä Maan ja Taiwan ic.

1. *Jesu Christ, mun Lohduturen aimo!
Sun Armos minull Nimes tähden
laina,*

*Ett sinua woisin oikein ylistä,
Mue siihen auta, pyhit, walmista.*

2. *Sä olet Tähti jalo Jacobista,
Se Cuningas sunattu Zionista,
Sun Ylistyses ombi määrätöin,
Waan minä ylistämään mahdotoin.*

3. *Sä Auring' olet, joca aina coitat,
Edamin Synnin syngyden woitat,*

- Ja kaikki Satehilläs wirvotat,
 Quin Bacon's Uscoll tygös ottamat.
4. Sä Cuningas Armost, Hyvndest ricas,
 Cunnias Nimi suuri on ja kircas,
 Ah ciule kōyhän nōyrā Rucous,
 Ja ota corwijs curian huocaus!
5. O Herra, joca näet minun hätän,
 Sun halduhus mā Sielun' uscon, jätän,
 Händ auta, puhdist, pese, caunista,
 Ja Morsiammeyes näin walmista.
6. O Jesu, Isäs Cunnian kircas loisto!
 Walollas Sielun Syngins poses poista!
 Armos ja woimas laina minulle,
 Ett elää woisin suosioy sinulle.
7. Tosin olen siit monast murhellinen,
 Cuing Glāmān sull olis otollinen,
 Waan ihesän ei hywä minusa,
 Sijs ekin Apuu ainoos sinusa.
8. Ah Jumalan, sä Maan ja Taiwan Suoja,
 Ole mun Sielun Lohdutus ja Suoja,
 Armahda päällen, sill en Apua,
 Taick Turwa misän löhd' ja lepoa.
9. O siunattu sä Siemen pnhä Isst,
 Jhanaisin Cuckainen Paradisist
 Tygös me Papsit Ewan pafenem,
 Quin tuhēm Syniin mutaan waipuneem:
10. Mā sinua sijs nōyräst kiittä mahdan,
 Ett annoit Rackades Taiwan Maahan
 Sinus tann weta Euoundoom ottamaan,

- Ja meit Suolemast jällens woittaman,
 11. Song Nimes, Jesus Christus, tietä anda,
 Että woideld olet siä cuin meit paranda,
 Opetta, hallize ja sowitta,
 Ja niin meill Runastusen toimitta.
12. Sinä olet Sielun Sulhainen jalo,
 Kirkambi, cuin Auringon kircas Walo,
 Sinus on Istuin korkein Jumalan,
 Cuin Engeleld myds halull eakellan.
13. Ei kengän wiel' ol' sanoo enättänyt,
 Cuing Isä sinun liene synnyttänyt,
 Jumaludensa Rickaudesta,
 Poiapens Gianca:ckisudesta.
14. Sä Neikhest Mariast Suondom otta
 Tahdoit, ja niin Sihasas edestuootta
 Sen Adamis cadonnen Elämän,
 Songš woitit jällens eahleist Suoleman.
15. Michudes siis se Pensas on jos Tuli
 Jumaluden palaa, ei' sen wuor culu,
 Song eautt meit cuimij Puita tuorehij
 Saata, ja Rickaudes palawir.
16. Sä Aronin cueoistawainen Sauwa!
 Meit, jotea cuimat ollet olem caurwan,
 Jäll saata sinus hedelmöizewir,
 Nestee:stas tehden meit osallisij.
17. Siis päälles caikē toiwon turwan panen,
 O Jesu! sinuld Hädas Arwon saanen,
 Eil' sinä Armon Sähde wuotawa,
 Muil wiewotusen runsan tuottawa.

18. Salomon on sun kyllä tuta saanut,
Ja Wiisaudeš sinua julistanut.
Dawid jo sinull kiihost Psalmeisa
Myös weikaa caunist, hartas Hengesa.
19. O sinä Wiisauden Lähde jalo!
Jumalan Walteuden fireas walo!
Sielu'an' ihes osot, fireasta
Siv cuin sun Sanas sinun todista.
20. Sinus Isä on hnywäll suosiolla;
Sun myös Ilos Ihmisten cans on o'la:
Siis päällen köyhän, curjan ar mahda,
Ja puoleen armollisest caahda.
21. Jumolisuus on aiwan waja'a minus,
Cuitengin pyhdän aina rippu sinus,
Cui olet Apu, Autuus määrätin,
Eh minä beicko, huono, felwotoin.
22. Siis sinä Armon runsas Lähde minus
Aukene, ja myös ulos wuodat sinus,
Niin minun hnywin käh, ja Sydämen
Mä iloll hartast tygös nostanen.
23. Ah anna mun, cuin Lapsen igen kähnttä,
Wastahas, ettän Armon mahdan löyntä,
Sydämen mieles jälken ojenna,
Cans curit', ja mun Cuorman huojenna.
24. Ah opeta mua Henges elämähän
Sinull, ja oman Tahton fiöldämähän.
O JESU ole minus wäkewä,
Niin sinus olen Ilon näkewä.
25. O JESU minust caicki cautwas häädä,
Cuiin

Quin minua sinust pyhtä wäärään wiedä.

Ann ettän aina Cunniar sinulle

Ubraisin caiek' cuinslainat minulle.

26. Mun Nimes, JEsus Christus, anna tuta,

Sa nijncuin Paimen minust waari ota,

Ett eootupi wijmein tulisin

Engeleis jouckoon Sammas huonesen.

27. Suo silloin nähda pyhäät Caswos siellä,

O Jumal! älä sitä minuld kiellä,

Ett saisin sinua kisttä iloifest,

Jo tääl ja siell sitt ijancaickifest.

12. Ad JEsu[m] Christu[m], O. M. pro
vera sapientia, ORATIO.

CHriste fac ut sapiam, quia tu sapientia
Patris

Solus es, & tecum qui sapit ille sapit.

Heu! qvantæ tenebræ, qvam vana scientia
mentem

Vexat, quis veri dulce docebit iter?

Ad te confugio, qui lux mortalibus ipse es.

Per quem senserunt cuncta creata diem.

Da mihi divinum lumen, tenebrasque repelle,

Spiritus illustret pectora nostra tuus.

Non eqvidem, fateor, tanto sum dignus
honore.

Sum miser, & multo crimine, Christe,
reus.

Sed tamen in fuso confido sanguine, cujus

Purga

Purgabit sordes guttula parva meos.
 Non mihi quæro lucrum, vanam non arro-
 go laudem,
 Et laus & lucrum tu mihi solus eris.
 Illustra mentem, cœlestibus ignibus impie.
 Nemo mihi, præter te, tua dona dabit,
 Ipse feram dulces laudum tibi munera grates,
 Nil homo majus enim, quod tibi reddat,
 habet.

Suomexl.

12. Kucous Jesuren Shristu-
 ren tygö Totijesta Wijsaudesta.

Welsatan cuin N. 298. O Hywä Jumala, jold
 caicci hymos tule 2c.

1. **J**esu opeta mull Wijsaudes hywä,
 Cuin Isän Wijsaun iz olet Eäbde
 hywä,

Se wijsas wasta on, cuin sinus wijsahar
 Eulee, se sinuld myös juur tehdän wa-
 pahar.

2. O mikä Pimeys! ja turha Järjen Tieto
 Endämem pimittä, ja Balhen Nuorill kieto!
 Totuuden selwän Tien keng meille opetta?
 Keng Tyhmij tabto myös täll Tielle joh-
 datta?

3. Tygös mä pakenen, cuin olet Balkeudem,
 Cuin niitä walaiset, jote' warjos Pimenden
 Eääl

Tääll Fangin ifurwat, mua walais Sa-
nallas,

Ja Mielen fnggins poispoista walollas.

4. Een tosin tunnusta Sydämen surullinen,
Etten näin suurehen Armoon ol' mahdolli-
nen,

Sillolen Synneillän sun suurest wihoittan,

Ja isen himoillan hirmuisest saastuttan.

5. Cuitengin Baconi sun Turwis Uskos otan,
Sun Weres tähden, cui on tähten ulos
wuotan:

Sen pienin Bisara on kyll niin wäkwä,

Ett se mun Synneistan on puhtar tekewä.

6. En egi Matmas täll mullen Sawarata,
Eua vyhdä Cunniat, taick Jloo catowata.

Sä ainoo Cunnian, Jlon ja Sawaran,

Sua ennen caickia egin ja halajan.

7. Sydäminen walaise, ja Tulell Tairwast
tähdä,

Ja niin tai Wiisous mull Balos cautta
näytä:

Sill ei muu kengän woi, tät Sabia lahjoitta,

Eik Wiisauttas mull pais sinua opetta.

8. Niin siis mä Kritezen sull nöyräll mielell
annan,

Ja Uhrin etebes suloisex Hajur kannan:

Sill milläs maranen, O Herrra, Armos
muull?

Waan ettän ijäisest sua kijtän Njemu-suull.

13. Jubilus Sancti Bernhar-
di de nomine JESU.

JESU dulcis memoria,
Dans cordi vera gaudia,
Sed super mel & omnia,
Ejus dulcis præsentia.

Nihil canitur svavius
Nil auditur jucundius,
Nil cogitatur dulcius,
Qvam JESUS DEI filius.

JESU spes pœnitentibus,
Qvam pius es petentibus,
Qvam bonus es qværentibus,
Sed quid invenientibus?

JESU dulcedo cordium,
Fons vivus lumen mentium,
Excedens omne gaudium,
Et omne desiderium.

Nec lingua valet dicere,
Nec litera exprimere,
Expertus potest credere,
Quid sit JESUM diligere.

JESUM qværo in lectulo,
Clauso cordis cubiculo,
Privatim & in publico,
Qværam amore sedulo,
Cum Maria diluculo
JESUM qværam in tumulo,

Clamore cordis qverulo,
Mente qværam, non oculo.

Tumbam perfundam fletibus,
Locum replens gemitibus,
JESU provolvar pedibus,
Strictis hærens amplexibus.

JESU, Rex admirabilis,
Et Triumphator nobilis,
Dulcedo ineffabilis,
Totus desiderabilis.

Mane nobiscum Domine,
Et nos illusta lumine,
Pulsa mentis caligine,
Mundum replens dulcedine.

Quando cor nostrum visitas,
Tunc lucet ei veritas,
Mundi vilescit vanitas,
Et intus fervet charitas;
Amor JESU dulcissimus,
Et vere est suavissimus,
Plus millies gratisimus,
Qvam dicere sufficimus.

Hoc probat ejus passio,
Et sangvinis effusio,
Per quam nobis redemptio
Datur & DEi visio.

JESUM omnes agnoscite,
Amorem ejus poscite,
JESUM ardenter qværite,

Quærendo inardescite.

Sic amantem diligite,
Amoris vicem reddite,
In hunc odorem currite,
Et vota votis reddite.

JESUS auctor clementiæ,
Totius spes lætitiæ,
Dulcoris fons & gratiæ,
Veræ cordis lætitiæ.

JESU mi bone, sentiam
Amoris tui copiam,
Da mihi per præsentiam
Tuam videre gloriam

Cum digne loqui nequeam,
De te tamen non si eam,
Amor facit, ut audeam,
Cum solum de te gaudeam.

Tua JESU dilectio,
Grata mentis refectio.
Replens sine fastidio,
Dans famem desiderio.

Qui te gustant, esuriunt,
Qui bibunt adhuc sitiunt,
Desiderare nesciunt,
Nisi JESUM, quem diligunt.

Quen tuus amor ebriat,
Novit quid JESUS sapias.
Quam fex est qui sentiat,
Non est ultra quod cupiat.

JESU decus Angelicum,
 In aure dulce canticum,
 In ore mel mirificum,
 In corde nectar cœlicum.

Desidero te millies;

Mi JESU, quando venies?

Me lætum quando facies?

Me de te quando faties?

Amor tuus continuus,

Mihi langvor asiduus,

Mihi JESUS mellifluus,

Fructus vitæ perpetuus.

JESU summa benignitas

Mihi cordis jucunditas,

Incomprehensa bonitas,

Tua me stringat charitas.

Bonum mihi diligere

JESUM, nil ultra quærere,

Mihi prorsus deficere,

Ut illi queam vivere.

O JESU mi dulcissime,

Spes suspirantis animæ,

Te quærunt piæ lachrymæ

Te clamor mentis intimæ.

Quocunqve loco fuero,

Meum JESUM desidero,

Quam lætus cum invenero

Quam felix cum tenuero.

Tunc amplexus, tunc oscula.

Quæ vincunt mellis pocula,
Tunc felix Christi copula;
Sed in his parva morula.

Jam quod quæsi video,
Quod concupivi teneo,
Amore JESU langveo,
Et corde totus ardeo.

JESUS cum sic diligitur,
Hic amor non extingvitur,
Tepescit nec emoritur,
Plus crescit & accenditur.

Hic amor ardet jugiter,
Dulescit mirabiliter,
Sapit delectabiliter,
Delectat & feliciter.

Hic amor missus cœlitus,
Hæret mihi medullitus,
Mentem incendit penitus,
Hoc delectatur spiritus.

O beatum incendium,
Et ardens desiderium,
O dulce refrigerium,
Amare DEI filium!

JESU flos matris virginis,
Amor nostræ dulcedinis.
Tibi laus, honor Numinis,
Regnum beatitudinis.

Veni, veni, Rex optime,
Pater immensæ gloriæ,

Effulge menti clarius,
 Jam expectate sapius
 JESU sole serenior,
 Et Balsamo suavior,
 Omni dulcore dulcior,
 Præ cunctis amabilior.

Cujus gustus sic afficit,
 Cujus odor sic reficit,
 In quo mens mea deficit,
 Solus amanti sufficit.

Tu mentis delectatio,
 Amoris consummatio,
 Tu mea gloriatio,
 JESU mundi salvatio.

Mi dilecte revertere,
 Confors paternæ dexteræ,
 Hostem vicisti prosperè,
 Jam cæli regno fruere,
 Seqvar quocunqve ieris,
 Mihi tolli non poteris,
 Cum meum cor abstuleris,
 JESU laus nostri generis.

Cæli cives occurrite,
 Portas vestras attollite,
 Triumphatori dicite:
 Ave JESU Rex inclyte.

Rex virtutum, Rex gloriæ,
 Rex insignis victoriæ,
 JESU largitor veniæ,

Honor cœlestis patriæ.

Tu fons misericordiæ,

Tu veræ lumen patriæ,

Pelle nubem tristitiæ,

Dans nobis lucem gloriæ.

Te cœli chorus prædicat,

Et tuas laudes replicat,

JESUS orbem lætificat

Et nos DEO pacificat,

JESUS in pace imperet,

Quæ omnes sensus superat,

Hanc mea mens desiderat,

Et ea frui properat.

JESUS ad Patrem rediit,

Cœlestè lumen subiit,

Cor meum a me transiit,

Post JESUM simul abiit.

Quem prosequemur laudibus,

Votis hymnis & precibus,

Ut nos donet cœlestibus,

Cum ipso frui sedibus, AMEN.

V. Bernharduren Glo: ja Nies
nu: Weihu JEsuren Nimest.

W. c. N. 274. D. 15. mal. a. Malimo 121. ce.

I. D. Quinga Salamen

Du Munte JEsuren,

Cuin Glen runsan anda

Mill' jotea cuorma canda!
 Waan mielä suloisembi
 Jh' JESUS Sielus ombi.

2. Ei suloisembata

Jänäns weisata,
 Ei cuulla caunimbata,
 Eik' tutkit' pa embata,
 Quin JEsus Armost' ricas
 On, Jän' Poica racas.

3. Sä JESU Syndisten

Eurwa caturwaisten!
 Racas rucoilewilles
 Ja hynwä ekhwilles,
 Jo olet, mill' siis tänttä
 Ne mahdat cuin sun lönttä?

4. Sydämen makeus,

Ja Sielun Walkeus,
 Eans' Elon Lähde hynwä
 Sä olet sangen hynwä,
 Quin täntät Hengen halun,
 Muun ylis' caiken ilon.

5. Ei Kieli selittä,

Eik' Järki käsittä
 Voi, eip' myösk' uscoo suuta
 Ennen cuin saane tuta,
 Mit' outuus racastella
 On JEsust ja syllellä.

6. Siis JEsust ekikäm
 Hartaast' Sydämmesäm,

Quin suljett' Mailmalle
 Dicon, ja aivoi hälle,
 Niin ett' se ainoot halaa
 Händ julkifest ja salaa!

7. Minä Päivän hämäräs
 Jo olen ekimäs,

Marian cans' händ haudast,
 Itkeln, walittain hartast,
 Sill hänen peräns palaa
 Sielun, euin tules alat.

8. Kynneleill' castelen

Haudan ja huocailen
 Maas Jalcains juures nöhräst,
 Niit sylenen myös wiriäst,
 Eng kerjämäst täst lähde,
 Ennen euin hän mun nähre.

9. O JESU Cuningas,

Ja Boiton Ruhtinas,
 Suuri ja ihmellinen!
 Suloisuus tähdellinen!
 Sä nähjän peräns saatat,
 Itelläs myös sen suitat.

10. Ah pyhy tykönmä,

Ja walais Sydämem
 Glämän Walkeudell,
 Ja Sanas Kirckaudell,
 Pois mielem syngins häädä,
 Ann Walos meihin iäädä.

11. Gosc' sinä Sydämes

Min ike olet läß,
 Min Totuis meille loista
 Guin Turhuuden meist poista,
 Ja niin sä Rackauden,
 Meis wast' syntät uuden.

12. JESUEN Rackaus
 Ei ik' on Suloisuus
 Ihana, terwellinen,
 Callis ja mahdollinen,
 Werratoin, sangen suuri,
 Ja sanomatoin juuri.

13. Jong Bijnans angara,
 Ja Werens wuotawa
 Rackaudest meitä wastan,
 Todista, joll lunastan
 Meit on, ett hänes saadan
 Nähd' Isän racas Sydän.

14. Siis JESUS tundecam
 Difein, ja halaitcam
 Armoa, Lunastus hänes,
 Pois Synnin wallast pääänäs,
 Wyytkäm tull wcoluix,
 Ja hänest osallisix

15. Händ myös racastacam,
 Ja Rackeull eohdateam,
 Guin enist meit racasti
 Min haman Eoppuan esti,
 Oans izem Uhxix hällen
 Suloisex juocam jällen.

16. Jesures Laupius
 Alcaa, ja Vuurus,
 Hän Loimom Anckur' hnywá,
 Ja Arimon Láhde shwá,
 Cuiu Wirwoituren tuopi
 Sielull, cuin hánest juopi.

17. Sijs Jesu rackahin,
 Ett oikein tundisin
 Rackaudes Sewenden,
 Bituuden, Corkeuden,
 Ann ihes Sielus löytrá,
 Ja Cunnias siellä nähtá.

18. Eh' sinust puhella
 En taida huulillan,
 Cuiu tulis, cuiteng' alat
 Rackaudes kytös, palaa
 Eik wakket' suo, sill' ainoon
 Eä olet minun ilon.

19. Lai, Jesu, Rackaus
 On Sielun wirwotus
 Suloinen, joca tähttrá
 Halu eik kyllántá,
 Sill' Hengen Halu synwón
 Se saatta nálkään hnywáán.

20. Jote' sinust maistawat,
 Ne sinua isowat,
 Jote' sinust juowat, Janon
 Cuiu perääs saawat aiwon,
 Eik mikän coipa, kysy,

Cosc' sinus saawat pnyh.

21. Ne cuin näin juopuvat
Rackaudes hecumast,

Ne wasta todell tienne,
Cuing hymä JEsus liene,
Mutuas tain saapi tuta,
Ei se pnyd' enä muuta.

22. Engelein Caunistus!

JESU, ja ihastus!

Corwis suloinen Weisu!

Suus Hunaja ja Mesi!

Sydämes Taiman Manna!

Meild' ihez tuta anna!

23. Ah cuinga usiast

Minä halan hartaast

Sua JEsu, coscas tulet?

Cosc' Huuton' curjan cuulet?

Cosc' Jlos minull nähtät?

Ja ihelläs mun tähtät?

24. Sula Rackaudes

Mun juur cuin sairaudes

Min pitä: coscas JEsus,

Cuin Mesi ihez Sielus

Wuodatat, hedelmitä

Elon ett' caswais siitä.

25. Ystävällisyyttäs,

Ja suurta Hywyyttäs

Cosc' maistan, niin ain uuden

Syn tunnen suloisuuden,

Quin mun myös sitoo uuteen
Wastahas Naakanteen.

26. Siis hywä racasta
On JESUS parasta,
Ehimäst muita suutun,
Jhesän perät puutun,
Ja euolen, ettän hälle
Eläisin ainoalle.

27. O JESU suloisin,
Hengen halawaisen
Toivo! mä kynneleillä
Sua ekin hartahilla,
Ja Hengen korkein halu
Sun perääs huuta, pala.

28. Olen misän olen,
JESUSTAN muistelen,
Niin hartast cuin händ ekin,
Niin löntes taas iloisen,
Ja olen autuas aiwan,
Jos hänes pyhy taidan.

29. Silloin tyll syllän,
Ja suuta annellan,
Cose' Sielu Sulhaiselle
Kiblatan JESUJELLE,
Waan ei ol' Bitoi näitä
Niin camwar cuin is Häitä.

30. Nyt minä cakelen,
Ja Useos pitelen,
Jot ehei Haun' harras,

Nyt Rackaudest sairast
 Olen, Sydämen alat
 Juur niineuin Tules palaa.

31. Eose näin pracastetan

JESUS, ja halatan,
 Tai Rackaus ei puutu,
 Et jähdy, sammu, suutu.
 Waan castwa, sytty aina,
 Suuremmy alla waiwan.

32. Tai Rackaus alat

MhdS palaa lackamat,
 Ja aina makiammast
 Maista, ja suloisemmast
 Min Sielun wirwottapi,
 Huwitta, iloittapi.

33. Rackaus Taimahast

Tai wuotaa runsahast
 Sydämmiin ndhriin alas,
 Eik niissä ole salas;
 Waan Hengen Rauhall tänttä,
 Ja Boimans niin heis näynttä.

34. O Sulda autuast,

Rackaudest palawaint!
 O hebeurwaista Halu!
 O Jähdynttä ialo!

Quin racastais ioc' aica

On JESUS Ihan Boica.

35. O JESU Cuckainen

Sun Mitis Reikhyen,
Ed

- Sä Rackauden Mehu
 Sulloisin, josta kehu
 Sielun, sull' Kiitos soicon,
 Sun Walda, Cunnia oleon?
 36. Eule, O Cuningan!
 Sä Isä Cunnian!
 Kircasta izes minus,
 Ett walon näen sinus,
 Eule sä Soivotettu!
 Ja caurwan odotettu!
37. Muringot kirckambi
 JESUS, ja makembi
 On Balsamij, ja mitä
 Täällä joen makian pitä,
 Ja caikist estehettä
 Suur paras racastetta.
38. Song Macu kirmotta
 Ja Haiu wirmotta,
 Ett izen ja myds caicki
 Mielest unbodan rarki,
 Cose Sielun hänes löytä
 Caick' mitä ezi, pnytä.
39. Sä Mielem Jhastus,
 Ja Useom Kerseaus,
 Cans Rackaun täydellinen
 Bäätös, jost woimallinen
 Lunastus caikill wuota,
 Quin Useoll päälles luotta.
40. Mun Armaan ajall täll

Balaja tygöm jäll,
 Guin Isäs oikiall Kädell
 Istut, ja suurell wäell
 Hallizet Wibollistes
 Nliz ja Mlamaites.

41. Euhungs mennä mahdat
 Seuraan, ja myös wahdat
 Byhdän, etten cadottaiz
 Sinua, ja ettei ottais
 Kengän Sydändän sinuld,
 Jongs ferran otit minuld.

42. Te Sapsel Taimahan
 Mengät händ wastahan,
 Awateat Portit hälle,
 Euhucat Händ sisälle,
 Sanoin: Siunattu olet,
 Guin Herran Nimeen tulet!

43. Cunnian Cuningas!
 Suur Boiton Ruhtinas!
 Armost, hywydest ricas,
 Eä Isäs Cunnia fircas!
 Ah anna ander armos
 Synnimme suuri ricas!

44. Laupiuden palawan
 Eä Wirta muotawa!
 Eä Isän Maamme Walo?
 Murinao fircas, jalo!
 Pois Synnin Sumu poista,
 Ja walollas meis loista.

45. Sull Cuoris Taimahan
 Nlistys pauhahan,

Sä caicki Jholl tähtät,
 Cose Cunnias heill nähtät,
 Etz Rauhan saatit meillen
 Jumalan canka jällen.

46. Siell JEsus hallize
 Rauhas, cuin yllize

Kän caiken ymmärryksen,
 Sin minä ikävöiken,
 Ja pyrin, Jhoo sitä
 Ett faisin ijät pitä.

47. Cose JEsus täald palais
 Tygö Jsäns Taimais,

Ja hallizeman noust,
 Sydämmen meni voist,
 Hänen peräsäns halus
 Taimaiseen Menoon ylös.

48. Nyht sijs Häll' Kijtoista
 Weisatcam iloista,

Händ myös rucoilecam hartaast,
 Ett meitä auttais armiaast,
 Täald cankans hywin wihdoin
 Taimaissin Jsäns Majoin.

A M E N!

14. Jesuren Nimen Ylistys: Wirsi.

Weissatan eulin N. 28. Ah Herrä älä wihasas,
Kangalse. 2c.

1. **A**h Jumala! cuing angarat
Sydämen kiwistyytet,
Mua waiwast alat waiwawat,
Suur ilman liewityytet:
Sill Tie tai caita Ahdistust
On täynn, ja suruu, Kiusaust,
Jota mun käymän pitä.
2. Liha ja Beri cuoletta
Ei anna ikeens hywäll,
Waan pyytä ilman huoletta
Himoihins wajott' sywäll:
Sijs comuutt täntyn kärkeä,
Ett ijäist Hywiä eziä
Sais Hengi ilman estett.
3. Waan cuhung iken kaändänen,
Tain alla cowan waiwan?
Sun puolees Jesu Sydämen
Palaa, sill wahwa aiwan
Sinus on Aivu, Lohdutus
Ain löytin, ja myös wirwotus,
Turkawill sinun tygös.
4. O J E u p ras Ystävän!
Ja c. rem Tawarani!
Sun pidan mina hywänän,

- Ja ainoon Ilonani,
 Cosc sinua mielen muistele,
 Nijn enä Sielun iloize
 Sinust, cuin Cullast caikest.
5. Cosc vääles panen Toivoni,
 Nijn cohta tunnen awun,
 Cosc etees kannan waiwani,
 Nijn tiedän Dewon saarwan,
 Eäst wirwotetan Sydämen,
 Ja lahsoitetan ijäisen
 Elämän Esimagull.
6. Sä Ihme, Mies Personasas,
 Ja Wircas töisä olet,
 Eikö Ihme, etk' ollesas
 Jumal', Ihmiser tulit?
 Ja ettäs Cuollon wallast meit
 Cuolemas cautta ulostweit,
 Ja caikest Hädäst päästit?
7. O Jesu Herran Jumalan!
 Cuing suloinen on Nimes,
 Se murhen, tuscan angaran
 Piewittä, sill Sydämies
 Ripuu ei oll' nijn catkerat,
 Jot' ei sen cautta ahkerat,
 Kucouret nliiz:voita.
8. Waid' waiwuis Ruumiijn, Sieluni,
 Emb tottel mitän sitä,
 Cosc oset Osan, Haluni,
 Jong ijät taidan pitä.

Cose Ruumiin Sielun omanas
 On, mitä Synäi, Satanas,

Ja Helwett' minust woitta?

9. Ei löydy misän päällä Maan
 Jloo, waan sinus JEsu.

Ett sinä minua ylönan,
 Totuudes wahwan ynshy,
 Ett's olet Paimen totinen,
 Se hywä ja uscollinen,
 Guin minua aina caizet.

10. Suis tahdon suloist ristiäs,
 Eläisän täällä aina,
 Mielellän canda jälisäs,
 Johon mull woimas laina!

An parharen caick käändyä,
 Ja Usian tääll niin wäändyä,
 Ett juorun hywin päään.

11. Mut Ehaan' alas painamaan,
 Synnist ain minua estä,
 Mut Uskos aina caswaman,
 Ja caikest pahast päästä.

An elän, cuolen sinulle,
 O JEsu! suo se minulle!

Suo ollan ijät cankas! Amen.

Jumalalle ainoalle meidän Isällem, ja Wa-
 patajalle JEsuxelle Christuxelle, ynnä p.

Sengen canka, oleon Riitos, Cunnia, ja
 Rlistys bamast nyt niin ijancaicktis-

iseen! AMEN!!!

Ensimmäinen Registeri,

Joca osotta Kucousten Tärjestyren
Osain jälkeen.

Ensimmäinen Osa, sisällänš pitä Amu-
Kucouret, Jumalan Kymmenen Käskyn
jälkeen.

Ensimmäinen Käsky.

	alca Bl.
1. Totifesta Jumalan Tunnosta	21
2. Totifesta Jumalan Pelvosta	26
3. Totifesta Autuaxi tekewäifestä Uscosta	29
4. Sydämen palawasta Raakaudesta	33
5. Totifesta pyhäwäifestä Toiwosta	36
6. Totifesta Rdyrydestä	38
7. Kucous Yipeyttä vastaan	42
8. Totifesta Kärsiwällisydestä	45

Toinen Käsky!

9. Palawasta Hartaudesta ja Kucouren Lahjasta	49
10. Jumalan Armosta ja Laupiudesta, joca on meidän Kucourem Perustus	52
11. Christillisestä Riitollisudesta	55
12. Pyhästä Hengestä ja hänen Lahjoistans, niijn- myös Pyhittämisestä	57

Colmas Käsky.

13. Jumalan Sanan Kacastamisesta	60
14. Wissaudesta	64

Ensimmäinen Registeri.

15. Christillisesta Vpsywäisyydestä Uskosta	68
16. Sielun Lewosta Christuyesa	71
17. Meidän Sieluin hengellisestä Wirwotuyesta Sanan ja Saeramentein kautta	74
18. Seuracunnan Opettaista	77
19. Wädrä Opettainta vastaan, ja puhtaan Opin Woimasa y'tämisestä	80

Neljäs Käsky.

20. Euuliaisudesta Wanhoille ja Nuorille	84
21. Wanhembain Kucous Eastensa edestä	87
22. Easten Kucous Wanhembains edestä	88
23. Christillisen Urolowäen Kucous	90
24. Alamaisten Kucous Esiwallan edestä	92
25. Esiwallan Kucous Ulimmaisten edestä	93
26. Kascan Waimon Kucous, jonga Jumala Coh- dun hedelmällä siunannut on	96
27. Lesken Kucous	98
28. Wiran toimituyista ja Jumalan Hallituyes- sta	100

Wijdes Käsky.

29. Siweydestä	103
30. Kucous Wibhaa vastaan	106
31. Kucous meidän Wibollistem edestä	109
32. Christillisestä Laupiudesta meidän Lähimäistäm vastaan	113
33. Christillisestä Leppeydestä Lähimmäistä coh- tan	115
34. Christillisestä vpsywäisestä Ystäröydestä	117
35. Raubasta ja Yrmielisyydestä	119
36. Yhtelisestä Raubasta	122
37. Eateulla vastaan	125

Tuudes Käsky.

38. Sydämen Puhraudesta 128
 39. Eohuullisuudesta ja Kaituudesta 130
 40. Kucus ja Kuitos Christuxen hengellisen Kih-
 lauxen edestä meidän Sielun canka 132

Seitzemäs Käsky.

41. Hurseudesta 136
 42. Christillisestä Hywäntahossuudesta 138

Cahderas Käsky.

43. Totuudesta 141
 44. Bai oiemisen Ahleroihemisesta 143

Yhderäs Käsky.

45. Kucus Ahneutta vastaan 145

Kymmenes Käsky.

46. Kucus Eihan pahoja Himoja vastaan, ja et-
 tä meidän Jumalasa iloiseman pitä 149
 47. Hywästä Omastatunnosta 153
 48. Pohyväisyydestä ja Casuaniisesta Uicosa, Chri-
 stillisistä A:ouisa ja pyhästä Elämästä 157

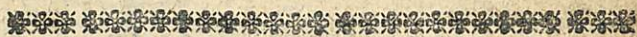
Toinen Osa.

Josa owat Kuitos-Kucouret Jumalan ja
 meidän Herran Jesuxen Christuxen
 ja Pyhän Hengen Hywän töiden edestä.

1. **A**amu-Siunaus 161
 2. Ehto-Siunaus 164
 3. Kuitos Jumalan ilmoitetun Sanan ja Sacra-
 mentein edestä 167
 4. Kuitos Jumalan Raakauden edestä, ja Kus-
 cous sijtä samasta 169

5. Kucous Christuxen Naakaudesta	172
6. Kijtos sen ijancaictisen Armowallkemisen edestä
Christuxesta	175
7. Kijtos Luomisen, Edescahomisen, ja Jumalan
Hallituxen edestä	177
8. Kijtos meidän Herran Jesuxen Christuxen su-
loisen Miehuden ottamisen ja Syndymisen edes-
tä	180
9. Kijtos sen pyhän Easteen edestä, ja Kucous
pyhästä uudesta Elämästä	184
10. Kijtos sen P. Ehtollisen Ussetuxen edestä ja
Kucous oiklaasta walmistuxesta ja sen terweellisestä
Nautigemisesta	188
11. Kucous ennen sen pyhän Ehtollisen Nautige-
mista	193
12. Kijtos sen pyhän Ehtollisen Nautigemisen
jälken	196
13. Tutkistelemus sijtä Kärsiwäisestä Personasta
ja Christuxen Kärsimisen Syistä	198
14. Kijtos Jesuxen Kärsimisen edestä ja Sorwino-
non edestä Jumalan canka	201
15. Harras ja lohdullinen Kijtos Jesuxen Christu-
xen Kärsimisen edestä ja sen Tutkistelemus	207
16. Toinen Kijtos Christuxen Kärsimisen edestä	212
17. Kijtos Jesuxen Christuxen riemullisen Ylös-
nousemisen edestä Euolluista ja sen Hedelmä-
stä	217
18. Lohdutus Kucous meidän Herran Jesuxen
Christuxen Haawoista	222
19. Parannuxesta ja Syndein Andexi saamisesta,
joca Christuxen Haawoista ulostuota	227
20. Lohdutus Kucous Christuxen Haawoista	231

21. Lohdutus: Rucous Christuxen Kärsimisestä	233
22. Toinen Lohdutus: Rucous Christuxen Kärsimisestä	237
23. Riitos Jesuxen Christuxen riemullisen Taivaasen astumisen edestä	238
24. Riitos Pyhän Hengen Lähetämisen edestä	241
25. Riitos Pyhän Colminaisuuden Ilmoituxen edestä	246
26. Riitos sen P. Christillisen Seuracunnan edestä, ja että Jumala sen ylöspää ja warjella tahdois	251
27. Riitos Pyhän Engelein Suojeluxen edestä	254
28. Riitos armollisen Ylöspitämisen ja Warjeluxen edestä niin moninaisissa Waaroissa	258
29. Riitos ja Rucous Maan hedelmästä	262

Colmas Osa,

Sisälläns pitäwä Riiti- ja Lohdutus Rucouret.

1. S uilman Ylöncasomiseesta	265
2. Rucous meidän ikem Poistieldämiseestä	268
3. Rucous että me tunnlisim ikem, ja olisim Jumalan Useet ja Usunasiat	272
4. Christuxen Seuramisesta	275
5. Totisesta Catumuresta ja Syndein Tunnoista	277
6. Syndein Andert saamisesta	283
7. Toinen Rucous Syndein andert saamisesta	290
8. Rucous Jumalan Pojan tygö Syndein andert saamisesta	295

9. Pyhän Hengen Ilosta ja Lohdutuksesta Murhesa	297
10. Halusta ja Itämbökemisestä ijancaikkisen Elämän perään	300
11. Mutuaasta Lopusta	307
12. Se P. Isä meidän Kucous lohdullisesti ulostoitimitettu	312
13. Jumalan Nimen pyhittämisestä	319
14. Jesuyen Nimestä, Jumalan Nimen pyhittämisestä	321
15. Christuyen Waldacunnasta	324
16. Jumalan Lahdon Täyttämisestä	330
17. Ajallisesta ja ijancaikkisesta Menestyksestä	332
18. Perkeleen Kiusauxia vastaan	334
19. Caikkinaisesta Murhesa ja Abdistuksesta	340
20. Suurisa Häbisä ja Waaroisa	343
21. Sairaudeja	347
22. Isän Jumalan tygö Tuoleman Häbisä	350
23. Jumalan Pojan tygö	351
24. Pyhän Hengen tygö	352
25. Kärsiwällisyydestä suuren Kristin alla	353
26. Kristisä, cosca Jumala cauman Arwon canka wijpvy	355
27. Lohdutuksesta	359
28. Hengellinen Sielun Lääkitys, sitä hirmuista Kutto tautia vastaan 4. Lucuhun Käsitetty	362
29. Se pyhä Christillinen Usco, Kucouyen Muodosa lohdullisesti ulostoitimitettu	395
30. Wijmeisen Päiwän Pelcoa vastaan	417
31. Woitosta Wibouusia vastaan	421
32. Jumalan Suojeluksesta Wibollisia ja Waineita vastaan	424
33. Pahoja Suita ja Panettellioita vastaan	527
34. Sodan	

Ensimmäinen Registeri.

34. Sodan häädästä ja Turckia vastaan	438
35. Callilla ajalla ja Näljän häädästä	442
36. Suuresta Rajuilmasa ja Ukoisen syystä	445
37. Riitos Rajuilman perästä	448
38. Kuumiillisesä Rhyhydesä	450
39. Totuuden Tunnustuyen tähden ulos ajettuin ja wainottuin Kucous ja Lohdutus	454

Toinen Osa Käsitä.

Wiran Kucouret, jotca muissa Oissa löydetään.

1. Kucous Pyhästä Hengestä ja hänen Eabjoi- stans	57
2. Wijsaudesta	64
3. Wäärästä Oppettaista vastaan	80
4. Euullaisudesta wanhoille ja nuorille	84
5. Wanhembain Kucous Eastensa edestä	87
6. Easten Kucous Wanhembains edestä	88
7. Christillisen Awiowäen Kucous	90
8. Alamaisen Kucous Esiwallan edestä	92
9. Esiwallan Kucous Alamaisen edestä	93
10. Kascan Waimon Kucous	96
11. Leffen Kucous	98
12. Wiran toimituksesta ja Jumalan Hallituksesta	100
13. Kaubasta ja Yrimielisyydestä	119
14. Yhteisestä Kaubasta	122
15. Hurseudesta	136
16. Hywästä Omasta Tunnoista	153
17. Hallituksesta ja ijankaikkisesta Menestyksestä	333

Ensimmäinen Registeri.

18. Suurisa Häädä ja Waaroisa	343
19. Woitoista Wihollisia vastaan	421
20. Jumalan Suojeluksesta Wihollisia ja Wainoita vastaan	424
21. Sodan Häädä	438

Wijdes Osa.

Sijällans pitää Kijtos- ja Ilo-Rucouret, Jumalan Nimen Ylistyksi ja Cunniaxi.

1. Jumalan Ylistys, hänen Caiciwaldiaisudens ja Laupiudens tähden	458
2. Jumalan Caiciwaldiaisuden, Laupiuden ja Wanhurseauden Ylistys	462
3. Jumalan Ylistys Luoian Cunniasta	465
4. Jumalan Ylistys hänen ihmellisen Edeccasomisen ja Hallitusens edestä	468
5. Kijtos Psalmi, jossa Herraa auvihuutan Warjeluksesta ja Belastuksesta	471
6. Jumalan Cunnian, Majestetin ja Laupiuden Ylistys	476
7. Kijtos Psalmi, jossa Jumalan Totuutta ja tölätä, Horoytä ja Armoa ylistetään	478
8. Jumalan Ylistys, että hän niin armollisesti cuults Rucouren	480
9. Meidän Herran Jesuren Christuren Ylistys hänen Kaccaudens ja horodin töidens edestä	483
10. Jumalan Ylistys, että hän niin armollinen ja laupias on	487
11. Jesuren Christuren Ylistys: Wlefi	490
	12. Ad

12. Ad Jesum Christum O, M. pro vera Sapientia Oratio.	494
12. Kucous Jesuxen Christuxen tygö totifesta Wisaudesta	495
13. Jubilus S. Bernhardi de Nomine Jesu	497
13. P. Bernharduxen Glo:ja Niemu-Weisu Jesuxen Nimestä	503
14. Jesuxen Nimen Ylistys-Weisi	513

Toinen Registeri.

Usetettu Jumalan Palweluxen päälle
Kircosa, Sunnundai- ja Suhta-päi-
wain Ewangeliumein jälken.

1. Sunnundaina Adventis.

Ulcous Christuxen Waldacunnasta	324
Meidän Herran Jesuxen Christuxen Ylistys	483

2. Sunnundaina Adventis.

Wijmeisen Päiwän pelcoa waстан	417
--------------------------------	-----

3. Sunnundaina Adventis.

Christillifestä Pysymäisydestä Uscosa	68
---------------------------------------	----

4. Sunnundaina Adventis.

Kiitos Jumalan ilmoitetun Sanan ja Sacramen- tein edestä	167
---	-----

Kiitos sen pyhän Easteen edestä Zoulu Päiwänä.	184
---	-----

Kiitos meidän Herran Jesuxen Christuxen Mies- den ottamisen ja Syndymisen edestä	180
---	-----

Kiitos Jumalan Rakauden edestä ja Lohdutus siitä samasta	169
---	-----

Kucous Christuxen Rakaudesta	172
------------------------------	-----

Toinen Registeri.

P. Staffanin päivänä.

Kijtos meidän Herran Jesuxen Christuxen Miehuden ottamisen ja Syndymisen edestä	180
Christuxen Raakaudesta	172
Totisesta Eatumuksesta ja Syndein Tunnusta	277
Autuasta Lopusta	307
Totuuden tähden ulos ajettuin ja wainottuin	Nu-
cous	454

P. Johannes Ewangelistan päivänä.

Christuxen Seuramisesta	275
Kucous meidän ikem Vols Kieldemisestä	268
Kucous että me tundisin ikem	272

Wiattomain Lasten päivänä.

Kijtos meidän Herran Jesuxen Christuxen Miehuden ottamisen ja Syndymisen edestä	180
Jumalan Suojeluksesta Wibollisia ja Wainoita vastaan	424
Kijtos armollisen Ylöspitämisen ja Warjeluxen edestä niin moninaisissa waaroissa	258

Iuden Wuoden päivänä.

Kucous Jesuxen Nimestä	321
Kijtos Jumalan armollisen Suojeluxen edestä niin moninaisissa Waaroissa	258
Yhteisestä Rauhasa	122
Ujallisesta ja nancatkisesta Menestyksestä	332
Jesuxen Christuxen Nistys - Wirsi	490
P. Bernharduxen Ilo ja Niemu - Wirsi	503
Jesuxen Nimen Ylistys - Wirsi	513

Loppiaisna.

Kijtos sen hancatkisisen Armowalixemisen edestä Christuxen sa	175
Kijtos sen pyhän Christillisen Seuracunnan edestä	251

Toinen Registeri.

Jumalan Sanan ja Sacramentein edestä	167
1. S. Loppiaifest.	
Cuuliaisudesta	84
Wanhembain Kucous Lastens edestä	87
Lasten Kucous Wanhembains edestä	88
Wissaudesta	495 64
2. S. Loppiaifest.	
Riitos Christusen hengellijen Kihlausen edestä mel-	
dän Sieluim cansa	132
Kuumilliesä Köpöydestä	450
Ea cinalliesä Murhesä	340
Christillien Awoiomaen Kucous	90
Christilliestä Hyvän ahtoisudesta	138
3 S. Loppiaifest.	
Totifesta Axtuay tekemäifestä Useosta	29
4 S. Loppiaifest.	
Jumalan Sanan Raastamisesta	60
Riitos sen pyhän Christillisen Seuracunnan edestä, ja	
että Jumala sen ylöspitää ja warjella tahdois	251
Wääriä opettaita vastaan	80
Worosta Wibollisia vastaan	421
Kucous Turckia vastaan	438
Riitos Psalmi Jumalan Warjeluksesta	471
5. S. Loppiaifest.	
Jumalan Nimen pyhittämisestä	319
Jumalan Sanan raastamisesta	60
Sydämen Puhtaudesta	128
Kucous Eijan pahola Himoja vastaan ja että mel-	
dän Jumalasa iloigeman vitää	149
Sunnundaina Septuagesima.	
Jumalan Armost ja Laupiuudesta	52
Riitos sen pyhän Christillisen Seuracunnan edestä, ja	
että Jumala sen ylöspitää ja warjella tahdois	251
Sune	

Toinen Registeri.

Sunnundaina Sexagesima.

Pyhästä Uscosa	68
Rucous Eihan pahoja Himoja vastaan	149
Rucous että me tunnisi ihm	272
Sydämen Puhtaudesta	128
Pyhästä ja Eastwamisesta Uscosa, Christillis sikä Uruissa ja vyhäsä Elämästä	157

Lastiais Sunnundaina.

Rucous Christusen Raakaudesta	172
Riitos Jumalan Raakaan edestä	169
Jesusen Christusen Kärsimisen Tutkisteleminen	207

1. Sunnundaina Paastos.

Perkelen Riisauyia vastaan	334
Maitman Alonkominesta	265
Christusen Seuramisesta	275
Riitos Jesusen Kärsimisen edestä	212

2. Sunnundaina Paastos.

Totifesta Uruarytelowäisesta Uscosta	29
Palamasta Hartaudesta ja Rucoren Lahjasta	49

3. Sunnundaina Paastos.

Vahojä Sulta ja Panettelioita vastaan	427
Rauhasta ja Yrmiellisydestä	119
Yhdistä Rauhasta	122
Totuudesta	141
Riitos Psalmi Jumalan Worjeluyesta	240
Jumalan Suojeluyesta Wibollisia vastaan	424
Christillisestä Riitollisuudesta	55

Puoli paaston Sunnundaina.

Riitos ja Rucous Maan hedelmästä	262
Rucous Ahneutta vastaan	145
Lohtullisuudesta ja Raittudesta	130
Callilla Ajalla ja Näijän hädästä	442

Toinen. Registeri.

5. Sunnundaina Paastos.

Jumalan Sanan racastamisesta	60
Totuudesta	141
Hyvästä omasta tunnosta	153
Pahoja Suita ja Vanetteloita vastaan Dalmu Sunnundaina.	427
Riitos pyhän Ehtollisen Ustuxen edestä	188
Kucous ermen sen P. Ehtollisen Nautkemista	193
Riitos sen pyhän Ehtollisen Nautkemisen jälkeen Pikkänä Perjandaina.	196
Tutkistelemus siitä. Kärsiväisestä Personasta, ja Christuxen Kärsimisen Sivistä	198
Lohdutus Kucous weidän Herran Jesuxen Christu- yen Haarvosta	222
Riitos Jesuxen Kärsimisen edestä ja Sotimmon edestä Jumalan cansa	201
Lohdutus Kucous Christuxen Kärsimisestä Pääsiäis Päiwänä.	233
Riitos Christuxen riemullisen Ylösnousemisen edestä Euolluista	217
2. Pääsiäis Päiwänä.	
Totifesta Jumalan Tunnoista	21
3. Pääsiäis Päiwänä.	
Riitos Christuxen Ylösnousemisen edestä	217
4. Pääsiäis Päiwänä.	
Ujallifesta ja ijaneaijineista menestyksestä	332
Mailman Ylöncasomifesta	263
Uhneutta vastaan	145
Wiran toimituksesta ja Jumalan Hallituksesta	100
1. Sunnundaina Päästäifest.	
Totifesta autuax tekemäisestä Uscosta	29
Christillifesta pösywäisydestä Uscosta	68
2. Sunnundaina Päästäifest.	
Seuracunnan Opettaista	77

Toinen Registeri.

Wäärä Opettaja vastaan	80
3. Sunnundaina Pääsiäifest.	
Caickinaisessa Murhessa ja Uodistujeta	340
4. Sunnundaina Pääsiäifest.	
Totifesta Jumalan Tunnost.	21
5. Sunnundaina Pääsiäifest.	
Palawassa Hai taudesta ja Nucouyen Lahjasta	52
Bela Tuorustaina.	
Riitos Jumalan ilmoitetun Eanan ja Sacramen-	
tein edestä	167
6. Sunnundaina Pääsiäifest.	
Totifesta Kärsiwällisudestä	45
Hellundaina.	
Riitos pyhän Hengen Lähetämisen edestä	241
Pyhästä Hengestä ja hänen Lahjoistans nijs myöds	
Yhittämisestä	57
2. Hellundai Päiwänä.	
Riitos Jumalan Kaakzuden edestä	169
Ducous Cristuyen Kaakzudesta	172
3. Hellundai Päiwänä.	
Riitos sen B. Ebrauilisen Seuracunnan edestä	251
Wäärä Opettaja vastaan	80
4. Hellundai Päiwänä.	
Jumalan Ylistys hänen Caickiwaldiansudens ja Lau-	
puupuidens tähden	458
P. Colminasjuden Päiwänä.	
Totifesta Jumalan Tunnoista	21
Riitos pyhän Colminasjuden Ilmoituyen edestä	246
Jumalan Caickiwaldiansuden Ylistys	458
Sen Ebrauilisen Uscen ulostomitus	395
Riitos Luomisen edestä	177
Jumalan Ylistys Luojan Cunniaasta	465
Jumalan Cunnian, Majestetin ja Laupiuden Yli-	
stys	476
1. Sun-	

1. Sunnundaina Colminasuden Päiwästä.

Rucous Mailman Plöncakomisesta	265
Rucous Ylpeyttä vastaan	42
Cohutulisudesta ja Raiteiudesta	130
Christillisestä hywäntahtoisudesta	138

2. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.

Rucous Ahneutta vastaan	145
Eihan pahoja Himoja vastaan	149
Kiitos sen ijancatkeksen Armo-walikkemisen edestä	175

3. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.

Jumalan Armosta ja Laupiudesta	52
Sodämen palawasta Raackaudesta	33
Kiitos Jumalan Raackauden edestä	169
Jumalan Ystös, että hän niin armollinen on	487
Totisesta Catumuksesta ja Synnetyt Tunnoista	277

4. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.

Christillisestä Laupudesta meidän Eshimmäisten cohtan	113
Christillisestä pysowäisellä Ystävyydestä	117
Rucous Cateutta vastaan	125
Christillisestä Lepvyydestä	115
Waiolemisen Ahkerokemiseft	143
Rucous meidän Wihollistem edestä	109

5. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.

Jumalan Sanan racastamisesta	60
Totisesta autuayi tekewäisellä Uskosta	29
Euullaisudesta	84

6. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.

Sinendestä	103
Rucous Wihaa vastaan	106
Rucous meidän Wihollistem edest	109
Laupiudesta meidän Eshimmäistäm vastaan	113
Rucous Cateutta vastaan	125
Totisesta Kärsiwällisyydestä	45

Toinen Registeri

Christillisestä posyvädisestä Ystävyydestä	117
Rauhasta ja Yrmielisydestä	119
Rucous että me tunnissim isem	272
7. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.	
Christillisestä Riistollisuudesta	55
Rucous Ahneutta vastaan	145
Rucous e. lilla Ajalla ja Näljän Häädästä	442
Cohrullisuudesta ja Raatiudesta	130
Luojan Cunnasta	465
Christuxen Kircaustamisen Päiwänä.	
Halusta ja Itä. vdißmisestä ijancaickisen Elämän perään	300
8. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.	
Jumalan Sanan Raecastamisesta	60
Riitos Jumalan ilmoitetun Sanan edestä	167
Seuracunnan Opettaista	77
Rucous wäädä Opettaita vastaan	80
Christuxen Seuramisesta	275
Jumalan Totuuden ja Töiden Ylistys	478
9. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.	
Christillisestä Leppyydestä	115
Rucous että me tunnissim isem	272
Toisista Jumalain Pelwoista	26
Hyvästä omaista Tunnoista	153
10. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.	
Touffesta C. unny. sia ja Syndein Tunnoista	277
Wottosta Biibolista vastaan	421
Eurekia vastaan	438
11. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.	
Palawasta Hartaud. sia ja Rucouyen Lahjasta	49
T. tiffia R. vrod. siä	38
Rucous Ypew. ä vastaan	42
Syndein W. t. eri saamisesta	283
Jumalan Ylistys, että hän cuule Rucouyen	480
12. Sun-	

Toinen Registeri.

12. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.

Riitos Luomisen edestä	177
Pyhästä Hengestä ja hänen Lahjoistans	57

13. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.

Syndein Andeyi saamisesta	283
wielä toinen siitä samasta	291
wielä Jumalan Pojan tygö	295
Jumalan RaKaudesta	169
Sieluin riemotuksessa Sanan kautta	74
Laupiudesta meidän lähimmäisiam vastaan	113

14. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.

Jumalan Armosta ja Laupiudesta	52
Totifesta Autuax tekewäisestä Uscosta	29
Palawasta Hartaudesta ja Kueouyen Lahjasta	49
Christillisestä Riitolisudesta	55
Jumalan Ylistys, että hän niin armollinen on	487

15. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.

Abneutta vastaan	145
Ruumillisesta Röyhdyksestä	450
Totifesta Autuax tekewäisestä Uscosta	29
Mailman Ylöncakomisesta	265
Riitos Luomisen edestä	177
Uoijan Cunniaasta	465
Jumalan Edescakotuisen ja Hallituksen Ylistys	468

16. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.

Lesken Kueous	98
Kueous ijancakuksesta Elämästä	300
Kueous Autuaasta Lopusta	307
Sairaudesta	347
Cuoleman Häädästä Isän, Pojan ja P. Hengen tygö	350 351 352

17. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.

Totifesta Röyrydestä	38
Kueous ylpeyttä vastaan	42

Toinen Registeri.

Sieluin Lewossa Christuyesta	71
18. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.	
Totifesta Jumalan Eunnosta	21
Jumalan Raakaudesta	169
Jumalan Totuuden Ylistys	278
19. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.	
Totifesta Eatumuyesta ja Synheim Eunnosta	277
20. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.	
Kittos Armoivaikkemisen edestä Christuyes	175
Christillisen Seuracunnan edestä	251
Christuyen Neugei. Eihlauren edest meidän Sien	132
luin eimha	132
Totifesta Nutuayri tekewäisest Usosta	29
21. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.	
Kucous Saraudesta	347
Hengellisistä Sielun Lääkityyestä	362
Nutuayritekewäisestä Usosta	29
Totifesta pysywäisestä Toiwosta	36
Pysywäisyydestä Usosa	68 157
22. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.	
Synheim andexi saamisesta	283
Parannuyesta ja Synheim andexisaamisesta	227
Christillisistä Laupiuudesta Eähimäistä waistan	113
Jumalan Laurluden Ylistys	487
23. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.	
Esiwallon Kucous alamaisen edestä	93
Alamaisen Kucous Esiwallan edestä	92
Yhteisä Raubasta	122
Hurseaudesta	136
Totuudesta	141
24. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.	
Nutuayritekewäisestä Usosta	29
Kucous Saraudesta	347
Hengellisistä Sielun Lääkityyestä	362

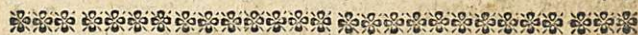
Toinen Registeri.

25. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.

Rucous Sudan Hädäjä	438
Rucous Witosta Bihoiisia wastan	421
Kiitos Jumalan ilmoitetun Sanan edestä.	167
Christillisen Seuracunnan edestä	251
Totifesta Jumalan Tunnošta	21
Rucous suurisä Hädiä ja Waaroisa	343
Kiitos armollisen Suojeluxen edestä moninaisissa waaroisa	258

26. Sunnundaina Colmin. Päiwästä.

Halusta ja Käwidisemisestä ijancaittisen Elämän perään	300
Rucous wimmessen Päiwän Veleoa wastan	417

Tavallisina Pyhä - Päiwinä.

P. Andreaxen Päiwänä.

Mailman Ylöncakomisesta	265
Christuxen Seuramisesta	275

P. Thomaxen Päiwänä.

Lohdutus - Rucous Christuxen Haaroista	231
--	-----

P. Pawalin Päiwänä.

Rucous totifesta Catumuyesta	277
Kiitos Jumalan ilmoitetun Sanan edestä	167

Kyntelä meşun Päiwänä.

Sydämen Puhtaudesta	128
Rucous autuaasta Lopusta	307

P. Maehiäxen Päiwänä.

Rucous Syndein andexisaamisesta	283
Caicainaisesa Murhesa ja Ahdistuxesa	340
Sieluin Lewosta Christuxesa	71

Paaston aicaisna Marian Päiwänä.

Kiitos Herran Christuxen Miehuden ottamisen edestä	180
--	-----

Toinen Registeri.

P. Philippuren ja Jacobin Päiwänä.	
Totifesta Jumalan Sunnosta	21
Halusta ijuncaidisen Elämän perään	300
P. Johannes Castajan Päiwänä.	
Seuracunnan Opettaista	77
Christuxen Waldacunnasta	324
P. Petarin ja Pawalin Päiwänä.	
Kiitos sen Christil, Seuracunnan edestä	251
Totifesta Jumalan Sunnosta	21
Marian Eziko Päiwänä.	
Kiitos Christuxen Miehuden ottamisen edestä	180
Kuucus Christuxen! Raclaudesta	172
P. Jacobuxen Päiwänä.	
Kuucus Murhesa	340
Kuucus meidän isem Poiskieldämisestä	268
P. Bertulin Päiwänä.	
Totifesta Nöyrydestä	38
P. Marheuxen Päiwänä.	
Totifesta Catumuksesta	277
P. Mickelin Päiwänä.	
Kiitos P. Engelerin Suojeluxen edestä	254
Kiitos Jumalan armollisen Warjeluxen edestä mo- ninaisissa Waarois	218
P. Simunan ja Judan Päiwänä.	
Sydämen palawasta Raclaudesta	33
Seuracunnan Opettaista	77
Pyhäin Miesten Päiwänä.	
Nöyrydestä	38
Kärsiwällisydestä	45
Pyhästä Hengestä ja hänen Lahjoistans	57
Siwendeistä	103
Loupiudesta	113
Rauhasta ja Yrmielisydestä	119
Sydä	

Colmas Registeri.

Synnämien Puhtaudesta	128
Pahoja Suita ja Panotteliolta vastaan	427

Colmas Registeri tarcotta Jumalan Sunnon päälle, meidän Christillisen Uscom Pääcappalden jälkeen.

A.

Aamu • Sunaus	161
Ahdisturepa ja murhesa	340
Ajallisesta ja ijancaicikisesta menestyksestä	332
Alamaisten Kueous	92
Armosta (Jumalan) ja Laupiudesta	52
Autuuasta Lopusta	307
Awiowäen Kueous	90

B.

Bernhardi Jubilus de Nomine JESU	479
Bernharduxen Glo • ja Niemu • Weisu	503

C.

Calilla ajalla ja Näljän Hädäsä	442
Caswamisesta Uscosa Christillisis, Awuis ja pyhäis Elämäs	157
Casten edestä Riistos	184
Cateutta vastaan	125
Catumuksesta ja Syndein Tunnoista	277
Christillinen Usco lohduullisest ulostoimitettu	399
Christuxen miehuden ottamisest ja Synnymisest	180

Colmas Registeri.

Christuxen hengellisest Eihlauvest meidän Sielum canša			132
Christuxen Kärsiwälisest Personast			198
Christuxen Kärsimisen ja Gowinnon edestä Rijs tos			201
Christuxen Kärsimisen Tutkistelemus			207
Christuxen Kärsimisen edestä Rijs tos			212
Christuxen Kärsimisest Lohdutus	233		237
Christuxen haawoista Lohdutus	222	227	231
Christuxen Ylösnousemisest			217
Christuxen Taimaasen asumisest			238
Christuxen Waldacunnasta			324
Christuxen Seuramisesta			275
Christuxen Naakauden edestä Rijs tos			172
Colminaisuden (pyhän) ilmoituxen edest			246
Eohuullisudesta ja Raattiudesta			130
Suoleman Häädästä Isän Jumalan tygö			350
Jumalan Pojan tygö			351
Pyhän Hengen tygö			352
Suullaisudesta			84

L.

Edeesakomisen edestä Rijs tos	177		468
Ehto - Siunaus			164
Ehtollisen (pyhän) Asetuxesta			188
Ehtollisen (pyhän ennen) Nautikemusta			193
Ehtollisen nautikemisen jälkeen Rijs tos			196
Englein Suojeluxen edestä			254
Esiwailan Ruuous			93
Että me tundisim iksem ja olisim Jumalan Aset ja Asumasiat			272

S.

Hallituksesta (Jumalan)	168 177
Halusta ja ikävöityksestä ijankaikkisen Elämän perään	300
Hädissä (suurissa) ja Waaroissa	343
Hartaudesta palawassa	49
Hengestä (Pyhästä) ja hänen Lahjoistans	57
Hengellinen Sielun Eäätisyys	362
Hengen (Pyhän) iloista ja Lohdutuksesta	297
Hengen (Pyhän) Lähettämisen edest Kirjos	141
Himoja vastaan	149
Hurscaudesta	136
Hywäntahtoisuudesta	138

T.

Jesuxen Syndymisestä, Seuraimisest ja c. caso Christusuksesta.

Jesuxen Nimestä	321
Jesuxen Nimen Ylistys. Wirsi	513
Jesuxen Christuxen Ylistys hänen Raackaudens ja herwän Eöidens edestä	483
Jesuxen Christuxen Ylistys. Wirsi	490
Iloista ja Lohdutuksesta Murhesta	297
Iloista Jumalasta	149
Ijankaikkisesta Elämästä	300
Isä meidän Nueous Lohdullisest ulostoimitettu	312
Jumalan Tunnoista	21
Jumalan Welwosta	26
Jumalan Raackaudesta	169
Jumalan Sanan Raackastamisesta	60
Jumalan Sanan ja Sacramentein edest	167
Jumalan Nimen pyhittämisestä	321
Jumalan Tahdon täyttämisestä	330

Jumalan Suojeluksesta wihollisia vastaan	424
Jumalan Hallituksesta	177
Jumalan Caicimawaldiaisuuden, Laupiuden ja Wanhurscauden Ylistys	462
Jumalan Ylistys hänen Caicimawaldiaisuuden ja Laupiudens edestä	458
Jumalan Edeseahomisen ja Hallituksen Ylistys	468
Jumalan Warjeluksesta ja Pelastuksesta	471
Jumalan Eunnian, Maijestetin ja Laupiuden Ylistys	476
Jumalan Totuuden, Töiden, ja Hywyden Ylistys	478
Jumalan Ylistys että hän niin armollisest cuule Kucouyen	480
Jumalan Ylistys, että hän niin armollinen on	487

K.

Kärkiwällisydestä	45
Kärkiwällisydestä suuren Kristin alla	352
Kihlauest Christuksen cansa	132
Kiusauksia vastaan (Perkelen)	334
Köyhyydestä	450

L.

Lasten Kucous Wanhembains edestä	88
Laupiudesta Lähimmäistä vastaan	113
Lääkitys (Sielun hengellinen)	362
Leppyydestä Lähimmäistä cohtan	115
Lesken Kucous	98
Lemosta Sielun Christuksen	71
Lihan pahoja himoja vastaan	149
Lohdutuksesta	350
Lopusta autuaasta	307

Colmas Registeri.

Euojan Cunnasta	465
Euomisesta	177

M.

Maan Hedelmän edestä	262
Mailman Yhneakomisesta	365
Meidän ikem poiskielämisestä	268
Menestyksestä (ajallisesta ja ijancaiclisesta)	332
Murhesa Eohdutuksesta	297
Murhesa ja Uhdistuksesta (caicfinalissa)	340

N.

Näljän Häädästä	442
Nöpydestä	38

O.

Omaasta tunnosta (hyvästä)	153
Opettaista Seuraeunnan	77
Opettaita wääriä vastaan	80

P.

Parannuksesta ja Syndein andeyksaamisesta	227
Panettelioita ja Pahoja Suita vastaan	427
Perkelen Kiufauria vastaan	334
Puhtaudesta (Sydämen)	128
Pyhittämisestä (Jumalan Nimen)	319
Pysyväisyydestä Uskosta ja Pyhästä Elämästä	157
Poiskielämisestä (Ikem)	268

R.

Raaklaudesta (palawasta)	33
Raittiudesta	130

Colmas Registeri.

Rajutunala Kucous	445
Rajutman perästä Kijtos	448
Raisean Waimon Kucous	96
Rauhasta ja Yrmiellisydestä	119
Ruuhasta (yhteisestä)	122
Rustisa Kucous, cosca Jumala awun cansa wiijpy	355
Kucouyen Eahjasta	49
Kucouyen Perustus Jumalan armo	52

S.

Sairaudesta Kucous	347
Sanan ja Sacramentein edest Kijtos	167
Seuraannan (Ehristikisen edestä)	251
Sivendestä	103
Sodan Hädästä Kucous	438
Suojeluksesta	424
Syndeln andeyi saamisesta	283 291 295
Syndein Tunnoista	

T.

Toimosta (pösywäisestä)	36
Totuudesta	141
Totuuden tunnuksuyen tähden ulosajettuun ja wais nottuun Kucous	454
Turckia vastaan	438

U.

Uies Ehristillinen lohdullisest ulostolmitettu	395
Uicosta (autwartelewäisestä)	29
Uicosa pösywäisyydest	68
Uicosa casiwamisesta	157

W.

Waimon (raisean) Kucous	96
-------------------------	----

Wais

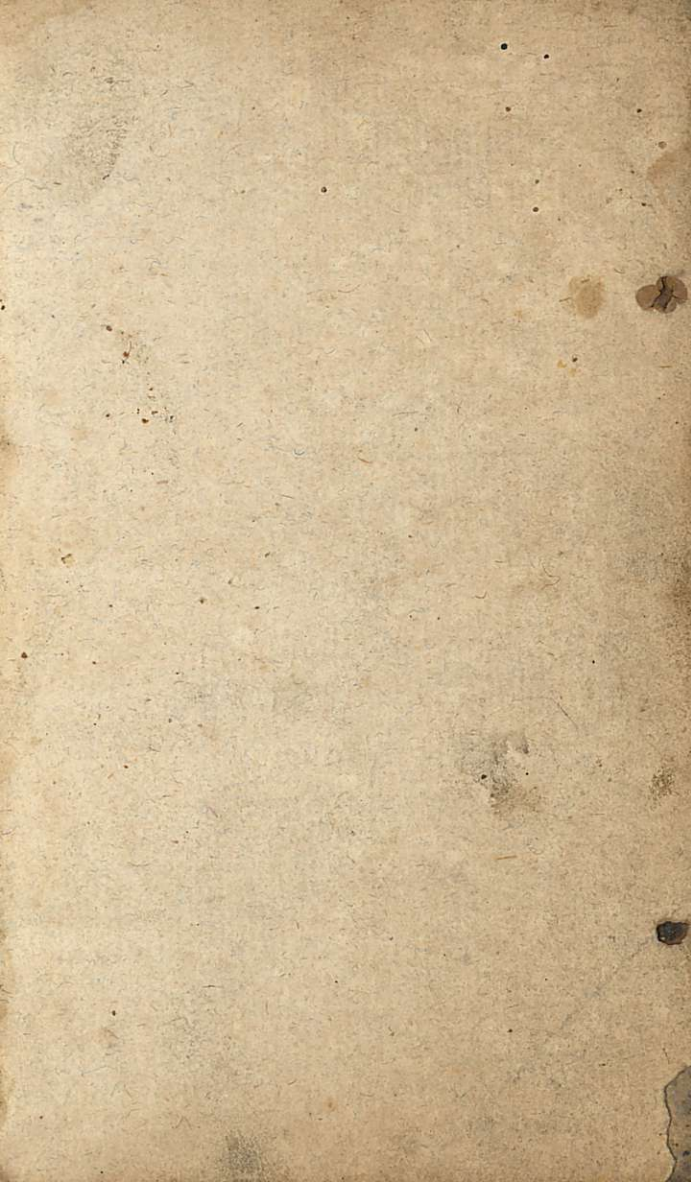
Wat olemisen ahkerohemist	143
Wanhembain Kucous Lastens edest	87
Warjeluksesta	471
Wääriä Opettaita vastaan	80
Wihaa vastaan	106
Wijmeisen Päiwän Peleoa vastaan	417
Wihollisia ja Wainoita vastaan Suojeluksesta	424
Wihollisten edestä Kussous	109
Wiran toimintuksesta ja Jumalan Hallituksesta	100
Wissaudesta	64
Wirvotuksesta (Sielun) Sanan ja Sacramentien kautta	74
Woitosta Wihollisia vastaan	421

X.

Ylöspitämisen ja Warjeluksen edestä moninaisissa Waaroissa	258
Ylpeyttä vastaan	42
Yrjymielisyydestä	119
Ystävyydestä (pösyhäisestä)	117

Ne wáhát prántin erhetyet jotca
taitan löyntä, tahdois Chrifillinen Lukia
ize ojeta.

R. v. Høventalskøj.

Arnelt.

Var B

kpl 3

nr 157/1145-

